Киевск. Губ. ист. архив
№ 440

Киевская районная комиссия еврейского общественного комитета по оказанию по оказанию помощи пострадавшим от погромов.

Информационный отдел.

КАТАЛОГ

Приказы, воззвания и другие контреволюционного характера документы переходящих властей ~~во главе которых стояли~~; Петлюра, Деникина, немцы и банда~~тов~~, Струка, Балкина, Маруся, Добрый вечер, хмара, Палий, Черт, Багатыренко, Лыхо, и др. по Киевской и другим губерниям.

1921 г. (выдержки из газет)

Київськ. Губ. іст. архів
№ 440

1920 г.

1921 г.

Начато 3 октября 1920 г. Кончено 3 ноября 1921 г.

На 191 листах

3050
Д 298 / ОД С № 37.

-1-

Звенигородка 25/5 - 21 г.

Звенигородка
Киев

В Наркомнац, Евотдел

Товарищи! Со времени последних моих писем положение во многом изменилось. Банд не видно. Разумеется, это отзывается на общей жизни. Демобилизация еще тянется и это наводит страх на еврейское население. Развивается мистликвидация самообороны. Во многих местах организованы отряды, имеющие большое значение. Но местные власти, которые должны притти нам на помощь, ставят преграды ~~нам~~ нам в нашей работе, разоружая отряды. Некоторым удается

-2-

Большими трудами получить разрешения в Харькове. Из центра нет точных инструкций, и это имеет большое значение. Ибо сознание того, что евреи не могут обороняться, дает контрреволюции силу выехать на антисемитизм. Необходимо поскорее проводить вооружение самообороны с помощью власти, профсоюзов и организаций: всеобуча, спортивных клубов. Вообще легализовать это дело. Эмиграция ~~пре~~ применилась. Она уже не носит того панического характера, который она имела раньше.

Едут лишь те, которые имеют родственников, едут просто отдохнуть после тех ужасов и переживаний от погромов. Едут беженцы, которые вновь вращаются домой. Но в это село должна быть внесена планомерная организованная работа комбежев. Ждут разрешения вопроса об эмиграции. Но если эти работа затянется, эмиграция превратится в паническое бегство, беженцы станут жертвами в руках агентов и ~~[illegible]~~ мошенников. В центре относятся к этому вопросу серьезно. Делегация

~~сдавшая~~ и сдавшая в Киев получила
заверение от т. Раковского, что
вопрос об эмиграции погромленных
Украинских евреев и Рефенцев в
скорости разрешится. Власть
должна всеми силами притти
на помощь беженцам и их тре-
бованиям. Как разрешился воп-
рос о еврейском ~~наркомнаце~~ комиссариате?
На с'езде ничего не известно.
Примите необходимые
материалы и сведения

Приложение к № 276

28

У М А Н Ь

Информац.-Стат. Отд. № 276 192 г.

192 №

НА К А З Ч. 2

ЗВЕНИГОРОДСЬКОМУ ПОВІТУ И М. З В Е Н И Г О Д Ц І.

Звенигородка Киев. губ.

№ 1.

Після майже трьохсотлітньоі ганебноі тяжкоі неволі в ярмі у Московщини Украінський нарід гадав приступити до вільного будування свого життя. Ваші віковічні вороги великоррси і іхні приказчики-жиди говорили нам: у всьому винен царь і старий режим. Ми даємо Вам право самовизначення аж до відділення. Але поки що відділяють голови наших братів від тіла. Вони же допомогають будувати нове вільне життя, а руйнують його, грабують наш край і продають його, як Іуди, всім, хто хоче спекульнуть на шіи працюючого селянського люду Украіни. Були комуністи в 1918 року-вони з ними. Були німці-вони з німцями. Почали наступати французы, англійци, греки, румуни, поляки, добровольці /Денікінці, гетьманці, колчаковці/- вони з ними. Прийшли вдруге комуністи-вони теж з ними.

Вся та всесвітня сволочь каже, що вона йде допомогать Украіні. Геть від нас. Украіна має досить чесних синів, які бажають і можуть збудувати новий лад і дати спокій своій краіні. Без чужоі допомоги ми розвалили залізну армію Вільгельма, без чужоі допомоги ми викинули в море переможців світу: англійців, французів і инших, без чужоі допомоги викинем братів росіян-з единоутробними братами іхними жидами. ГОСПОДАРЕМ УКРАІНІ МУСИТЬ БУТЬ УКРАІНЬСКИЙ НАРІД. Хто не хоче бути гостем, хай буде наймитом.

В той час, коли сини Украіні в надсильний боротьби впочатку з німцями, потом з французами, англійцями і иншими грабіжниками, зализали своєю кровью, застеляли своіми тілами поля, -де були брати-великоросіяни, жиди і инші політічні спекулянти.

Іх не було в наших лавах, ім було ніколи, вони по наших селах на багнетах розносили нашим батькам, дідам, братам і сестрам ,,СВОБОДУ,, Вони ПРОСВІЩАЛИ народ китайцями, латишами, мадярами і грабіжниками инших націй, яки поступили на службу в гвардію Лейби Бронштейна-Троцького. Вони обіцяли сіль, гас, крам і інши гарні речи, але поки що нам солоне від іхніх батогів і шомполів. Не видержав Украінський нарід такоі ганьби і такого гніту, Він оголосив безпощадну війну всім ,,спасителям,, звідкіль би вони не йшли.

Він каже ,,Дайте мні спокій і спасайте краще самі себе. Іде тяжка боротьба. Украінські селяне бороться за владу рад працюючого селянства, і село уже перемогає. Уже тікають грабіжники з нашого краю, але, тікаючи, вивозять з собою все, що можна, залишаючи після себе руіну.

НАКАЗУЮ: Ловіть грабіжників, не давайте вивозить нашого добра, бо доповнювать його прийдеться нам і дітям нашим. Спиняйте ешалони, які вивозять майно у Великоросію, руйнучи перед ними залізниці, залишайте у себе майно, воно потрібне для Украінськоі Республики. Ловіть бандітів, які допомогали грабити нас і зараз розбіглися, як руді миші на селах, нищіть іх, а зброю забирайте собі. вона Вам потрібна. Борітеся по селах самі з грабіжниками і злодіями. Ббивайте іх. Той, хто грабує в страшний час пожежі своіх братів селян, тому нема місця на землі.

Збірайтесь на зізди, вибірайте повітові і сельскі ради. Ставте у влади найкращих своіх синів і братів, хай вони керують Вами.

№ 2.

Тимчасове до селянського повітового зізду призначаю повітовим комендантом Івана КУЗЬМЕНКА-ТИТАРЕНКО, якому наказую відать і громадянськими справами.

№ 3.

Повітовому Комендантові наказую скликати селянській повітовий зізд не пізніще 17-го числа цього місяца, -який вибере повітову владу.

№ 4.

За всяку агітацію проти Рядянськоі Незалежноі Украінськоі Республіки, а також за заклик до грабунків, або погромів виноватих розстрілювати на місці.

7об

1 5

Всім служачим всіх інстітуцій продовжувати свою працю до селянського зізду. Невиконавших наказу буде притягнено до Військового-Революційного суду при штабі Кошу.

ОТАМАН 2-го РЯДЯНСЬКОГО КОШУ Т Ю Т Ю Н И К

Осаул О. Т И Т А Р Е Н К О

12 Червня 1919 року м. Звенигородка.

№9 16/III 24 11

КО ВСЕМ РУССКИМ СОЛДАТАМ БОЛЬШЕВИКАМ И КРАСНОРАМЕЙЦАМ.- копия с копии (Е Коно)

Товарищи. Кому из нас не дорога наша родина, -кому не дороги заветы наших отцов, у кого из нас не надрывается сердца, видя все то что происходит на наших очах. Посмотрите везде и всюду руина. Человеческая кровь реками заливаютн наши землю. В родных Вам городах и селах, Вы не найдете ни одного места, где бы не заседали ставленники Бронштейнов, Цимерманов, Броцких и т.п. не найдет ни одного уголка, где бы не прошли орды чужих нам по духу и крови китайцев и латышей. Эта та сила на которую сейчас только опираются деспоты Лени, Троцкий со своими чрезвычаками и жидовскими комиссарами. Эта та подкупленная ими сила, на которую тратится большие народные суммы в то время как наш русский срлдат терпит во всем острую нужду, а семья его изнывая тяжести налогов большевитской комуны, благодаря тому, что запасы пропитания отобраны для продовольствия этих диких орд умирают с голода. Вас обманывают, Вам одурманили идею комунизма голову, от Вас скрывают все, что происходит внутри страны. Вас посылают против украинцев для того тлльно, чтобы в мутной воде набить себе карманы, а также для того, чтобы воспользовавшись Вашим отсутствием передать господство над русским народомхкрхтихкх в руки жидов. Весь русский народ повстал против большевитской власти ежедневно нам доносят, что не только повстали, отдельные села и уезды, а также и губернии. Так напр. Тульская, МогилевскаяКостромская, Минская и др. Всполошившись этим Троцким посланные для подавления народнаго негодования целые полки китайцев, латышей которые без всякаго сострадания поголовно истребляют всех от мала до велика, а села и города сжигают. Неужели мы будем молчаливы. Неужели нас русский народ и дале будут захлебываться в кр крови от рук этих варваров. Неужели мы пойдем против воли народа. Но этого не будет. Мы первая Советская армия видя гибель нашего народа первые подняли знамю борьбы против его угнитателей, против насильников свергнули власть комунистов-жидов, заняли Гомель, Калинковичи, Канотоп и др. города и соединившись с Украинскими войсками рука об руку пойдем вперед против того, кто досих пор так издевался над нами, против власти комунистов большевиков. Не верьте товарищи, что Украинская Армия буржуи, как нам говорили. Нет это такие же бедняки селяне, как и мы. Украинский народ. скинувшиі гетмана и его прихвостней помещиков задумал жить своей самостоятельной жизнью, на что имеет свои исторические и экономические права. Так не идите против него, Не идите против нас, а вместо того повертайте назад, пережьте косоглазых наемников, очистите родную землю от власти комуны, от власти жидов и этим спаеем наш край от гибели. Вперед за нами. Присоединяйтесь к нам. Да здравствует Крестьянское Российское Народное Учредительное Собрание.

Солдаты I-й Советской Российской Армии повстанцев

Подл. за надл. подписями

С подл. в е р н о:

Уполномоченный /

...ОМИССИЯ
...ЩЕСТКОМА
...мац.-Стат. Отд.
8/11 "..." 192 г.
№

379 Объявление 9

Копия

Объявление это было расклеено в лесу в Хоковнянской даче на лесоразработке № 10 Гублескома

/М.П./ Произврдитель работ /подпись/

Богуслав

Последне вам слово громадни и жидівські наймиги. Здержарнием цього наказу негайно оставити лис без Ваших жертв.

Ми до сих пор думали, що Вы е люди а ви не люди, а дійсно жидівскі наймити, так як ви прийшли руйнувати ліс з жидівською охран охороною. Вы думаете, що це так и буде им. Цього не буде. Не рано не поздно, не тепер то у четверв нахлинино на Вас і тоди Вам ни якой пощады не буде не беритись до лісу щоб Ваши голови не буди вирубани. До пеньков, а буди на вашим місті. Жидівські головни не ~~вирубаних~~ видрубани...

Не думайте, что Ваши списи котрі ни похинули пропали, и вам не пропали коронятся у нас.

Атаман Куреня

Ой доброди, доброди в лис далеко не забродьте, бо як до нашей дороги дойдете, то Ви голови покладаете. Це наказ лісоістрабителям, жидівськім наймитам мирным жителям не бояться.

С подлинным верно:

281

ДО УКРАЇНЦІВ.

Хто не знами, той проти нас. Хто не піддержує українців, той ворог Української справи, той є комуніст. Байдужних в сей час бути не може. Всі, хто хоче жити вільно на своїй землі, у своїй власній хаті, станьте до зброї, не дивіться байдуже на те, як руйнується наш рідний край дикими ордами комуністів. Погляньте на випалені і пограбовані села, прислухайтесь до крику і ридання патріотів-мучеників. Краще люди передові борці поляжуть марно, коли їх не піддержуть. Не кажить; „моя хата з краю", бо і крайня хата також горить, як і середня. Не вірте чужинцям, що залізли непрохані в нашу хату; не вірте тим братам, що прийшли опорожнити наші скрині, комори та клуні; не вірте тим визволителям, що сіли на на наший спині,—вже третій рік вони нас визволяють і обіцяють земний рай,—і дійсно скоро будем ходити, як Адам і Ева, бо нічим буде покрити своє тіло, нівщо взутись, нічим засвітити, всі втомились, всі жадаєм спокою та мирного життя. Але даремно сподіваємся що хтось нам дасть спокій і лад, ми мусимо його сами здобути, не час тепер порядкувати особисте життя, збірати багацтво, бо однаково північно-московська саранча знищить все. Не давайте комуністам хліба і инших харчів, всякий фунт хліба з їдженний комуністом відбірається від голодного українця. Не беріть совітських грошей,—то росписка злодійська, котрія навіть і сами комуністи не хотят визнавати, а попитують за гривнями та миколаївськими.

Не вірте брехням та провокаціям на Українське військо, правительство і головного атамана Петлюру; ніхто з них не зрадить українському народові і не покладає зброї, поки не здобуде собі права самим на своїй землі порядкувати, доки не визволимся від братів з права і з ліва. Всі держави світу визнали самостійну Україну, і від нас самих залежить чи буде нами порядкувати жид Троцький з своїми комісарами та чрезвичайками, чи довірені наші люде. Час рішучий, не проспіть!

Отаман Гайсинсько-Брацлавської бріґади ВОЛИНЕЦЬ

Начальник Штабу, ЦІСАРЬ.

Осаул СІНКЕВИЧ

Информац.-Стат. Отд.
192 г.
№

683

Штаб 3 дівізіі. 29/VIII

Міністру Жидівських Справ.

Пл всім адресам крім От.Тютюника.

Голові Ради Міністрів,Головному Отаману,Міністру Жидівських Справ,Отаману Тютюнику,Головному Державному Инспектору.

Рішуче протестую проти загального Обвинувачених старшин і к
заків 3 дівізіі в організаціі погромів з початку свого хода старши
і козакі отверто стали на шлях боротьби з погромами і коли бу́ли ок
випадки грабунка,то віновних гостро карались навіть до розстрілу
чиная з Кам,янца Подульського де 3 дівізія припинила жостоку распр
з жидівським населенням І до цього часу ця боротьба ведеться.Треб
знати в яких тяжких умовах ця боротьба провадиться і скількі покла
/еться енергіі і праці в цей боротьбі і результати коли ще в цей б
ротьбі і боротьба ця даст ще більше гарни рézультати коли на цей
шлях боротьби стане все громадянство /коли бу́де проти мене роспо-
всюдження погромної литературы і агітація ріжних осіб рахув всі об
обвінувачення на стільки позорними персонально для себе як стоячог
на чолі дівізіі и також для козаків і старшин,що прошу негайно при
слати комісію за для того,щоб та сісці розібратись во всіх обвину-
ваченнях і коли потрібно то для притягнення виновних до відпові-
дальности.Смію запевнити до того часу доки я стою на чолі дівізіі
ніяких организованних погромів допущено не буде,але я прохаю од-
ночасно мобілізувати всі сили тилу,аби помогти нам командному скла
ду для боротьби з цією позорним явищем.Ч.0417. Начдівізіі Полковни
Удовиченко

З оригіналом згідно:

Начальник Відділу /подпись/

Ч. "2" Вересня 1919р.

№ 1286
18/7/21

Копія.

Штаб 3 дівізіі. 29/VIII.

Міністру Жидівських Справ.

КИЕВСКАЯ КОМИССИЯ
Информац.-Стат. Отд.
18/VII 1921 г.
№

По всім адресам крім От. Тютюника.

Голові Ради Міністрів, Головному Отаману, Міністру Жидівських Справ, Отаману Тютюнику, Головному Державному Інспектору.

Рішуче протестую проти загального обвинуваченних старшин і козаків 3 дівізії в організаціі погромів з початку свого хода старшини і козаки отверто стали на шлях боротьби з погромами і коли були окремі випадки грабунка то віновних гостро карались навіть до розстрілу починая з Кам'янця Подільського де 3 дівізія припинила жостоку расправу з жидівським населенням і до цього часу ця боротьба ведеться. Треба знати в яких тяжких умовах ця боротьба провадиться і скільки покладається енергіі і праці в цей боротьбі і результати коли ще в цей боротьбі і ба ця даст ще більше гарни результати коли на цей шлях боротьби стане все дянство, коли буде проти мене росповсюдження погромноі литератури і агіта них осіб рахую всі обвінувачення на стільки позорними персонально для себе стоячого на чолі дівізіі и також для козаків і старшин, що прошу негайго прислати комісію за для того, щоб на місці розібратись во всіх обвинуваченнях і коли потрібно то для притягнення виновних до відповідальности. Смію запевнити до того часу поки я стою на чолі дівізіі ніяких організованих погромів допущено не буде, алеж я прохаю одночасно мобілізувати всі сили тилу, аби помогти нам командному складу для боротьби з цієй позорним явищем. Ч.0417. Начдівізіі Полковник Удовиченко.

З орігіналом згідно:

Ч.....
"2" Вересня 1919 р.

Начальник Відділу [signature]

Киевская Комиссия
Информац.-Стат. Отд.
192 г.
№

192 Копия
№

Диктатор Зах.Обл.УНР.

Ч. 1101/през.

Н А К А З

ВСІМ СТАРШИНАМ І СТРІЛЬЦЯМ УКРАІНСЬКОІ АРМІІ

Українська Галицька Армія опустила рідну землю,приневолена до до сього боями на двох фронтах.Армія Галлера зломила умову і замість на більшовиків пішла проти нас а що мала виряд і стрілівину від Антанти,ТОМУ МИ МУСІЛИ ЗАЛИШИТИ ПОКИЩ БОРОТЬБУ О ГАЛИЧИНУ.Плече об плече з братами з над Дніпра стаемо до боротьби з ворогом,який загрожуе порядкови ЦІЛОІ ЛЮДСЬКОСТИ унеможливлюе ії соціяльний розвій.Українська Галицька Армія в пригоді цілому світови,жертвуе майно і життя,щоби ділом доказати,що Український Нарід хоче ЗЛОБУТИ СОБІ ПРАВО І СИЛУ РІШАТИ ПРО СВОЮ ДОЛЮ І СТАТИ РІВНОРЯДНИМ ЧЛЕНОМ МІЖ ИНШИМИ ДЕРЖАВАМИ СВІТА.

Кождый вояу мусить в повні розуміти сю велику задачу,яку маемо тепер сповнити.

Боремося за права всіх людей БЕЗ РІЖНИЦІ НАРОДНОСТИ І ВІРИ.Боремося з проивником,який знущаеться над мирними горожанами,загрожуе іх життю і маетковi,унеможливлюе торговлю і промисл.З повним вдоволенням приняв я до відома вісти з рижних сторін,що українська Галицька Армія зеднала собі в освободженних сторонах Наддніпрянщини необмежене довіря населения.

Взиваю всіх командантів,старшин і підстаршин подбати про се як найстрогійще,щоби нерозважни одиниці не підкопали сього довіря самовільними вчинками.Кождий жовнір мусить се мати живо в памяти,що він е оборонцем права,для того мае всюди поступати після закону і дбати про се,щоби ні цівільні ні військові не нарушували ніде заклнів.Торговля і промисл зацвитуть,уступитьдорожнеча,яка передовсім воякам даеться в знаки,але лише тоди,коли військо на кождім кроці припильнуе, щоби вернули спокій,порядок,безпечність життя для каждой людини без ріжниці народности і віри. В тих обставинах,яки утворили більшовики не може розвинутися ні торговля,ни промисл,тому що ніякий розумний купець не хоче наражати себе ні свій товар на небезпеку. Коли се робить,ставляе високі ціни,а се потягае за собою дорожнё,яка доходить до нечуваних границь.Для справи цілої людськости а передовсім для нашої власної справи захрдить конечна потреба,щоби і на дальше запобігати проступкам поодиноких нерозважних одиниць зглядом населения,а коли такі лучаться, карати іх як найбезглядніщою строгістью.Рабунки,убивство,грабленння належить,як се воно заряджено,безумовно карати смертю Сподіюся що до сеі кари не прийде,бо всі борці з Галичини як добре карнi жовніри,всюди поступатимуть після наказу,достойно сповнять свої обовязки і закінчать свое діло до часу,КОЛИ ЗМОЖЕМО В ПОВНІЙ СИЛІ,В ЗАЛІЗНІЙ КАРНОСТИ РАЗПОЧАТИ ПОВОРОТ ДО НАШОІ ГАЛИЧИНИ.

Теперь маемо доказати що поступаемо разважно і по людськи,та що ми не е ніякі розбійники,як нас наши ворожу сусід плюгавлять перед світом.

Камянець на Поділлю,дня 18 серпня 1919г.

Др.Евнен ПЕТРУШЕВИЧ

Диктатор ЗОУНР в.р.

За згідність ЧМЕЛИК,полк. в.р.

С подлинным верно:

Отд. 26/III 192/ г. 1786
192 № 240

СОЦИАЛИСТИЧЕСКИЙ ВЕСТНИК.

Ор. Гос. Арх. Р.С.Ф.С.Р. Берлин 8 мая 1921 г.

ЕВРЕЙСКИЕ ПОГРОМЫ.

Гомельское Отделение Общества Охранения Здоровья Еврейского населения сообщает своему Центральному Комитету:

Последние 2-3 недели, протекшие после последнего нашего сообщения Вам, не внесли почти никакого изменения в жизни еврейского населения нашего района. По прежнему бушуют обнаглевшие банды Галака. По нашему мнению, основанному на сообщениях приезжающих к нам представителей филиальных отделений "ОЗЕ" и других общественных деятелей района, борьба с бандитизмом ведется крайне вяло. Нет единого плана действий. Происходят административные трения между Гомелем и Черниговом на почве борьбы с бандитизмом. Это дает возможность бандам лавировать и обходить преследующие их отряды. Когда выступает для борьбы отряд из Гомеля, банды углубляются в уезды Черниговской губернии. Гомельчане возвращаются, заверяя что банды прогнаны. В это время они бушуют в Черниговщине. Черниговские власти высылают отряды. Бандиты вновь появляются либо в Гомельской, либо Минской губерниях. И так без конца. В центр же шлются успокоительные телеграммы и докледы об изгнании бандитов из губернии и о наступившем успокоении. А население многочисленных местечек, сел и деревень и некоторых даже уездных городов /Городня, Оловок, Мозырь/ находятся в смертельном страхе, вполне, конечно, основательном. Ряд населенных еврейских пунктов представляет собою руины. Там, где так недавно еще кипела жизнь, где люди жили на насиженных местах, где значительная часть населения, кропотливым ремесленным трудом, обслуживала окрестные села /столяры, печники, сапожники, портные и др./, там теперь пустое место. Часть населения вырезана, остальные, об"ятые ужасом бежали покинув пепелище и разграбленное /Подобранка, Холмич, Лобники, Деревичи, Лопатковичи, Богинки, Васильевичи, и мн. др./ Ряд других пунктов ждет своей участи. Положение последних не лучше, если не хуже уже перенесших погром. Кругом местечек рекут и сжигают живьем попадающихся бандитам евреев, так что выйти из местечек нет возможности. Люди, там обреченные на голодное существование /лоев/ месяцами не раздеваются и блуждают по местечку измученные, голодные как тени. Все заняты одной мыслью: покинуть родное местечко, бежать, куда глаза глядят... Последние месяцы еврейское население районов, охваченных бандитизмом, настойчиво поднимало вопрос перед местными властями о вооружении населения, о самообороне. Отовсюду несется мольба об этом в губернские центры. Пишут, присылают ходоков, но тщетно. Никаких результатов эти ходатайства не дают. Ответ один: "успокоятся, меры приняты, банды будут ликвидированы". На население эти "успокоения" не действуют, по вполне понятным причинам. Особенно тяжелое впечатление производит случаи разоружения бандитами отрядов, высылаемых для борьбы с ними. ЛИЦА СКЛОННЫЕ ДУМАТЬ, ЧТО РАЗОРУЖЕНИЕ ПРОИСХОДИТ ПО СОГЛАШЕНИЮ. Так, на днях был разоружен отряд, высланный из Чернигова, в 120 человек при 2 пулеметах в деревне Атовке близ Добрачки. Необходимо чтобы Ц.К. ОЗЕ поднял на междуведомственном совещании во вопросы, указанные-ными в предыдущих строках.

Теперь краткий список последних жертв бандитизма:

1. 11-го мая в м. Вороничах в 16 верстах от Подобрянки убито 7 человек, все обезображены и обезглавлены. Похоронены в Городне.

2. В деревне Вербовке 12-го мая бандиты поймали проходившего еврея по фамилии Таларрн, облили его смолой и живьем сожгли.

3. По дороге из Подобрянки в Городню убит еврей Буклин.

4. В переписи 13-го мая убит 1 еврей.

5. В Чудуях убито 3

6. В Харебитах 14-го мая убито по слухам 12 евреев.

7. В Сновске 15-го мая убита семья из 6-ти человек.

8. В Александровске 12-го мая в 12-ти верстах от Подобрянки повешены в лесу отец и дочь.

9. В Арилевичах убито 25-го мая 4 человека.

10. 24-го мая в местечко Подобрянка была окружена бандами, уцелевшими после разоружения отряда в Аниовке. Население в панике бежало в Гомель. В настоящее время в Подобрянке имеется

14об

11. 26-го мая в Репках убито 5 человек.

12. 31-го мая в м. Чуревичах в 20 верстах от Новозыбкова убито 14 семейств.

В деле оказания помощи пострадавшему населению очень большое оживление внес прибывший сюда отряд Н.К.З., организованный при в. содействии. С первых же дней своего прибытия он принял шаги к обследованию пострадавших мест, к оказанию действительной помощи пострадавшим. Так, послана летучка в Речицкий уезд, которая пополняет оборудованием существующие там, организованные при ближайшем участии уполномоченнаго Ц.К. ОЗЕ тов. Ланис /Два детских дома для пострадавш

ПОГРОМЫ НА УКРАИНЕ.

На границе с Румынией происходят еврейские погромы, совершаемые бандами/ряд погромов произошел и в Гомельском районе в конце мая и в начале июня/. По всей Украине опасаются погромов. Ненависть крестьян к городу часто выливается в зверское избиение евреев. Украина наводнена бандами: многих присылает Петлюра, вооруженных с штабами. До сих пор удавалось предотвартить погромы только потому, что евреи в местечках организовали правильно поставленную самооборону, с караулами и пр. Вначале власть чинила препятствия. Но в конце концов вынуждена была легализовать местные дружины самообороны, включив их в территориальные кадры и подчинив общему командованию. Однако, местные власти /комиссары и уездные исполкомы ставят препятствия. Недавно Киевский Комиссар постановил разоружить еврейскую самооборону; это послужило бы прямым сигналом к резне в десятках местечек. С трудом удалось эту меру предотвратить.

Киевская Московская Пробщенская Информац.-Стат. Отд. 26/VIII 1921 г. № 787
192 № 187

САВИНКОВ - БАЛАХОВИЧ

ЗАЯВЛЕНИЕ САВИНКОВА

Сотрудник газеты "Гайнт" был приглашен Савинковым в связи с упреками по адресу Савинкова в содействии еврейским погромам.

г. Савинков заявил журналисту следующее:

"Прибыв в Польшу, осенью пр. года, я застал уже здесь генер. Балаховича и его армию. С 25 октября 1917 г. я решил бороться с большевиками всевозможными мерами, а так как нашел уже готовую организацию, то пришлось либо присоединиться к ней, или отказаться от борьбы с большевиками. Ознакомившись с личным составом армии Балаховича, мне очень тяжело было присоединиться к ней. Однако я обещал заранее представителям еврейской печати, что приму все меры для борьбы против еврейских погромов. Мною были подписаны самые суровые приказы, исходившие из штаба Балаховича и направленные против погромов и насилий. Однако между изданием приказа и приведением его в исполнение лежит целая пропасть ... Но я не виновен в совершившемся, ибо не в силах был бороться, а мог лишь вместе с евреями скорбеть по поводу случившагося. Я готов даже предстать перед судом авторитетной еврейской организации, дабы раз навсегда покончить с ложным мнением обо мне.

Из имеющихся у меня документальных данных можно убедиться, что благодаря моей интервенции расстреляны некоторые солдаты, принимавшие деятельное участие в погромах.

Когда в сейм был внесен запрос по поводу погромов, совершенных войсками Балаховича, то лишь благодаря моему вмешательству был составлен полный список погромщиков, которые по моему мнению должны быть наказаны; по моему настоянию 300 обвиненных преданы военному суду. Ныне я прервал всякую связь с Балаховичем. Однако должен констатировать, что Балахович есть демократ в полном смысле слова, но в то же время человек безвольный и слабохарактерный, легко поддающийся влияниям. Я ни в коем случае не могу сотрудничать с таким человеком. К сожалению, я не могу опубликовать в печати все документы, которые могли бы окончательно разсеять легендарные сказания о моем "антисимитизме".

Однако я намерен в ближайшем будущем издать особую книгу, куда войдут все эти документы, а лишь тогда возможно будет убедиться в том, что я не антисемит и о том, какую роль я играл в армии Балаховича. Я не счел бы нужным оправдываться по поводу смешного обвинения меня в антисимитизме, если бы не то обстоятельство, что такие слухи распространяются не только большевиками, но и эс-эрами. Но если того же мнения поддерживается еврейское общества, - то оно введено в заблуждение.

В связи с погромными эксцессами в Белоруссии, я категорически заявляю, что в составе воинских отрядов нашей организации /" Союза защиты Родины и Свободы"/ нет преступного элемента, а напротив им вменена энергична-я борьба с погромными бандами. За действия этих отрядов я всецело принимаю на себя нравственную ответственность. Эти отряды находятся в тесном единении с еврейскими дружинами, ведущими борьбу с погромщиками. Дружины эти помогают нам бороться с большевиками, а мы в свою очередь всячески их поддерживаем.

Однако, положение в Белоруссии весьма тяжелое главным образом из за того, что и Балаховичу разрешено формировать там воинские отряды. Последние в высшей степени опасны для евреев. Мы понимаем, что наш успех зависит от евреев, а потому решили итти рука об руку, против большевиков. На нашей совести не будет крови и слез евреев."

ОТВЕТ БАЛАХОВИЧА

В ответ на заявление г. Савинкова ген. Булак-Балахович прислал в редакцию "Гайнт" следующее письмо:

"Вы хотели бы беседовать со мною в связи с интервью

Савинкова с сотрудниками " Гайнт-а". Содержание интервью мне известно. Является весьма характерно, что именно в настоящий мо-мент, когда конфликт между мною и Савинковым дозревает, когда я потребовал выделения моей армии, вследствие провокационной политики Савинкова и его приближенных, когда я разоблачил весь план и основную линию его работы-тогда, когда я представил польским властям даже преступников, поддерживаемых материально Савинковым для устройства партизанки с определенной погромной целью, в такой именно момент появляется интервью с Савинковым.

Стоя всегда на страже интересов польского государства, как его гражданин, в защиту котораго я проливал свою кровь, а также имея в виду добро родственного мне белорусского народа и исполняя точно и лояльно обязательства ,принятые в отношении польского правительства,-я был удивлен ,что Савинков, как выражается "под секретом" об,являет в своем интервью "[illegible]",что я Балахович,тоже получил разрешение от польского правительства на организацию партизанки на Белоруссии. Заявляю,что не только разрешений я не получал, но, напротив, я обязался абсолютно отказаться от всех партизанских выступлений,что я точно исполнял и соблюдаю. Узнав же, что над некоторыми моими людьми тяготят обвинения,среди которых, как мне известно,имеются действительно виновные,и что эти люди материально субсидируются Савинковым и эксплоатируются и поддерживаются для целей его политики,я запротестовал перед соответствующими властями о последствиях вредной и преступной политики Б. В. Савинкова. О моих протестах Савинков осведомлен.

Я сомневаюсь,чтобы Савинков получал какие либо разрешения от польского правительства на организацию брожений. А если действует, то делает на собственный риск, и , как полагаю, без ведома польского правительства.

Опубликование в печати этого рода сообщений,значит ,по моему мнению - поставить польское правительство в затруднительное положение перед Советами и свидетельствует или о злой воле Савинкова,или об его политической недоразвитости.

А теперь несколько слов об антисимитизме Савинкова.

Неужели г. Савинков мог расчитывать на наивность еврейского общественного мнения,которое аргумент об его одном сыне,рожденном от еврейки,приняло серьезно,когда действительность,во время его совместной работы со мной,или в настоящее время, давала неопровержимые доказательства его отрицательной деятельности в этом направлении. Я вполне соглашаюсь с г. Савинковым,что писать-это одно,а делать -другое. Почему ,однако, г. Савинков одно пишет, а иначе делает .

Впрочем ,все дело выяснится перед судом,о котором я просил и которого ожидаю.. Я интернировал свою армию для очищения ея от разбойников и разоблачения преступников с целью снятия пятна позора с действительных героев,а также для реабилитации своего имени и близкой родни - опозоренного моими врагами.

Своих прегрешений я совершенно не намерен сваливать на чужия плечи,как привык делать Савинков. Я был бы счастлив,если бы во имя правды мое дело было бы выяснено.

В своем интервью Савинков сам признается,что его организации работаю на Белоруссии,-а также пишет об офицерах,якобы, противодействующих этим погромам и что таковые перешли к нему от меня. Поэтому заявляю, Следовало бы задержать офицеров:Павловского,Войцеховского,Сувалова, Павлова и др. субсидируемых и обрабатываемых политически Р.П.К.,которые , находясь еще в моей армии в настоящее время освобожденные Савинковым из за проволоки, продолжают работу Савинкова в Белоруссии.

Вследствие того,что,как утверждает Савинков,я без характера и слабовольный,поэтому я обратился к польским властям с требованием арестовать тех помощников г. Савинкова,которые по всей вероятности имеют более сильный характер и поэтому более ангажировались в партизанския авантюры для " сильно" политики Савинкова.

Савинков вспомнил о моем демократизме. Три года, как сын народа,борясь за защиту демократических лозунгов с узурпаторами власти, за дело того же народа,не злоупотребляя своей властью,а также к ней не стремясь. Мой демократизм показан действием, а эрзатц демократизм Савинкова будет в конце концов разоблачен на основе фактов.

Если произойдут какие либо недоразумения или осложнения,я всегда готов служить разъяснениями,т.к. не думаю ничего скрывать, что было бы преступлением в отношении то геройской горсточки моих добровольцев,лишенных чести и свободы вследствие вступления в армию провокаторов и нескольких индивидуумов с темным прошлым и низкими инстинктами.

Ген.подпоручик Станислав Булак-Балахович"

Исполнено! 31/VIII-21. Ленкелько

ex. 3975
29/VIII 21.

К ЕВРЕЯМ.

ГРАЖДАНЕ-ЕВРЕИ.

Народный союз Защиты Родины и Свободы подтверждает свой боевой приказ о разстрелѣ погромщиков.

Но он подтверждает также свой приказ о разстрелѣ коммунистов и добровольных их пособников.

Народный Союз не может принять на себя ответственность за дѣйствія повстанческих отрядов, ему не подчиненных, но в отношении тѣх из них, которые позволяют себѣ громить еврейское население, он будет принимать такие же мѣры, какия он принимает в отношении враждебных ему войск.

Еврейские коммунистические отряды, а также тѣ національные еврейскіе отряды, которые по каким бы то ни было побужденіям окажут поддержку коммунистам в борьбе против Народного Союза, будут разстрѣливаться,

В этом отношении евреи раздѣлят участь русских латышей, украинцев, китайцев и других.

Еврейские вооруженные отряды, которые ставят своей задачей борьбу против погромщиков и грабителей, не имѣя в виду помогать коммунистам, будут в этой своей дѣятельности поддержаны отрядами Народного Союза.-

Н.С.З.Р.С.

Іюль 1921 г.

Свобода 172 / 311 24/УII

Копия.

вх 4078
5/IX 21.
18

КТО ВИНОВНИК ПОГРОМОВ.

Под таки заголовком таже газета "Нейер Гайнт" помещает в № 183 ответ присланный ей Булак Балаховичем на заявление В. Савинкова. Ответ переведен газетой дословно с оригинала Балахович. Заявление Балаховича-говорится в ответе-мне знакомо. Характерно то, что как раз в настоящий момент, когда назревает конфликт между мной и Савинковым, когда я требовал выделения известных кадров из моей армии, вследствии провакационной политики, которые ведут Савинков и его приближенные; когда я демаскировал весь план и руководящую линию его работы, когда я представил польским властям даже преступников, которые материально субсидируются Савинковым за организацию партизанских с явными погромными целями-как раз в этот момент появляется заявление Савинкова.

Стоя всегда на страже интересов Польского государства, как и его граждан, проливавший в его защиту свою кровь, принимая таке близко к сердцу благо белорусского народа и исполняя точно и лояльно договор, заключенный между мной и польской республикой я удивлен тому, что Савинков ~~xxxxxxxxx~~ заявляет пред всем миром, как он выражается по секрету, что я Балахович, получил разрешение от Польского правительства на организацию партизанских отрядов в Белоруссии. Я заявляю, что я не только не получил разрешения такого, но наоборот, я обязался остановить все партизанские вооруженные выступления, что я и точно исполняю.

Я узнал, что на некоторых из моих людей падают известные упреки и обвинения, и как мне известно, среди них действительно есть и невинные. Эти лица субсидируются Савинковым и эксплоатируются для целей этой политики. Я поэтому протестовал пред надлежащими властями против консеквенции этой вредной и преступной политики В. Савинкова. Мои протесты Савинкову известны.

Сомневаюсь также в том, получил ли Савинков какое либо разрешение от польского правительства на организацию каких бы то ни было бунтов.

Помещать в прессе такие известия,-значит по моему мнению создать для польского правительства не удобное положение по отношению к советам; это свидетельствует о злом намерении Савинкова или его политической неразвитости.

А теперь несколько слов об антисимитизме Савинкова. Расчитывает ли Савинков на наивность евр. общественного мнения, которое примет в резон аргумент с его единственным сыном, рожденным от евр. матери, в то время, как действительность, как во время его сотрудничества со мной, так и в настоящее время, доказала его преступную деятельность в этом направлении. Я вполне согласен с Савинковым что одно дело писать, другое делать. Савинков таки повидимому пишет одно, а делает друге. Впрочем все дело будет разрешено судом, о котором я просил и которого я ожидаю. Я интренировал мою армию, чтобы удалить от нее бандитов, чтобы демаскировать преступников, и чтобы смыть постыдное пятно с истинных героев, а также реабилитировать мое имя и имя моих близких родных-имя, которое оскверняется моими врагами.

Я нисколько не намерен взваливать мою вину на чужие плечи, как это привык делать Савинков. Я бы был счастлив, если бы во имя истины, дело мое было бы, наконец, надлежащим образом освещено.

Савинков в своем интервью сам сознался в том, что его организации действуют в Белоруссии, он также говорит об офицерах, проставляющихся погромами, и утверждает, что эти офицеры перешли к нему от меня. Я в таком случае заявляю, что нужно было бы арестовать офицеров: Павловского, Войцеховского, Павлова и др., которые субсидируются и обрабатываются Русским политическим комитетом.

Эти офицеры находятся под следствием и обвинением еще в моей армии. Теперь они выпущены Савинковым из за проволок и продолжают вести его работу в Белоруссии.

Последние жертвы недавно организованных погромов-это работа упомянутых офицеров, которых Савинков пытается, будто бы защитить взваливает всю вину на мои плечи.

Вследствии того, что я по утверждению Савинкова, человек без характер с слабой волей, я обратился к польским властям я обратился к польскому правительству с просьбой арестовать этих помощников Савинкова, обладающих, повидимому более сильным характером и поэтому слишком нанявшихся на партизанские авантюры, необходимые для мощной политики В. Савинкова. Савинков упомянул о моем демократизме. Три года я, как сын народа борюсь в защиту демократических принципов против узурпаторов власти. Я борюсь за дело

180б

народа, сам не ~~хмкрайляя~~злоупотребляя своей властью и не стремясь к ней. Мой демократизм доказан фактами. Напротив псевдо-демократизм Савинкова в конце концов на основании фактов обнаружится. Если произойдут какие бы то ни было осложнения или недоразумения, - я всегда готов служить всякого рода об"яснениями. Я не намерен скрывать что либо. Даже преступлений относительно этой геройской горсти моих добровольцев, у которых отобрана честь и свобода за то, что в армию проникли провокаторы и несколько индивидуумов с темным прошлым и неизменными инстинктами.

Подписано:

Станислав Булак-Балахович

Генерал Подпоручик

Варшава 9 августа 1921г.

Перевод и копия верны /подпись/

С копией верно:

Архівна копія з друкованої ч 104 Харкова. Среда 7 Вересня 1921 р. №79
Библиотека Еврейских Материал.-Ист. Отд.
192 г. 192

ЗПРАВДИВІ ЗАКИДИ.

"На похиле дерево й кози скачуть".

Отим похилим деревом являється зараз українська інтеліґенція уряд У.Н.Р.

Всі на них: і свої й чужі.

Що правда - вони не без ґріхів, але не грішить тільки то, хто нічого не робить. Це всі знають: свої й чужі, але у чужинців зовсім инше психольоґія що до чужих ґріхів. Чужинець завжди носить чужі ґріхи за пазухою, щоб в слушну хвилину вичитати їх грішникові.

Так приймні стоїть справа з д.Чужим.

І в тому винна українська інтеліґенція, каже він, і в цьому грішна..

Ай найбільший ґріх полягає в пасивності активних українських чинників що до жидівських погромів, в непротиділанню погромам і в безкористі перших погромщиків. х/ "Укр.Тр." ч.169.

Нічого не було зроблено для припинення погромів, стверджує тверде д.Чужий.

Тяжкий ґріх закидує українському громадянству й уряду д.Чужий, але зробив він це як чужинець, не обзнайомившись докладно з справою.

Коли б д.Чужий добував відомости не хатнім способом, збираючи для обвинувачення інтеліґенції цілого народу матеріял серед своїх знайомих а шляхом поважного студіювання справи, то не кинув би так необачне обвинувачення першим урядові і громадянству У.Н.Р. в пасивності що до погромних явищ.

Д.Чужому малюється справа так, що погромщики громили, а український уряд і громадянство ніби ставилося до цього байдуже, не виявляючи ніякої протипогромної активности.

А справа стояла далеко не так.

Ні уряд У.Н.Р., ні супільство до погромів пасивно не ставилось. В справі кожного погрому зараз же призначалось досудове слідство, котре доручалось ліпшим військовим слідчим, і колиб д.Чужий завдав собі труду звернутися до до Головної Військової Судової Управи Військового Міністерства, то довідався б, що там знаходяться цілком закінчені досудові слідства про погромщиків 1919 р.

Там би він довідався, що: 1/б.отаман Семесенко /а не Самосенко/ инуватець проскурівського погрому, сидів 6 місяців в Кам.янецькі вязниці в той час, коли про його провадилось досудове слідство й одержав можливість ухилиться від суду тільки дякуючи тому, що в кінці 1919 р. Кам.янець разом з вязницею перейшов в роспорядження поляків /а від них до большевиків/. Де зараз знаходиться б.отаман Семесенко судові влади не відомо.

2/ б.отаман Поліенко /житомирський погром/ сидів в ті ж вязниці і ухилився від суду з тих же причин.

3/ б.отаман Козирь-Зірка /овруцький погром/ був в тій же вязниці і ухилився від суду з тих же причин.

Досудове слідство про всіх цих осіб скінчене, але винуватців в розпорядженні У.Н.Р. нема і вини за це не уряд скласти не можна.

На вищезгаданих недоброї памяти отаманах не закінчується протипогромна активність українського супільства й уряду.

Не можу пригадати точно імен винуватців, але автор цих рядків сам був у складі надзвичайного військового суду при комендитурі тилу д. армії, коли в липню 1919 р. в Кам.янці розглядалась справа про Житайгородський погром. Притягнуто було до суду 8 человік. Згідно вироку суду один був присуджений до розстрілу, семеро до каторжних робот. І ці особи дійсно відбували кару, бо коли в квітню 1920 р. автору цих рядків довелось бути в Кам.янецькій вязниці, то арештанти були у вязниці.

Свідків /до 60/, котрі були на засіданню суду д.Чужи і зараз можна роспитати в Житайгороді.

Пригадується мені також, що в Серпню 1919 р. тим же надзвичайним судом м.Бари розглядалася справа про жидівськи погром в якомусь містечку ві - винні були розстріляні. Це також кожна було б перевірити.

Коли до Комендатури тилу д.ар.надійшла відомість, що недалеко знаходиться відомий на Брацлавщині повстанець Ляхович, котрий улаштував погром в м.Сокалью на Поділю, то зараз не було розпочато слідство, а Ляхович був заарештований і замкнутий до арештантського вагону /на ст.Рахнах/, не дивлячись на те, що [illegible] відрізались уши /большевики вирізали ему "лампаси"/, але хутко почався відступ і суд над Ляховичем не відбувся і знову ж таки не з вини уряду УНР.

Погром в м.Белюсі /на Поділю/ в квітні 1919 р. даремно приписували українському військовому, бо, як стверджило саме жидівське населення, погром утворили дон.козаки.

Чужий запитує - чому винуватці не були негайно покарані.

Тому не були, що про погроми провадилося в кожному окремому випадку

Справді, обвинувачених зараз в розпорядженню УНР немає, але коли ми весь час були на своїй теріторії, то без сумніву, злочинці були б покарані /а може ще й понесуть кару/.

Д.Чужий обвинувачує громадянство і уряд УНР, мягко називаючи їх проводирями й керуючими колами - робить це занадто легковажно, не зібравши належних до обвинувачення матеріялів.

Ні уряду, ні суспільства УНР не можна обвинувачити в пасивності що до погромів. Були призначені слідства, винні сиділи у вязниці, були факти розстрілів по вироку суду за погроми - де ж тут пасівність.

Треба взяти на увагу також, що заарештувати атаманів Семесенко, Паліенко, Козирь-Зірку, Ляховича було для уряду навіть небезпечно, бо за ними були козаки, котрим вони дозволяли свавільства - але уряд пішов на цю небезпеку і винні були заарештовані, хоч арештовувати їх доводилося при допомозі в и к л и к а н и х з ф р о н т а ч а с т и н, як це було наприм. з отаманом Паліенком в цт Гнівані.

А д.Чужий обвинувачує українське супсільство в непротиділанню жнєр-погромам і в безкарності погромщиків.

Не слід забувати також й того, що Семесенко, Паліенко, Козирь-Зірка, Ляхович - які б вони не були антисемити, але вони були борцями за суверену УНР і мали не одну рану за візволення України /от.Семесенко мав 13 ран, Ляховичу вирізани "лямпаси"/.

І все ж вони за погроми попали до вязниці.

Чи оцінив д.Чужий цю жертву громадянства і уряду УНР.

Погроми - це дикунське явище, але коли б д.Чужий побував в той час в рядах Української армії, та послухав чутки, котрі ходили поміж козаками, про те, що в Київі, Козятині і всюди по виступаючим українським військам разом большовиками стріляли також і жиди. Що жиди і жидівкі в чрезвичайках немилосердно знущаються над всім українським, що козаків роспинають на хрестах, розпорюють живцем черево і напихають туди трави, потім стоять і глузують з нещасного - коли б все це чув д.Чужий - він би зрозумів трохи инакше психольогію козака-погромщика.

А жидівалх оповідали про все люди, котрі бачили сами, на власни очі і ніяке Міністерство Преси і Пропаганди не було б в силі переконати козака, що жиди цього не роблять, бо козак своєму братові вірить найбільше.

Сумно, але так стояла справа.

Найліпшою пропагандою й засобом протипогромним була б присутність в рядах української армії жидівських жовнірів; коли б жид й козак поруч би билися й разом плече в плече проти ворога.

Але д.Чужий знає, що цього не було /а чи не було часом жидівських жовнірів в рядах большовецької армії, д.Чужий, й якими очима на це міг дивитися козак.../.

Дівна річь, всьому світу відомо, що на Україні були жидівські погроми і нихто не знає, що винні в цьому або були розстріляни, або сиділи по вязницях, не зважаючи на їх заслуги при Українським народом...

Д.Чужий обстоює заснування "Ліги боротьби з погромами" - але, кажучи по щирості, це може і не помогти, але мається певни засіб проти погромів - хай жиди пошлють своїх синів до української армії. Коли за спільну батьківщину будуть битися козак поруч з жидом - погромів на Україні не буде. В нагороду за це жид бути чутися в Українській Республиці повноправним громадянином і буде з гідністю й по заслугам користати з національно-персональної автономії.

Кантимирянин

З орігіналом згідно:

Діловод

1186

21

Копия

ВЫПИСКА ИЗ ГАЗЕТЫ "УКРАЇНСЬКА ТРИБУНА".

№ Варшава, неділя II вересня 1921р.

В жидівським допомоговім комітеті в Рівним.

Ваш корреспондент завернувся до "Центрального Бюро на Волинь" Центрального Комитету допомоги жидам офірам війни, емігрантам реемігрантам з Росії й України в справі вияснення кількох питань жидівської емиграции. Там йому пощастило довідатись ось про що.

На перше в Комітеті ствердили, що на Украині зараз не чутно жадних погромних виступів, хоча почувається серед жидівської людности якась величезна паніка. Ц паніка часто охоплює певні райони періодично і тоді звідти тікають жидівські біженці у Польщу. Зараз таким районом є район Житомірьского повіту та м. Коростишова. З районів Козятина-Калинивки Біженців не чутно. З Звенигородщини есть звістки, що там знов роспочав партизанку відомий отаман Гризло, що був начеб перейшов до большевиків і був амнестований.

З дальшої розмови удалось вияснити, що біженців-жидів на Волині не так уже богато, як про це репетує антисеміцька польска преса. Так наприклад, числово ствердити можна, що на Волині є не більш 10.000 жидівських біженців, а в цілій прикорленній смузі Польщи не більш 35.000 душ

Після закриття східнього кордону кількість біженців до Польщі не зменьшилось. Але треба ствердити що Жидівські емігранты в більшости виїжають з Польщі.

Жиди-біженці стверджують, що це літо большевики пролітували "благополучно" але, що з початком осени начинається нове занепокоєння селянства, особливо в звязку з переведенням продналогу. Це все спричиняється до повстання тієї паніки про яку мова була вище.

Н.Г.

С подлинным верно:

Копия.

УКРАЇНСЬКА ТРИБУНА.

Ч.104. ВАРШАВА, Середа 7-го Вересня 1921 року.

В А Ж Н А ПРОБЛЕМА.

/До справи Українсько-жидівських відносин/.

Я, автор дальших рядків, одержав с Тарнова листа, з якого дізнався про цілком несподівану і можна так мовити сенсаційну новину, а саме - що я, Олександр Саліковський, який так чи сяк, але мав певне громадське обличча, колам нашої суспільности більш-менш знайоме, в дійсности є не той, за кого мене вважали, а просто погромщик, так само як погромщиками повинні вважатися і мої товариші по редакції "Українська Трибуна", також газета погромна, яку замісць мене міг-би підписувати В.В.Шульгин. Мало того автор цього дотепного листа вимагає, або його було надруковано в тій-же таки "Українській Трибуні", бо ми, бачите, обіцяли давати місце всякій поважній і щирій думці.

Хай вибачить нам шановний автор з м.Тарнова, але ми ніяк не можемо визнати його думок про погромний характер "Української Трибуни" поважними. Ми гадаємо, що для них треба вжити цілком іншу кваліфікацію. Це раз, а на друге - звертатися до газети з таким листом та ще й вимагати його вміщення в тій же - таки газеті - це на нашій мові називається просто напристо ністю... З одним можемо погодитися - що думки, висловлені у листі, щирі, але цей сумній факт може мати значіння листа при оцінці самого автора.

Поза всим тим дуже інтересно і разом с тим дуже характерно для декого з наших не українських читачів, що вони ще й до сеї пори стоять на старих-престарих позиціях в жидівській справі і ніяким чином не можуть зрозуміти, що ті позиції треба як найшвидче покинути й звернутися до цілком нових методів розвязання страшної, жахливої проблеми, в яку ця справа перетворюється в останні часи.

Поки не було в нас чека - я не знав явища більш гидотного страшного, як погроми.

Вас через те тільки, що ви, скажемо, українець, і любите свою батьківщину, тримають тижні, або й місці в темній, брудній, повній паразитів ямі, глузують над вами що дня, знущаються в самий жорстокий спосіб, навіть катують, а потім роздягають, заводять в темній куток і приклавши браунінга до Вашого черепа, обривають Ваше життя. Це - Чека.

До вас, через те тільки, що ви жид, вдираються ваші сусіди, з якими ви спокійнісінько жили десятки літ, і починають трощити й ламати ваше добро, починають бити вас і близьких ваших, на ваших очах вбивають вашу родину, а потім і вас самих. Це - погром.

Цілком ріжні, здавалося б, це справи, хоча і обидві крівaві; але придивіться й ви побачити нитку, яка їх сполучає...

Я певен, що серед чекістів, особливо в перші роки революції, зовсім не було українців. Не така українська душа, щоб творити отой жах рафинірованного душогубства. Чека цілковито була, та й зараз є, в руках чужинців, з дуже невеликою домішкою місцевих елементів.

Можна засвідчити в самий категоричний спосіб, що й перша хвиля погромів Жмеринка, Балта, Одесса - не мали нічого спільного з українським народом. Їх вчинили виключно кацапи, що працювали на залізницях і в инших місцях.

Ми були свідками погромів 1905 року і знов таки можемо посвідчити, що не українці їх утворювали, а переважно ті ж таки кацапи "істинно-русські", "націоналісти" і т.п.

Правда, українські масси завжди с повною погородою й з призирством ставилися до жидів, але це було явище цілком пасивного характеру випливало воно з темноти народньої, почасти базувалося на релігійних моментах, а більш всього являлося наслідком того приниженого, безправного становиська, в якому завжди були жиди. Жадної активної ворожисти, агресивности що до жидів в українськім народі не було, не вважаючи на де-які дуже важкі історичні спогади, що й досі залишилися в народніх піснях.

Чи можна зараз при січасні погроми засвідчити те саме, що зазначено вище про погроми минулі. По совісті повинен сказати, що я цього зробити не міг і не.

Щось обірвалося в народній душі, щось зробилось і робить її гострою і жорстокою до жидів. Щиро хотів би я помилитися, але ті відомости, що приходять з України, свідчать, що все більше і більше загострюється ота жорстокість, і страшно подумати, до чого кінец-кінцем це може до провадити.

Здавалося, був момент, коли починався щасливий перелом в цій справі, досвід де яких наших військових частин, як на приклад девізії ген... потім і повстанські відозви констатували співчуття жидів ви...

українській акції і навіть діяльну допомогу їй; але це так само швидко зникло, як і з'явилося. Тепер знов почався різкий поворот в неприязний для жидівства бік.

Хто може вітати таке явище, хто може виправдувати його.

Лише божевільні і злочинці. Окрім величезніх страждань жидівському народові, погроми несуть тяжкі удари українській справі - це ж ясно до кожного, кому відомо хоча-б азбука державности. Але не в тім справа, що це велике лихо та що ми його повинні осужувати і ганьбити, а в тім, що від нашого протесту ганьби, осуду справам а ні скільки не полібшає, лихо ні на крихточку не поменшається, бо воно війшло вже так в період, коли треба шукати инших методів боротьби.

Тільки діти й цілковито наївні люди можуть гадати, що такими методами повинні служити судові чи мілітарні репресії, навіть коли їх можливо було вжити. Саме собою, що там, де є дійсна судова влада і відповідна мілітарна сила - там погромщики не повинні залишатися безкарними, а погром мусять припинатися в самій рішучій спосіб; але це є виключно боротьба з наслідками, а не з джерелом, не з причиною страшного явища.

Силі треба противоставити силу, але з психичніми, але внутрішніми процесами треба боротися цілком иншою зброєю.

Яка же то зброя. Освіта, агітація... Хай вживаються і ці засоби, але поважної віри в ніх немає в нас, бо на кожнім кроці, ми бачемо, як росте антисімітізм средь інтелігенції, яка в освіті й агітації не відчуває потреба.

Наше глибоке переконання, що перш за все і нам і жидам треба перестати боятися правди, треба не боятися страшних і бридких слів, а подивитися дійсності просто в ліце.

Отже, виходячи з цієї передпосилки, спитаємо, чому почався і точиться отой жахливий, ворожій жидівству внутрішній процес в народніх наших масах; що-ж змінилося на вкругі і могло той процес викликати й зміцнити.

Відповідь може бути лише одна: нове явище в життю України - це большевизм і широка, на погляд народу, участь в нім жидів. Большевизм руйнує народнье життя, жиди заправляють большевизмом, - і от вам шрунт для непримиренної ворожисти.

Ви можете цілий час доводити, що большевизм життя не руйнує, чи засовувати, що жиди большевизмом не заправляють - а цього жадних наслідків ви не добудете, бо самі же большевикі безглуздо і нахабно підкреслюють, що їх ватажки й ідеологи в першу чергу жиди, вони завжди висовують їх /чи самі ці пани висовуються - це все одно/ на перший плян, а був такі момент, коли маковські комуністи в відомій резолюції своєї партії, здається від грудня 1919 року, самі визнали, що ворожість до комунізму українського народу виникла з вини "містечкових елементів", що на Україні в великій кількости продерлися в ряди партії й засмітили її.

А чека - це саме ненавісне зі всього, що принесла болшовицька революція - з кого большевицька влада складала їх на Укріні в перші роки Совітського ладу, виключно з чужинців - жидів, латишів, кітайців, і перших завжди було найбільше. В київськім чека були патріоти - це добре знають всі кияне коли весь склад активного відділу чека був майже виключно з жидів. Хіба такі факти можуть зоставитися таємницею залишатися без впливу на масс

Але хай все це буде не так, хай все це перебільшено і перекручено, - зараз вже справа іде не про оективні факти, а про м і ц н е в і д криштрлізовані в душі народній субективні моменти. Народ прийшов до переконання, що комунія - це жидівська вигадка, що большевизмом командують жиди, він не раз може бачив між своїм всевладним начальством оті містечкові елементи, до яких не тільки сам він, але все порядне жидівство привикло ставитися з призорством.

Народ інуітивно відчуває дійсність і реагує на неї стихійно. І тисячі невинних стають жертвами народньої помсти, девяносто ж відсотків справжніх винуватців, само собою вислизають з небезпеки. Для нас з Вами це величезний жах і тяжкий гріх, для маси це звичайний в усі эпохі і при всіх обставинах шлях. І не слово, хоча б найкрасномовніше, а справжнє наочне, яскраве діло потрібно, щоб затамувати оту помсту народню, перевернути і оздоровити отруєну народнею психику.

Треба, щоб народ з таким же переконанням, з яким зараз заявляє: "большовики - то жиди, комунія - то їх справа" - треба, щоб він з таким же переконанням відчував і заявляв, що "жиди - то наши люди, то вороги комунії, то народні прихильники".

Иншого шляху ми, хоч би і дуже цього хотіли, не бачимо в цій справі і переконані, що його нема. Жидам доводиться або тікати з України в очікуванні загрожучої анархії і погромів, що вони й роблють зараз в масовім масштабі, або протягти руку до українського народу й голосно заявити: " ми - з тобою, ми з Україною, а не з тими блудними синами своїми, які в лавах Московського комунізму руйнують твоє життя".

українській акції і навіть діяльну допомогу їй; але це так само швидко зникло, як і з'явилося. Тепер вигов почався різкий поворот в неприязний для жидівства бік.

Хто може вітати таке явище, хто може випрошувати його.

Лише божевільні і злочинці. Окрім величезних страждань жидівському народові, погроми несуть тяжкі удари українській справі - це ж ясно до кожного, кому відомо хоча-б азбуки державности. Але не в тім справа, що це велике лихо та що ми його повинні осуджувати і гнівбити, а в тім, що від нашого протесту гнівби, осуду справами ні скільки не поліпшає, лихо ні на крихточку не поменшається, бо воно вийшло вже так в період, коли треба шукати інших методів боротьби.

Тільки діти й цілковито наївні люди можуть гадати, що такими методами повинні служити судові мимохітерні репресії, навіть коли їх можливо було вжити. Само собою, ще тим, що в дійсна судова кара і відповідне мілітерне скло - тим погромщики не повинні залишатися безкарними, а погроми мусять припинятися в самій рішучій спосіб; але це є виключно боротьба з наслідками, а не з джерелом, не з причиною страшного явища.

Силі треба противоставити силу, але психичними, але внутрішніми процесами треба боротися цілком иншою зброєю.

Яка ж то зброя, освіта, агітація... Хай вживаються і ці засоби, але поважної віри в них немає ніхто, бо на кожнім кроці, ми бачимо, як росте антисімітізм серед інтелігенції, яка в освіті й агітації не відчуває потреби.

Наше глибоке переконання, що перш за все і нам і жидам треба перестати боятися правди, треба не боятися страшних і бридких слів, а подивитися дійсності просто в ліце.

Отже, виходячи з цієї передпосилки, спитаємо, чому почався і точиться отой жахливий, ворожий жидівству внутрішній процес в народніх наших масах; що-ж змінилося на вкругі і могло той процес викликати й зміцнити.

Відповідь може бути лише одна: нове явище в житті України - це більшевизм і широка, на погляд народу, участь в ньому жидів. Більшевизм руйнує народнє життя, жиди заправляють більшевизмом, - і от вам ґрунт для непримиренної ворожнечі.

Ви можете цілий час доводити, що більшизм життя не руйнує, чи засовувати, що жиди більшевизмом не заправляють - в цього жадних наслідків ви не добудете, бо самі ж більшевикі безглуздо і нахабно підкреслюють, що їх ватажки і ідеологи в першу чергу жиди, вони завжди висовують їх, чи самі ці їми висовуються - це все одно, на перший план, а був такі момент, коли Маклаківкі маковські комуністи в відомій резолюції своєї партії, здається від грудня 1919 року, самі визнали, що ворожість до комунізму українського народу виникла з вини "містечкових елементів", що на Україні в великій кількості продерлися в ряди партії й засмітили її.

А чека - не само неявісне зі всього, що принесла большовицька революція - з кого большевицька влада складала їх на Україні в перші роки Совітського ладу, виключно з чужинців - жидів, латишів, китайців, і перших завжди було найбільше. В київській чека були патріоти - це добре знають всі киляне коли весь склад активного відділу чека був ма не виключно з жидів. Хіба такі факти можуть зоставитися таємницею, залишатися без впливу на масу? Але ж" все це буде не так, хай все не перебільшено і перекручено, - завжди справа іде не про активні факти, а про ті настрої в душі народній субєктивні моменти. Народ прийшов до переконання, що комунія - це жидівська вигадка, що большевизмом командують жиди, ніхто не раз може бачив між своїм всевладним начальством оті містечкові елементи, до яких не тільки сам він, але все порядне жидівство привикло ставитися з призорством.

Народ інуітивно відчуває дійсність і реагує на неї стихійно. І тисячі невинних стають жертвами народньої помсти, девяносто ж відсотків справжніх винуватців, само собою вислизають з небезпеки. Для нас з Вами це величезний гріх і тяжкий гріх, для маси це звичайний в усі епохи і при всіх обставинах шлях. І не слово, хоча б найкрасномовніше, а справжнє діло, якраз ділом потрібно, щоб затамувати оту помсту народню, перевернути і оздоровити отруєну народню психику.

Треба, щоб народ з таким же переконанням, з яким зараз заявляє:"большевики - то жиди, комунія - то їх справа" - треба, щоб він з таким же переконанням відчував і заявляв, що "жиди - то наши люди, то вороги комуніі, то народні прихильники".

Иншого шляху ми, хоч би і дуже цього хотіли, не бачимо в цій справі і переконані, що його нема. Жидам доведиться або тікати з України в очікуванні загрожучої анархії і погромів, що вони й роблять зараз в масовім масштабі, або простягти руку до українського народу й голосно заявити: " ми- з тобою, ми з Україною, а не з тими блудними синами своїми, які в лавах Московського комунізму руйнують твоє життя".

Ми чуємо: "Припиніть погроми, боріться з ними, бо вони відштовхують від вас і від ваши справи право жидівства, а жидівство вам потрібне". Ми відповідаємо: "погроми, не залежні від тіх чи инших політичних міркувань, треба припинити, треба всі сили напружувати в боротьбі з ними, бо це є велика гидота, виликій сором і вилика крівда, але нічого зі всіх наших зусіль не вийде, коли самі жиди не виявлять перед очами народу Українського активної прихильності до його визвольної боротьби". Уряд У.Н.Р. дав жидам максімум того, що міг дати, він наочно довів, як ставиться до жидівської справи; чому ж він не має права так само, як жиди, вимагати, щоб й вони фактами, реальної діяльностью довили своє співчуття і свою допомогу його важкій місії і тим найкраще допомогли б самому знищенню погромів.

І знаєте яку відповідь на це ми чуємо від де яких жидівських проподирів, - от хоча б від того ж шановного писувача з м.Тарнови, він просто заявляє в своїм листі "від досить частих порад газети жидам запобігти можливим погромам активної боротьбою з комуністами і комунізмом несе вже чимсь в дусі аналогічних /сік/ порад тим же жидам Плеве Шульгіна та суворінській газеті".

От, справжнє слово сказано. Коли участь в визвольній боротьбі українського народу з Московськими комуністами побідна до союзу з чорносотенною Росією, які пропонували жидам "Плеве, Шульгін і суорінська газета, то можна лише подякувати цім жидівськім лідерам за щире і отверте слово, але балакати з ними нам вже про що. Спільної мови ми не знайдемо.

Будем балакати з тими, хто до такого не докотився та дасть біг не докотиться, хто в принціпі нічого не має не проти активної боротьби з комуністами, ни проти союзу взагалі з українськім народом в його національно-державних змаганнях.

Так, в принціпі, а на ділі як же, як бути завтра, народ український стікає крівлею і йому потрібна допомога... Потрібна зараз, негайно, а не тоді лише, коли він опанує рідну країну.

Ми боїмося, що жиди тепер, як було то і завжди, уявляють з себе занадто реальних політиків. Вони звикли орієнтуватися лише на міцну безсумнівну силу. Зараз в них нема певності в українській справі і вони очікують, коли стан річей остаточно з,ясується. Прийма мні так враження роблять всі спостереження нашого эмігрантського життя.

Коли це дійсно так, коли ми не помиляємося - а п о м и л я т и с я в ц і м м и щ и р о б а ж а л и б - то жидівска проблема на Україні залишається такою ж нахмурою, такою ж страшною, такою ж безвихідною, як і була.

І ще раз скажемо: в ній лежитьзагрожа не тільки жидам, але і Україні. Хай свідомі громадяне обох націй ні на одну митьцього не забувають.

Сл.САЛІКОВСЬКИЙ.

П.С. Ці рядкі були написані, коли ми одержали статтю пана ЧУЖОГО "Погроми". Він дуже різко, але цілком прістойно ставить жидівське питання і закідає українській інтелігенції поважне обвинувачення, які не можуть бути залишені без засування. Статтю пана ЧУЖОГО ми надрукаємо ціми днями як діскусійну.

С.С.

З орігіналом згідно:

Діловод

Проскур. район.

копия.

24

30/I

КАЗАЦЬКА ВІДПОВІДЬ

на наказ Революційної Військової Ради Рабоче-Селянскої Червоної Армії від 10 Червня 1919 р.

ex. 4/67 9/9 21.

Брохали вашого московського батька сини, та й ви з ними -Українська Армія, під проводом батька Петбюры за 15 день з боем дойшла від ремінця аш до Деражні-200 верстов з гаком. така тому правда, що всі повстанській загони знищено як тому, що Ваш Аврум Троцькій-Бронштейн і увесь Совнарком -не жиди коли не вірите, то поведіть іх до бані. Далеко куцому до зайця-ватаків повстанських не вам, невмисвакам, розстріляти, бо на Славній Україні тих постанців, де крак-там козак, а де байрак-там сто козаків. Які ви в біса Робоче-Селянська влада, коли ви-тілько жидівській кагал. Які ви в дідька трудящіся. -Ви, коли й трудитися то под тим, щоб пограбувати Український люд.- Але й воша, мабуть, пріе, коли смокче людську кровь.

Ми вороги влади "Центрожида" на Україні, маемо тверду надію і глибоку віру в те, що через пару тижнів виженемо всіх вас ледацюг та кровопивців з Київа, а ще через місяць-з усієі України. Не поможе вам а ні Бог, який давно вже од вас одвернувся, а ні Ваша злодійська комуна з іі наймитами, дурними латишами, косоокими китайцами та скаженими мадіярами. Нагадайте, же упикали ви з під Чорного -Острова та з Деражні-погубили чоботи. але не журіться, хлопці, бо як будемо вас виганяти із Жмеринки, то дасть Бог, погубити й штани.

Брехня тому, що нас обступлено з усих боків.

-Краще погляньте назад, на тих повстанців, що бьють вас в потилицю з закожної хати.

Не вам, пройдисвітам, нам -казакам видавати накази, бо негодні есте цілувати нас там, звідкіля ростуть ноги.

Не етлюра брехав та обианював нас, а то ви, собичня брешете на нашого Батька.

Та горазд-Ми за це ще не раз натовчемо вам пику.

Не дождати вам хлопці, щоб ми, козаки, вийшли до вас з білим прапором-з грабіжниками переговорів не ведуть, згрої перед ними не кладуть, а впіймавши, мов брехливу ту собаку, б,ють.

З московсько-жидівської влади /подумает, яка пишна пані/ Сміемось, а іі червоної армії, комисарів та чрезвичайок-не боімось.

Спасибі дам за ласку та за дозвіл, але сподівкемося без них обійтись -дорогу додому ми йсамі гаразд знаем, хвалити бога, не сліпі й в поводаторах не потрібуем-самі знайдемо шлях. От тілько виженемо вас з України.

Щоб ви так дихали, як стара собака падля падла бздить, коли нас хто-небудь дурив, крім вас брехунів.--

24об

небудь дурив, крім вас брехунів. -Свою казацьку старщину ми гаразд знаем, з нею -ікупі хліб-сіль споживае і вас харцицяк разом з нею чухраем.

Маемо надію, що поб,емо вас ще не раз і не двічі.

Отже, раз на завжди знайте що наказів ваших виконувати й не гадае а впіймаемо за чуба вашу злодіяцьку, тадрильну Раду, то вуха, спину і те місце, що нинче від спини, шомполами одчухраем. -омилування нікому не буде.

Ваш наказ ми уважно прочитали, крім дурнищь нічого в ньому не знашли і вам на нього цю відповідь склали-дурно часу не гайте, наказів своіх нам н висилайте, цукіще на собі штани підтягайте, та з Украіни, куди очі глядять утікайте- нам таких дурнів не треба.

А папірець, на якомуви цей наказ друковали, коли е охота, присилайте чистий -спробуваьи й неначе нічошенький для козацькоі потреби-мягкий, цупкий и не рветься -пригодиться.

ЗАПОРІЖСЬКОГО ВІЙСЬКА З СТАРШИНОЮ ТА КОЗАЦТВОМ.

С представленным воззванием ведено
[illegible]

Отд. 2 г. 19

Док. №7

№1785 Копия

С Е Л Я Н Е.

В повітах Полтавщини, Харьківщини и Катеринославщини відд грабунків реквізіцій та кнтрибуцій стогне нарід.

Ті поодинокіповстання в селах проти гнобителив, кацапів-большевиків нічого не приводять-бо без військ нічого не можна зробути.

Украйнсько Народно Республиканско Військо і його Верховна Влада Директорія б'еться і буде битись до за самостійність свого краю та за правду, землю і волю свого народу.

Кацапсько-большовицькі та Латишсько-Китайсько-мадярскі банди провокують нас и нашу Владу Директорію.

Вони кажуть, що Директорія контрреволюційно іде проти народа-не вірте ім бо вони брешуть.

Директорія і ми ії військо б'емось за те, аби виданий нею земельний закон від 3-го січня про наділення землею селян, як найскорше перевести в життя, аби стомленному народові в тяжкій боротьбй за свое визволення, дати спокій, безплатне навчання, і не панувати у нашому краю кацапам та жидам.

Отак собі подивіться навкруги і ви побачити скрізь кацапских та жидівських комисарів.

Директорія хоче, аби всими тими благами, які е на Вкраіні користувався тільки украінскій нарфд, а большовики кажуть, що ми ідемо посадити гетьмана та повернути хліборобам землю.

Директорія вже раз звільніла від катування гетьмана, добровольців та хліборобов власників і доводе свое діло свято до кінця, що до визволення віками поневоленної нації і виведе на шлях кращого майбутнього народ украінській.

А запитайте большовиків, чого вони ідуть спільно с одеськими добровольцями, чорною сотнею та хліборобами.

А для того, щоб прикриваючись соціалистичними гаслами опять поневолити нас і опять навивати хохлам"мазницям"-бо вони добре знають, що з потерею України ім прийдется шукати инших шляхив для життя, а коли Украйна буде приборкана по рук, то по іх словам дурний хохол буде робити на ніх"

Верховна Влада Українськой Народной Республікй завше фахувалася і рахуеться з голосом народа наслідком чого було утворення Трудового Конгресу і в сей час стоіть на платформісамих найбільших соціяльних реформ та заповолення всіх потреб.

А ось наказ Головного Отамана ч. ,виданий ним Губерніяльним та Повітовім Комендантам та Комисарам:

"Наказую всім губерніяльним і повітовим комендантам ужити всіх засобів для негайного переведення в життя закону 8-го лютого 1919 року про склікання місцевіх конгресов і рад трудового народу. Пільно стежити, аби трудовим радам не траплялось ніяких перешкон в іх праці: Запропонуйте радам трудового народу, аби вони всіми засобами, якими вони распоряджуются допомогли військовой влади у брротьбы з москалем, який визискував нас богато років і тепер іде знову забрати нашу землю і всі добра нашй, іде привести в стан руіни край і нас зробити наймитамм. Нехай ради авторитетним словом своім кличуть нарфд, щоби всі як одін чоловікстали в допомогу війську людьми, одягою, харчами и грішмі. опомогаючи військовой владиі правительству Українськой Народной Республікі в справі оборонкраю, ці ради ні в якому разі не повінні вмішатись вр внутренне життя війська, а там більшо в оперативни справи, бо таке втручання с неопустимо і всяки справа в цьому напрямку буде сурово каратись. Наказуется Вам увіити в найтиснійший контакт з радами і використитиіх вплів то, довіреня для оборони краю, организацій війська і харчовогота всякого іного постачання. 13 березня 1919 року Головний Отаман ПЕТЛЮРА.

Оце вам приклад вчінків нашої Верховної Влади.

Кажить, хиба це похід проти народу та його змагань.

Ідить же до нас і допоможить нам, бо все тее що кажуть большовики-брехня

Станьте же озброенную силою на захист себе і свого краю, як стоимо ми.

Богацько е ваших синів в наших рядахі кожний день приходить до нас новие для смертельной боротьби с нашими вікові чними ворогами-большовиками -кацапами та жидами

Цього ми вам сказали, Вам краще знати с ким Вам по дорозі.

Хай Вам Бог поможе стати на правдивий шлях.

КОЗАКИ КРАЙСЬКОГО РЕСПУБЛИКАНСЬКОГО ВІЙСЬКА.

Экземпляром, котрий находиться в Канцелярій Департаменту ЗагальнихсСпр. Міністерства Єврейських Справ згідно. За Директора Загального Департаменту [illegible]. Старшій Діловод: (Підпісь).

Снодн. верно
Секретарь Боевской Райкомы
Секции полом. К Мацуц

ВЫДЕРЖКА ИЗ ГАЗЕТЫ:

"Р І Д Н И Й К Р А Й" Ч.69. ЛВВІВ,ПОНЕДІЛОК, 28 марта 1921 г.

"С.ПЕТЛЮРА ДО НАСЕЛЕННЯ УКРАІНИ"

/Кореспонденція тарнувського Українського Пресового Бюра/.

Головним Отаманом військ Української Народньої республіки випущена така відозва до населення України:

"До Вас,завзятих борців, що напружуете останні зусилля оберігаючи рідну хату від ворога,до Вас що перед цілим світом вкрили себе славою,обороняючи свою батьківщину,до Вас дорогих братів буде оце моє слово.

Кати наші -большовики скрізь поширюють чутки,що буцім,то українські повстанці нищать еврейське населення. Я,Головний Отаман, українського війська,не вірю цьому,не вірю,бо знаю нарід український,який утисненний грабіжниками-завойовниками,сам не може утискняти народу иншого,що так само страждае від большевицького панування як і він.

Гляньте довкола себе,придивіться уважно і ви побачите що не тільки селянство,а й робитники,і ремісники,і торговці,одним словом все, що е на Вкраіні живого і чесного,стогне під ярмом комуністів.Всіх, хто вник заробляти свій хліб чесною працею,чи своіх рук,чи розуму,- комуністи хотять загнати,як рабочу худобу,до одної обори -комуни.

Еврейське населення - дрібні торговці,ремісники та робітники -, що як і всі трудящі,заробляе кусок хліба своею працею,також скривдже не і пограбоване большевицькими порядками.Крам из крамниць торговців струменти и варстати у ремісників відбираеться до комуни.Хіба ж це не разорення для еврейського населення. Хіба ж загибаючи з голоду пограбоване еврейське населення може радити грабежникам -большевикам Ні. Еврейське населення так,як и ви селяне,хде не диждеться визволення від коммуністів -грабіжників.

Коли ви зустринете серед комуністів евреів,памятайте,що вони для свого народу такі же запраданці-Каіни,що забули віру і законів батьків своіх,як і ті з наших зрадників,що пристали до комуністив; і несправедливо було би складати вину на весь народ еврейський; і не справедливо було би складати вину за наших зрадників- коммунустів на весь український нарід.Я знаю,що таких запроданців відцуралася чесна еврейська громада і,яко зрадникив свого народу, плямувала іх.

Я певен,що ви це добре розумієте і що не ви переслідуете і нищите еврейське населення,а нищать иого саму большовики та бандити які при комуні расплодилися на нашей землі.

В своій боротьби з нашим народом большовики не гидують ані брехнею ані підкупами.На награбоване чуже золото вони, розіславши по всіх країнах своіх представників,позакладали газети на всіх мовах, в яких ганьблять на святу справу- визвольний рух нашого народу,малюють иого,як погромний,бондитський і на кожній сторінці кричать про еврей погроми,які ніби то чинять украинськи повстанці.

Робитництво і селянство де яких держав Европи,що не бачили на власні очі большовиків,цали іх за народолюбців,вірили наклепам на українських повстанців і до нашого визвольного руху відносилися підозріло.

2605

Але та сердечне зустріч,яке проявило еврейське населення при поверненню нашого війська на рідну территорію в минулому році,ті сльози якими еврейське населення провожало відстіпаючи на ше- військо, і той жах,який опопив еврейське населення перед навалою большевиків ті десятки тісяч евреев ,що потягнулися за нашим військом,тікаючи від большевисткої навали і що тут,разом з нами,на чужини ділять нашу долю і мріить нашими мріями ,-все це переконало цілий світ,що бандити не ми,сасі большовіки.

Тяжко мині чути цю большевитську брехню про вас,брати селяне і коли б серед вас завелась яка паршива вівця,що пляміе усіх нас на - небними бандитськими вчинками,мусите викинуты и з нашіх рядів негайно. Як головний Отаман війська українського я наказую вам і большевиків комуністів і инших бандитив,що роблять еврейськи погромита ничщать населення карати безпощадно і як один стати в оборону бідного а замученного населення і через ваші військові суди расправлятися з бандитами негайно.

В скором часі я повернусь з українськім військом і урядом на Україну і ті що шкодили нашій справи приставали до повстанців для грабунків і погромів,будуть суворо покарани по законах військового часу,як зрадники нашого народу та прислужники ворога.-

С. ПЕТЛЮРА.

Головний Отаман Військ Української Народньої Рісбуплики .

18 березня. 1921 р.

С подлинным верно:

До Усіх Чигиринщини.

До вас, що ще й до цього часу продовжують стояти на перешкоді до мирної праці що досі лють невинну братерську кров,—звертаюсь я в останній раз.

Опам'ятайтесь, ще не пізно!

Амністію продовжено до 1-го СЕРПНЯ (Августа), щоб цим дати можливість скористуватись нею тім, що втягнено в бандітизм через свою несвідомість і тим, до яких ще не дійшла звістка про амністію. Хай почують вони про неї й повернуться до мирної, чесної праці.

Тяжка ваша провина перед робітниче-селянською владою. Багато лиха наробили ви їй своїм поводженням. Але Радянська Влада добре знає, що це зло робила ваша темнота, ваша несвідомість, а через те ще раз, і останній раз, Радянська влада дає вам змогу стати чесними громадянами.

Подивіться, скільки таких, як ви одріклись від бандітських виступів, скористувались амністією й повернулись до чесної праці.

Опам'ятайтесь же й Ви, киньте зброю—беріться за плуг!

Викупіть своєю чесною працею тяжкі свої провини перед братами.

Не вірте тім особам, які кажуть вам про те, що всіх, що з'являються по амністії, арештовують, розстрілюють і т. и. Це ганебне брехня, яку росповсюджують ті, хто вас досі дурив і хоче на далі дурити.

Ідіть сміливо, просто до мене, і я даю обіцянку і повну гарантію недоторканности і безпешности.

Пам'ятайте, що останній термін амністії скінчується 1-го СЕРПНЯ, і лихо тим, хто не скористується цією милостю, що дала в останній раз Радянська влада.

Голова Військово-Революційного Комітету
й Голова Повітвійськнаради по боротьбі
з бандитизмом на Чигиринщині **Э. Шаціло**

м. Кам'янка, 24 Липня 1921 р.

„Д. ц. кам'янка"

РУССКАЯ КОМИССИЯ КРАСНОГО КРЕСТА В ШВЕЙЦАРИИ.

Свадка № 7 921 г. 927

927

Выдержки из сообщений Комитета Еврейских Делегаций на Коеференции Мира от 19мая и 13окт.

Киев. Ком. Фронт.
Киевская Комиссия Общественная Ликвидац.-Стат. Отд. 192 г.

Сообщение:

Новая резня евреев на Украине.

Еврейскому Лондонскому корреспонденцбюро телеграфируют из Варшавы: "По рассказам польских военных корреспондентов на Украинском фронте, среди еврейского населения городов ЛИТИНА и БАРА насчитывается много жертв со времени оккупации этих городов польской армией под начальством генерала ИВАШКЕВИЧА"

Сообщение:

Вопрос о галицийских погромах в польском сейме.

Впродолжение целого заседания польского Сейма еврейские депутаты: д-р ШИППЕР, ГРЮНБАУМ, ГАРТГЛАС и др. делали спешный запрос по поводу погромов, жертвой которых сделалось еврейское население Восточной Галиции, -погромов устроенных украинской армией, известной под названием "петлюровцев". Депутаты представили многочисленные документы, устанавливающие, что евреев убивали молодых и старых, что их рубили шашками, отрезали им ноги, руки, губы, жгли ноги на пламени свечи, вспаривали животы беременных женщин, так, что оттуда выпадал плод, топили матерей с грудными младенцами, насиловали женщин без различия возраста.

Материальные убытки выражаются в десятках миллионов

Оффициальное сообщение правительства Петлюры, которое было распространено за-границей и, согласно которому, 40 убийц было казнено, -нисколько не подтверждается.

депутаты дают точную статистику убитых, раненых и замученных, а также точный подсчет материальных убытков в следующих местностях: Цизменице, Больсновице, Галиче, Мариамполе, Езуполе, Станиславове и в деревнях: Думич, Кримиров, Болеев, Войнитов и Бухакровицы.

-Еврейские депутаты требуют, чтобы сейм принял в спешном порядке постановление:

1/ об образовании парламентской Комиссии, в состав которой вошли бы также еврейские депутаты для расследования этих убийств и грабежей;

2/ предложить правительству привлечь виновных к суду и позаботиться о судьбе еврейского населения-жертвы этих злодеяний.

К тексту запроса приложены отчеты о судебных процессах, подтверждающие точность указываемых фактов.

28 об

ОФФИЦИАЛЬНОЕ СООБЩЕНИЕ О ПОГРОМАХ, УСТРОЕННЫХ ПЕТЛЮРОВСКИМИ ВОЙСКАМИ.

Львовские газеты печатают оффициальное сообщение польского телеграфного агенства /ПАТ/ о поездке Н. ВИТОСА, польского премьер-министра в Восточную галицию. Это сообщение описывает действия кровожадных петлюровских войск в Галиции и, таким образом, подтверждает факты, изложенные в декларации еврейских депутатов в польском Сейме.

"Некоторые отряды этой армии", читаем мы в этом сообщении, армии, набранной из людей, не имеющих никакого понятия о проинципе собственности и права, совершенно разорили население округов, через которые они проходили.

В Гусятинском уезде петлюровцы/это-имя, которым их называет население/совершили перед приходом большевиков такие деяния, что даже предубежденные крестьяне жаждали прихода большевиков, чтобы освободиться от петлюровцев.

В ПРИБУЗНЕ петлюровцы устроили погром, убили 2-х евреев, тяжело ранили 15 человек и изнасиловали 30 еврейских женщин.

" В разговоре с премьер-министром о поведении петлюровцев-др д-р КЕБЛЕР, представитель копистанцских евреев, сказал: "большевики проводят принцип медленного убивания населения, а петлюровцы-сторонники другого принципа-убивания быстрого.

Копию удостоверяю
Начальник Отдела Внешних Сношений Иностранного Отделения Красного Креста в России.

Правильность копии удостоверяет
представитель Красного Креста в России: С.Д. ШВЕЙЦ.

ВЫДЕРЖКА ИХ ЦЮРИХСКОЙ ГАЗЕТЫ "ЮДИШЕ ПРЕССЦЕНТРАЛЕ"
от 17 сентября 1920 г. № 110.

Число сообщений о погромах, произведенных бандами Петлюры в Восточной Галиции, увеличивается. По сообщению венской "Моргенцайтунг", наряду с событиями в Уонжнилове 20-го августа произошли погромы: в Ямполе/число убитых не установлено/, в Больснусе /убит. 21 евр./, в Галиче/16/, в Бюнситне/11/, в Бухакровце убито и тяжело ранено 20 авг. 24 еврея.

Нужно отметить, что поляки Восточной Галиции никакого участия в этих зверствах не принимали, они даже во многих случаях укрывали еврее.

Польские солдаты и жандармы, которые там служили, участвовали в эксцессах против евреев.

29

Юдише Прессцентраль Цюрих
17 сент. 1920г. № 110.

Львовский жернал "Хвиля" сообщает, что город Унжнилов, возле Станислава/ был впродолжение трех дней ареной ужасного погрома, устроенного казаками Петлюры. Они убили и ранили много евреев, изнасиловали 15 девушек, гнали по улицам женщин, раздетых до нага.

Больщие контрибуции нисколько не помогли, убытки составляют больше 2-х миллионов марок.

Юдише прессцентраль Цюрих
21 сент. 1920г. № 111.

В то время, как еврейские журналы, под гнетом жестокой цензуры, вынуждены ограничиваться краткими сообщениями и перепечаткой сообщений отчетов неевреиских журналов, главным образом, социалистических, -о "Яблоновском происшествии", -полъки начинают сознавать значение этого неслыханного акта.

Недавно 7^ представителя польской интеллигенции выпустили воззвание в котором они протестуют против различий между гражданами на основании их принадлежности к той или иной религии, -различий, которые могут покрыть позором самое имя полъка, которые напоминают средние века.

Они требуют немедленной отмены такого порядка и привлечения к суду его виновников.

В военных кругах этот акт пытаются оправдать тем, что он был вызван, как они утверждают, обнаружением в армии слишком большого процента евреев и тем, что они/евреи/ были выделены в особые части.

Интересно сделанное по этому случаю признание, что число евреев в армии больше, чем полагается по количеству еврейского населения. Интересно тем более, что речь идет, главным образом, о добровольцах.

Юдише Прессцентраль Цюрих
17 сент. 1920г. № 110.

Клуб парламентских депутатов ортодоксов получил от Еврейской Общины гор. ЛУКОВА /Седлецк.г./ сообщение, что недалеко от города, ворву, находятся трупы 12 евреев и что городская милиция препятствует их погребению.

Кроме того, сообщают, что после недавних событий в Лукове, исчезло около 200 евреев и до сих пор нельзя было узнать с достоверностью, где они находятся. В Глинянке найдено 12 трупов убитых евреев.

Юдише Прессцентраль Цюрих
17 сент. 1920 г. № 110.

Клуб еврейских депутатов представил различным министерствам и глав-

29об

нокомандующему меморандум о событиях во многих городах провинции с прило-
жением отчетов о судебных процессах, связанных с событиями в Плоцке, Слив
Калене, Лупове, Пултуске, Острове, Уомнерове, Гореволине, Уйске, Мазовецке, в Б
и Седлеце. Другой мемориал говорит о расстреле 3-х евр. в Калушине.

Юдише Прессцентраль Цюрих
17 сент. 1920г. № 110.

Насколько сообщения Польского Телеграфного Общества/ПАТ/, касающиеся евреев, соответствуют истине, показывает следующее заключение Плоцкого Общинного Совета.

По поводу сообщения "ПАТ" от 29 авг. о позиции еврейского населения в областях, незавоеванных большевиками,-

Общинный Совет, который больше всего знаком с событиями на местах, констатирует, что еврейское население в целом относилось к нашим солдатам вполне лойально и не проявило никаких симпатий к большевистским.

Укр- Юдише Прессцентраль Цюрих
21 сент. 1920г. № 111.

Украинский журнал "Вперед" пишет: "По данным Еврейского Национального Совета эксцессы произошли в следующих местностях: Тасменья-Джомы, Тисменица, Больсновица, Галич, Мариамполь, Езуполь, Станиславов. В Тисменья-Джома 5 евреев убито, 2 ранено, 5 женщин изнасиловано. В Тисменице-3 убито, 3 ранено, 25 изнасиловано; В Больсновице 5 убитых, 7 раненых, 33 изнасилованных; в Галиче убито -4, ранено-2, изнасиловано 15; в Мариамполе 3 убитых, 18 раненых, 9 изнасилованных.

Подробные отчеты о судебных процессах имеются в Еврейском Национальном Совете.

Юдише Прессцентраль Цюрих
21 сент. 1920 г. № 111.

По поводу статьи, в которой журнал национальных демократов "Газета ....." оправдывается в том, что обходит молчанием многие события по условиям цензуры,..... Курьер Варшавский пишет:

"Можно себе представить положение нашего журнала, если журнал национа демократов пишет так. Вот почему мы ничего не пишем о "Яблонове" и не де ем сообщений о результатах поездки по провинции депутата КИРШГОРНА, вот почему мы не откликнулись на сообщения галицийской прессы об эксцессах, производимых бандами Петлюры, вот почему мы не касаемся целого ряда ныне происходящих фактов. ----------

30

Клуб еврейских парламентских депутатов вручил правительству меморандум с требованием наказать польское телеграфное агенство за тенденциозное и ложное сообщение из Плоцка.

ВЫДЕРЖКА ИЗ БЮЛЛЕТЕНЯ ОТ 17-23 ОКТЯБРЯ 1920г.
ИНТЕРПЕЛЛЯЦИЯ ДЕПУТАТОВ Д-РА ТОНА, ФАРБШТЕЙНА и др., АДРЕССОВАННАЯ ПРЕЗИДЕНТУ ПОЛЬСКОГО СОВЕТА.
РУССКАЯ КОМИССИЯ КРАСНОГО КРЕСТА В ШВЕЙЦАРИИ.
ОФФИЦИАЛЬНЫЙ АНТИСЕМИТИЗМ-ПРИЧИНА ЭКСЦЕССОВ, МАРТИРОЛОГ.

Нет ничего удивительного в том, что военные части и банды, возбужденные слухами о еврейской измене и рассказами о том, что евреи будто бы обливали польские войска, -восстанавливаемы против евреев впродолжение нескольких месяцев правительственными воззваниями и об"явлениями и привыкшие втечение полутораже лет к почти полной безнаказанности антисемитских эксцессов-повторяем нет ничего удивительного в том, что они почти везде отметили свое победоносное шествие грабежом и насилиями над евр. населением.

В Седлеце евреев заставили сопровождать скот, и, когда они вышли за город, их грабили и убивали; таким образом было убито 7 евреев, среди них некий РИНТР 65 лет, другие в возрасте 40-50 лет; кроме того, в окрестностях Седлеца, в деревнях и по дорогам было убито больше 10 евреев, среди которых был учитель еврейского хедера ЯГОДИНСКИЙ 70 лет; в самом городе многие евреи ограблены, многие евре. девушки -изнасилованы; в соседней дер. ЗБУЖИН священные свитки ТОРЫ были изорваны. Евреев заставляли обрывки этих свитков; тех евреев, которые были отправлены для сопровождения скота заставили плевать друг другу в лицо, лизать друг у друга кровь из ран от побоев, которые им наносили.

В гор. МОРДИ был убит некий ШТЕЙНБЕРГ и много евр. женщин изнасиловано.

В дроничине евреев погнали к реке, бросили в воду. 15 человек было расстр стреляно в воде, остальные сумели спастись, но окрестные крестьяне убили их.

В Лонце очень много евр. девушек было изнасиловано, а большая часть жителей-евреев-ограблена. Один офицер разогнал грабителей, заметив, что было не позволено грабить только впродолжение 24 часов, а грабежи длились больше. Местная милиция насмехалась над евреями, когда они просили помощи защиты.

В Вышкове местному христианскому населению было предложено перере-

31

ВЫПИСКА

ИЗ ГАЗЕТЫ " УКРАЇНСЬКА ТРИБУНА"

Варшава, неділя II вересня 1921 року

СІОНІСТИЧНИЙ КОНГРЕС І УКРАЇНА

/Власна кореспонденція "Українською Трибуни"/

Карлова Вари, 7 вересня

Всесвітній сіоністичний конгрес який перед тижнем одкрився в Карлових Варах /Карлсбаді/, присвятив Україні досить багато уваги. Цей зрозуміло коли згадати, що на Україні живе майже стільки ж жидів, скільки по всіх инших европейских державах, взятих разом.

На жаль, увага, яку сіоністичний конгрес присвятив Україні, не може бути названа прихильною. Президент конгресу, д-р Н.Соколов, у своїй вступній промові дуже часто згадував Україну, але тільки в звязку з жидівськими погромами, які там відбулися в останніх роках.

Природна річ, що в участниках конгресу це не могло викликати особливих теплих почувань до України, яко дідого, й до українского народу, яко господаря того краю, де так рясно поливалась жидівська кров. Але треба віддати справедливість конгресовій та його президентові. Справа жидівських погромів на Україні обмірковувалась загально, як певне історичне явище. Ні в кого не тикано пальцями, ні проти кого не нацьковувано й нікого не обвинувачувано. Сум і жаль, а не помста й ненависть були домінуючою нотою.

Щоб як-слід оцінити значіння цеї обективности конгресу, треба взяти, що міродайні українські круги зробили все, що було в їх силах, аби правдиво поінформувати участників конгресу про дійсне відношення українського народу й кращих його представників до жидівського питання. Повірений у справах У.Н.Р. в Німеччині д-р Р. Смаль Стоцький разом з референтом пресового відділу Посольства У.Н.Р. у Німеччині д-ром М.Вальдманом ще за кілька днів до відкриття конгресу поіхали до Карлових Вар щоб навязати персональні стосунки з провідниками сіоністичного руху. На кількох конференціях і в приватних розмовах названим особам пощастило вияснити провідникам сіоністів правдивий стан справи. Дякуючи цьому на конгресі досі не було й можна сподіватись не буде й далі, протиукраїнських виступів.

Д-р Вальдман залишився в Карлових Варах на весь час, доки тривати-ме конгрес, щоб мойстійно бути в контакті з міродайними його кругами й в разі потреби служити їм інформаціями й метеріялами.

Дуже добре враження зробило також привітання, виголошене в день одкриття конгресу від імени годови дипломатичної місії У.Н.Р. в Чехословаччині М.А. Славинського. В привітанні сказано:

"Уряд У.Н.Р. доручив мені передати 12-му сіоністичному конгресові привітання українського народу. Я виконую це доручення з тим більшою приємністю, що ваш конгрес може вважатись репрезентативним заступництвом жидівського народу в цілім світі. Від часу вашого останього конгресу в Відні в 1913 році відбулись події світового значіння. Одною з найвидатніших під цим оглядом є та, що жидівський народ якому цивілізація надходжжжу й всі народи землі так богато завдячують, зробився поважним фактором світової політики. Я не хотів би пропустити цеї нагоди, щоб не підкреслити великої ролі, яку відограла та частина жидівського народу, що живе на території України, в історії цього краю. Згадую це з тим більшим жалем що в останніх роках українське жидівство зазнало нечуваних переслідувань з ріжних боків. Виступи, жертвою яких воно стало, рівним тягарем лежать на українськім народі, як і на жидівській расі. Того ми як-найгарячійше бажаємо це того, щоб у краю, як найскорше настав спокій, аби ми могли загоїти рани, нанесені в останніх роках нашим жидівським співрожанам".

Конгрес распадається на низку земляцтв, відповідно до територіяльно-державної принадлежности делегатів. В українськім земляцтві провадиться жвава праця над упорядкуванням матеріялів ще до жидівського питання на Україні.

З боку українських інформаторів робиться все можливе, щоб у цих матеріялах знайшли місце не тільки явища негативні, але й позитивні, особливо з обсягу законодавства й практики українського уряду в цій справі. Г.М.

С подлинным верно:

Делопроизводитель

3/к 94 1107 Копия. 321

УКРАЇНСЬКА ТРИБУНА.

Ч.104., ВАРШАВА, Середа 7-го Вересня 1921 року.

Київський комітет
Всеросс. Центр. Архив. Отд.
Информац.-Стат. Отд.
192 г. 192
№ №

В А Ж Н А ПРОБЛЕМА:

До справи Українсько-жидівських відносин/.

Я, автор дальших рядків, одержав с Тарнова листа, з якого дізнався про цілком несподівану і можна так мовити сенсаційну новину, а саме - що я, Олександр Селіковський, який так чи сяк, але мав певне громадське обличча, колам нашої суспільности більш-менш знайоме, в дійсности є не той, за кого мене вважали, а просто погромщик, так само як погромщиками повинні вважатися і мої товариші по редакції "Українська Трибуна", також газета погромна, яку замість мене міг-би підписувати В.В.Шульгин. Мало того автор цього дотепного листа вимагає, або його було надруковано в тій-же таки "Українській Трибуні", бо ми, бачите, обіцяли давати місце всякій поважній і щирій думці.

Хай вибачить нам шановний автор з м.Тарнова, але ми ніяк не можемо визнати його думок про погромний характер "Української Трибуни" поважними. Ми гадаємо, що для них треба вжити цілком іншу кваліфікацію. Це раз, а на друге - звертатися до газети з таким листом то ще й вимагати його вміщення в тій же - таки газеті - це на нашій мові називається просто напристо ністю... З одним можемо погодитися - що думки, висловлені у листі, щирі, але цей сумній факт може мати значіння листа при оцінці самого автора.

Поза всим тим дуже інтересно і разом с тим дуже характерно для декого з наших не українських читачів, що вони ще й до сеї пори стоять на старих-престарих позиціях в жидівській справі і ніяким чином не можуть зрозуміти, що ті позиції треба як найшвидче покинути й звернутися до цілком нових методів розвязання страшної, жахливої проблеми, в яку ця справа перетворюється в останні часи.

Поки не було в нас чека - я не знав явища більш гидотного і страшного, як погроми.

Вас через те тільки, що ви, скажемо, українець, і любите свою батьківщину, тримають тижні, або й місці в темній, брудній, повній паразитів ямі, глузують над вами що дня, знущаються в самий жорстокий спосіб, навіть катують, а потім роздягають, заводять в темний куток і приклавши браунінга до Вашого черепа, обривають Ваше життя. Це - Чека.

До вас, через те тільки, що ви жид, вдираються ваші сусіди, з якими ви спокійнісінько жили десятки літ, і починають трощити й ламати ваше добро, починають бити вас і близьких Ваших, на ваших очах вбивають вашу родину, а потім і вас самих. Це - погром.

Цілком ріжні, здавалося б, це справи, хоча і обидві криваві; але придивіться й ви побачити нитку, яка їх сполучає...

Я певен, що серед чекістів, особливо в перші роки революції, зовсім не було українців. Не така українська душа, щоб творити отой жах рафінірованного душогубства. Чека цілковито була, та й зараз є, в руках чужинців, з дуже невеликою домішкою місцевих елементів.

Можна засвідчити в самий категоричний спосіб, що й перша хвиля погромів - Жмеринка, Балта, Одесса - не мали нічого спільного з українським народом. Їх вчинили виключно кацапи, що працювали на залізницях і в инших місцях.

Ми були свідками погромів 1905 року і знов таки можемо посвідчити, що не українці їх утворювали, а переважно ті ж таки кацапи "істинно-русскі", "націоналісти" і т.п.

Правда, українські маси завжди с повною погородою й з призирством ставилися до жидів, але це було явище цілком пасивного характеру випливало воно з темноти народньої, почасти базувалося на релігійних моментах, а більш всього являлося наслідком того приниженого, бесправного становиська, в якому завжди були жиди. Жадної активної ворожисти, агресивности що до жидів в українськім народі не було, не вважаючи на деякі дуже важкі історичні спогади, що й досі залишилися в народніх піснях.

Чи можна зараз при січасні погроми засвідчити те саме, що зазначено вище про погроми минулі. По совісті повинен сказати, що я цього зробити не міг би.

Щось обірвалося в народній душі, щось зробилось і робить її гострою і жорстокою до жидів. Гіро хотів би я помилитися, але ті відомости, що приходять з України, свідчать, що все більше і більше загострюється оте жорстокість, і страшно подумати, до чого кінец-кінцем це може довести.

Здавалося, був момент, коли починався щасливий перелом в цій справі, коли досвід деяких наших військових частин, як на приклад девізії ген.Здвиченка, а потім і повстанські відозви констатували співчуття жидів визвольній

українській акції і навіть діяльну допомогу їй; але це так само швидко зникло, як і з'явилося. Тепер знов почався різкий поворот в неприязний для жидівства бік.

Хто може вітати таке явище, хто може виправдувати його.

Лише божевільні і злочинці. Окрім величезніх страждань жидівському народові, погроми несуть тяжкі удари українській справі - це ж ясно до кожного, кому відомо хоча-б азбука державности. Але не в тім справа, що це велике лихо та що ми його повинні осужувати і ганьбити, а в тім, що від нашого протесту ганьби, осуду справам а ні скільки не полібшає, лихо ні на крихточку не поменшеться, бо воно війшло вже так в період, коли треба шукати инших методів боротьби.

Тільки діти й цілковито наївні люди можуть гадати, що такими методами повинні служити судові чи мілітарні репресії, навіть коли їх можливо було вжити. Саме собою, що там, де є дійсна судова влада і відповідна мілітарна сила - там погромщики не повинні залишатися безкарними, а погром мусять припинатися в самій рішучій спосіб; але це є виключно боротьба з наслідками, а не з джерелом, не з причиною страшного явища.

Силі треба противоставити силу, але з психичніми, але внутрішніми процесами треба боротися цілком иншою зброєю.

Яка же то зброя. Освіта, агітація... Хай вживаються і ці засоби, але поважної віри в ніх немає в нас, бо на кожнім кроці, ми бачемо, як росте антисімітізм средь інтелігенції, яка в освіті й агітації не відчуває потреба.

Наше глибоке переконання, що перш за все і нам і жидам треба перестати боятися правди, треба не боятися страшних і бридких слів, а подивитися дійсності просто в ліце.

Отже, виходячи з цієї передпосилки, спитаємо, чому почався і точиться отой жахливий, ворожій жидівству внутрішній процес винародніх наших масах; що-ж змінилося на вкругі і могло той процес викликати й зміцнити.

Відповідь може бути лише одна: нове явище в життю України - це большевизм і широка, на погляд народу, участь в нім жидів. Большевизм руйнує народнье життя, жиди заправляють большевизмом, - і от вам шрунт для непримиренної ворожисти.

Ви можете цілий час доводити, що большевизм життя не руйнує, чи засовувати, що жиди большевизмом не заправляють - а цього жадних наслідків ви не добудете, бо самі же большевики безглуздо і нахабно підкреслюють, що їх ватажки й ідеологи в першу чергу жиди, вони завжди висовують їх /чи самі ці пани висовуються - це все одно/ на перший плян, а був такій момент, коли маковські комуністи в відомій резолюції своєї партії, здається від грудня 1919 року, самі визнали, що ворожість до комунізму українського народу виникла з вини "містечкових елементів", що на Україні в великій кількости продерлися в ряди партії й засмітили її.

А чека - це саме ненавісне зі всього, що принесла болшовицька революція - з кого большовицька влада складала їх на Укріні в перші роки Совітського ладу, виключно з чужинців - жидів, латишів, кітайців, і перших завжди було найбільше. В київськім чека були патріоти - це добре знають всі кияне коли весь склад активного відділу чека був майже виключно з жидів. Хіба такі факти можуть зоставитися таємницею залишатися без впливу на массу.

Але хай все це буде не так, хай все це перебільшено і перекручено, - зараз вже справа іде не про оективні факти, а про м і ц н о в і д криштрлізовані в душі народній субективні моменти. Народ прийшов до переконання, що комунія - це жидівська вигадка, що большевизмом командують жиди, він не раз може бачив між своїм всевладним начальством оті містечкові елементи, до яких не тільки сам він, але все порядне жидівство привикло ставитися з призорством.

Народ інуітивно відчуває дійсність і реагує на неї стихійно. І тисячі невинних стають жертвами народньої помсти, девяносто ж відсотків справжніх винуватців, само собою вислизають з небезпеки. Для нас з Вами це величезний жах і тяжкий гріх, для маси це звичайний в усі эпохі і при всіх обставинах шлях. І не слово, хоча б найкрасномовніше, а справжне наочне, яскраве діло потрібно, щоб затамувати оту помсту народню, перевернути і оздоровити отруєну народнею психику.

Треба, щоб народ з таким же переконанням, з яким зараз заявляє: "большовики - то жиди, комунія - то їх справа" - треба, щоб він з таким же переконанням відчував і заявляв, що "жиди - то наші люди, то вороги комунії, то народні прихильники".

Иншого шляху ми, хоч би і дуже цього хотіли, не бачимо в цій справі і переконані, що його нема. Жидам доводиться або тікати з України в очікуванні загрожучої анархії і погромів, що вони й роблють зараз в масовім масштабі, або протягти руку до українського народу й голосно заявити: "ми - з тобою, ми з Україною, а не з тими блудними синами своїми, які в лавах Московського комунізму руйнують твоє життя".

32 об

українській акції і навіть діяльну допомогу їй; але це так само швидко зникло, як і з'явилося. Тепер знов почався різкий поворот в неприязний для жидівства бік.

Хто може вітати таке явище, хто може виправдувати його.

Лише божевільні і злочинці. Окрім величезніх страждань жидівському народові, погроми несуть тяжкі удари українській справі - це ж ясно до кожного, кому відомо хоча-б азбука державности. Але не в тім справа, що це велике лихо та що ми його повинні осужувати і ганьбити, а в тім, що від нашого протесту ганьби, осуду справам а ні скільки не полібшає, лихо ні на крихточку не поменшається, бо воно війшло вже так в період, коли треба шукати инших методів боротьби.

Тільки діти й цілковито наївні люди можуть гадати, що такими методами повинні служити судові чи мілітарні репресії, навіть коли їх можливо було вжити. Саме собою, що там, де є дійсна судова влада і відповідна мілітарна сила - там погромщики не повинні залишатися безкарними, а погром мусять припинатися в самій рішучій спосіб; але це є виключно боротьба з наслідками, а не з джерелом, не з причиною страшного явища.

Силі треба противоставити силу, але з психичніми, але внутрішніми процесами треба боротися цілком иншою зброєю.

Яка же то зброя. Освіта, агітація... Хай вживаються і ці засоби, але поважної віри в ніх немає в нас, бо на кожнім кроці, ми бачемо, як росте антисімітізм средь інтелігенції, яка в освіті й агітації не відчуває потреба.

Наше глибоке переконання, що перш за все і нам і жидам треба перестати боятися правди, треба не боятися страшних і бридких слів, а подивитися дійсності просто в ліце.

Отже, виходячи з цієї передпосилки, спитаємо, чому почався і точиться отой жахливий, ворожій жидівству внутрішній процес в народніх наших масах; що-ж змінилося на вкругі і могло той процес викликати й зміцнити.

Відповідь може бути лише одна: нове явище в життю України - це большевизм і широка, на погляд народу, участь в нім жидів. Большевизм руйнує народнье життя, жиди заправляють большевизмом, - і от вам шрунт для непримиренної ворожисти.

Ви можете цілий час доводити, що большевизм життя не руйнує, чи засовувати, що жиди большевизмом не заправляють - а цього жадних наслідків ви не добудете, бо самі же большевики безглуздо і нахабно підкреслюють, що їх ватажки й ідеологи в першу чергу жиди, вони завжди висовують їх /чи самі ці пани висовуються - це все одно/ на перший плян, а був такій момент, коли ~~Миколаївський~~ маковські комуністи в відомій резолюції своєї партії, здається від грудня 1919 року, самі визнали, що ворожість до комунізму українського народу виникла з вини "містечкових елементів", що на Україні в великій кількости продерлися в ряди партії й засмітили її.

А чека - це саме ненавісне зі всього, що принесла болшовицька революція - з кого большовицька влада складала їх на Укріні в перші роки Совітського ладу, виключно з чужинців - жидів, латишів, кітайців, і перших завжди було найбільше. В київськім чека були патріоти - це добре знають всі кияне коли весь склад активного відділу чека був майже виключно з жидів. Хіба такі факти можуть зоставитися таємницею залишатися без впливу на массу.

Але хай все це буде не так, хай все це перебільшено і перекручено, - зараз вже справа іде не про оективні факти, а про м і ц н о в і д криштрлізовані в душі народній субективні моменти. Народ прийшов до переконання, що комунія - це жидівська вигадка, що большевизмом командують жиди, він не раз може бачив між своїм всевладним начальством оті містечкові елементи, до яких не тільки сам він, але все порядне жидівство привикло ставитися з призорством.

Народ інуітивно відчуває дійсність і реагує на неї стихійно. І тисячі невинних стають жертвами народньої помсти, девяносто ж відсотків справжніх винуватців, само собою вислизають з небезпеки. Для нас з Вами це величезний жах і тяжкий гріх, для маси це звичайний в усі эпохі і при всіх обставинах шлях. І не слово, хоча б найкрасномовніше, а справжне наочне, яскраве діло потрібно, щоб затамувати оту помсту народню, перевернути і оздоровити отруєну народнею психику.

Треба, щоб народ з таким же переконанням, з яким зараз заявляє: "большовики - то жиди, комунія - то їх справа" - треба, щоб він з таким же переконанням відчував і заявляв, що "жиди - то наші люди, то вороги комунії, то народні прихильники".

Иншого шляху ми, хоч би і дуже цього хотіли, не бачимо в цій справі і переконані, що його нема. Жидам доводиться або тікати з України в очікуванні загрожучої анархії і погромів, що вони й роблють зараз в масовім масштабі, або протягти руку до українського народу й голосно заявити: "ми - з тобою, ми з Україною, а не з тими блудними синами своїми, які в лавах Московського комунізму руйнують твоє життя".

Ми чуємо: "Припиніть погроми, боріться з ними, бо вони відштовхують від вас і від ваші справи право жидівства, а жидівство вам потрібне". Ми відповідаємо: "погроми, не залежні від тих чи инших політичних міркувань, треба припинити, треба всі сили напружувати в боротьбі з ними, бо це є велика гидота, виликій сором і вилика крівда, але нічого зі всіх наших зусиль не вийде, коли самі жиди не виявлять перед очами народу Українського активної прихильності до його визвольної боротьби". Уряд У.Н.Р. дав жидам максімум того, що міг дати, він наочно довів, як ставиться до жидівської справи; чому ж він не має права так само, як жиди, вимагати, щоб й вони фактами, реальної діяльностью довили свое співчуття і свою допомогу його важкій місії і тим найкраще допомогли б самому знищенню погромів .

І знаєте яку відповідь на ще ми чуємо від де яких жидівських проводирів, - от хоча б від того ж шановного писувача з м.Тарнова, він просто заявляє в своїм листі "від досить частих порад газети жидам запобігти можливим погромам активної боротьбою з комуністами і комунізмом несе вже чимсь в дусі анахронічних /сік/ порад тим же жидам Плеве Шульгіна та суворінської газеті".

От, справжне слово сказано. Коли участь в визвольній боротьбі українського народу з Московськими комуністами побідне до союзу з чорносотенною Росією, які пропонували жидам "Плеве, Шульгін і суворінська газета, то можна лише подякувати цім жидівським лідерам за щире і отверте слово, але балакати з ними нам вже про що. Спільної мови ми не знайдемо.

Будем балакати з тими, хто до такого не докотився та дасть біг не докотиться, хто в принципі нічого не має не проти активної боротьби з комуністами, ни проти союзу взагалі з українським народом в його національно-державних змаганнях.

Так, в принципі, а на ділі як же, як бути завтра, народ український стікає крівлею і йому потрібна допомога... Потрібна зараз, негайно, а не тоді лише, коли він опанує рідну країну.

Ми боімося, що жиди тепер, як було то і завжди, уявляють з себе занадто реальних політиків. Вони звикли орієнтуватися лише на міцну безсумнівну силу. Зараз в них нема певності в українській справі і вони очікують, коли стан річей остаточно з,ясується. Приналмні так враження роблять всі спостереження нашого емігрантського життя.

Коли це дійсно так, коли ми не помиляємося - а п о м и л я т и с л в ц і м м щ и р о б а ж а л и б - то жидівска проблема на Україні залишається такою ж похмурою, такою ж страшною, такою ж безвихідною, як і була.

І ще раз.скажемо: в ній лежитьзагрожа не тільки жидам, але і Україні. Хай свідомі громадяне обох націй ні на одну митьцього не забувають.

Сл.САЛІКОВСЬКИЙ.

П.С. Ці рядкі були написані, коли ми одержали статтю пана ЧУЖОГО "Погроми". Він дуже різко, але цілком пристойно ставить жидівське питання і закідає українській інтелігенції пожажне обвинувачення, які не можуть бути залишені без засування. Статтю пана ЧУЖОГО ми надрукаємо ціми днями як діскусійну.

О.С.

З оригіналом згідно:

Діловод

№ 1124 34

22/VI 94

Панове господарі, Давно терпім лямку жидовщини, н довго осталося.
Як можна удержіться, не давайте хліба.
Вам відомо, не треба й казати, що батько Симон недалеко. Для цього потрібно об еднуватись.
Допомога навкруги есть і буде, котра скоро буде вам відома.

Керовничий повстанцями Г А Е В О Й.
Адьютантнен в Я Н О Ш Е Н Н О.

Оригинал писан от руки. Распространялась в селах шпитковской, бышевской, будаевской и ворзельской волостей.

X – 1921 г.

Из материалов Политупр. К.В.О.

№ 1123

Киевская Комиссия
Всеобщеслав
Информац.-Стат. Отд.
№ 1123
22/XI 921 г.
35

ХАЙ ЖИВЕ САМОСТІЙНА УКРАІНА.

Вода з Дніпра котиться,
Комуни нам не хочеться.
Гей, гей, лихо не біда
Комуни нам не хочеться.

Тоді комуну проженем,
Як ми жидів виріжем
Гей, гей і т.д.

Жидівська дума все одна,
Чрезвичайки й комуна
Гей, гей...

Тоді і краще заживем,
Як ми жидів виріжем.
Гей, гей...

Ще не вмерла Украіна і слава і воля,
Ще нам брати-козаки усміхнеться доля.

Найдено в почтовом ящике в Белой Церкви.

XI – 1921 г.

Из материалов Политуправления К.В.О.

Копировано

Киевская Комиссия Гвобщеотдела Информац.-Стат. Отд. 192 г. №

22/XI 921

№ 1125

36

Защищавшим свой край и веру.

Теперь скажем вот что: грабить нечего. Остались мы, которые умеем постоять за себя. Нам глаз не закроете. Мы видим, что во главе у вас стоят жиды-банкиры и те царские генералы, как Брусилов, Клембовский и другие. А мы честные демократы, будем биться до тех пор, покане добудем себе воли и самостоятельной Украины.

Смерть жидам и грабителям-коммунистам. Пусть живет украинская демократия У.Н.Р. и вождь украинской демократии Петлюра.

Бросайте войну с нами, протянем братскую руку друг другу и скажем: все по домам, довольно напрасного кровопролития крестьянина, рабочего интеллигента.

Пусть пропадает капитал, пусть пропадают жиды и коммуна, пусть живет самоопределение рабочих всего света.

Командующий Киевским Повстанческим Округом
ПОЛКОВНИК СТРУК.
Адьютант Сотник Грессе
Представитель воставшего народа Украины
С о т н и к
С о т н икк

X - 1921 г.

Из материалов Политупр. К.В.О.

Информац.-Стат. Отд.
192 г.
№

192 648

684 Копия 37

№ До Еврейськоі Громадськоі Управи

вх. 5298 30/XII 41.

До мого відома дійшло, що Еврейська Община наложила на друкарню "СЛЯВА" штрап в 10000 карбованців за друк надісланних Комісаріатом відозв. Повідомляючи про це, прошу повідомить мене на скілько це відповідає дійсности.-

Повітовий Комісар - /подпись/

В.о. Секретарь /подпись/

С подлинным верно:

1121 г. 22/IX 921 г. 1121 38

ОГРАЩЕНИЕ К КРАСНОАРМЕЙЦАМ.

Распространяющееся среди красноармейцев воззвание от Северо-Западного Штаба Союза Защиты Родины и Свободы гласит.

"Кончайте быть слугами коммунистов-злодеев и убийцами своих братьев. Кончайте быть ~~хлхххххххкоммхнихтаххххх~~ послушными рабами. Бейте комиссаров - слуг злого духа, иначе они Вас погубят.

Мы ждем Вас. Присоединяйтесь к нам, и вместе будем спасать свою родину и своих родных от голода. Мы идем за Вашу свободу, землю и за Учредительное Собрание.

Бросьте красноармейское ярмо, идите к нам или домой. Идите к родному народу. Помните, что Ваши братья и отцы так же защищают ~~свободу, какхихмх~~ свою хату и свободу как и мы. Сдавай винтовку. Не стреляй в нас, а стреляй в коммуниста-твоего поработителя. Стреляя в нас, ты становишься братоубийцей. Беги к нам. Спеши, пока не поздно.

Евреи. Вашим опасениям не будет конца, пока Вы не станете в ряды борцов против коммуны. Вас губит Ваша пассивность к антисоветскому делу. Не давайте вашим евреям-коммунистам убивать нас. Уймите нож из их рук и вражду с их языка, тогда и мы станем Вашими друзьями и будем мирно жить, как жили раньше. Помогите нам и Вы спасете сами себя. Коммунисты. Те, которые Вас обманули, предвидят печальный конец и бегут с набитыми гемоданами. Ленин и компания сбегут и укроются. Уходите, иначе Вы обречены на народную расправу. Отрекайтесь от коммуны. Идите к народу.

Сев.-Зап. Повстанческий Штаб
Союза Защиты Родины и Свободы.

| "Свобода" №221 от 17 сентября 1921г. |

БОРЬБА С ПОГРОМАМИ.

| Беседа с прис.пов.О.О.Грузенбергом |.

Прибывший в Берлин прис.пов.О.О.Грузенберг в беседе со мной заявил следующее:

"Я стою во главе юридического отдела. Comité des délégations juives ..... и в Константинополе. Эта организация имеет международный характер, и задача ее является борьба с погромами. В различных странах в окраинных русских государствах нами образованы комитеты, которые собирают сведения и следственный материал по вопросу о погромах. В настоящее время закончено следствие по делу "батьки" Булака-Балаховича. Польский военный министр генерал Сосновский после запроса в Сейме по соглашению с министром юстиции представил прокурор судебной палаты возможность привлечь Булак-Балаховича |первого| к судебной ответственности.

Погромщики имеются конечно и в рядах Красной Армии. К сожалению, они пока для нас вне пределов досягаемости. Но в будущем и их постигнет кара.

В Берлине согласно моему предложению старый судебный деятель и председатель общества русских евреев Я.Л.Тейтель взял на себя организацию такого комитета и производство расследования по делам о погромах."

На вопрос, могут ли с юридической точки зрения подлежать ответственности на чужой территории русские граждане, совершившие преступления на русской территории против русских, О.О.Грузенберг ответил:

"Каждый преступник, где бы он не был обнаружен, должен быть наказан. Государственный суверенитет и учение о применении уголовных законов требуют, чтобы каждое государство привлекало к ответственности преступников на своей территории, независимо от их подданства, и только деловые взаимности дают исключения. Но так как советское правительство не признано и не является законным правительством, то и вопрос о взаимности теряет свое значение. Нашей задачей является публичное доказательство того, что погромы были организованы, нам важно выяснить роль и психологию вожаков погромов и показать, какие печальные последствия погромы имели не только по отношению к евреям, но и вообще для результатов гражданской войны."

С.И.Ленин.

|Руль, №20|

ОБРАЩЕНИЕ К КРАСНОАРМЕЙЦАМ.

Распространяющееся среди красноармейцев воззвание от Северо-Западного Штаба Союза Защиты Родины и Свободы гласит.

"Кончайте быть слугами коммунистов-иродеев и убийцами своих братьев. Кончайте быть ххххххххххххххххххх послушными рабами. Бейте комиссаров - слуг злого духа, иначе они Вас погубят.

Мы ждем Вас. Присоединяйтесь к нам, и вместе будем спасать свою родину и своих родных от голода. Мы идем за Вашу свободу, земли и за Учредительное Собрание.

Бросьте красноармейское ярмо, идите к нам или домой. Идите к родному народу. Помните, что Ваши братья и отцы так же защищают свободу, как хххххх свою хату и свободу как и мы. Сдавай винтовку. Не стреляй в нас, а стреляй в коммуниста-твоего поработителя. Стреляя в нас, ты становишься братоубийцей. Беги к нам. Спеши, пока не поздно.

Евреи. Вашим опасениям не будет конца, пока Вы не станете в ряды борцов против коммуны. Вас губит Ваша пассивность к антисоветскому делу. Не давайте вашим евреям-коммунистам убивать нас. Уймите вот из их рук и вряду ли их явка, тогда и мы станем Вашими друзьями и будем жить, как жили раньше. Помогите нам и Вы спасете сами себя. Коммунисты. Те, которых Вас сманули, прольют печальный конец и бегут с набитыми чемоданами. Ленин и компания сбегут и укроются. Уходите, иначе Вы обречены на народную расправу. Отрекайтесь от коммуны. Идите к народу.

Зап.-Зап. Повстанческий Штаб
Союза Защиты Родины и Свободы.

("Свобода" №211 от 17 сентября 1921г.)

БОРЬБА С ПОГРОМАМИ.

Беседа с прис.пов.О.О.Грузенбергом.

Прибывший в Берлин прис.пов.О.О.Грузенберг в беседе со мной заявил следующее:

"Я стою во главе юридического отдела ..... Эта организация имеет международный характер, и ее ..... влечет за собой с погромами. В различных странах, в окраинных государствах были образованы комитеты, которые собирают сведения и свидетельский материал по вопросу о погромах. В настоящее время закончено следствие по делу Петлюры-Тютюника. Петлюра, Тютюник, Петлюрин военный министр генерал Сосновский после запроса в Сейме по соглашению с министром юстиции представил прокурор судебной палаты возможность привлечь Булак-Балаховича (первого) к судебной ответственности.

Погромщики имеются конечно и в рядах красной Армии. К сожалению, они пока для нас вне пределов досягаемости. Но в будущем и их постигнет кара.

В Берлине согласно моему предложению старый судебный деятель, председатель общества русских евреев Ф.А.Тейтель взял на себя организацию такого комитета и производство расследования по делам о погромах."

На вопрос, могут ли с юридической точки зрения подлежать ответственности на чужой территории русские граждане, совершившие преступления на русской территории против русских, О.О.Грузенберг ответил:

- Каждый преступник, где бы он ни был обнаружен, должен быть наказан. Государственный суверенитет и учение о применении уголовных законов требуют, чтобы каждое государство привлекало к ответственности преступников на своей территории, независимо от их подданства, и только дипломатическая экстерриториальность дает исключения. Но так как советское правительство не признано и не является законным правительством, то и вопрос о неприкосновенности теряет свое значение. Нашей задачей является публичное доказательство того, что погромы были организованы, нам нужно выяснить роль и психологию зачинщиков погромов и показать, какие печальные последствия погромы имели не только по отношению к евреям, но и вообще для всех граждан гражданской войны."

О.К.Дель.

Руль, №201.

Поступило 24/XI 1921. Останні 16 сти.

1141 39

Жидівство і Україна

Заява головного київського рабина

Кошуровано

Берлін. Цими днями тут відбулася зустріч посла УНР в Німеччині Р. С. Смаль-Стоцького з головним духовним рабином м. Київа п. Аронсоном. Розмова провадилася головним чином про ті заходи, які чинить український уряд з Головним Отаманом С. Петлюрою на чолі, щоб побороти всі противожидівські виступи на Україні. П. Аронсон щиро вітав цю діяльність уряду, висловив своє приязне відношення до українського визвольного руху, обіцяв з свого боку зробити все можливе для його підтримки і просив передати привітання п. Головному Отаманові.

Жидівський полк на Україні.

Тарнів. Відповідальні жидівські діячі, що тільки що прибули з понад збруча, подають нам звістку, що жидівське населення на Україні, страшне становище котрого під большевицькою владою дуже добре відоме, бере активну участь у початку великої визвольної боротьби українського народу за звільнення власної землі від большевицької окупації. В районі Балти оперує цілий повстанський жидівський полк в складі двох тисяч козаків, яким командує жидівський діяч, лікар Рабинович. Цей полк добре зорганізований і зараз він провадить завзяті кріваві бої з большевицькими військовими частинами, яким вже зробив поважні втері і звільнив од них цілу частину Подилля; тут він відновлює владу Української Народньої Республіки. Ті самі жидівські діячі переказують, що жидівське населення на Україні, зважаючи на велике і сторичне [illegible] сучасного моменту, бачить в українському [illegible]

всі [illegible]
Аронсон щиро вітав цю [illegible]
висловив своє приязне відношення до україн-
ського визвольного руху, обіцяв з свого
боку зробити все можливе для того
підтримки і просив передати привітання
п. Головному Отаманові.

Жидівський полк на Україні.

Тарнів. Відповідальні жидівські ~~діячі~~ діячі,
що тільки що прибули з понад Збруча,
подають нам звістку, що жидівське
населення на Україні, страшне становище
котрого під большевицькою владою дуже
добре відоме, бере активну участь
у початку великої визвольної боротьби
українського народу за звільнення
власної землі від большевицької
окупації. В районі Балти оперує
цілий повстанський жидівський полк в
складі двох тисяч козаків, яким
командує жидівський діяч, лікар
Рабинович. Цей полк добре зорганізований і зараз він провадить завзяті
кріваві бої з большевицькими військовими
частинами, яким вже зробив поважні
втері і звільнив од них цілу частину Подилля;
тут він відновлює владу Української
Народньої Республіки. Ті самі жидівські
діячі переказують, що жидівське населення
на Україні, зважаючи на велике і сторичне
значіння сучасного моменту, бачить в українському
визвольному рухові єдиний вихід і для свого
визволення з-під страшної большевицької кормиці,
а тому благає жидівську громадську думку усього
світу й закликає її підтримати цей рух та не
дати большевикам знову накинути кайдани
неволі на український народ і українське
жидівство.

(Идпрес)

Укр. Трибуна Ч. 155
8 листопада 1921 року

40

Інструкція провідникам повстанчого руху на Україні, що до тимчасової організації влади в ріжних галузях державного життя.

Стверджена 5 вересня 1921 р.
Підпис: Начальник Партизано-повстанчеського штабу
Генерал-Хорунжий
Тютюнник

§ 16. Повстанча влада мусить всіма заходами боротися з особами, що підкопують авторитет У. Н. Р. і особливо з ріжного рода погромами (врейськими і т. и. - Погроми треба давити в корні рішучими заходами.

№ 695
Информац.-Стат. Отд.
192 г.
№

МИР І УКРАЇНСЬКА РЕСПУБЛІКА

Телеграма Головного Отамана

192
№

Ех. 5298 30/XI 4

Головний Отаман Петлюра прислав Прем,єр-Міністрові,Начальному Отаманові,Військовому Міністрові Єврейських Справ телеграму,в котрій вважає необхідним повідомити,що він і командний склад нашої армії рішуче борється з погромами єврейського населення і взагалі з якими небудь насиллями нашим і всіма проявами,які би могли внести загострення співжиття двох народів.

Головний Отаман стверджує,що євреї понесли не одну людську жертву на будування Української Незалежної Республіки.Головний Отаман знає факти,коли представники єврейського населення,яке допомогало нашому війську,лояльно підтримувало законну республіканську владу,вороги нашої держави комуністи-большевики розстрілювали,насилували жінок і дітей,чинили погроми єврейського населення і забірали останні матеріяльні засоби для життя.

Головний Отаман ставиться з великою повагою до цих жертв єврейського населення,які воно принесло на вівтар нашої отчизни.

Головний Отаман знає факти,коли єврейське населення допомагало нашим хорим і раненим,і діти євреїв обмивали кров з наших героїв в шпиталях,наспідко зорганізованих самими жидами в пяти верстах від лінії боїв з большовиками,Головного Отамана зворушували ті сльози подяки,які з,являлись у наших хорих,або раненых козаків до євреїв за їх сердечне пеклування і допомогу ближньому.

Головний Отаман з приємністю спостерігав,як козаки нашої армії ставили варту біля крамниць та склепів єврейських,охороняючи їх майно від грабунків.Головний Отаман має тверду надію,що такі факти надалі будуть частійшими і принесуть користь,так потрібну в справі заспокоіння нашого краю.

Головний Отаман повідомляє,що погромна агітація часто навмисне провадиться большовицькими провокаторами в тилу нашої армії з метою дезорганізувати наш фронт і всю державно-будівничу работу нашого правительства.

Головний Отаман підкреслює,що це є певна система большовиків, в переведенню якої вони мають великий хист,але з немеяьким жистом наші козаки відріжняють цих провокаторів і провадять безпощадну боротьбу в ними.

Головний Отаман закликає боротись з цією провокацією,маючи тверду надію,що це значно допоможе нашому правительству щасливо справитись з тою великою і відповідальною работою,яку воно провадить,одночасно руйнуючи силу большовизму і твоючи та скріпляючи нашу Самостійну Республіку,в якій кожний народ має право вільного і спокійного життя.

Липень 1919 року Ч.70

№ 773

КИЕВСКАЯ КОМИССИЯ
ГЛОБЩЕСТКОМА
Информац.-Стат. Отд.
_____ 192 г.

קיעווער קאמיסיע פון
אידגעזקאם.
אינפאָרמאַצ-סטאַטיסטישע
אָפּטיילונג.
192 _____

Ex. 5298
30/XI 21
773
42

К А З А К И.

Знаете-ли Вы, что казачество доведено до отчаяния тиранией коммунистов, восстало против Советов и без вождей, без помощи белых генералов начало не на жизнь, а на смерть борьбу с насильниками. Быть может, когда ты читаешь эти строчки, на родной стороне, у стены станичного правления твой отец старческими руками роет себе могилу, чтобы минуту спустя окровавленным трупом упасть в нее и навеки уснуть в родной земле после честно прожитой жизни.

Если, зная это, ты продолжаешь оставаться в рядах Буденовской сволочи и бороться во славу Троцкого, то сорви с себя крест и брось его, чтобы он не обжег тебе груди.

Слушая, казак, тысячи твоих братьев перешли на сторону РЕСПУБЛИКАНСКОЙ НАРОДНОЙ ДОБРОВОЛЬЧЕСКОЙ АРМИИ, чтобы вместе с ними бороться против коммуны за свободу и счастье русского народа.

Наш лозунг- ,,СМЕРТЬ КОММУНЕ-ДА ЗДРАВСТВУЕТ РУССКАЯ ДЕМОКРАТИЧЕСКАЯ РЕСПУБЛИКА,,

Мы стремимся освободить русский народ от коммунистического ига и способствовать образованию вольной республики, отдельные области которой имели-бы полное самоуправление, полную власть устраивать свои дела так, как они хотят, не переставая в то же время быть равноправным членом сего государства.

Мы хотим, чтобы казачьи области: Донская, Кубанская, Терская, Уральская, Оренбургская и Сибирские области управлялись-бы исключительно своими выборными властями- 1, Областным кругом, 2, войсковым атаманом, 3, областным правительством /Министрами/, чтобы сами казаки и инородные раз навсегда окончательно и невозвратно решили вопрос о земле и военной службе без всякой указки из Центра, без всякого давления с чьей бы то ни было стороны.

Знаете-ли Вы, что в то время, как жители городов и местечек Полесья-соплеменники Троцкого и Зиновьева-радостно встречают Вас, как своих товарищей и ,,освободителей,,- на Дону и Кубани работают коммунистические полки и карательные отряды, и снова льется казачья кровь.

Помни, что комиссары посылают тебя против твоих же братьев, поклявшись свернуть шею коммуне и возвратить родине свободу, и если в твоем сердце не угасла казачья доблесть и любовь к ВОЛЬНОЙ, КАК ВЕТЕР, ШИРОКОЙ, КАК МОРЕ, ЖИЗНИ, ТЫ ДОЛЖЕН СМЕЛО, без колебания переходить на нашу сторону.

У нас нет золотопогонников, нет различия между офицерами и казаками, но есть беспредельная любовь к родине, сознание правоты нашего дела и вера в нашего атамана БАТЬКУ БУЛАК-БАЛАХОВИЧА, одно имя которого заставляет комиссаров бледнеть и улепетывать в глубокий тыл с ,,донесением начальству,,

Казаки, Вас не догонят пули коммунистов, переходите, мы Вас ждем.

НАРОДНАЯ ДОБРОВОЛЬЧЕСКАЯ АРМИЯ

№ 773

КАЗАК.

_____ 192 г.

Рх.5298 30/X, 1-42

Знаете-ли Вы, что казачество доведено до отчаяния тиранией комунистов, восстало против Советов и без вождей, без помощи белых генералов начало не на жизнь, а на смерть борьбу с насильниками. Быть может, когда ты читаешь эти строчки, на родной стороне, у стены станичного правления твой отец старческими руками роет себе могилу, чтобы минуту спустя окровавленным трупом упасть в нее и навеки уснуть в родной земле после честно прожитой жизни.

Если, зная это, ты продолжаешь оставаться в рядах Будённовской сволочи и бороться во славу Троцкого, то сорви с себя крест и брось его, чтобы он не обжег тебе груди.

Слушая, казак, тысячи твоих братьев перешли на сторону РЕСПУБЛИКАНСКОЙ НАРОДНОЙ ДОБРОВОЛЬЧЕСКОЙ АРМИИ, чтобы вместе с ними бороться против коммунии за свободу и счастье русского народа.

Наш лозунг- ,,СМЕРТЬ КОММУНЕ-ДА ЗДРАВСТВУЕТ РУССКАЯ ДЕМОКРАТИЧЕСКАЯ РЕСПУБЛИКА,,

Мы стремимся освободить русский народ от коммунистического ига и способствовать образованию вольной республики, отдельные области которой имели-бы полное самоуправление, полную власть устраивать свои дела так, как они хотят, не переставая в то же время быть равноправным членом сего государства.

Мы хотим, чтобы казачьи области: Донская, Кубанская, Терская, Уральская, Оренбургская и Сибирские области управлялись-бы исключительно своими выборными властями- 1, Областным кругом, 2, войсковым атаманом, 3, областным правительством /Министрами/, чтобы сами казаки и инородные раз навсегда окончательно и невозвратно решили вопрос о земле и воинской службе без всякой указки из Центра, без всякого давления с чьей бы то ни было стороны.

Знаете-ли Вы, что в то время, как жители городов и местечек Полесья-сознательники Троцкого и Зиновьева-радостно встречают Вас, как своих товарищей и ,,освободителей,,- на Дону и Кубани работают коммунистические полки и карательные отряды, и снова льется казачья кровь.

Помни, что комиссары посылают тебя против твоих же братьев, поклявшись сорвать шею коммуне и возвратить родине свободу, и если в твоем сердце не угасла казачья доблесть и любовь к ВОЛЬНОЙ, КАК ВЕТЕР, ШИРОКОЙ, КАК МОРЕ, ЖИЗНИ, ТЫ ДОЛЖЕН СМЕЛО, без колебания переходить на нашу сторону.

У нас нет золотопогонников, нет различия между офицерами и казаками, но есть беспредельная любовь к родине, сознание правоты нашего дела и вера в нашего атамана БАТЬКУ БУЛАК-БАЛАХОВИЧА, одно имя которого заставляет комиссаров бледнеть и улепетывать в глубокий тыл с ,,донесением начальству,,

Казаки, Вас не догонят пули коммунистов, переходите, мы Вас ждем.

НАРОДНАЯ ДОБРОВОЛЬЧЕСКАЯ АРМИЯ

ВІД ПРАВИТЕЛЬСТВА № 679 КОПИЯ

СОБОРНОЇ УКРАЇНИ.

Народе України Вже два роки обороняєт ти свою Народню Республіку, яка дає тобі землю і волю.

Всенароднім повстанням 1918 року скинута була влада Гетьмана Скоропадського, Після того явилися большевики-коммуністи, щоб годувати украинским хлібом большовіцьку Росію. И цього сильного і злого ворога удалося прогнати нашій славній Армії. Та замість большовиків широкі простори нашої Родючої землі забрав кацапськи царський генерал Денікін. За його полками іде ледаче панство, яке хоче на далі панувати над нашим народом, як панувало за царя та за Гетьмана. Армія Денікіна вертає панам добуту селянською кровою землю і відбирає громадськи права у робітника Денікин не дозволяє укрінському народові вчитись в школі рідної мови, народній український язик вигонів із державних установ, українські книжки палить, нищить українську кооперацію та всі культурні і господарчі приства товариства, жорстоко переслідує українських діячів. Російське панство намагається шибиницями, катуванням і розстрілами вірних синів України держатися на нашій землі. Українське Народне Правительство не хоче забирати чужі землі, а обороняє тільки свій рідний край. Щоб одвернути ворожий наїзд на Українську землю, вища команда об"єднанного Наддніпрянського та Наддністраїни. Але замість якої небудь згоди, безпощадним терорам проти національного і демократичного Укрінського руху. Приказом про наступ і нарешті зрадницькими нападами на наше народне військо командування Добровольчої Армії виявило свою запуклу ворожість до Укрінського Народу і нашої Республіки. Всі нелюдські вчинки Добровольчої Армії на Україні і дальше перебування віськ Генерала Денікіна на нашій землі викличе тільки новий большовизм і нове поневолення Укріни комуністами з Россії. Директорія і Правительство Укрінської Народньої Республіки не може допустити щоб чужинці і надалі панували над нашим Народом. В цей рішучий час нашої боротьби за визволення, вища власть Укрінської Народньої Республіки оповіщає: що закони по передачу землі в руки трудящогося селянства та закони робітничі лишаются в повній силі незмінно і нерушимо. В найближчому часі буде скликано вибраний на основі всенароднього, рівного, безпосереднього таємного і пропорціонального виборчого закона Парлямент Укріни, з правами установчих зборів, якому має належать вся власть у Самостійній Українській Народній Республіці. Народня власть Укріни буде до кінця боротися за нашу державну незалежність, свободу і народні соціяльно-економічні реформи. Ми, Директорія і Правительство Соборної Укрінської Народньої Республіки звертаємося до нашого військо, селян, робітників і всього Народу Укріни з закликом непохитно боротися за демократичної здобутки Укрінської революції. Ви, громодяне, повинні дати своєму віську людей, харч і одежу, бо поруч зі правами, свободами і вигодами, які одержує громадянин від Держави, він повинен виконувати і обов"язки, без чого ніяка держава не може стояти. Народня власть Укріни знає що об"єднане віськo Наддніпрянської і Наддніпрянської і Наддністрянської Укріни, селянство, робітництво, та вся щира демократія, не залежно від національности, достойно оцінять цей відповідальний момент і всі свої сили віддадуть на оборону нашої рідної землі. Занятe, що не один Укрінський нарід борится проти відновлення Царської Росії Уже вільні Республіки народів Кавказа, Естонії, Літви, Кубані повстали проти єдиної неділимої Росії; Колчака і Денікіна. Під ударами нашого славного віська і повстанців, які жертвують своїм життям для щастя своїх дітей і внуків, впаде ця остання перешкода для вільного і самостійного життя Укрінського народу.

Народе Укріни Настав слушний час. Всі, хто має силу і любовь до свободи, в кому не вгасло стремління до землі і волі, всі кому дорога демократична єдина свободна Уерінська Республіка, вставайте до послідного рішаючого бою з вашим ворогом.

Народня власть Укрінської Республіки певна, що боротьбою нашого війська і працею всієї демократії Укріни ми визволимо нашу рідну землю від нових гетьманців і ніколи не дамо їм запанувати над вільним Укрінським Народом..

Голова Директорії, Головний Отаман С. ПЕТЛЮРА

Члени Діректорії Проф. Ф. ШВЕЦЬ А. МАКАРЕНКО

Президент Української Національної Ради Д-р ПЕТРУШЕВИЧ

Голова Ради Народніх Міністрів і Міністр Внутрішніх Справ МАЗЕПА

Заступник Голови Ради Народніх Міністрів і Міністр Народнього Здоровля та Опікування Д-р ОДРИНА

Міністр. Фінансів МАРТОС

Міністр Юстиції і Керуючий Міністерством Закордонних Справ ЛІВИЦЬКИЙ

43об.

В.об. Військового Міністра ПЕТРІВ

Міністр Народнього Господарства ШАДЛУН

Міністр Земельних Справ КОВАЛЕВСЬКИЙ

Міністр Праці БИРНАЛКО

Міністр Шляхів ТІМОШЕНКО

Міністр Єврейських Справ ЖРАСНИ

Міністр Преси і Пропаганди ЧЕРКАСЬКИ

Міністр по Справам Західн Области У.Н.Р. ВІТИК

Міністр Сповідань ОГІЄНКО

Керуючий Міністерством Пошті Телеграфів ПАЛИВОДА

В.об. Міністра Освіти ГРИГОРЬЕВ

Державний Секретар ЕРАМЧЕНКО

В м. Кам"янці-Подільскому Вересня 2 дня 1919 року.

С подлинным верно:

Делопроизводитель

Исх № 138 20/XII-21

Копия

1) Одесса
2) Харьков
3) Киев

В сов. районам

Препровождая при сем выписку из газ. Ревельских известий от 2/XII-21г., просим в срочном порядке прислать нам материалы для опровержения, распространяемых за границей слухов.

Секретарь:

44а

В Ы П И С К А

ИЗ ГАЗЕТЫ "ПОСЛЕДНИЕ ИЗВЕСТИЯ" от 2 декабря-21г.за № 290

Погромы красными евреев на Украине

Берлинские газеты сообщают следующее:раз"яснение представителя украинской народной республики в Берлине.

"Согласно телеграфным сообщениям из Варшавы,"петлюровские банды устраивают на Украине массовые еврейские погромы",и"тысячи евреев из страха перед погромами бегут через польскую границу".В противовес этому на основании нашей авторитетной информации установлено,что массовые убийства евреев на Украине,действительно,имеют,к сожалению, место;но совершаются они ни коим образом не украинскими повстанцами, а - красными войсками,которые в виду сочувствия еврейского населения повстанцам громят и грабят его.Вследствие этого большинство городского и сельского еврейского населения,не могущее далее терпеть власть большевиков,всюду,где появляются повстанцы,встречает их с энтузиазмом и предоставляет им в случае надобности тайный приют.

Бегство многочисленных еврейских семейств из Украины происходит отнюдь не из страха перед украинскими повстанцами,а из страха перед репрессалиями,которыми угрожает Троцкий евреям в своем последнем приказе."

Далее в даявлении говорится об успешной деятельности Петлюры, "имя которого - символ настоящего восстания;уже пять недель Петлюра без посторонней помощи сражается с красными войсками,так что московское правительство не видит иного выхода,как путем прессы"компрометировать это громадное народное движение".

В е р н о:

№ 93.

Копия. с коп

Б Р А Т И.

Тяжко й гірко плакали Ізраильтяне в сарим завіті, коли попалисьВавілонську неволю, згадуючи свої мили лад-іорднеськи країни, які загарбав їх лютий - сусід-ворог. Ще тяжче, ще ревнійше плаче нині кождий вірний син Неньки України на загадку, що скарби його рідної землі грабить і руйнує Московський розбішака разом с московськими й жидівськими наймитами, висміває його найсвятійши почування, його святу православну віру, знущається над маленькими дітми безборонніми жінами, грабує послідній кусок хліба, послідню одежину, тай засуджує в тій спосіб цілі родини на гірьку нужду, а може на голодну і холодну смерть, і все це - за допомогою наших темних йілив..-

Брати. Прикинтесь-же раз із свого мертвого сну байдужности. Схаменитьсь будьте люди, бо горе Вам буде, - кличе до Вас, народный пророк - Шевченко. Памятайте про це, що обвязки зараз насповненні тяжко видімстяться на Вас и на Вашим потомстві. За Вашу нинішну байдужность, за Вашу ледачість проклянуть Вас, Ваши діти будуть кості Ваши з гробів Ваших викідати, бо друга така нада года як нині, щоб скинуте вороже ярмо, николі вже не трапиться, я к також, щоб вєками поневоленній Український трудовий люд забезпечив щасівійшу будущність для себе тай для всього свого потомству.

Не вірте тім"вовкам в овечій шкурі", які закрились за вашой сбори, бо не "землю і волю", але знищення й поневолення знов на довгі віки несуть Вам. Всюди, куди лиш перешла ця дика орда, лишила по собі лиш згарища, руину, а Ви ще недавно бажали й які Вашими найбільшими приятелями оголошали. І їх злодійська рука не обмежилась лише на наші дочасні добра:на Ваш хліб, на Вашу худобу, на Вашуодежу - вона сягнула ще вище на найбільше Ваше добро на Вашу душу, на Вашу православну віру, за яку яку Ваши діди ріками кров проливали в зазятий борьбі з поганцами.

Большовики, як колись некельний антихрист, виповили війну проти Христа та й гірше колишних турецьких яничар роспинають Вашу рідну. Як колись жиди послали страшних розбішак на гору Голгофу, щоб Христа роспяти, так нині насоваються большевицьки розбішаки на нашу милу рідну бідну Україну, щоб гнобити й катувати набожній люд православній.

Було колись - в святу неділеньку весело гуди да вони й весь православний люд спішив роями до святой матинькі-церковкі й в тихій сердечної молитві, розмовляв с Богом, занесів свої жалі й болі перед престолом Всевишнього, просив порядку й помичь в своіх нещастях і скріпленній тою молитвою втішно вертавсь до дому.

"Товарищи большовикі" й тої радісті Вас позбавили й приємності Вас посбавили. Доми Божи, побудовані кровавою працією наших батьків - сбурені пограблені, священники розігнані і ікони поніщені й постріляні, а на іх місця повішени портрети царів моря крови й сліз, найбільших ворогів Христа жидів Леніна і Троцького. Такой наругі не могли стерпити навіть мали діти й покидали тіх богохульників з Божого місця, але, як колись знущавося лютий Ірод над маленькими дітми, кидаюче іх за те до вязниц.

Замовили віщуни радости й смутку чоловіка - З в о н и .

Навітьъ за молитву в царені треба оплачуватися ізувірам - комисарам. Умірає православній люд без святой сповіді й причастиця, без хритіанського похорону, ронуть маленькі діти без святого крещення.

Ось тобі Український нарід "дар" від твоіх товаришів" "ось тобі земля і воля".-

Брати,чи любити Ви христа. Чи дорога Вам свята православна віра, Ваша земля , Ваша родина. Ідіть на клич ваших вірних рідних братів. Поможить ім всім вашими силами, гонить того лютого ворога з вітчін, бо пора ця послідня есть. Не стягайте на себе вільної ганьбите прокляття Ваших дітий за те,що ви іх своею байдужностью закріпостили.

Річече відвернеться від чуженців. Станьте скоріше в ряди борців рідного свого визволітеля БАТЬКА ПЕТЛЮРИ. Захищаючи землю й волю, не допустіть посміяння прадідивськой віри своєі, бо вона е "Святе святих" народі й ніхто не мае права на неі посягати. Піднесіть же всі свої сили на захість віри, на здобуття землі й волі, на візволення від злого ворогу нашого рідного краю.- Молитися в ці страдні дні, аби найближающийся праздник Воскресення Господнього був днем істіної радості й весельм для всього трудящогося народу люду милої України.

Військове Духовенство.

С подлинным верно: Секретарь Ровенской Районной Секции/Подпись/ м.п.

Верно: делопроизводитель

Копия.

46

В Варшавской евр.газете "Найер Гайит", от 9 августа №181 напечатано об"яснение Бориса Савинкова, приглашенному им сотруднику упомянутой газети по вопросу об его отношении к евреям и еврейским погромам.

Когда я осенью прошлого года прибыл в Польшу, я уже застал здесь сформированные военные части Балаховича, входившие в состав Польской армии, воевавшей с большевиками. Начиная с 25 октября 1917 года я поставил себе и считаю своим святым долгом бороться с большевиками во всевозможных формах, при каких бы то ни было обстоятельствах.

Я застал также готовую организацию и вынужден был или податься реальной действительности или отказаться от участия в борьбе с большевизмом. Я видел из какого человеческого материала составлена армия Балаховича и мне тяжело было связаться с ними.

Все же я решил вступить в эту армию и как я перед выступлением армии Балаховича заявил представителям еврейской прессы -всеми средствами бороться с еврейскими погромами.

Штабом Балаховича были изданы строжайшие приказы против погромов и насилий. Автором этих приказов был я. Однако от издания приказа до его выполнения-большое растояние и результаты этих приказов вам хорошо известны.

Но не моя вина в этом-заявляет г.Савинков. Власти никакой у меня не было. Я мог только вместе с евр.населением глубокое сожалеть по поводу разыгравшихся страшных событий. Помочь чем ни будь я не был в силах. Сказанное я могу документально доказать; я даже готов представить пред судом ответственной евр.организации, дабы раз навсегда покончить с неверным и досадным мнением обо мне, сложившемся в евр.кругах.

Из документов видно, что оффициально я был рядовым солдатом одного из кавалерийских полков, а не оффициально Балахович с моим мнением считался постольку, поскольку оно не противоречило приказам и тактике польской верховной команды, под которой армия Балаховича стояла. На основании документов можно также убедиться, что благодаря моей интервенции в некоторых местах были растреляны солдаты за активное участие в погромах. Документы могут также убедить в том, что когда в польском сейме сделан был запрос о погромах Балаховича-опять таки благодаря моему вмешательству, был составлен список виновных в участии в погромах, заслуживающих, по моему мнению наказания. Я также докажу, что мне удалось добиться от польских властей суд над погромщиками.

Пред судом прошло до трехсот обвиняемых в малых, крупных преступлениях, приговоренных к разным мерам наказания.

Только и большое число процессов против погромщиков судом отклонено на том основании, что погром произошел по заявлению польских властей на территории, не принадлежащей Польше.

В данный момент между мной и Балаховичем все кончено. Я с ним ничего общего не имею, хотя я должен признать, что Балахович, как бы странно это не звучало, глубоко демократический человек. Но он настолько безхарактерный и слабовольный человек, что опасно с ним иметь какие либо сношения. Ему ничего не стоит убить человека, не потому, что это согласно его принципиальному убеждению, а по его слабости и подчиненности посторонним влияниям. Между мной и таким лицом, как Балахович невозможно какое либо сотрудничество. Очень сожалею, что не имею возможности опубликовать все документы, которые разрушили бы легенду о моем "антисемитизме".

В моей газете "Свобода" это сделать мне не удобно, к тому это не является материалом для газеты. Думаю, однако, в скором издать отдельную книгу, в которую войдут все эти документы и тогда все убедятся, какую роль я играл в антибольшевистском марше Балаховича и какой я антисемит вообще.

Смешно говорить о моем антисемитизме-продолжает Савинков не только на основании моего прошлого, но по крайнем мере уже потому, что мой единственный сын рожден от еврейской матери. Мне бы даже стыдно было бы говорить по этому вопросу и оправдываться в таком глупом обвинении. Но когда про мой "антисемитизм" заговорили не только большевики, но и Эс-ры, если в евр.кругах замечается плохое отношение ко мне, как компромитированному моим сообщничеством с Балаховичем-то я должен сказать, что это

страшная ошибка,обвинение,против которого будет энергично протестовать мой сын.

Затем относительно того,что происходит в некоторых местах Белоруссии.По этому поводу я могу твердо и определенно заявить,что в военные части,имеющие какое либо отношение к нашей организации /Союза защиты родины и свободы/ состоит из нескольких отобранных элементов,что окаких либо преступниках средм них и говорить нечего.Мало того,что они сами погромов страивать не будут,-среди них даже образовались особые части,поставившие себе целью бороться с погромными бандами.

Мне даже во время марша Балаховича приходило видеть офицеров самоотверженных ,отдавшихся борьбе с погромами.Я был во многих случаях свидетелем того,как офицеры рискуя своей жизнью,защищали евреев.В данное время у нас много таких офицеров.Они считают своим долгом бороться против погромов,во первых потому ,что они сами относятся с отвращением к насилию над мирным евр.населением,во вторых они сами прекрасно понимают,что погромы это несчастье не только для евреев,но и для нашего дела,для будущего.Очень трудно управлять с центра тайной организацией и видеть отсюда,что совершается в лесах Белоруссии,по которым бродят разные банды,но могу Вас уверить,что войсковые чати нашего союза стоят выше всякого подозрения в нападениях на евреев.

Теперь,когда я имею возможность следить за каждым шагом и действием наших частей,разбросанных на большой территории Белоруссии,я беру на себя всю моральную ответственность за все действия войсковых частей,~~разбросанных на войсковых~~ среди, которых-это мое убеждение,нет даже ни одного враждебно настроенного по отношению к евреям.Если же единичные лица такие все таки проникли в наши части,то можете быть уверены,что как бы трудно не было командовать из Варшавы войсковыми частями Белоруссии -они без всякой пощады будут расстреляны при малейшей попытке к совершению каких бы то ни было эксцессов против евреев.

Это проведено не только в приказах на бумаге,но и в жизни частей,всецело проникнутых сознанием огромной ответственности,возложенной на них.Наши части находятся в тесном контакте с евр. боевыми дружинами,образовавшимися во многих местах.Дружины эти приносят нам большую пользу в борьбе с большевиками и мы,с своей стороны, понятно помогаем им всем возможным.Нужно однако признать,что положение Белоруссии очень тяжелое:,нужно принять во внимание, что там бродят разные декласированные банды и это секрет-Балаховичу итоже разрешено формировать особые частидля Белоруссии В допущении к образованию этих частей лежит опасность большая для евреев.

В нашей работе-заключает т.Савинков-мы поставили себе целью итти рука об руку евр.элементами,помогающими нам в нашей ожесточенной,тяжкой борьбе с большевизмом,потому что мы отлично понимаем,что от отношения евр.населения к нам зависит наш успех.

На нашей совести евр.слез и евр.крови не будет.

Перевод и копии верны:подпись.

Верно: Лисенко

Умань Киев. губ. 48

Приложения к № 276.

УМАНЬ

Копия

ВІДОЗВА.

Ми, Уманське православне Кирилло-Мефодієвське Брацтво в цей час, коли йде жорстока усобна боротьба, коли злоба і помста опанували сердцями людськими, не можемо мовчати. Ми повинні ясно і рішуче сказати, що всяке вбивство, всяке пролиття крові чоловічої, зроблене рукою чоловіка, є страшний гріх, що справедлива кара Бога ляже на всякого чоловіка, пролившого кровь свого ближнього.

Мож нас не послухають ті, що забули Бога, але мине до них говоримо. Ми звертаємось до христіян.

БРАТИ ХРИСТІЯНЕ. на нашій землі, в нашому місті льеться кровь невинних, на наших очах в м. Умані за останній час вже два рази вирізали багато жидів, часто жинок і навіть малих дітей. Кровь їх тяжкім камінем лягла на душі наши, сльози сирот великий жаль викликають в серцях наших. Що винні, кому ці вбиті. Яку користь принесла кому смерть їх,

Коли ви, христіяне, приймали участь в пролитті крови невинних, коли Ви знущались над переляканими людьми, коли грабували чуже майно, коли Ви думали, що це є Ваша помста, то тяжкій гріх Ви взяли на душу свою.

Колі навіть не Ви зробили це, а другі, і Ви не захотіли с т р і м а т и і х - в а ш г р і х.

Ми не судимо Вас. Алеж, виконуючи свій христіянський обовязок, ми просимо, молимо, ми закликаємо Вас Тім, чим именем ви іменуєтесь: Будьте люде, будьте христіяне. Навіть в боротьбі, навіть в помсті памятайте милость. Бо суд без милости, по слову Св. Письма, тим, хто не має милости.

УМАНСЬКЕ КИРИЛО-МЕФОДІЕВСЬКЕ БРАЦТВО.

---xxxxxxxxxxx---

Копия

ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ.

НАСТОЯЩИМ Военно-Революционный Комитет предупреждает все без исключения национальности и слои населения города Умани и его предместий о следующем:

Если, в случае временного ухода, по военным соображениям, Советской власти из Умани, в городе вновь повторятся попытки погрома и резни мирного населения, причем со стороны остального населения не будут приняты все необходимые меры к недопущению насилий над мирными ни в чем неповинными соседями, СОВЕТСКАЯ ВЛАСТЬ ВОЗЛОЖИТ НА ВСЕ ОСТАЛЬНОЕ НАСЕЛЕНИЕ ВСЮ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ЗА МОГУЩИЕ ПРОИЗОЙТИ СОБЫТИЯ.

На все элементы этого населения, повинные в попустительстве пролитию невинной братской крови, и на те районы, жители коих будут уличены в активных действиях, будут наложены самые решительные и беспощадные кары, вплоть до конфискации всего имущества и уничтожения артиллерийским огнем домов и расстрелов.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ РЕВКОМА П. С Е Л И Ц К И Й
НАЧАЛЬНИК ОХРАНЫ ГОРОДА С. З Е В А К И Н
ЧЛЕН РЕВКОМА / С. К О В Г А Н /

СЕКРЕТАРЬ / К О З А К О В /

Копия

ДО ЖІНОЦТВА МІСТА У М А Н І.

З А К Л И К.

Всі,хто був свідком тіх сумних подій,які трапились в м.Умані хвилину переміни влади,мусять зараз вжити всіх заходів для того,аби це не повторювалось.Жіноцтво,яке завше найбільше чутко відкликається на чуже горе,мусить зараз принять найближчу,найгарячіщу участь,прикласти всі сили до того,аби захистити мирне Єврейське населення від насильства та грабунку.Всі жінки повинні прилучитись до своіх районних Комітетів і активно захищати невинних безпорадних людей.Наш обов,язок зробити все,щоб стримати розлютовану.....і коли ми дружно гуртом пійдемо,ми можемо багато зробити.

Жінки,всі на вулицю під час нещастья.Ніхто неповинен бути в хаті в цей час.Ми не мусимо допустити,щоб повторились ті тяжкі дні.

ІНІЦІЯТИВНИЙ ГУРТОК ЖІНОК.

Настоящая копия сподлинником верна.Уполномоченный ЕКОПО/Подпись/.

----xxxxxxxx----

О Б, Я В Л Е Н И Е.

Сим об,является:

1. Всем служащим м.Тального,за исключением Рвкома,Чрезвычайной Комиссии и Военного Комиссариата,чтобы они оставались на своих местах и исполняли свои функции на прежнем основании.

2. Вывоз врех продуктов и скота без моего разрешения воспрещается.

3. В течение 24 часов все лица еврейского происхождения,имеющие оружие, обязаны снести таковое в местечковую комендатуру.Предупреждается, что за несдачу такового будут отвечать домовладельцы и квартиранты те,где оружие при обиске будет найдено.

4. Все бывшие милиционеры из евреев,служившие при коммунистической власти,должны снести в течение 24 часов имеющееся у них оружие, сдав таковое бывшему начальнику милиции РОСОВСКОМУ.

5. Конные милиционеры,служившие при прежней власти,за исключением евреев,должны остаться на своих местах.

6. Все обиски и реквизиции без ордеров за моей подписью не допускаются.

Предупреждается- за неисполнение сего об,явления виновные будут считаться противниками Народной Советской власти и предаваться Народному Суду.

14 Мая 1919 года.

Местечковый Комендант сотник А. МЕЛЬНИЧЕНКО.

Деловод ПОЛИЩУК

-ЯЯЯЯЯЯЯЯЯЯЯЯЯ-

Н А К А З Ч. 2.
По місту ТАЛЬНОМУ 20 Травня 1919 року.

Останній раз наказується всьому єврейському населенню м.Тального знести в Штаб місцевого Комиданта всю зброю та вказати,де сховані кулемети,рушниці та пістолі/револьвери/ до 21 Травня 1919 р.о 7 г.веч.
ОПЕРАТИВНЫЙ ШТАБ.

№ 921. Копия.

ДО ЛІСОВИКІВ ЧИГИРИНЩИНИ.

До Вас, що ще й до цього часу продовжують стояти на перешкоді до мирної праці що досу лють невинну братерську кров, - звертаюсь я в останній раз.

ОПАМ,ЯТАЙТЕСЬ, ЩЕ НЕ ПІЗНО.

Амністію продовжено до І-го СЕРПНЯ /Августа/, щоб цим дати можливість скористуватись нею тім, що втягнено в бандітизм через свою несвідомість і тим, де яких ще не дійшла звістка про амністію. Хай почують вони про неї й повернуться до мирної, чесної праці.

Тяжка наша провина перед Робітничо-Селянською владою. Богато лиха наробили ви їй своїм поводженням. Але Радянська Влада добре знає, ще це зло робила Ваша темнота, Ваше не свідомість, а через те ще раз, і останній раз, Радянська Влада дає Вам змогу стати чесними громадянами.

ПОДИВІТЬСЯ, скільки таких, ЯК ВИ ОДРІЖЛИСЬ ВІД БАНДІТСЬКИХ ВИСТУПІВ СКОРИСТИВАЛИСЬ АМНІСТІЄЮ І ПОВЕРНУЛИСЬ ДО ЧЕСНОЇ ПРАЦІ.

ОПАМЯТАЙТЕСЬ ЩЕ Й ВИ, КИНЬТЕ ЗБРОЮ - БЕРІТЬСЯ ЗА ПЛУГ.

Викупіть своєю чесною працею тяжкі свої провини перед братами.

НЕ ВІРТЕ ТІМ ОСОБАМ, ЯКІ КАЖУТЬ ВАМ ПРО ТЕ, ЩО ВСІХ, ЩО З'ЯВЛЯЮТЬСЯ ДО АМНІСТІЇ, АРЕШТОВУЮТЬ, РОЗСТРІЛЮЮТЬ і т и. ЦЕ ГАНЕБНЕ БРЕХНЯ, ЯКУ РОСПОВСЮДЖУЮТЬ ТІ, ХТО ВАС ДОСІ ДУРИВ І ХОЧЕ НА ДАЛІ ДУРИТИ.

ІДІТЬ СМІЛИВО, ПРОСТО ДО МЕНЕ, І Я ДАЮ ОБІЦЯНКУ І ПОВНУ ГАРАНТІЮ НЕДОТОРКАННОСТИ І БЕЗПЕЧНОСТИ.

Пам,ятайте, що останній термін амністії скінчується І-го СЕРПНЯ і лихо тим, хто не скористується цією милостю, що дала в останній раз Радянська Влада.

Голова Військово-Революційного Комітету
й Голова Повітвійськнаради по боротьбі
з бандитизмом на Чигиринщині С.ШАЦІЛО.
/м.п./

м:Кам,янка, 24 Липня 1921 г.

ВІД ПРАВИТЕЛЬСТВА № 679 КОПИЯ

СОБОРНОЇ УКРАЇНИ.

50

Народе України Вже два роки обороняєт ти свою Народню Республіку, яка дає тобі землю і волю.

Всенароднім повстанням 1918 року скинута була Гетьмана Скоропадського, Після того явилися большевики-коммуністи,щоб годувати украинским хлібом большовіцьку Росію. И цього сильного і злого ворога удалося прогнати нашій славній Армії.Та замість большовиків широкі простори нашої Родючої землі забрав кацапськи царський генерал Денікін. За ого полками іде ледаче панство,яке хоче на далі панувати наднашим народом,як панувало за царя та за Гетьмана. Армія Денікіна вертає панам добуту селянською кровою землю і відбирає громадськи права у робітника. Денікин не дозволяє укрінському народові вчитись в школі рідної мови, народній український язик вигонів із державних установ, українські книжки палить,нищить українську кооперацію та всі культурні і господарські товариства, жорстоко переслідує українських діячів. Російське панство намагається шибиницями, катуванням і розстрілами вірних синів України держатися на нашій землі. Українське Народне Правительство не хоче забирати чужі землі,а обороняє тільки свій рідни край. Щоб одвернути ворожий наїзд на Українську землю, вища команда об"єднанного Наддніпрянського та Наддністраїни. Але замість якої небудь згоди,безпощадним терорам проти національного і демократичного Укрінського руху. Приказом про наступ і нарешті зрадницькими нападами на наше народне військо командування Добровольчої Армії виявило свою запукяу ворожість до Укрінського Народу і нашої Республіки. Всі нелюдські вчинки Добровольчої Армії на Україні і дальше перебування військ Генерала Денікіна на нашій землі викличе тільки новий большовизм і нове поневолення Укріни комуністами з Россії. Директорія і Правительство Укрінської Народньої Республіки не може допустити щоб чужинці і надалі панували над нашим Народом. В цей рішучий час нашої боротьби за визволення, вища власть Укрінської Народньої Республіки оповіщае: що закони по передачу землі в руки трудящогося селянства та закони робітничі лишаются в повній силі незмінно і нерушимо. В найближчому часі буде скликано вибраний на основі всенароднього,рівного, безпосереднього таємного і пропорціонального виборчого закона Парлямент України, з правами установчих зборів,якому мае належать вся власть у Самостійній Українській Народній Республіці. Народня власть Укріни буде до кінця боротися за нашу державну незалежність,свободу і народні соціяльно-економічні реформи. Ми, Директорія і Правительство Соборної Укрінської Народньої Республіки звертаємося до нашого військо,селян,робітників і всього Народу Укріни з закликом нелохитно боротися за демократичної здобутки Укрінської революції. Ви,громодяне,повинні дати своєму військо людей, харч і одежу, бо пору зі правами, свободами і вигодами,які одержує громадянин від Держави,він повинен виконувати і обов"язки, без чого ніяка держава не може стояти. Народня власть Укріни знае що об"єднане військо Наддніпрянської і Наддніпрянської і Наддністрянської Укріни, селянство, робітництво, та вся щира демократія,не залежно від національности,достойно оцінять цей відповідальний момент і всі свої сили віддадуть на оборону нашої рідної землі. Занйте,що не один Укрінський нарід борится проти відновлення Царської Росії Уже вільні Республіки народів Кавказа, Естонії,Літви,Кубані повстали проти единої неділимої Росії,Колчака і Денікіна. Під ударами нашого славного війська і повстанців,які жертвують своїм життям для щастя своіх дітей і внуків, впаде ця остання перешкода для вільного і самостійного життя Укрінського народу.

Народе Укріни Настав слушний час. Всі,хто мае силу і любовь до свободи,в кому не вгасло стремління до землі і волі,всі кому дорога демократична едина свободна Уєрінська Республіка, вставайте до посліднього рішаючого бою з вашим ворогом.

Народня власть Укрінської Республіки певна,що боротьбою нашого війська і працею всієї демократії Укріни ми визволимо нашу рідну землю від нових гетьманців і ніколи не дамо ім запанувати над вільним Укрінським Народом.

Голова Директорії,Головний Отаман С. ПЕТЛЮРА.

Члени Діректорії проф. Ф.ШВЕЦЬ А.МАКАРЕНКО

Президент Української Національної Ради Д-р ПЕТРУШЕВИЧ

Голова Ради Народніх Міністрів і Міністр Внутрішніх Справ МАЗЕПА

Заступник Голови Ради Народніх Міністрів і Міністр Народнього Здоровля та Опікування Д-р ОДРИНА

Міністр. Фінансів МАРТОС

Міністр Юстиції і Керуючий Міністерством Закордонних Справ ПЕРЕПЕЧКО

5000

В.об. Військового Міністра ПЕТРІВ

Міністр Народнього Господарства ШАДЛУН

Міністр Земельних Справ КОВАЛЕВСЬКИЙ

Міністр Праці БЕЗНАЛЬКО

Міністр Шляхів ТІМОШЕНКО

Міністр Єврейських Справ КРАСНИЙ

Міністр Преси і Пропаганди ЧЕРКАСЬКИЙ

Міністр по Справам Західніх Областей У.Н.Р. ВІТИК

Міністр Ісповідань ОГІЕНКО

Керуючий Міністерством Пошті. Телеграфів ПАЛИВОДА

В.об.Міністра Освіти ГРИГОРЬЕВ

Державний Секретар ЕРАМЧЕНКО

В м. Кам"янці-Подільскому Вересня 2 дня 1919 року.

С подлинным верно:

Делопроизводитель

КИЕВСКАЯ КОМИССИЯ
ЕВОБЩЕСТКОМА
Информ.-Сект. Отд.

51

КОПИЯ

ДОНЕСЕНИЕ ПО ОТДЕЛУ 192 г. ЕВРЕЙСКОГО ДЕЛА ПРИ
МОГИЛЕВСКОМ УКОМ. МОГИЛЕВСКОГО РАЙОНА, ЯМПОЛЬСКОГО РАЙОНА И ЛИПКОВСКОГО
РАЙОНА.

а/Общее политическое положение еврейского населения:

Более чем целый год еврейское население Могилевского, Липковского и Ямпольского районов живет в страшно политически-реакционных условиях. Отступление украинского войска перед занятием местностей большевиками нервировало и терроризировало еврейское население через продовольственный процесс отступления. Особенно в этих местностях. Повстанческие большевицкие восстания с одной стороны, задержания украинскими войсками бунтовщиков с другого боку, наконец, с одной стороны, задержания украинскими войсками бунтовщиков с другого боку, наконец, вынудило на политико-экономическом положении еврейского населения на местах. В дезорганизованных частицах обоих сторон еврейское население. Период отступления Украинской Народной Республики до Галиции, это начальный период еврейского безправства и кровавых погромов. На Украине под'ем революции. После захвата этих сколько местечек большевиками повстанцами, мы не имеем точного сведения о положении еврейского населения.

Вслед за этим начинается второй период политического преследования еврейского населения. Безаконные реквизиции/ все по большевицкому закону/ исключительно у еврейского населения. Экспериментные большевицкие социализации и национализации всех отраслей индустрии и торговли. Политическое обвинование в т.ч. в ужасных спекуляциях еврейское население. Демагогические коммунистические репрессии против демократии и общественных групп еще больше забили моральное экономическое положение еврейского населения. С тех пор входом украинского войска разгромляется то что случайно задержалось частично целым. Политическое положение еврейского населения можно сравнить с особами, которые по закону лишены всех прав и которых может их без наказания насиловать, грабить, мордовать и уничтожить. Следовательно, что то, которые военные части не успели совсем уничтожить, приходят новые и всякого рода иные государственные установы ведут систематическое уничтожение всех групп еврейского населения. "Контр-разведки", политический отдел, комиссариаты и комендатуры продолжают прежнее уничтожение в системою: вымогания денег, реквизиции-безаконно товаров, арештования десятки работников и каждый случай сопровождается преследованиями и побоями заарештованных и общество, украинское общество и окольных, ведет систематическое науськивание словом и делом против всей Украинской демократии вообще и еврейской в частности. Примером может служить меморандум, который Подольские общественные деятели направили Директории и которому сочувствуют круги Могилевской, Ямпольской и Липецкой окольницы. В сотнях экземпляров он был отпечатан и распространяется в этих окольницах. Часть статьи, которые напечатаны в газете Над Днестром 25/26 Липня с.г. под заголовком "Корень зла" которая выходит при Штабе Залоги Могилевской Округи и в которой берут участие почти все Могилевское чиновничество официальные распоряжения, которые дает Комиссар и начальник Залоги на реквизицию официально ценных товаров: Так Комиссар требует через еврейскую общественную Раду 40 пар белья у 20 еврейских граждан потому что эти граждане при большевиках вынуждены были подписаться на бумаге, что они дарят 20 пар белья большевицкой армии. Они принуждены были это подписать при большевиках под револьверами. Тот приказ Комиссара прикладывается с его подписью. Провокаторская отписка начальника Залоги до евреев, дезертиров с Румынии, и которые он заявляет что Румынское правительство дает амнистию им и они могут безопасно вернуться до дому в тот час, когда он добре знает, что Румынский Комендант того сам заявляет что державной остановы про амнистию в Румынию про Румынских дезертиров не было. Такой же было постановы нашей Центральной власти про возвращение дезертиров. По всюду атаманчик, комиссарчик и комендантчик робят сами законы про внутрішню і закордону политику./Отписка Начальника Залоги прикладется и здесь может показать в какой политической атмосфере находится еврейское население в их окольницах./

б/ Отношение войска до евреев

Защита "села" и отдание на безопасность "города" в по моей думке главная причина погромов, которые отбываются. Кроме того, что всесторонняя хозяйственная кризис держали брак и голод и всюду, невозможность

51об

забезпечення війска всім потрібним, обкрадування війска через своїх спеціяльних установ, котрі повинні його забезпечити всім, гонить військо до забезпечення себе самим собою через ріжні незакони реквізиції, конфіскації і грабунки, це національна течія, котру всі реакційні сили використують, як засіб боротьби, перетворюють боротьбу святу війну особливо проти еврейського населення. "Твої церкви жиди перетворили в лазні. Твої святощі ослабили і знищили. "Це агитаційний матеріял, котри багацько із командування одушевляють свої частини для боротьби і настільки місто беззахістно... і настільки жиди це беззахистніще, постільки еврейське населення стає "козлом відпущення". на котре військо виливає всю свою злість за голод-злидні терпіна бездомья-національну ворожнечу і релігійну помсту. Зразуміло, що після цього всього відношення віська до еврейського населення таке, котре хочуть реакціонер провідники військовими частинами і де вакханальний бісовий танець по еврейських тілах під супровідом анасилувань і мордувань. Від циничного насилування і садистичного замордування.

в/ Настрій між еврейської демократією з окрема і неврейської взагалі.

Під час царату, під часу Дурново і Плеви, під час суворіших і сильніших репрессій і розстрілів демократії не почувалося такого песімізму не помічалося такої безпорядности, такої наляканости, яка помічається тепер у рядах демократії. Задавлена, зруйнована і розбита кожна установа над котрою найгарнійшій елементи кожної віддали свої сили для збудування іх. Репрессії, прениження насмішка і розбишацькі побої і часом смерть, страшенна смерть, це щоденній засоби для зміцнення Української Народньої Республіки, котрими користується влада на місцях через своїх охороняючих установ, котрі спеціяльно утворюються в військовий час... "Контр-Розвідка", политичний відділ, спеціяльні екзекуційні кімнати при комісаріятах, комендатурах і участках міліції де іде систематичне вимагання і требування грошей у еврейских жертв, котрі впадають до них через смертельні побивання. Надзвичайні і Суди зі своїм зрадницким персоналом, котрий майже всюди тенденційно антисемитичний. Це все мусить демократія на своїх змучених плечах переносити. Це у той час, коли чутно і запевняють, що Уряд соціялистичний і опирається виключно на демократії. Я мушу констатувати, що вся демократія тіх місцевостей, котрі я навіщав відносилась с недовірям до всього того, що я розсказував і запевняв. Я повинен зізнатись, що обставини, в котрих демократія тіх місцевостей приходиться жити, такі притиснення і впливаючі, що сумнів мене також побідив і я сам часом сам собі переставав вірити. У той час, коли слово утішення, братерски приязний погляд, рівноправне відношення до громадян наповнило би вірою і надією давно жаждучі сердця демократії до демократичного державного осередку і течія горячої діяльности потикли би в всі боки і тисячі рук піднялиби молот і викували би разом ланцюг Самостійної Вільної Демократичної Української Народньої Республіки.

г/ Матеріяльне становище на містах.

Погромний ураган, котрий бушує без перестанно майже також тепер в декотрих місцевостях, зовсім разломив і зруйнував економично-господарське життя на місцях. Вся зовнішна торгівля, промислова внутрішня продукція цілковито припинена. Нікто не відважується рушитись з місця що тоді принята, що то робити. Навіть необхідни продукті споживання котрі знакомиться в 10-ти верствах не можуть бути привезені, тому що острах і боязливість гонить населення скоріш повмирати з голоду, як бути забитим по дорові. Завдячи цьому росте безробіття боку робітників і з боку ремісників, котрі не мають що обробляти. Матеріяльне становище містечок і більших міст таке катастрофальне, що тільки кардинальна допомоге сможе почасти вудбудувати нормальні умовини життя в цих містечках

В.о. Директора Департаменту

Національного Самоврядування

Серпня 1919 року.

С подлинным верно

Делопроизводитель

Копия

692

Диктатор Зах.Обл.УНР.

Ч. 1101/през.

Н А К А З

ВСІМ СТАРШИНАМ І СТРІЛЬЦЯМ УКРАЇНСЬКОЇ АРМІЇ

Українська Галицька Армія опустила рідну землю,приневолена до
до сього боями на двох фронтах.Армія Галлера зломила умову і замість
на більшовиків пішла проти нас а що мала виряд і стріливину від Антан
ти,ТОМУ МИ МУСІЛИ ЗАЛИШИТИ ПОКИШО БОРОТЬБУ О ГАЛИЧИНУ.Плече об плече
з братами в над Дніпра стаємо до боротьби з ворогом,який загрожує по-
рядкови ЦІЛОЇ ЛЮДСЬКОСТИ унеможливлює її соціяльний розвій.Українська
Галицька Армія в пригоді цілому світови,жертвує майно і життя,щоби
ділом доказати,що Український Нарід хоче ЗДОБУТИ СОБІ ПРАВО І СИЛУ
РІШАТИ ПРО СВОЮ ДОЛЮ І СТАТИ РІВНОРЯДНИМ ЧЛЕНОМ МІЖ ИНШИМИ ДЕРЖАВАМИ
СВІТА.

Кождий вояк мусить в повні розуміти сю велику задачу,яку маємо
тепер сповнити.

Боремося за права всіх людей БЕЗ РІЖНИЦІ НАРОДНОСТИ І ВІРИ.Боре-
мося з проявником,який знущається над мирними горожанами,загрожує
їх життю і маєткові,унеможливлює торговлю і промисл.З повним вдоволен-
ням приняв я до відома вісти з рижних сторін,що українська Галицька
Армія зєднала собі в освободженних сторонах Наддніпрянщини необме-
жене довіря неселения.

Взиваю всіх командантів,старшин і підстаршин подбати про се як
найстрогійше,щоби нерозважни одиниці не підкопали сього довіря само-
вільними вчинками.Кождий жовнір мусить се мати живо в памяти,що він
є оборонцем права,для того має всюди поступати після закону і дбати
про се,щоби ні цівільні ні військові не нарушували ніде законів.Торгов-
ля і промисл зацвитуть,уступить дорожнеча,яка передовсім воякам дасть-
ся в знаки,але лише тоди,коли військо на кождім кроці припильнує,
щоби вернули спокій,порядок,безпечність життя для каждой людини без
ріжниці народности і віри. В тих обставинах,яки утворили більшовики
не може розвинутися ні торговля,ни промисл,тому що ніякий розумний ку-
купець не хоче наражати себе ні свій товар на небезпеку. Коли се
робить,ставляє високі ціни,а се потягає за собою дорожнє,яка походить
до нечуваних границь.Для справи цілої людськости а передовсім для на-
шої власної справи заходить конечна потреба,щоби і на дальше запобі-
гати проступкам поодиноких нерозважних одиниць зглядом населения,а
коли такі лучаться, карати їх з як найбеззгляднійшою строгістью.Ра-
бунки,убивство,граблення належить,як се воно заряджено,безумовно
карати смертю Сподіюся що до сеї кари не прийде,бо всі борці з Гали-
чини як добре карні жовніри,всюди поступатимуть після наказу,до-
стойно сповнять свої обовязки і закінчать своє діло до часу,КОЛИ
ЗМОЖЕМО В ПОВНІЙ СИЛІ,В ЗАЛІЗНІЙ КАРНОСТИ РАЗПОЧАТИ ПОВОРОТ ДО НАШОЇ
ГАЛИЧИНИ.

Теперь маємо доказати що поступаємо разважно і по людськи,та що
ми не є ніякі розбійники,як нас наши ворожі сусід плюгавлять перед
світом.

Камянець на Поділлю,дня 18 серпня 1919г.

Др.Евген ПЕТРУШЕВИЧ

Диктатор ЗОУНР в.р.

За згідність ЧМЕЛИК,полк. в.р.

С подлинным верно:

№ 15 987 Копия 53

Чашерський Жидівський громаді.

Наказую негайно зібрати для нужд дорученного мені отряду 4 міл. рад. громми, 40 пар сапог для старшин, 50 кост. для старшин, 50 пар новой белизни, на 80 сідол кожи, 1 пуд мила, 100 корсірників, 1 пуд тютюну гарного, крепкого курітельного бумажки, 4 відрі гарної крепкої горилки.

Все це зібрать не пізніше пятниці 2 липня на ст.ст. і видати тої особі, яка пред'явить записку за моим підписом та печаткою.

В разі невиконання всього вищезазначенного буде зруйновано все містечко.

/Печатки/ Атаман повстання 4 повітів полковник Лихо.

Ад'ютатит поручик Шевченко.

С подлинным верно:

54

2

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

~~[illegible]~~ [illegible]

[illegible]

([illegible])

5/[illegible]

Selenca-

Д. ДОКУМЕНТЫ.

Воззвания атаманов, свидетельские показания пострадавших от погромов, именной /частичный/ список убитых-приведены отдельно/см. приложение/

ЕВРЕЙСКАЯ САМООБОРОНА ВО ВСЕХ ЕЕ СТАДИЯХ.

Организация самообороны

Еврейская самооборона в собственном смысле слова, в начале создания городской самообороны не существовала. В самом начале самооборона была организована Городской Управой. На первых порах к созданию самообороны было заинтересовано не только еврейское население, но и христианское, в особенности польские помещики, арендаторы, которые переселились из окрестных имений в город. Правда еврейское население проявляло большую видимо тревогу и опасений. Демобилизующиеся части представляли постоянную угрозу для населения. Крестьяне из предместий, которые сожгли и разорили Александрийский парк графини Браницкой, расположенный недалеко от города, внушали также немало опасений. В самооборону вербовались люди, прошедшую военную службу. Была пешая и конная самооборона. Всадников насчитывалось до 50 человек. Главный состав самообороны-христианский элемент, было с тысячу два еврейских десятка. Среди офицеров и командном составе, было также 3 евреи, из которых один фактически был душою самообороны, хотя формально считался помощником начальника самообороны. Самооборона несла службу и по охране государственного имущества, пороховых складов, а также и интендантских. Темные силы не смели поднять голову. Прекратились даже отдельные налеты. При советской власти, в марте 1919г. самооборона ликвидировалась. С уходом в каждом отдельном случае советской власти организовавшийся Комитет безопасности возрождал знакомый

56об

Полная неуверенность не только в грядущем дне, но и в том что может разразиться в любой момент, отчаяние в том, что когда-либо переполненная человеконенавистничеством атмосфера разредится создали из еврея особую фигуру загнаннаго человека, пугающагося всякаго шуму, всякаго шороха. Казалось, что никогда конца этим бедствиям не будет, и у большинства еврейскаго населения упорно заседа одна мысль бежать. Бежать от того издевательства, которое перенести еще раз не в человеческих силах. И сейчас даже, через полтора года, когда население передохнуло от свежего впечатления всех этих событий, когда вывернутые из колеи, оно постепенно опровидется экономически, идет невзирая все препятствия сильная эмиграционная волна преимущественно в Америку.

Можно без чувства преувеличения сказать, что обывательское еврейство делится в настоящее время на две категории: получившие уже от своих родных вызов из Америки, или ждущие такого вызова.

Г. КАКОВО ЖЕ БЫЛО ОТНОШЕНИЕ ХРИСТИАНСКАГО НАСЕЛЕНИЯ К ПОГРОМАМ К ЕВРЕЯМ ПОСТРАДАВШИМ ОТ ПОГРОМА.

- -

Христиане в массе относились отрицательно к погрому, но были пассивны.

В первые 2-3 дня Деникинскаго погрома отмечались отдельные выгодные исключения. Крестьяне предместья заречья отбирали награбленные вещи, бросало их в воду. Награбленное имущество передавалось также в полицию, дабы она вернула вещи пострадавшим, но дальше этих слабых мер к естьянство не шло, и не нашлось группы, которая превратила бы эти слабые попытки протеста в нечто более действенное. Украинская интеллигенция, представленная в значительной своей части бывшими чиновниками совершенно не выявляла стремления парализовать эти ужасные события, хотя бы, ослабить теми или иными путями, темп этих ужасов. Формально реагировал, почти к концу Деникинщины, на эти страшные эксцессы и антисемитский Союз "Об, единение России" Он даже посылал делегацию в Киев ходатайствовать о подавлении эксцессов, но эти же господа устраивали балы, протягивали руки офицерам, у которых руки заведомо были обагрены в крови. Лучшая часть ррусской интеллигенции это большей частью учителя, по просьбе знакомых евреев, а иногда очень редко, по собственному почину, ходатайствовали перед военной властью о необходимости принятия мер против насильников, но ходатайства эти были какие то робкие, нерешительные. Количественно эта группа состояла из нескольких человек, а по политическим воззрениям это были провинциальные либералы, способные возмущаться про себя, вздыхать и только. Единаго плана в их ходатайствах не было. Решительно протестовать они, может быть боялись, а может быть просто проявляли свою политическую рахитичность. Надо прибавить, что как крестьяне, так и интеллигенция отказывались большей частью скрывать у себя евреев и прятать у себя их имущество, хотя и были случаи отказов. Кооператив "Союза спокивчих Товариществ" хранил у себя имущество еврейскаго ремесленнаго кооператива. Были и случаи обратного характера. Многие христиане скрывали у себя евреев, но часто не возвращали имущества, которое было доверено на хранение, или же присваивали себе часть имущества. Другие не отказывались от различнаго рода подарков и подношений. Некоторые, таких было меньше, вовсе отказывали скрывать у себя евреев.

Кресты и образы на домах и магазинах христиан

- Кресты на домах и магазинах у христиан, которыми они отгораживали себя от соседних еврейских домов и магазинов. Некоторые не постыдились выставить в окнах дверях образы... Для завершения картины о взаимоотношениях христиан и евреев в это кошмарное время необходимо добавить, что в памятные августовские дни 1919 г. крестьянки-торговки на базаре отказывались продавать евреям продукты, под предлогом, что им, мол запрещено. Были на базаре и такие выкрики со стороны торговок: "Уходи жид, тебе ничего не продадим".

В этом безумном кошмарном угаре пышными махровыми цветами расцветали и росли всякаго рода вздорные, нелепые слухи, отравляющие атмосферу. Для иллюстрации любопытно привести и такой случай. Мимо одного еврейскагоь дома проходили в одни из этих дней христианка-старушка, соужившая долгие годы ыв этом доме няней, а в последнее время продавъвшая картошку на базаре. Когда хозяйка дома назвав старушку по имени, попросила ее зайти в квартиру и продать картошку для детей, то старушка с ужасо отвернулась, с такми слоовами "Боже помилуй, боюсь зайти к вам, говорят, что еще [illegible]

№ 921.

Копия.

70
57

ДО ЛІСОВИКІВ ЧИГИРИНЩИНИ.

До Вас, що ще й до цього часу продовжують стояти на перешкоді до мирної праці що досу лють невинну братерську кров, - звертаюсь я в остенній раз.

ПАМ,ЯТАЙТЕСЬ, ЩЕ НЕ ПІЗНО.

Амністію продовжено до І-го СЕРПНЯ /Августа/, щоб цим дети мосли-вість скористуватись нею тім, що втягнено в бандітизм через свою не-свідомість і тим, де яких ще не дійшле звістка про амністію. Хай по-чують вони про неї і повернуться до мирної, чесної праці.

Тяжка наша провина перед Робітниче-Селянською владою. Богато лихе наробили ви їй своїм поводженням. Але Радянська Влада добре знае, що не зле робила Ваша темнота. Ваше не свідомість, а через те ще раз, і остенній раз, Радянська Влада дае Вам змогу стати чесними громадянами.

ПОДИВІТЬСЯ, скільки таких, ЯК ВИ ОДІЙШЛИСЬ ВІД БАНДІТСЬКИХ ВИСТУПІВ СКОРИСТИВШИСЬ АМНІСТІЄЮ І ПОВЕРНУЛИСЬ ДО ЧЕСНОЇ ПРАЦІ.

ОПАМ,ЯТАЙТЕСЬ ТЕ І ВИ, КИНЬТЕ ЗБРОЮ - БЕРІТЬСЯ ЗА ПЛУГ.

Викупіть своєю чесною працею тяжкі свої провини перед братами.

НЕ ВІРТЕ ТІМ ЛЮДЯМ, ЯКІ КАЖУТЬ ВАМ ПРО ТЕ, ЩО ВСІХ, ЩО З'ЯВЛЯЄТЬСЯ ПО АМНІСТІЇ, АРЕШТУЮТЬ, РОЗСТРІЛЮЮТЬ і т.п. ЦЕ ГАНЕБНІ БРЕХНІ, ЯКУ РОЗПОВСЮДЖУЮТЬ ТІ, ХТО ВАС ДОСІ ДУРИВ І ХОЧЕ НА ДАЛІ ДУРИТИ.

ІДІТЬ СМІЛИВО, ПРОСТО ДО МЕНЕ, І Я ДАЮ ОБІЦЯНКУ І ПОВНУ ГАРАНТІЮ НЕДОТОРКАННОСТИ І БЕЗПЕЧНОСТИ.

Пам,ятайте, що останній термін амністії скінчується І-го СЕРПНЯ і лихо тим, хто не скористується цією милостю, що дала в остенній раз Радянська Влада.

Голова Військово-Революційного Комітету
й Голова Повітвої Комісії по боротьбі
з бандитизмом на Чигиринщині С.ПАВЛО.
/м.п./

м:Кам,янка, 24 Липня 19 І г.

Къ Еврейскому Населенію

Освобожденная отъ большевистскаго ига, еврейская Община г. Кіева ощущаетъ настоятельную потребность представить общественному мнѣнію отчетъ и подвести итогъ печальнымъ событіямъ недавняго прошлаго.-

При большевистскомъ режимѣ еврейская жизнь, какъ частная, такъ и общественная находилась подъ страшнымъ давленіемъ моральнаго и физическаго террора. Не было ни одного уголка частной жизни и ни одной отрасли общественныхъ интересовъ - экономическихъ или культурныхъ, національныхъ или религіозныхъ, которыя не испытали бы на себѣ тяжелой руки большевистскихъ диктаторовъ. Въ слѣпой ярости они накинулись на еврейскую жизнь и разрушили всѣ еврейскія національныя учрежденія, останавливаясь предъ закрытіемъ благотворительныхъ обществъ, оказывавшихъ помощь несчастнымъ бѣженцамъ и трагическимъ жертвамъ Украинскихъ погромовъ. Съ глубокой національной скорбью, еврейская Община констатируетъ, что опредѣленная кучка еврейскихъ большевиковъ во время террора направленнаго противъ еврейской жизни, не постѣснялись издѣваться надъ еврейскими общественными дѣятелями, примѣнявъ къ нимъ средневѣковыя мѣры принужденія, что они не пощадили національныхъ святынь, подвергли преслѣдованію еврейскій языкъ и предали еврейскую Общину со всѣми ея учрежденіями, съ кладбищемъ и архивами въ руки низкихъ демагоговъ, авантюристовъ и мошенниковъ. Такимъ образомъ еврейская общественность лишилась представительства, была разрушена какъразъ въ такой моментъ, когда соціальные эксперименты большевистскихъ властителей подорвали основы существованія широкихъ еврейскихъ массъ, когда въ каждомъ домѣ стали ощущаться послѣдствія ужасныхъ репрессій ЧРЕЗВЫЧАЕКЪ. Еврейская Община считаетъ своимъ долгомъ заявить и пусть на это обратятъ вниманіе тѣ наивные люди, которыхъ вводитъ въ заблужденіе клеветническій походъ противъ евреевъ, что въ большой степени, а въ нѣкоторыхъ отношеніяхъ въ большей степени, направлялась противъ еврейскаго населенія. Большую часть контрибуцій большевики выкалачивали подъ угрозы разстрѣла изъ еврейскаго населенія. На принудительныя работы въ окрестности Кіева, главнымъ образомъ ссылали евреевъ, не разбирая между старымъ и молодымъ, больнымъ и здоровымъ, при чемъ на тыловой работѣ они подвергались истязаніямъ и нерѣдко со смертнымъ исходомъ. Среди заложниковъ увезенныхъ большевиками насчитывается много евреевъ и не малое количество ихъ было разстрѣляно въ чрезвычайкахъ. Въ настоящее время, когда кошмаръ большевистскаго господства прошелъ, еврейская Община обращается ко всѣмъ еврейскому населенію помочь ему по востановленію еврейской Общины и начать строить свою общественную жизнь на тѣхъ

58 об

"національныхъ и демократическихъ началахъ на которыхъ она строилась до того, какъ большевики насиліемъ и тероромъ ворвались въ нашу жизнь. Такая интенсивная, объединенная работа ВСѢХЪ классовъ народа необходима особенно теперь, когда количество жертвъ еврейскихъ погромовъ увеличивается съ каждымъ днемъ и проливаемая кровь нашихъ братьевъ взываетъ о помощи?

Да здраствуетъ еврейское самоуправленіе на демократическихъ и національныхъ началахъ.

Да здравствуетъ миръ среди народовъ и мирная работа на нивѣ общественнаго прогресса.

Кіевской

Президіум Еврейской

Общины ~~Кіева~~

Копія з копії.

59

НАКАЗ

Головної Команди Військ Української Народньої Республіки.

Ч. 88.

12 липня 1919 р.

В останній час де-які часописи та инші періодичні видання поміщають статті чи дописи, в котрих докладно виявляють стан та росположення військ, стан забезпечення їх майном і навіть де які відомости про те, що роблять війська чи мають робити. Ще частіш друкуються брехливі статті та дописи з очевидною метою зруйнувати армію, вселяючи недовірря до військових частин та інстітуцій.

Попереджую, що на підставі т. 14 арт. 19 правил. про місцевості на військовому стані во всіх таких випадках часописні переодичні видання будуть негайно припинятися, а винні притягатимуться до законної відповідальности до військового надзвичайного суду.

Рівночасно нагадую, що всяка агітація як військових так і цівільних осіб, яка провадиться проти військових частин та інстітуцій, визиваючи проти них обурення, руйнує армію й тим допомогає ворогам У. Н. Р., рішуче заборонена і буде преслідуватися по всій суворости закону. Винні ж притягатимуться до військового надзвичайного суду.

Наказ цей оголосити по всіх командах, сотнях, батареях і військових канцеляріях та інстітуціях а Комендантові Тилу Дієвої Армії, Начальникам залог та комендантам негайно росповсюджити до загального відома населення.

Розвідка: Закон про Військови надзвичайні суди 26 січня 1919 року.

Оріґінал підписав: Головний Отаман ПЕТЛЮРА. Т. в. о. Начальника Штабу Дієвої Армії, Отаман Тютюнник. З оріґіналом згідно: За Начальника Загального Відділу Штабу Дієвої Армії, Скрипченко.

З копієй згідно:

П. П. Начальник Штабу Коменданта Тилу Дієвої Армії,

Сотник *Самійленко.*

Друкарня М. Гусятинера

УКРАЇНСЬКА НАРОДНЯ РЕСПУБЛІКА
УПРАВЛІННЯ У СПРАВАХ ПРЕСИ ТА ІНФОРМАЦІЇ

НАКАЗ

по Залозі м. Камяниця на Поділлю.

Ч. 105.

22 вересня 1919 року.

§ 1.

Вартам в шпіталях обов'язково контролювати хворих, котрі виходять на вулицю і мати догляд щоб вони, а також і прислужники не виносили-б і не продавали-б скарбового, чи приватного майна.

Вартовому старшині відвідувати кухню і мати дійсний контроль за їжою.

§ 2.

Вмерших в шпіталях повинно обов'язково ховати в домовинах і на могилах їх ставити хрести з відповідними написами.

§ 3.

Віддаю під Військовий Надзвичайний Суд при Кошу Охорони Республіканського Ладу У. Н. Р.

1) Кольфа Блуштейна та Кульчицького за спекуляцію. Для розгляду цієї справи пропоную Командіру Кошу Охорони Республіканського Ладу скласти Військовий Надзвичайний Суд при дорученом йому Коші.

§ 4.

Віддаю під Військовий Надзвичайний Суд при Штабу Залоги:

1) Лейбу, Шимона і Менделя *Берманів* за образу старшини Української Армії.

2) Громадян с. Андріевкі, Бережан. повіту Пилипа *Мельника* та Остапа *Мельника* на озброєний опір міліції при виконанню останнею службових обов'язків.

3) Козаків 1-го Пішого Рекрут. полку: *Маланчука* Онісіма, *Кривого* Степана, *Рогозу* Івана, *Бугаевського* Івана, *Балуха* Миколу, *Поліського* Казіміра, *Пантелеева* Миколу, *Болюха* Пилипа, *Хведіріва* Андрія та *Бойко* Андрія—за дезерцію.

4) Осипа *Іванова-Галянта* та Луку *Дідуру* за агітацію проти Української влади.

5) Козака Петра *Поляківа* за бешкет на вулиці в п'яному виді і нанесення побоїв *Гаевській*

6) Козака Особого Куріня Польової Охорони Івана *Гаврілюка* за замах на вбивство.

7) Антона і Петра *Яловіків*, Володимира *Онуфрейко*, Дмитра *Штулько* та Олександра *Мосгаляна* за вступ до большовицького війська.

8) Сторожа 1-го Кред. Т-ва *Лабуна* за образу Української Військової влади.

9) Для розгляду цих справ призначаю слідуючий персональний склад Суду: Голова Суду, виконуючий обов'язки штаб-старшини 1-го пішого Рекрутового полку. сотник *Мороз*. Члени. 1-го полку Охорони Респуб. Ладу, сотник *Пасічник*, 1-го Кінного Рекрутового полку, хорунжий *Коваленко* та підстаршина сотні при Штабу Залоги *Заржицький* і козак тоіж сотні *Телегін*.

Обов'язки прокурора буде виконувати чотарь *Славінській*, оборонця хорунжий *Міхалевській* та секретаря—хорунжий *Воскобійників*.

Персональному складу Суду за весь час виконання своїх обов'язків видати подвійні добові гроші, які встановлені в військовій офіції.

На канцелярські видатки Голові Суду під його відчітність видати 200 карбованців авансу.

ПІДСТАВА: Закон про Військові Надзвичайні Суди, наказ по Залозі 15-го Липня б. р. ч. 54, наказ Командіра Подільського Корпусу (без черги) від 5-го березня.

Начальник Залоги,

Отаман *Колодій.*

Друкарня М. Гуентнера

Копия

В Ы П И С К А ИЗ ГАЗЕТЫ :" ПОДОЛЬСКИЙ КРАЙ"

Вторник "17" июля 1919г. Каменец-Подольск.

ОФИЦИАЛЬНЫЙ ОТДЕЛ.

П Р И К А З

Главного Управления войск Украинской Народной Республики .

№ 259,19 апреля 1919г. /По Канцелярии военного Министерства/.

№ 77. Оглашаю приказ войскам Действующей армии от 10 апреля 1919г

"Черносотенцы,большевики и просто грабители производят среди наших казаков бешенную агитацию за то,чтобы уничтожать и грабить еврейское население,которое будто бы является виною всего,что делается у нас на Украине и России. Эта компания всеми способами старается вызвать на Украине еврейские погромы,чтобы на этом совершить свое грязное дело.Черносотенцы надеятся,что когда начнутся у нас безпорядки и погромы,то скорее прийдут на Украину союзники и посадят царя,который вернет прежнее положение.

Большевики же и другие грабители и разбойники-просто,чтобы набить себе карманы и,грабя еврея, запустить свои лапы и к другому,кто попадется под руку.Подобные людишки стараются пролесть в нашу армию и прикрываясь верными, подрывают подлинных народных оборонцев вторить безпорядки,чтобы скорее накинуть петлю на шею нашему вольному украинскому народу. Казаки,что желают добра своей родине,кто хочет,,чтобы не было у нас чужаков,китайцев и латышей,московских грабителей- большевиков и т.п. кто хочет, чтобы снова не было царя или гетмана,кто хочет, чтобы наш народ был вольным республиканским,тот обязан помнить,что всякий безпорядок и в особенности погром мирного населения привеет до этого безладья и страшно вооруженного врага,что со всех сторон на нас насовывается. Помните ,казаки,что из за погромов,может ослабиться наша сила,ибо смерть невинно убитых во время погромов навлечет на нас злобу и число наших врагов еще увеличится.Казаки, слава бить вооруженного врага,кто бы он ни был, а не воевать с женщинами,детьми и стариками,на что нас хотят подбить враги,чтобы запятнать перед светом наш народ и нашу державность.

Вперед прик зую:всех,кто только будет проводить погромную агитацию между козаками,задержать и немедленно предать чрезвычайному суду.Попытки погромной агитации в войсковых частях немедленно подавлять.-

Подписал: В.И.О. наказного атамана М е л ь н и к.
За Начальника штаба действующей армии сотник-Синклер
Подписал:И.о.Военного министерства атаман -Сиротенко .
С оригиналом верно:Начальник Канцелярии
Атчман-Балкин.

С подлинным верно:

...ская ...
...общеск...
...ормац.-Ст...
№ 192 №
Ex. 574D
946
62

Копия

ВЫПИСКА ИЗ ГАЗЕТЫ :" ПОДОЛЬСКИЙ КРАЙ"

Вторник "17" июля 1919г. Каменец-Подольск.

ОФИЦИАЛЬНЫЙ ОТДЕЛ.

ПРИКАЗ

Главного Управления войск Украинской Народной Республики.

№ 259.19 апреля 1919г. /По Канцелярии военного Министерства/.

№ 77. Оглашаю приказ войскам Действующей армии от 10 апреля 1919г

"Черносотенцы,большевики и просто грабители производят среди наших казаков бешенную агитацию за то,чтобы уничтожать и грабить еврейское население,которое будто бы является виною всего,что делается у нас на Украине и России. Эта компания всеми способами старается вызвать на Украине еврейские погромы,чтобы на этом совершить свое грязное дело.Черносотенцы надеятся,что когда начнутся у нас безпорядки и погромы,то скорее прийдут на Украину союзники и посадят царя,который вернет прежнее положение.

Большевики же и другие грабители и разбойники-просто,чтобы набить себе карманы и,грабя еврея, запустить свои лапы и к другому,кто попадется под руку.Подобные людишки стараются пролесть в нашу армию и прикрываясь верными, подкивают подлинных народных оборонцев вторить безпорядки,чтобы скорее накинуть петлю нашею нашему вольному украинскому народу. Казаки,что желают добра своей родине,кто хочет,,чтобы не было у нас чужаков,китайцев и латышей,московских грабителей- большевиков и т.п. кто хочет, чтобы снова не было царя или гетмана,кто хочет, чтобы наш народ был вольным республиканским,тот обязан помнить,что всякий безпорядок и в особенности погром мирного насеения привеет до этого безладья и страшно вооруженного врага,что со всех сторон на нас насовывается. Помните ,казаки,что из за погромов,может ослабиться наша сила,ибо смерть невинно убитых во время погромов навлечет на нас злобу и число наших врагов еще увеличится.Казаки, слава бить вооруженного врага,кто бы он ни был, а не воевать с женщинами,детьми и стариками,на что нас хотят подбить враги,чтобы запятнать перед светом наш народ и нашу державность.

Вперед прикажу:всех,кто только будет проводить погромную агитацию между козаками,задержать и немедленно предать чрезвычайному суду.Попытки погромной агитации в войсковых частях немедленно подавлять.-

Подписал: В.И.О. наказного атамана Мельник.
За Начальника штаба действующей армии сотник-Синклер
Подписал:И.о.Военного министерства атаман -Сиротенко.
С оригиналом верно:Начальник Канцелярии
Атчман-Балкин.

С подлинным верно:

Общие бумаги копия.

№23 63

ТОВАРИЩІ "ЧЕРВОНЕ КОЗАЦТВО."

Пригадайте собі, чи ни ви перші повстанці проти Гетьманськоі влади, чи ни ви кров свою лили проти іого за кращу долю і житя Украінського трудового люду, а де вони. Ті права, котрі ми здобуваемо, ми бачимо товарищі що ми б,емося, а нам сфера нитрудового элементу сіда на шию і нашім батькам і гнітить нас. Товариші. Хіба ми ни можемо у своій хати провадить свое життя найкраще трудового люду. Чогож ми дивимося, чого ми ни уберамо з посад отіх жидів і чого самі ми візьмемо у своі руки оті права так дуже дорогі трудовому люду. Товариші. Ми бились проти Гетьмана, ми бачили ниправду Діректоріі, "ми боролись" і боримося проти генерала Деникіна і черносотенного офіцерства, но ми коли бачемо ниправду з боку комунистів жидів і такіх иншіх, то ми повинні сказать: "Геть з нашоі хаті, бо ви ниправду робили нам. Так убрать жи товариші ту нитрудову сферу отіх жидів і другіх комунистів.

Хай живе влада дядьків з міст і до центру.

Хай живе Украінська соціалистична низалежна радянська Республика.

Хай живуть Ради трудового селянства і робітництва.

Смерть генералу Диникіну.

Геть фальшиву Комуну.

Рада повстанческіх війск лівобережноі Украіни.

Отаман війск ЛОПАТКІН.

Начальник штабу ЗАВГОРОДНІЙ.

С подлинным верно [signature]

КИЕВСКАЯ ...
ЕВОБЩЕ...
Информац...
№ 192 №

Копия.

64

За панянок ТЕПЛОВУ і ВАНАЧ, котрих забрали і обвинивачують в повстання - попереджаю, що последні ніякої участи не принимали, а тілько були мобілізовани для ухода за раненими. За життя іх я отповідаю перед іх родиною і Богом. По цьому попереджую, що я Атаман Цтвітковський, коли не будуть випущені ці дві особи а не дай Боже, іх вже розстріляно ни перед чим зупінюсь і ни що не змягчить моеі кари над жидами. До ціх пір хоч і були вбійства жидів, але це було завдяки нервозності людей і ці вбийства носили частний характер. По скільки я миг, я впливав на роз,яренну товпу. Але коли не буде виконане це, що я пишу, ніяка влада не спинить. Зазначую, що боротьба ще не скінчена: мені досить відомо, що робиться на округи, а особисто в червоноі арміі. Богацько совіцьких частин відказуються битися, а по цьому вісновку далеко,а може і зовсім... не як Ви думаете, і хватить нам часу с Вами посчитатися. Совітую, рахуватися с народовою силою: вона бурхлива, а коли ще ватажки буде дозвілять робить те, що хоче козацьства тоді я гадаю вам буде не солодко. Соромно мені писать такі срокі, але сдаеться терпінья скоро урветься. Не допустіть сами щоб атамани зробились тими різунами. Ми не боімось провокаціі про великі перемоги більшовиків, це не правда: треба памятати, що війна,це ігра, сьогодня я, а завтра хтось. Даю слово: або мир з жидами, або терор.

Атаман Цвітковский.

С подлинным верно:

Делопроизводитель.

№ 23.

Копия с копии.

65 3

ТОВАРИЩ "ЧЕРВОНЕ КОЗАЦТВО."

Пригадайте собі, чи ни ви перші повстанці проти Гетманскоі влади чи ни ви кровь свою лили проти іого за крашу долю і житя Украіньскаг трудового люду, а де вони. Ти права котрі ми здобуваемо, ми бачимо товарищі що ми б,емся, а нам сфера нитрудового элементу сіда на шию і на башім батькам і гнитить нас Товарищі. Хлеба ми ни можемо у у своій хати проводит свое життя найкраще трудового люду. Чогож ми дивимся, чего ми ни убирамо з посад отіх жидіе і чого самі ни візьмомо у своі руки оті права как дюже дорогі трудовому люду. Товарищи. Ми бились проти Гетьмана, ми бачили ни правду Діректоріі, "ми боролись" і боримся проти генерала Деникіана і черносотеннаго офіцерства, но ми коли бачимо неправду з боку коммунистів жидів і такіх иншіх, то ни ми повинні сказать: "Геть з нашоі хаті, бо ви ниправду робили нам, Так убрать жи товарищі ту ни трудову сферу отіх жидів і другіх коммунистів.

Хай живуть Ради трудового селянства і робітництва.

Хай живи влада дядьків з міст і до центру.

Хай живе Украиньска соціалистична низалежна радянська.

Республика.

Смерть генералу Деникіану.

Геть фальшиву Комуну.

Рада повстаническіх війск лівобережноі Украіни.

Отаман війск ЛОПАТКИАН

Начальник штабу ЗАВГОРОДНІЙ.

С подлинным верно:/подпись.

Копия

№ 985

О В • Я З А

І5цього серпня в 3 1/2 години ранку по ПРИГОВОРУ ПОЛЬОВОГО ВІЙСЬКОВОГО СУДУ при Управлінні Коменданта Тилу Дієвої Армії від І4 серпня б.р.

РОССТРІЛЯНИ ЗА ГРАБІЖ ТА УБИЙСТВО СТЕПАН БАРАНОВСЬКИЙ ПЕТР КИЦИК, АНДРІЙ БАРАНОВСЬКИЙ,-всі три бувші каторжани родом з с. Левади, кулявської волости, Кам'янецького повіту.

Начальник штабу тилу дієвої армії сотник
Самійленко

65

Копия

№ 986

ДО ВІЙСЬКА УКРАЇНСЬКОІ НАРОДНЬОІ РЕСПУБЛІКИ.

СТАРШИНИ Й КОЗАКИ.

Три роки минуло,як ви з зброєю в руках повстали проти гнобителів народу українського.Три довгих роки ви,не покладаючи рук,провадите нашу тяжку боротьбу в обороні батьківщини.

Від далеких-Харьківа і Чернигіва,до залитого кровью Поділля,Ви пройшли через невимовні муки і страждання.Борючись з лютим ворогом проливаючи дорогоцінну кровь лицарув, ,ви не мали часу для одпочинку,не мали притулку для хворих,раненних братив своих.І в довгі безсоні ночі,терплячі від голоду та холоду,ви згдували ваші незабутні рідні вела ваших батьких,жінок і дітей.Що сталося з ними,з тими милими рідними,для яких б,ється наше серце,яким ми так бажали віддати наші сілі,для яких хотіли жити і працювати.

Їм також тяжко,як і вам,вони терплять ті сами муки,що вся україна весь поневолений украинський народ - і ви зрозумили,що не буде щастя вам і вашим родинам доти,ДОКИ НАША УКРАЇНА НЕ МАЄ СВОЄІ ХАТИ,ТА СВОЄІ РІДНОІ ВЛАДИ ДОКИ на вкраїні панують московськи царі з їх наймитами,або московськи большовики- комуністи.Ціною надмірних мук,ціною самого життя ви поставили метою своєю здобути волю для України,або загинути.

Правительство Украінскої Народньої республіки низько кланяється Вам,зчаючи і дивуючись вашим,великим заслуг м перед батьківщиною, знаючи,що від вас,вояки,залежить доля україни.Правительство напружує всі сили і весь свій досвід для того,щоби здобути для армії те що ій потрібно.Не маючи на вкраіні одежі,ануніції і медікаментів, правительство вступило в переговори с чужими державами,щоби засмотрити нашу армію.

Тяжко було нам говорити з чужими могутними державами. Нас не хотілі слухати,не хотули визнавати за нами навіть права на боротьбу за щастя нашого народу. Наших представників за кордоном не хотіли приймати,не хотили вітати так, як відають послів чужоземьих, бо за нами не бажали визнати святого права на самостийне державне істніванн.

Але наша невтомна праця і ваше безпримерне лицарство перемогли недовіря наших сусідів Польщі і Румуніі і примусили великі держави Европи звернути увагу на Україну.Не всі ще держави визнали нашу самостийность,але ми вже маємо можливість дати армії те, без чого не можна воювати.Ви вже не босі і не обдерті підете в бій не з голими руками будете одбивати наступи ворога. Не за горами та година,коли ми зможемо здобути для вас все,одіти,обути і озброіти сотні тисяч ліцарів.

НАСТУПИВ РІШУЧИЙ ЧАС НАШОІ БОРОТЬБИ.ЩЕ ОДИН МОГУТНІЙ НАТИСК.І ВОРОГ ПЕРЕСТАНЕ КАТУВАТИ НАШУ ВКРАЇНУ.ТАК БУЛО РІК ТОМУ НАЗАД, КОЛИ ТРЕБА БУЛО ТРИМАТИСЬ ОДИН МІСЯЦЬ до повної перемоги на ворогом,але тоді нас перемогли не денікінці і більшовики ,а наши злидні тоді були ви,босі,голі дійшли до зневірря і розлуки,але не залишили боротьби .Безпримирним незабудним походом в запілю ворога українська армія здобула собі вічну славу.

Теперь не буде зневирря,не буди невдачи,Правительство перейшло на рідну территорию для того, щоб всю працю свою покласти для нашого війська. Не буде у нас инших турбот,крім невтомної праці для добробуту нашої рідної армії.Ми будемо дбати про таку організацію запілля,щоб кожний громадянин допомогав вашій лицарьский боротьби.

Для того,щоб сам народ Украинський керував обороноб батьківщини Правительство з пропозіції Головного Отамана в найблизчий час скликає Державну Народню Раду,яка буде складатись з представників населення громадських і політичних організацій.До скликання Державної Народньої Ради Члени Правительства і вожді армії на чолі з Головним Отаманом Будуть мати спільні наради по справам державного значіння,Тоді народ,армія іправительство будуть мати одну спільну думку,едині великі завдання.

І ми ріримо,що переможемо.Ми віримо і маємо що не десятки,а сотні тисяч лицарів козаків выступять на останню жорстоку боротьбу за щастя рідного краю. З гнівом на лютого ворога і з любовю до змеченої Ікраіни Ви згадаети незабутню славу Ваших славетніх предків Ви докажете,що маете право називатись нащадками запорожіських козаків.

Ви не одні, -Ви самотні.З Вами Ваш Головний отаман Пет-

лора,з Вами ваші улюблені командіри,з вами весь украинський народ.

Правительство звертається до всіх верних синів батьківщини з наказом набути старі образи і партійни стари і об,еднатись коло единого святого, прапора -Вільної Незалежної України.З тим прапором народнім Україна переможе свого ворога і вільною щасливою війде в мог утню сем,ю великих народів світу.

Тоді настане час для світлого спокійного життя серед милих Вашому змеченному серцю.

А до того часу- ні хвилі одпочинку і рішуча,невтомна боротьба за остаточну перемогу.

Разом з військом і народом ми будемо провадити нашу визвольну боротьбу і не складемо зброї.

Може загинуть сучасні борці за долю великої Матері-України, але не загине великий вільний український народ і збудує для себе могутню самостійну державу.

Брати козаки. За Вами-минулі злі пригоди, перед вами-богата роскішна рідна Україна, мирна праця і безмежне спокійне щастя.

Настав час коли треба напружити всі сили для боротьби за волю.Хай же буде единим нашим завданням:ЗА ВЕЛИКУ ВІЛЬНУ САМОСТІЙНУ УКРАІНУ ХОЧ ЛИЦАРЬКА СМЕРТЬ.ХОЧ СЛАВА І ПОВІДА.

В ІМЕНІ ПРАВИТЕЛЬСТВА УКРАІНСЬКОІ НАРОДНЬОІ РЕСПУБЛІКИ.ГОЛОВА РАДИ МІНІСТРІВ АНДРІЙ ЛЕВІЦЬКИЙ.

С подлинным верно:

С Е Л Я Н Е .

В повітах Полтавщини, Харьковщини и Катериновщини від грабунків, реквізіцій та контрибуцій стогне нарід.-

Ті поодинокі повстання в селах проти гнобителів, кацапів-большевиків нідо чого не приводять-бо без військ нічого не можна зробути.-

Українсько-Народно-Республиканське Військо і його Верховна Влада Директорія б"ється і буде битись до за самостійність свого краю та за правду, землю і волю свого народу.-

Кацапсько-большевицькі та латишсько-Китайсько-Мадярські банді проклюють нас и нашу владу Директорію .-

Вони кажуть, що Директорія контр-революційно іде проти народа-не вірте їм бо вони брешут.-

Директорія ми її військо б"емость за те, аби виданий нею земельний закон від 3-го січня про наділення лемлею селян, як найскорше перевести в життя, збистомленному народові в тяжкій боротьбі за свое визволення, дате спокій, безплатне навчання і не нанувати у нашому краю кацапам та жидам.

Отак собі подивіться навкруги і ви побачити скрізь кацапських та жидівських комисарів.-

Директорія хоче, аби всими тими благами, які е на Вкраіні користівався тільки український нарід, а большевики кажут, що ми ідемо посадити гетьмана та повернути хлеборобам землю.

хлі Директорія вже раз звільніла від катування гетьмана, добровольців та хліборобів власників і довде свое діло свято до кінця, що до визволення віками поневоленної і виведе на шлях кращого майбутьнього народ уаріньскій.

А запитайте большевиків, чого вони ідуть спільно с одеськими добровольцями.- ~~Хххххххххххххххххххххххххххххххххх~~ чорною сотнею та хліборобами.-

А для того, щоб прикриваючись соціялистичними гаслами опять поневолити нас і опять навивати хохлами " "мазницям"-бо вони добре знають, що з потерею Укріни ім прийдеться шукати иньших шляхів для життя, а коли Укріна буде приборкина до рук, то поіх словам дірний хохол буде робити наніх.-

Верховна Влада Української Народної Республики за вше рахувалися и рахуеться з голосом народа, наслідком чего було утворення Трудового Конгресу і в сей час стоіть на платформі самих найбільших соціяльних реформ та задоволення всіх потреб.-

А ось наказ Головного Отамана Ч., виданий ним Губерніяльним та Повітовим Комендантам та Комисарам:

"Наказую всім Губерніяльним І Повітовим Комендантам ужити всіх засобів для негайного переведення в життя закону 8-го лютого 1919 року про скликання місцевих конгресов і рад трудового народу. Щільно стежити, аби трудовим радам не траплялось ніяких перешкод в іх праці: Запропонуйте радам трудового народу, аби вони всіми способами, якими вони распоряджуються допомогли військовій владі у боротьби з москалем, який визискував нас богато рокіт і тепер іде знову забрати нашу землю і всі добра наші, іде привести в стан руіни краи і нас зробити наймитами. Нехай ради авторитетним словом своіх кличуть нарід, що би всі, як один чоловік стали до помогу війську людьми, одягом, хлібом і грішми, допомогаючи Військовій Владі Правительству Української народньої вмішатись во внутренне життя війська, а там більш в оперативни справи, бо таке вступчання е недопустимо і всяка справа в цьому напрямку буде суворо каратись. Наказуеться Вам увійти в найтисніший з радами і використити іх вплів то, довірений для обороны краю, организацій в війська і харчового та всякого іншого постачання. 13 березня 1919 року Головний Отаман ПЕТЛЮРА.-

Оце вам приклад вчінків нашої Верховної Влади.-

..ажить хліба це похід проти народу та его змагань.-

Ідить же до нас і допоможить нам, бо все тее, що кажуть большевики-брехня. Станьте же озбройною силою на захист себе і свого ~~их~~ краю, як стоимо ми. Богацько е ваших в наших рядах і кожний день приходить до нас новие для смертельної боротьби занашими віковвічними ворогами-большевиками та жидами.-

Щього ми вам, Вам краше занти з ким вам по дорозі.-

Хай вам Бог поможе стати на правдивій шлях.

КОЗАКИ УКРАЇНСЬКОГО РЕСПУБЛИКАНСЬКОГО ВІЙСЬКА".

Экземпляром, котрий находиться в Канцелярії Департаменту Загальних Справ Міністерства Еврейських Справ згідно. За Директора Загального Департаменту Звірив Старший Діловод /підпись/."

С подлинним верно:

Секретарь Еврейской миссии (Сирия, Иерусалимъ)
/подпись/

". отдельно

№ 23

Копия с копии.

70

ТОВАРИЩ "ЧЕРВОНЕ КОЗАЦТВО."

Пригадайте собі, чи ни ви перші повстанці проти Гетманскоі влади чи ни ви кровь свою лили проти іого за крашу долю і житя Украіньскаг трудового люду, а де вони. Ти права котрі ми здобуваемо, ми бачимо товарищі що ми б,емся, а нам сфера нитрудового элементу сіда на шию і на башім батькам і гнитить нас Товарищі. Хлеба ми ни можемо у у своій хати проводит свое життя найкраще трудового люду. Чогож ми дивимся, чего ми ни убирамо з посад отіх жидіе і чого самі ни візьмомо у своі руки оті права как дюже дорогі трудовому люду. Товарищи. Ми бились проти Гетьмана, ми бачили ни правду Діректоріі, "ми боролись" і боримся проти генерала Деникіана і черносотеннаго офіцерства, но ми коли бачимо неправду з боку коммунистів жидів і такіх иншіх, то ни ми повинні сказать: "Геть з нашоі хаті, бо ви ниправду робили нам, Так убрать жи товарищі ту ни трудову сферу отіх жидів і другіх коммунистів.

Хай живуть Ради трудового селянства і робітництва.

Хай живи влада дядьків з міст і до центру.

Хай живе Украиньска соціалистична низалежна радянська.

Республика.

Смерть генералу Деникіану.

Геть фальшиву Комуну.

Рада повстаническіх війск лівобережноі Украіни.

Отаман війск ЛОПАТКИАН

Начальник штабу ЗАВГОРОДНІЙ.

С подлинным верно:/подпись.

№ 412

В І Д О З В А

Панове Громадяни та Громадянки.

Кождій раз при вступі наших військ де перебувала хоть де який маленький час так называема "комунистична влада", мы завжде чуемо нарікання на суворе і дуже нисправідливе відношення комуністів до украінців, особисте до інтелігенціі, яку вони цілком впрягли в ярмо, позаяк вони знають, що інтелігент в такий напрутній час завжде спить, дякуючи чому віе не може активно боротися з такою неправдою і змущеней, зя для чого комуністи звирталися за допомогою і працею не до інтелігенціі, яку вони щитали зовсім не здатньою до іхньоі праці, а до ріжних темних элементів, які в цей час не спали. Ми же більш всього звертаем увагу на інтелігенцію, яка своею активною працею могла-б дати спокій зруйнованій Украіні. Алеж інтелігент чогось чикае і ни дочикаеця сам не знае чого-мавбуть тих часів, коли Украіна буде зовсім зруйнована і вже пізно буде щось думати за працю.

Панове, час проснутися. Ви свою бездіяльностью губите свій рідній край. Ви хочите спокою, але цей спокій ни зброя даст Вам а Ваша едностайна напружана праця.

Панове, доволі балачок; балачками не спасете зруйновану бідну Украіну. Доволі нам чирвоного терору чрезвичаек, та панування якісьто "рабочо-крестьянскоі комуністіческоі власті", котру мі оден силянин та робітник ни визнае по відомим Вам всім причинам-В ці відозві я більш всього звертаюся до інтелігенціі, котра в такій напрутній час спить, ни бажаюче допомогти рідньому краю досить зруйнованому якоюсь безглуздою жидівською комуною. Ми бачимо, що нас зувстрічають с квітками та в національному сбраню, все це гаразд, а деж Ваша праця. Я гадаю, що навить багацько о цім балакати не слід, позаяк кожній громадянин мусить знати свій святий обовязок визволення краю від нападу чужинців, котрі зазіхають на чужу працю і хтят зробити такий-же цвинтарь холодних і голодних, який зробив пан Троцькій и К° в Росіі.

Інформаційне Бюро Гайсиньско-Брацлавськоі Брігади

дозві я більш всього звертаюся до інтелігенціі, котра в такій напрутній час спить, ни бажаюче допомогти рідньому краю досить зруйнованому

№ 416.

Киевская Комиссия
Г...
Информац.-Стат. Отд.
№ 192 г.
№ 192

С Е Л Я Н Е.

I. Ми воюем за те,що і зразу воювали-за право українського народу порядкувати на своїй землі,за народню владу.
II. Йде весна.Гуртуйтесь.Будемо випровожати непроханих гостей.Рушниці мусять бути прочищені і змазані.
III. Не піднімайте самі дрібних повстань.Організуйтесь і чекайте наказу. Наказ буде даний скоро Головним Отаманом ПЕТЛЮРОЮ.
IV. Під час повстання ні один ворого не повинен утікти з України.Вся зброя однята у ворогів мусить бути в руках Українського народу.
У. Не вірьте,що українського війська не має,що ніби-то Головний Отаман ПЕТЛЮРА пристав до ворогів Українського народу.Брехня і провокація.Зброя не буде положена,поки хоч один ворог буде на шиі українського селянина.
УІ. Міняйте хліб тільки на сукно,мануфактуру,сіль,цукор.Не беріть совітських грошей,за які нічого не купите,тому що вони скасовані Првительством Українськойо Республіки.
УІІ. Земля тому-хто наи ній працює.Геть дармоідів.За хліб,який здобуваєте працею,вимагайте від наших ворогів товари,а не папірови гроші.
УІІІ. Ні з добровільцами,ні з комуністами,ні з поляками не помиримося до того часу,поки вони не визнають нашего права на вільне життя.
IX. Всі держави світу визнали самостійну Украіну,тільки росіяне добровільці та комуністи проти нас.
X. Засівайте землі.Хліб збере той,хто засіє.
XI. Вся влада мусить бути в руках українського трудового люду.Геть від влади чужинців,спекулянтів і жуликів.

Украіною будуть правити люди,яких вибере народ.
З наказу Головного Отамана й Правительства Українськоі Народньоі Республіки повідомляю.

ЗАСТУПНИК КОМАНДУЮЧОГО ВІЙСЬКОМ
УКРАІНСЬКОІ НАРОДНЬОІ РЕСПУБЛІКИ

Отаман Юрко Т Ю Т Ю Н Н И К

Копия (Екопо)

БРАТИ.

Тяжко и гірко плакали Ізраильтяне в старим Завіті, коли попались Вавілоньску неволю, загадуючи свої милі лад-Йорданскі краини, які загарбав іх лютый сусид-ворог. Ще тяжче, ще ревнійше плаче нині кождый вірный син Неньки Украіни на загадку, що скарби його рідной землі грабить и руйнйе московьскиі розбишака разом с московьскими и жидивскіми наймитами, висмівае його найсвятійши почування його святу православну віру знущаеться, над маленьким дітьми безборонніми жінами, грабуепослідній кусок хліба, поліднюю одежину, тай засуджуе в той спосіб цілі родіни на гірьку нужду, а може й на голодну і холодну смерть. І все це-за допомогою наших темных мілив..-

Брати. Прокинтесь-же раз із свого мертвого сну байдужности. Схамениться будьте люди, бо горе вам буде,-кличе до вас народный пророк-Шевченко. Памашайте про це, що обвязки зараз насповненні тяжко видімстятся на вас и на вашим потомстві. За вашу нинішну байдужность за вашу ледачість прокленут вас, ваши діти будуть кості ваши з гробів ваших викидати бо друга така нахя года як нині, щоб скинути вороже ярмо, николі вже не трапиться, як також щоб веками поневоленній украинскуй трудовий дюд забезпечив щасівійшу будущність для себе тай для всього свого потомству.-

Не вірте тім "вовкам в овечій шкурі", які закрились за вашой сбори, бо не "землю и волю", але знищення й поневолення знов на довгі віки несуть вам. Всюди куди лиш перейшла ця дика орда, лишила по собі лиш згарища, руину, а ви ще недавно бажали й які вашими найбільшими приятелями оголощали. І іх злодійська рука не обмежилась лише на каші дочасні добра: на ваш хліб, на вашу худобу, на вашу одежу-вона сягнула ще вище на найбільше ваше добро на вашу душу на вашу православну віру, за яку ваши діди ріками кров проливали в зазятий борьби з поганцами.-

Большовіки-як колись некельний антихрист, виповіли війну проти Христа тай гірше колишних турецьких яничар роспинають вашу рідню. Як колись жіди послали старшних розбішак на гору Голгофу, щоб Христа роспяти, так нині насуваються большевицьки розбішаки на нашу мілу бідну Укріну, щоб гнобити и катувати набожній люд православній.-

Було колись-в святу неділеньку весело гули давони й весь православній люд спішив роями до святой матіньки-церковці й в тихій сердечний молітви розмоляв с Богом, занесив свої жалі й болі перед престолом Всевишнього, просив порядку и помичь в своих нещастях і скрипленній тою молитвою втішно вертавсь до дому.

"Товарищи большевики" и тої радості вас позбавили й приемности вас посбавили. Доми Божи, побудовані кровавою працею наших батьків -побурені пограблені, священники розігнані і іконі поніщені й постріляні, а на их місця повішені портрети царів моря крови й сліз, найбільших воршгів Христа жидів Леніна і ТРОЦЬКАГО. Такой наругі не могли стерпити навить мали діти й покидали тіх богохульників з Божого місця, але, як колись знущавося лютий Ірод над маленькими дітьми, видаюче іх за те до вязниц.-

Замовили віщуни радости й смутку чоловіка - з в о н и.

Навіть за молитву в цареві треба оплачуватися ізувірам-комиссарам. Умірае православній люд без святой сповіді й причастица, без христианського похорону, ронуть маленькі діти без святого хрещення.-

Ось тобі украінський нарід "дар від твоіх товаришів", ось тобі земля і воля".-

БРАТИ. Чі любите ви Христа. Чі дорога вам свята православна віра, ва земля, ваша родина, Идіть на кліч ваших вірних рідних братів. Поможить ім всіми вашими сілами, гонить того лютого ворога з вітчін, бо пора ця послідня есть. Не стягайте на себе вівної ганьбита прокляття ваших дітей за то, що ви іх всбію, байдужностью закріпостілі.-

Ріщече відверниться від чуженцев. Станьте скорійше в ряди борців рідного свого визволітеля БАТЬКА ПЕТЛЮРИ. Захищаючи землю й волю, не допустить посміяння прадідивськой віри своеі, бо вона е "Святе Святих" народу й ніхто не мае права на неі посягати. Піднесить же всі свої сіли на захисть віри, на здобуття вемли й воли, на візволення від злого ворогу нашого рідного краю.- Мрлитеся в ці страдні дні, аби найближающийся праздник Воскресння Господьнього був днем істіної радості й веселья для всього трудячого люду милої Украіни.-

Військове ДУХОВЕНСТВО.-

С подлинным верно:

Секретарь Ровенской Районной Секции /подпись/

74

Товариші «ЧЕРВОНЕ КОЗАЦТВО».

Пригадайте собі, чи ни ви перші повстанці проти Гетьманськоі влади, чи ни ви кров свою лили проти їого за кращу долю і житя Українського трудового люду, а де вони? Ті права, котрі ми здобуваемо, ми бачимо товариші що ми б'емося, а нам сфера нитрудового элементу сіда на шию і нашім батькам і гнітить нас. Товариші! Хіба ми ни можемо у своій хаті провадить свое життя найкраще трудового люду. Чогож ми дивимося, чого ми ни уберемо з посад отіх жидів і чого самі ни візьмемо у свої руки оті права так дуже дорогі трудовому люду. Товариші! Ми бились проти Гетьмана, ми бачили ниправду Директорії, „ми боролись" і боримося проти генерала Деникіна і черносотенного офіцерства, но ми коли бачемо ниправду з боку комунистів жидів і такіх иншіх, то ми повинні сказать: „Геть з нашоі хаті, бо ви ниправду робити нам. Так убрать жи товариші ту нитрудову сферу отіх жидів і другіх комунистів.

Хай живе влада дядьків з міст і до центру!

Хай живе Українська соціалистична низалежна радянська Республика!

Хай живуть Ради трудового селянства і робітництва!

Смерть генералу Диникіну!

Геть фальшиву Комуну!

Рада повстанческіх військ лівібережноі України.

Отаман військ **Лопаткін.**

Начальник штабу **Завгородній.**

45

В Т О Р О Й У Н И В Е Р С А Л Г Р И Г О Р Ь Е В А.

НАРОД УКРАИНСКИЙ? НАРОД ИЗМУЧЕННЫЙ.

Жестокая война с германской коалицией и державами Антанты вырвала из твоих сел лучших сынов земли.Междуусобная война гетьманщины и петлюровщины лучших сынов твоих загнала в могилу и тюрьмы.Когда у тебя не хватило силы больше терпѣть ты оставил соху и станок,вскрпал на земля ржавую винтовку и пошел защищать право свое на волю и землю,но и здѣсь политическіе спекулянты обманули тебя и ловким ходом использовали твою доверчивость:вмѣсто земли и воли тебѣ насильно навязывают коммуну,чрезвичайку и комиссаров с московской обкорки и той земли, гдѣ распяли Христа.Ты трудишься день и ночь,ты свѣтишь лучиной,ты ходишь в лаптях и в штанах из мѣшка/.Вмѣсто чаю ты пьешь горячую воду без сахару;но тѣ,что обѣщают тебѣ свѣтлое будущее,эксплоатируют тебя, тобою воюют:с оружіем в руках забирают твой хлѣб,реквизируют скотину тѣ и насильно убѣждают тебя,что все это для блага народа.

Труженик святой.Божій человѣк.Посмотри на свои мозолистыя руки и посмотри кругом . . .н е п р а в д а;л о ж ь и н е п р а в д а,Ты царь земли.Ты кормилец міра.Но ты же раб благодаря своей простотѣ и добротѣ своей.

Крестьянин и рабочій.Вас девяносто два процента на Украинѣ.А кто управляет вами:-все тѣ же сосатели крови народа.

Народ украинскій.Бери власть в свои руки.Пусть не будет диктатуры ни лица,ни партіи.Да здравствует диктатура трдящагося люда.Да здравствует мозолистыя руки крестьянина и рабочаго.Долой политических спекулянтов.Долой насиліе справа.Долой насиліе слѣва.Да здравствует власть совѣтов Народа Украины.

ВАМ ПРЕДСТОИТ НОВАЯ БОРЬБА. БОРИТЕСЬ-ПОБѢДИТЕ.

Я,Атаман Г р и г о р ь е в и мой штаб головы свои положим за право трудящагося люда.Последняя ставка.Для себя мы не ищем ничего. Поддержите нас и тѣм спасете право свое.В о т м о й п р и к а з: в три дня мобилизуйте всѣх тѣх,кто способен владѣть оружіем и немедленно займите всѣ станціи желѣзной дороги,на каждой станціи поставьте своих комиссаров.Каждая волость,каждое село формируйте отряды и идите в уѣздный город;от каждаго уѣзднаго города из ваших отрядов по четыреста человѣк лучших бойцов пошлите на Кіев и по шести бойцов на Харьков;если есть оружіе,пошлите с оружіем,нѣт оружія-пошлите с вилами,но приказ мой прошу исполнить и побѣда за нами

750б

ми.Все остальное сдѣлаю сам Главный Штаб наш при моем Штабѣ,только с вашей поддержкой добьемся права народа.Немедленно организуйте власть народа:в каждом селѣ изберите совѣт селян,в каждой губерніи-губернскій совѣт,в каждой волости волостной совѣт.В совѣтѣ имѣют право быть избранными представители всѣх національностей пропорціонально их количеству на Украинѣ,т.е. для украинцев представляется в Совѣтѣ восемьдесят процентов мѣст,для евреев пять процентов мѣст,и для всѣх прочих національностей пятнадцать процентов мѣст.При такомраспредѣленіи не будет засилья ни партіи,ни націи.Глубоко вѣрю,что это будет подлинная власть народа.

Да здравствует свобода слова,печати,совѣсти,собраній,союзов, стачек,труда,профессій,неприкосновенность личности,мысли,жилища,убѣждений,и религій.Народ Божій.Любите друг другане проливайте братской крови.Забудьте вражду партійную и преклонитесь перед властью честнаго труда.да здравствует честный труд.И да погибнет всякое насиліе и власть капитала.

Желѣзнодорожники.Почта и телеграф.Вы пострадались.Поймите нас: побѣда - наша - побѣда ваша.Народ Украинскій завоеваній за границами своей земли не ищет,но свои-м братьям по труду,гдѣ бы они не были,всегда поможет и рукой винтовкой и послѣдним куском хлѣба.

Правительство авантюриста Раковскаго и его ставленников просим уйти и не насиловать волю народа.Всеукраинскій съѣзд совѣтов даст нам правительство,которому мы подчинимся и свято исполним волю его.

А иду вперед.Ибо так велит народная совѣсть.Резерв моя-ты. Народ Украинскій,и от тебя зависит судьба твоя.Всякія убійства без суда народа,мародерства,грабежи,безчинства,вторженіе в чужое жилище, незаконныя реквизиціи,агитація против отдѣльных національностей будут пресѣкаться силой оружія.Порядок необходим - долой произвол.

Своими замѣстителями назначаю:товарища ТЮТЮНИКА,товарища ГОРБЕНКО и товарища МАСЕНКО,которым довѣряю столь трудную задачу.

АТАМАН ПАРТИЗАНОВ ХЕРСОНЩИНЫ ТАВРІИ

Г Р И Г О Р Ь Е В

ГОРБЕНКО
ТЮТЮНИК
ТЕРЕЩЕНКО
МАСЕНКО
ЧОПИНСКІЙ
БОНДАРЬ
ПАВЛОВ

ПОМОЩНИКИ АТАМАНА:

/Совсем тот же текст на украинском яз./

Универсал Струкий 76

IУ.

У Н И В Е Р С А Л Н І.

Д о в с ь о г о б і д н о г о л ю д у У к р а і н и.

Народе Украіни.

Ми, Партізане Повстанці, які більше всього на Украіні перенесли звертаємось до Вас з закликом про те, щоб кинуть все, не слухати нікого і іти за партізанами, які перші скінули ярмо з Ваших плечей.

Ви є бідний нарід Украіни, які обдурювали цілі століття. На Кютках Ваших дідия строіли весь час города, за для роскоши та панування.

Вас запрягали в плуги, сідали на Ваши плечи і іздили цілий вік.

Вами ворочали скрізь поміщики та царськи прихвостні, які тоді, коли були царі, пили з Вас кровь, а тепер, одіваючись в овечу шкуру, личать себе народниками і кажуть, що борця за Ваши права, але це тільки на словах, а на ділі-ж вони кують кайдани і знову хочуть повернуть ваншину.

Вся жандармерия, милиция яки пили кровь з Вас при царях, тепер переізжають з одного місця до другого; гарно балакають-бо іх навчили царі, стають комиссарами та комендантами, гребуть гроши Ваши до своєі кишені, як не було і раніше.

Вони церкви повернули на будинки, де торгують горілкою, закрили і стали розбівати Святиню, плюючи в лице СПАСИТЕЛЮ. Вони позривали з батюшків різи і продавли на чушки бабам, кажучи, що це є театральна свитина. Вони всіх Святих побрали із Церквей і нас іхаюця над ними. Допускають селян і робітників до Церкви, щоб помолились Богові. І це вже видно, що поругались над Святинею, приговорюють нас до себе, абі ми вмісті з ними пійшли до аду, аби ми втерали совість дірозум за для Ріхнього добробуту.

Одверто кажемо всім селянам та робітникам, що настав час, коли відно, що скоро буде кончина світу через них, як казав ХРЕСТОС.

Одбірають від селян усе його добро і кажуть по російськи: "что мое, то мое, а что твое, то тоже мое, і ході до одного чавуна істи". Сами-ж вони гарно живуть, гарно ходять і ніяких труднощив не переносять, і поки не обдурять мужика, то і істи не будуть.

Одже біднота Украіни, оповіщаючи про все закликаємо нікому з них не віріть: ні комуністам, ні россіянам у блискучих гузіках, а йти за нами ПАРТИЗАНАМИ.

76об

ОПОВІЩАЄМО:

1/ОТНИНІ ВСЯ ЗЕМЛЯ НА УКРАЇНІ ПЕРЕХОДИТЬ ДО РУК СЕЛЯНИНА БЕЗ ГРОШЕЙ:;ФАБРІКИ ТА ЗАВОДИ ТЕЖ ПЕРЕХОДЯТЬ ДО ВОЛОДІННЯ РОІТНИКІВ.

2/ДОБУТЕ ПРАВО ПАРТИЗАНАМИ ДЛЯ ВАС ЗНАХОДИЦЦЯ У ВАШИХ РУКАХ.

3/ГОСПОДАРЯМИ ТА ПРАВИТЕЛЯМИ ПОВИННИ БУТИ ТИЛЬКО УКРАЇНЦІ,-НЕ З БАГАТОГО ,А БІДНОГО КЛЯСУ.

4/ПОМІЩИКИ,СПЕКУЛЯНТИ ТА ЖАНДАРМЕРИЯ ПОВИННІ БУТИ РОЗСТРІЛЯНИ.

5/ЗЕМЛЯ ТА ЖРАМНИЦІ ПО ВСІЙ УКРАЇНІ ПЕРЕХОДЯТЬ БЕЗ ГРОШЕЙ ВАШ БІДНИЙ НАРІД УКРАЇНИ.

6/ВИ СЯТЕ,А МИ ПІДДЕРЖИМ ВАС УСІХ.

МИ СТОЯТИМЕМ НА СТОРОЖІ ВАШИХ ИНТЕРЕСІВ,ЯК РОБИЛИЙ ДО ЦЬОГО.ХАЙ НЕ ЖАТИМУТЬ ДОВІР'Я НАШІЕ ХАТНІ,ТА ЧУЖІЕ ДАЛЕКІЕ ВОРОГИ,ТУЛІМОСЬ ДО СВОГОГУ,ТУХАЙ ПОБАЧЕТЬ ВОНИ,ЩО МИ ЙІХ НЕ БАЖАЄМО,А ХТО ХОЧЕ БУТИ ГОСПОДАРЕМ СВОЄЇ ХАТИ,ТА ВАЄ КОЗАЦЬКІ КРІПКИ РУКИ І СЕРДЦЕ ИДІТЬДО НАС ПАРТІЗАНИВ.

Атаман Партізанив СТРУК

Члени Ради: ФЕЩЕНКО
ЛАВРИЕНКО
РЕДЧИЦЬ
МАРТИНЕНКО

Комиссар СТЕЦЮК

Командір Окремого Куріня ЛАВРЕНКО

V.

ВОЗЗВАНИЕ.

Товарищи рабочие,крестьяне и солдаты.

Тяжело было бороться с буржуазией с первых дней,но мы пошли на это и не взирая ни какие трудности,боролись за благо бедного люду до сего времени,и в будущем также никогда не оставим своей работы,не закончивши ея.

Все вы,товарищи,должны знать это,все вы должны знать,что первый революционный полк партизанов есть то полк,который на Украине поднялся против наших бедняцких угнетателей и кровопийц,и полк,который только придерживался политики Советской власти,за что не был признаваем Директорией.

Теперь-же по выходе нашем из м.Чернобыля,где кроется самое гнездов наших врагов,-буржуазии и спекулянтов,вновь пошли самые нетерпимые о нас слухи,благодаря подлой и неустанной работе тех врагов,с перваго дня нашего отхода из м.Чернобыля поднялись те наглые и темные эле-

77

мести и разрушили ту власть бедного ЛЮДА, которая была основана толь ко Вами лапди, после наших долгих и тяжелых трудов с оружием в руках

Буржуйская провокация в доверение всей своей наглости старается своей обширной пропокацией поставить нас друг против друга, а также попенать нам бить признанными Советской властью, при том как между нами и некоторыми советскими войсковыми частями, как 1бI стрелковым красно-армейским полком и другими уже завязались теплые дружеские отношения.

Поэтому призываю Вас товарищи оказывать нам, как борцам за благо-свободу бедного ЛЮДА, должно помочь и не поддаваться натиску врагов, памятуя, что мы всегда стоим на защите ваших интересов, хотя бы при-лось положить жизнь за это.

Мы не оставим следы врагов по своему пути. Все до порядка и спо-койствия, за которые мы партизаны боремся.

"БЕДНЯКИ ЗА НАМИ"

Атаман Партизанского Повстанческого полка СТРУК.

УI.

В І Д О З В А.

БРАТИ СЕЛЯНЕ.

Вже третій рік як ми ведемо боротьбу за щастє право бідноти, і кож-ний повинен знати про то що корота тоді тільки можна зломити, коли всіма силами спинати разом в один тор бідном буде отрицуватись поря-док, той порядок котрый потрібен для того щоб не пролилась кров-ма бідняцька кров, та по вимагалось добро краще перейти до рук бід-ноти.

Тепер пора з кінцем зійти бідняцькам і стати одним фронтом проти буржуазії і капіталістів, сміло стати против них грудьми і боротись в той самий спосіб як вони боряться, а коли відмінимо боротьбу, ТОДІ ТІЛЬКО ЗМОЖЕ СКІНЧИТИ С ОЇ РУКИ ЗО-ДОБРА НАШОГО ЖИТТЯ ЩАС НЕ ЗА-КОНЮ, А РОБИТИ ЦЕ ЗАРАЗ, ТО НЕ БУДЕ ПРОВАЛИВСЬ РОЗВАЛ ПРО ІЗ ВИ-ЛАСНИ, ДОВІДАЛИСЬ ТАКА ТА ТАКА ВЛАДА І РОЗРУХА ЦЬОГО УСТ-РОЮ ДЕРЖАВИ, ТОМУ ОКО РОБІТНИЦЬКОЇ І САМ МОЛОДІК В ЧОЇ ЗАПИТЬСЯ, ЯКОГО ТІЛЬКО Й ХОЧУТЬ НАШІ ХИТРІ ВОРОГИ, БО ТОЧ ТІЛЬКО И ЖДУТЬ ТОГО, ПОКИ УДАСТЬСЯ ПРИКОПАТИ НАС, А КОЛИ БУДЕМО БОРОТИСЬ ВИСКРИТЬ НА ЧИСТОМУ БІДНЯЦЬКОМУ ПОЛІ, ТОКІ ЗАБУДЕТЬСЯ СВОГО ПРАВА, ТОКІ НЕ ОПАРАТЬ ОЙ ЗНОВУ ЧАРНІ ВОРОГИ БО НА ПЕРЕШКОДІ БУДЕ ТАК РОЗГЛЯТИСЬ І НА-ВІ І ВОНИ НЕ ХОЧУТЬ ВИДАТИ, ІМ СТРАШНА ТАКА РОБОТА.

І так брати,хто має кріпки руки та козацьке серце,йдіть усі в ту сторону,де б'ється за правду наше товариство;йдіть тим,не в обивательщ право,зорі та ночі і забезпека вамей в будучому,а хто нічого не зможите.Нас билыш так і не займося-ж щоб нас перепови-ли по одному,а хто має зостатись дома,то не скажу щоб ми за ахуявали на те добро,но лежить десь кучами,що належе тої пори коли по правді має перейти до рук бідняцьких,і тоді тилько коли бід-няки по правді почіотьоя ві на остане епоки,тоді тилько же буде з кий битись і не легко буде порогам.

Так всі-ж товариші до справедливої роботи,та порядку.

ВИЗЬІЛОСЬ ЗА ОДНО.

Атаман І-го Революційн.партізанск.богатинського полку СТРУК

УЬІ.

В И Д О З В А.

ДО ГРОМАДИ ГОРОШИЛЬСЬКОГО ПОВІТУ.

Громадяне.Вже на вкрая тяжка доля,якої нитав нихто часо коли провокація і різні такі /пагани чутки пирятся між ціонь-ленним і гори вже тревожить його,і так уже отрепоєну чутку.Повто-ряють ці погані чутки ГІДИ І ЗЛІ ТІ ЛЮДЕЦІ,котрі хочуть як мо-га більше зкути ,та попорядкувати ім мірне населення.Го ке і з цо користь.

Всім добре знати, о коли ми тільки почнемо зкути та недовірья своїм же найкращим людям,тоді легше їм буде взяти нами в свої лапи, об якої нас душити як не було за часів Гетьмана,та Його прихільни-ків.

Зараз ідуть всякі чутки про большевиків,котри зараз ідуть на нас край.Так знайте ж,громадяне,то ми їх боїмося нічого,бо то такі ж люде які і ми і боруться так як ми з капіталістами та буржуазією за у права більшого щастя.Другого з чатого боку примити всі заходи к.тов об звійти з ними в згоду і щоб вони з нами почіть не приходили.А як і прийдуть,то тільки за для допомоги нам в боротьбі з.ворогами.

Про І-ий партізанський отряд так ходить різні,кілька чутки-но не провокація котра не має під собою ніяких підстав.Отряд стоїть тільки на сторожі бідноти,а не багачів,котрі ми,зрозуміло,не до вподоби.Якого і було забіто ці отрядом то тільки на законних і підставах,бо їх треба було знищити,як ворогів бідного люду і та ді-ві всяк провокатори,грабіжники,злодії та всякі темні підлоги,ко-рих відповідать буде ще ого знайдемо,будуть розстріляватися як єсть

78

№ II25 Копия

Защищавшим свой край и веру.

Теперь скажем вот что:грабить нечего.
Остались мы,которые умеем постоять за себя.Нам глаза не закроете.Мы видим,что во главе у вас стоят банкиры и те царские генералы,как Брусилов Клембовский и др.А мы честные демократы,будем биться до тех пор,пока не добудем себе воли и самостоятельной Украины.

Смерть жидам и грабителям коммунистам.Пусть живет украинская демократия У.Н.Р. и вождь украинской демократии Петлюра.

Бросайте войну с нами.Протянем братскую руку друг другу и скажем:все по домам.Довольно напрасного кровопролития крестьянина,рабочаго интеллигента.

Пусть пропадет капитал,пусть пропадут жиды и комиуна пусть живет самоопределение рабочих всего мира.

Командующий киевским повстанческим округом
полковник СТРУК
Адьютант сотник ГРЕССЕ.
Представитель восставшаго народа Украины:
сотник
сотник.

X/-1921г. Из материалов Политуправления КВО

С подлинным верно:

№ II25 Копия

Защищавшим свой край и веру.

Теперь скажем вот что:грабить нечего.Остались мы которые умеем постоять за себя.Нам глаз не закроете.Мы видим,что во главе у вас стоят жиды банкиры и те царские генералы,как Брусилов ,Клембовский и др.А мы честные демократы будем биться до тех пор,пока не добудем себе воли и самостоятельной Украины.

Смерть жидам и грабителям коммунистам. Пусть живет украинская демократия У.Н.Р. и вождь украинской демократии Петлюра.

Бросайте войну с нами,протянем братскую руку друг другу и скажем:все по домам,довольно напрасного кровопролития крестьянина,рабочаго,интеллигента.

Пусть пропадет калитал,пусть пропадают жиды и комиуна, пусть живет самоопределение рабочих всего мира.

Командующим Киевским Повстанческим округом
Полковник СТРУК

Представитель восставшаго народа Украины
сотник
Адьютант сотник Грессе.

сотник

X/1921г.

Из материалов политуправления КВО

С подлинным верно:

№ 1124 Копия 79

Панове Господарі. Давно терпим лямку жидовщини, не долго осталося. Як можна удержіться, не давайте хліба. Вам відомо, не треба й казати що батько Симон не далеко. Для цього потрібно об. єднуватись. Допомога навкруги есть і буде, котра скоро буде нам відома.

Керовничий повстанцями ГАЕВОЙ
Адьютат ЯЮШЕНКО

Оригинал писан от руки. Распространялась в селах Шпитковской бышевской будаевской ворзельской и др. волостей.

С подлинним верно:

Копия

№ 1124

Панове господарі. Давно терпим лямку жидовщини, не долго осталося. Як можна удержіться не давайте хліба. Вам відомо, не треба й казати, що батько Симон не далеко. Для цього потрібно об. єднуватись. Допомога на вкруги есть и буде, котра скоро буде нам відома.

Керовничий повстанцями ГАЕВОЙ
а д ь ю т а н т ЯЮШЕНКО

Оригинал писан от руки. Распространялось в селах Шпитковской, бышевской, будаевской, и ворзельской волостях

С подлинним верно:

Копия

№ 1126

"Ритуальные убийства"

В Софии вышла книга русского агента тайной полиции ПУТИЛИНА, рассказывающая о ритуальных убийствах, приписываемых евреям. Вследствие вмешательства председателя евр. Консистории книга подверглась конфискации по всей Болгарии

"В р е м я" №165.

Воспоминания Я. Л. Тейтеля.

Маститый общественный и судебный деятель, которому в ноябре настоящего года исполнится 70 лет, написал свои воспоминания, охватывающие сорокалетний период русской жизни, начиная с 1875г. Отражая впечатления автора, как судьи и еврея, эти воспоминания представляют собой крупный литературный интерес.

"Общее дело" № 408

С подлинним верно:

Копия

№ 1126

"Ритуальному убийства"

В Софии вышла книга русского агента тайной полиции Путилина, рассказывающая о ритуальных убийствах, приписываемых евреям. Вследствие вмешательства председателя еврейской консистории, книга подверглась конфискации по всей Болгарии

"В р е м я" №165

Воспоминания Я. Л. Тейтеля.

Маститый судебный и общественный деятель, которому в ноябре настоящего года исполнится 70 лет, написал свои воспоминания, охватывающие сорокалетний период русской жизни, начиная с 1875г. Отражая впечатления автора как судьи и еврея, эти воспоминания представляют собой крупный литературный интерес.

ОБЩЕЕ ДЕЛО № 408

С подлинним верно:

Копия

№ II23

80

ХАЙ ЖИВЕ САМОСТИЙНА УКРАИНА

Вода с Дніпра котиться
Комуни нам не хочеться
Гей,Гей лихо не біда
комуни нам не хочеться

Тоді комуну проженем
Як ми жидів виріжем
Гей Гей і т.д.

Жидівська дума все одна
Чрезвичайки й комуна
гей,гей и т.д.

Тоді і краще заживем
Як ми жидів виріжем
гей,гей т.д.

Ще не вмерла Україна і слава і воля
Ще нам брати козаки усміхнеться доля

Найдено в почтовом ящике в Б-Церкви XI -1921г.

Из материалов Политуправления К.В.О.

Копия.

№ II23

ХАЙ ЖИВЕ САМОСТІЙНА УКРАЇНА

Вода з Дніпра котиться
Комуни нам не хочеться
гей,гей лихо не біда
комуни нам не хочеться

Жидівська дума все одна
Чрезвичайки й комуна
ге ,гей и д.т.

Тоді комуну проженем
як ми жидів виріжем
гей,гей и т.д.

Тоді і краще заживем
Як ми жидів виріжем
гей,гей ...

Ще не вмерла Україна і слава і доля
Ще нам брати козаки усміхнеться доля

Найдено в почтовом ящике в Б-Церкви XI -1921г.

Из Материалов Политуправления К.В.О.

Копия

№ II23

ХАЙ ЖИВЕ САМОСТИЙНА УКРАЇНА

Вода з Дніпра котиться
Комуни нам не хочеться
гей,гей/ лихо не б да
коммуни нам не хочеться

Жидівська дума все одна
Чрезвичайки та комуна
гей,гей...

Тоді комуну про онем
Як ми жидів виріжем
гей,гей т.д.

Тоді і краще заживем
Як ми жидів виріжем
гей,гей...

Ще не вмерли Україна і слава і воля
Ще нам брати козаки усміхнеться доля.

Найдено в поч. ящике в Б-Церкви XI-1921г.

Из Материалов политуправления К.В.О.

Копия

№ II23

81

ХАЙ ЖИВЕ САМОСТИЙНА УКРАЇНА

Вода с Дніпра котиться
Комуни нам не хочеться
Гей,Гей лихо не біда
комуни нам не хочеться

Жидівська дума все одна
Чрезвичайки й комуна
гей,гей и т.д.

Тоді комуну проженем
Як ми жидів виріжем
Гей Гей і т.д.

Тоді і краще заживем
Як ми жидів виріжем
гей,гей т.д.

Ще не вмерла Україна і слава і воля
Ще нам брати козаки усміхнеться доля

Найдено в почтовом ящике в Б-Церкви
XI -1921г.
Из материалов Политупра ления К.В.О.

Копия.

№ II23

ХАЙ ЖИВЕ САМОСТІЙНА УКРАЇНА

Вода з Дніпра котиться
Комуни нам не хочеться
гей,гей лихо не біда
комуни нам не хочеться

Жидівська дума все одна
Чрезвичайки й комуна
гей,гей и т.д.

Тоді комуну проженем
як ми жидів виріжем
гей,гей и т.д.

Тоді і краще заживем
Як ми жидів виріжем
гей,гей ...

Ще не вмерла Україна і слава і воля
Ще нам брати козаки усміхнеться доля

Найдено в почтовом ящике в Б-Церкви
XI-1921г.

Из Материалов Политупра ления К.В.О .

Копия

№ II23

ХАЙ ЖИВЕ САМОСТІЙНА УКРАЇНА

Вода з Дніпра котиться
Комуни нам не хочеться
гей,гей/ лихо не б'да
комуни нам не хочеться

Жидівська дума все одна
Чрезвичайки та комуна
гей,гей...

Тоді комуну про енем
Як ми жидів виріжем
гей,гей т.д.

Тоді і краще заживем
Як ми жидів виріжем
гей,гей...

Ще не вмерла Україна і слава і воля
Ще нам брати козаки усміхнеться доля.

Найдено в поч . ящике в Б -Церкви XI-1921г.

Из Материалов политупра ления К.В.О.

Копия с Копии.

812

Выписка из газеты "ВІСТИ" Киевского Губернского Революционного Комитета № 168 6 Сентября 1920 г. приказы и распоряжения.

От Губревкома

П о с т а н о в л е н и я .

1. Развернуть в Киеве и Киевской губ. деятельность Главноуполномоченного Еврейского Комитета по оказанию помощи пострадавшим от погромов, учрежденного в Москве.

2. Предоставить Главноуполномоченному Еврейского Общественного Комитета по оказанию помощи пострадавшим от погромов, право принять в свое распоряжение от всех учреждений и организаций все остатки денежной наличности, продуктов, вещей и медикаментов, в свое время отпущенных Американским Еврейским Комитетом на предмет помощи погромленным, в чьем бы ведении означенные остатки не находились.-

3. Развернуть в Киеве и Киевской губ. деятельность Еврейской Общественной Комиссии по оказанию помощи пострадавшим от погромов в составе представителей Коммунистических и Социалистических Еврейских партий, Совпрофа, Евсекции, Губнаробраза, Губсекции помощи погромленным Губсобеса, Сетмаса, и Еврейских общественных организаций: КОМЕ, ОЗЕ, ОРТ и Культур-Лига, согласно уставу Еврейского Общественного Комитета по оказанию помощи пострадавшим от погромов.-

4. Развернуть Киевской Еврейской Общественной Комиссии по оказанию помощи пострадавшим от погромов учреждать такие же Комиссии в тех пунктах Киевской губ., где окажется это необходимым.-

5. Развернуть Главноуполномоченному Киевской Еврейской Общественной Комиссии по оказанию помощи пострадавшим от погромов и входящим в ее состав общественным организациям КОМЕ, ОЗЕ, ОРТ и Культур-Лига делегировать своих представителей, инструкторов и отряды помощи в пострадавшие пункты для организации помощи погромленным.

Председатель Губревкома ВЕТОШКИН

Секретарь Белоцерковский.

Центральная Камера Народного Нотариата г.Киева, помещающаяся по Николаевской площ. д.№1, удостоверяет верность этой выписки с подлинником ея предъявленным Ионой Давыдовной Каллер, живущей в г.Киеве по Б.Васильковской ул. в д.№18. При сличении этой выписки с подлинником в последнем подчисток, приписок, зачеркнутых слов и никаких особенностей не было и таковой не, ят от оплаты гербовым сбором. В сей выписке зачеркнуто "Киевским" надписано "Еврейским" Выписка эта предназначена для предъявления в учреждения дела коих не, ять от оплаты гербовым сбором. В сем засвидетельствованы зачеркнуто "копии". г.Киев 1920 года августа 10 дня По РЕЕСТРУ № 9129. Вр.И.об.Заведующего Камерой/подпись/Секретарь/подпись/М.Р.

Центральная Камера Народного Нотариата г.Киева, помещающаяся по Николаевской площ. в д.№1, удостоверяет верность этой копии с подлинником ея в копии, предъявленным Борисом Борисовичем Вайнельбаумом, живущим в Киеве, по Кузнечной ул. в д.№34. При сличении этой копии с подлинником ея в копии в последнем подчисток, приписок, зачеркнутых слов и никаких особенностей не было кроме оговоренного и таковой не оплачен гербовым сбором. В сей копии исправлено "коммунистических". Копия эта предназначена для предъявления в учреждения дела коих не, ять от гербового сбора. г.Киев 1920 года сентября 9 дня.- По РЕЕСТРУ № 13333 Заведующий Камерой /Подпись/Секретарь/Подпись/М.Р.

Центральная Камера Народного Нотариата г. Киева, находящаяся по Николаевской пл. в д. № 1 удостоверяет верность этой копии с подлинником ея, предъявленным в Камеру Борисом Борисовичем ВАЙНЕЛЬБАУМОМ, живущ. в г. Киеве, по Кузнечной ул. в д. № 34. При сличении этой копии с копией ея в последней подчисток, приписок, зачеркнутых слов и других особенностей не было, кроме оговоренного, в этой копии исправлено: "коммунистических" "это", "при" 168, "Секретарь", "гербового", зачеркнуто: "погромленным", "Председатель", "копии," в сей одно

82 об.

Заведующий Камерой / подпись/

Секретарь/ подпись/ /М. Т./

Центральная Камера Кар. Сотрудника г. Киева, помещ. по Никол. ул. д. 1 удостоверяет верность этой копии с подлинником, представленным в Камеру Борисом Борисовичем ЗАЙКИНДЬБАУМОМ, г. Киев.

1921 г. Апреля 22 дня. 14654

Секретарь

Ф. Ф. Ф. Ф. Ф. Ф.

ВЫПИСКА ИЗ ГАЗЕТЫ "ВІСТИ" от 6-го Августа за № 168

Отдел НАКАЗИ и РОСПОРЯДЖЕНИЯ

83

От Губревкома.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ.

1/Разрешить в Киеве и Киевской губернии деятельность Главноуполномоченнаго Еврейскаго Комитета по оказанию помощи пострадавшим от погромов учрежденного в Москве.

2/Предоставить Главноуполномоченному Еврейского Общественного Комитета по оказанию помощи пострадавшим от погромов, право принять в свое распоряжение от всех учреждений и организаций все остатки денежной наличности, продуктов, вещей и медикаментов, в свое время отпущенных Американским Еврейским Комитетом на предмет помощи погромленным, в чьем бы ведении означенные остатки не находились.

3/Разрешить в Киеве и Киевской губ. деятельность Еврейской Общественной Комиссии по оказанию помощи пострадавшим от погромов в составе представителей коммунистических и социалистических еврейских партий, Совпроба, Евсекций, Губнарообраза, Губсекции помощи погромленным, Губсобеза, Сетмеса и еврейских общественных организаций: Копе, Озе, Орт, и Культур-лига, согласно уставу Еврейского Общественного Комитета по оказанию помощи пострадавшим от погромов.

4/Разрешить Киевской Еврейской Общественной Комиссии по оказанию помощи пострадавшим от погромов учреждать такие же Комиссии в тех пунктах Киевской губернии, где это окажется необходимым.

5/Разрешить Главноуполномоченному Киевской Еврейской Общественной Комиссии по оказанию помощи пострадавшим от погромов и входящим в ее состав общественным организациям Копе, Озе, Орт и Культур-лига делегировать своих представителей, инструкторов и отряды помощи в пострадавшие пункты для организации помощи погромленным.

Председатель Губревкома ВЕТОШКИН. Секретарь БЕЛОЦЕРКОВСКИЙ.

сверил М. Лей
М. Лей

Центральная Камера Народного Нотариата г. Киева, помещающаяся по Николаевской площ. в д. № -1, удостоверяет верность этой выписки с подлинником ея, предоставленным Трофимом Ивановичем Кучинером, живущим в Киеве, по Крещатику, в д. № 46.- При сличении этой выписки с подлинником в последнем подчисток, приписок, зачеркнутых слов и никаких особенностей не было и таковой не оплачен гербовым сбором.- Выписка эта предназначена для предоставления в учреждения дела коих из, 1918 г. Августа 6-го дня. г. Киев 1920 года сентября 15-го дня.- Б. Нотариус.

13935

Зам. Центральной Камеры Нотариусов

Секретарь

Губрев - дела

1219

84

ВЫПИСКИ из ГАЗЕТЫ "КРАСНАЯ АРМИЯ"

Киев 1921г. Август 3.

Умань. После переговоров явились в Особый Отдел Атаман банды Черный Ворон, Иванов и Ярошенко. Ожидается явка других участников банды.

4-го

Умань. Явился в Особый Отдел и сдался на милость Соввласти атаман Цветковский, прибывший в Звенигородку с 30 кавалеристами. По словам Цветковского остальные его подчиненные сдадутся на днях.

5-го августа.

Из Кременчуга сообщают: въ Каменку явились с повинной три бандита банды Чучупаки с оружием в руках.

В селах Тимановской волости Томашпольского района Комячейкой проведены митинги на тему о бандитизме.-------- В заключение на митингах приняты резолюции, в которых говорится о решимости бороться с бандитизмом.....

6-го

Получены сведения о добровольной сдаче атамана Чернаго со всей шайкой. Черный оперировал в районе Игуменского уезда. Там же разгромлена шайка бандитов Колосова. Вообще борьба с бандитизмом в районе Минской губернии протекает успешно. Отмечается массовая и добровольная явка бандитов.

9-го августа.

Дело о погромщиках.
В Житомирском Губревтрибунале началось слушание нашумевшаго в свое время дела о погроме в Каменобродах, Новоградволынск. уезда 1919г. Погромщиками было убито 137 евреев. Большинство убитых рабочие и ремесленники. Погром подготовлялся несколько дней. Перед судом предстало 12 подсудимых. Ужасом веет от показаний свидетелей.

13-го

Конотоп.
10 авг. По всему уезду наблюдается повальное воровство хлебов. Крестьяне жестоко расправляются с бандитами. В селе Юрьевке два бандита, пойманные на месте преступления убиты собравшимися крестьянами. У бандитов найдено оружие.

14 августа

Чернигов. За последнюю неделю наблюдается добровольная явка бандитов. Несколько дней тому назад добровольно сдались с оружием в руках 6 бандитов из Банды Голако.

17 августа.

В районе Новой Ушицы в первых числах августа об'явилась какая то банда, назвавшая себя "Хвиля". Были приняты меры к ее ликвидации и 7 авг. воинская часть по борьбе с ~~бандитизмом~~ дезертирством настигла бандитов в селе Кушкой, где были взяты 52 человека пленными, лошади и обоз. Преследование укрывшихся продолжается.

18-го авг.

К председателю Выездной сессии Полтавского Ревтрибунала явился с повинной известный 9/е-ровский деятель 1901-8 год: Андрей Барильцев сподвижник Хрусталева Носаря...

84об

2

21 -го авг.

В Районе села ЛУБИНЕЦ Матроненского монастыря, Кременчуг. губ. добровольно сдался главный штаб повстанческих войск ХОЛОДНОГО ЯРА вместе со своими главными предводителями и атаманами. По этому поводу харьковский "коммунист" пишет: в течении очень долгого времени Холодный Яр был настоящей базой бандитизма как левобережного так и правобережного. Повстанческой петлюровщине наносится еще раз сильный, сокрушительный удар и вместе с ней украинскому бандитизму.

"Сильный, сокрушительный, но не последний. На территории Украины правобережной и левобережной еще остаются банды, еще не закончена борьба с ними. Ликвидация ХОЛОДНОЯРСКОГО гнезда петлюровщины является крупным шагом вперед на нашем пути к полному уничтожению бандитизма, но, повторяем, еще не последний.-"

Киевской Губернской Чрезвычайной Комиссией раскрыт целый ряд крупных подпольных петлюровских организаций, имевших целью организовать ///// по всей Украине восстания против советской власти. Всю повстанческую работу вели следующие организации, имеющие разветвления: Всеукраинский повстанческий центральный комитет, Украинская военная организация сечевых стрельцов, Киевская Городская военная организация, Уманская уездная военная организация, Каневский уездный повстанческий комитет, Звенигородский уездный повстанческий комитет и ряд других повстанческих организаций.

24 авг.

В последнее время разгромлены пять крупных бандитских шаек оперировавших в Белоруссии. Атаманы перебиты. Крестьяне помогают красной армии в поимке бандитов. Белорусская Ч.К. задержала несколько бандитов, бывш. офицеров, перешедших польскую границу для организации бандитизма. Задержанные расстреляны.

Из Тамбова сообщаю, что эс-эро бандитский фронт губернии можно считать ликвидированным. Отовсюду приходят сведения о добровольной явке бандитов. Явившиеся обещают искупить вину трудом и участием в поимке скрывающихся бандитов.

25 авг.

По сведениям полученным поздно ночью 25 августа в бою у деревни СОФИЕВКА близ Елисаветраград убит МАХНО и его начальник штаба ЛОСЬ.

В Уманском уезде, в с. НЕГУБАЙКА красноармейскими частями уничтожена полностью банда КРАВЧЕНКО, оперировавшая в уезде еще с 1919г. 8 бандитов взяты, остальные зарублены, в том числе атаман банды КРАВЧЕНКО и его отец.

26 авг

Ликвидацию бандитизма в Подолии к I авг с.г. можно было считать совершенно законченною. Не было случаев налетов на Сахарные заводы, не было случаев разгона рабочих из лесоразработок и чужевое передвижение стало совершенно безопасно для всех. Казалось, что наступило мирное время, но спокойствие это не долго длилось

Почти одновременно с заявлением Петлюры о желании перейти на сторону советской власти -бандитизм снова ожил. Бандиты, как по мановению волшебной руки, начали свою предательскую работу: были случаи нападения на сахарные разработки и на лесные разработки.

Либо атаманы бандитских шаек, то есть прямые помощники Петлюры не согласны с переходом его на сторону советской власти и решили продолжать свое предательское дело самостоятельно, либо Петлюра, чтобы увеличить свой вес при переговорах привел в движение последние остатки своих сил

27 августа

По полученным сведениям, 25 августа в районе села ВАСИЛЬЕВКИ Липовецкого уезда, захвачен атаман бандитов ЛИХО и весь его штаб.

Белорусскими крестьянами убит атаман бандитов КОРОТКЕВИЧ. Его шайка уничтожена. Бывший царский офицер АРБУЗИНСКИЙ, который во главе своей банды производил с помощью поляков разгромы в мест. БЕРЕЗИНО убит.

853

30 августа.

В чешски газетах появилось провокационное сообщение,о том,что Каменец Подольск со всех сторон окружен повстанцами,что советская власть эвакуировала этот город.

Как всегда,развязанные перья буржуазных писак,преждевременно выбалтывают планы белой эмиграции,за спиной которых мы узнаем хорошо знакомых нам политики вмешательства.

Нам смешно читать нелепые слухи об окружении Каменец-Подольска о "бегстве красных в Винницу",но самое существование этих провокационных сведений выдает существование планов ,направленных на то,чтобы сорвать нашу продработу на правобережьи, и помешать нашей борьбе с голодом. Всем лелеющим эту мысль,мы категорически заявляем,что советская власть достаточно сильная,чтобы в корне ликвидировать все попытки бандиских шаек перейти нашу границу независимо от того,какие покровители стоят за спиной этих бандитов.

В районе села ДРОЗДЫ Велико-Половецкой волости Белоцерковского уезда,агентоами Ч.К. с помощью комсомольцев убит при попытке бежать главарь местной шайки ПАВЕЛ КОМЕЛЬЧЕНКО по прозвищу БЕЗРУКИЙ.

По сведениям Особого Совещания бандитизм в Полтавской губернии уменьшается. На территории ~~губернии~~ губернии остались мелкие уголовные банды. Крестьянство сильно раздражено уголовными действиями бандитов и всячески содействует властям,ведущим борьбу с бандитизмом.

31 августа

В Цибулевской волости Липовецкого уезда селянами организованы ночные дежурства для борьбы с бандитизмом

Из ПИРЯТИНА сообщают,что там была задержана девочка,служившая в банде ДЗЮБИКА для связи с городом. Благодаря показаниям девочки раскрыт петлюровский заговор,в котором участвовало 120 человек.

2-го сентября

Тов. ФРУНЗЕ о ликвидации бандитизма на Украине.

Тов. ФРУНЗЕ констатирует,что внутреннее положение на Украине вполне благополучно. Бандитизм,который пол года тому назад широкой волной разливался по украинской земле,нами совершенно раздавлен. Крупных бандитских шаек нет ни в одной губернии. Политический бандитизм с петлюровской и анархо-Махновской ориентацией фактически ликвидирован и сейчас на территории Украины. Почти исключительно остались мелкие банды,преимущественно уголовного типа. Можно надеяться, что с последней ликвидацией гнезда петлюровских контр-революционных организаций на правобережьи, питавших деятельность этих малых банд, борьба с ним пойдет теперь еще более успешно.

Банда МАХНО насчитывавшая в начале текущего года до 10 -12 тысяч вооруженных людей ныне целиком уничтожена. Все ближайшие сподвижники его разбиты и по последним сведениям,зарублен сам МАХНО

4-го сентября

После убийства бандита ГАЛАКО банда его раскололась на мелкие группы. Часть бандитов явилось и добровольно сдала оружие. Другая часть и в том числе банда ЮЩЕНКО продолжает делать свои налеты на села,отбирая продовольствие и лошадей,но эти отдельные эпизоды очень редки. Число бандитов совершенно ничтожно. В общем на Черниговщине бандитизмъ нужно считать ликвидированным.

7-е сентября

Последние известия с мест рисуют картину полного разложения бандитизма. Продолжают поступать сведения о явке бандитов с повинной. Змиевский уезд Харьковской губ. явилось два местных бандитских атаманк. В Золотоношском уезде 28 августа добровольно явилось 16 бандитов. В Чигиринском уезде 30 авг. явился атаман БОЙКО с 15 бандитами его шайки. В том же уезде при активном участии комнезамов задержано 8 бандитов и 65 дезертиров.

7ме сентября

3i августа в военный отдел Ракитянской волости Таращанского уезда явился с повинной бандит ГОЛАК.

Вознесенский уезд подвергся налетам банды МАХНО и ИВАНОВА. Не встретя поддержки крестьянства, бандиты прошли в Первомайский уезд и через Подолию направились на Польскую границу. В каждом селе крестьяне руководимые ком-ячейками, вступали в бой с бандитами Редким упорством отличался бой, данный крестьянами Трик атско волости. Потеряв все патроны, крестьяне вступили в рукопашный бой. Со стороны крестьян пало 22 человека, зверски замученных бандитами.

Бандитизм в Вахновском уезде за последний месяц значительно пошел на убыль. Оперировавший здесь атаман КАМЕНЮК исчез с горизонта.

В Каменце состоялся с.зд комнезамов. С. ездом признано необходимым организовать отряд по борьбе с бандитизмом для чего выделить с Каменецкого уезда 50 незамогних селян, 60 лошадей, мобилизовать таковых в семидневный срок и направить в распоряжение Военкомата.

8- сентября

20 августа неожиданным маневром наших частей Махновская банда была прижата с реке ИНГУЛ, граница Елисаветградского и Николаевского уездов. В ожесточенной схватке зарублено около ста бандитов захвачены все пулеметы, много винтовок и до ста лошадей. Среди убитых сам МАХНО, начальник его штаба ЛЕС, а также начальник разведки ИВАНОВ и жена МАХНО. Сведения эти подтверждаются показанием захваченным в бою бандитом. От Махновской шайки уцелели только жалкие остатки численностью около 25 человек.

10 сентября

Киевская Губерн. Чрезв. Комиссией раскрыт крупный петлюровский заговор. Расстреляно 39 участников заговора. Приговорены к заключению в концентлагерь 25 человек.

II сентября

7-го сентября 5 час 40 мин утра из станции КОЖАНКИ вышел продмаршрутный состав при паровозе "Ухо" в составе 61 вагона. Почти все вагоны были загружены зерном и шли к голодающим по адресу Донецкого Ушпо. На 9-й верстовом уклоне между кожанкой и Фастовом паровоз вдруг слетел с рельс под откос, а за ним один задругим вагоны. На рельсах остались только 12 вагонов. В общем 47 вагонов разбились в щепки. Сред- Зерно рассыпалось по всему полотну. Среди щепок и рассыпавшагося зерна был подобран 21 раненый и 7 убитых. При дальнейшей же разборке разбитых вагонов нашлось еще 20 трупов. Первоначальное расследование точно установило, что крушение было подготовлено-путь был разобран чьей то подлой злой рукой. Расследование продолжается.

В селе СОСНОВКЕ Константиновского уезда была обнаружена шайка бандитов в составе 7 человек. Общее собрание граждан села Сосновки постановило возбудить ходатайство перед совластью о высылке этих лиц из села на всегда, отправив их в Донбасс или концентлагерь.

13 сентября

Как мы гостили у бандитов.

Нас, двоих курсантов, отпустили в отпуск в Богуславский уезд в село Комаровку. Обратный путь в Киев мы решили совершить на подводе. По дороге из села О. в села Н. нам пришлось ехать лесом. Мы вложили капсули в гранаты, которые захватили на всякий случай и двинулись в путь. По дороге встречаем едущего на встречу крестьянина. Заметили у него лошадь, на вид неблагополучную по сапу. Остановили осмотрели лошадь, оказалось сапной. Мы посоветовались вести его к врачу. Крестьянин поблагодарил и уехал. Во время нашего разговора мы и не заметили, как к нашей телеге приблизилось три бандита. И только мы собрались продолжать свой путь, как увидели, что мы окружены. У телеги стоят три бандита, а из кустов с винтовками на изготовку бе-

бегут еще шесть человек. Мы бросили в них наши гранаты, но не удачно. Мы были связаны, уложены на подводу. Нас повезли куда то к болоту в трущобу. По дороге нас безпощадно истязали помполами и прикладами, требовали, чтобы мы сдали свои партийные билеты. Мы говорили, что мы не коммунисты. Все курсанты коммунисты, отвечали бандиты с руганью. Наконец нас привели к атаману. Атаман сидел в шалаше за столом, уставленном самогоном и винами. Нас допросили и дали только 20 помполов. Избили также и подводчика нашего, который просил нас пощалить. Затем начали сгружать наши продукты с подводы. Раздели нас и поделили обмундирование:. Вдруг где то по близости раздалась стрельба. Среди бандитов началя переполох и мы, воспользовавшись этим, начали удирать. По нас дали несколько выстрелов но не попали. Так мы добрались до ближайшей деревни, а от туда благополучно прибыли в Киев. Курсанты повторных ветфельдшерских курсов м. ЗУБ и Н. Оленик.

Есьмонская волость Борисовского уезда бедне"шая в отношении почвы и плодородности является примером по революционному сознанию народных масс: Есмонцы гнали бандитов, захватили главарей и передали их властям.

Предсовнарком Украины в беседе с сотрудником Ратау сказал: Черниговская губернии в политическом отношении является одной из наиболее преданных совласти. Здесь на Черниговщине самый критический для Советской Украины 1919г., наша храбрая XII армия нашла среди крестьянства безоговорочную поддержку, что помогло отстоять этот край от захвата белых.

17 сентября

Последние сведения с мест рисуют картину полного разложения бандитизма. Продолжают поступать сведения о явке бандитов с повинной. Из Змиевского уезда Харьковской губ. сообщают я явке с повинной двух местных бандитов.

18 сент.

Безпартийная конференция Игуменского уезда вынесла резкое осуждение обществ общества, не выдавшим бандитов. Конференция усиленно призывает всех присутствующих энергично бороться с контрреволюцией и бандитизмом. Конференция обязывает все население выдавать скрывающихся в селах и деревнях врагов советской власти

20 сент.

Из Бердянска сообщают: известный бандит ГОНЧАРЕНКО, оперировавший в Ново-Спасском районе, добровольно сдался властям и занялся хлебопашеством.

В Сандове, Елисав. уезда карсным отрядом разбита на голову и рассеяна банда в 100 человек

23 сент.

13 сент. в уездсовещании Чигиринского уезда явились и добровольно сдались Предповстанком ДЕГТЯР, ХОМЕНКО и два старших из банды ОРЛЯ. Выслан отряд для уничтожения оставшихся бандитов ОРЛЯ.

24 сент

В селе ГАВРИЛОВКЕ Гуляйпольского уезда отряду милиции сдался 1-го кавалер. полка имени МАХНО -Забулько и 12 вооруженными бандитами, -командир. На следующий день сдалась банда Шагаровской дивизии с тремя пулеметами.

В Первомайске /Одесск. губ/ сдались главари бандитов ПЕКАЛЮК и ПОКРИМЕНКО. В сопровождении крестьян бандиты явились к советским властям и просили прощения.

О Б О Р О Н А Т Р У Д А

Орган Политуправления Киевского Военного Округа.

Киев 1921 года.

I-го Января

Граждане Подольской Губернии Могилевск. уезда, Озаринской волости, Иван Иванович Тихолаз, Николай Поликарпович Слатовский Пантелеймон Карпович Мельник, Федосья Артемовна Соринчукова, и той же губернии и уезда, Воронецкой волости-Иван Авксеньев Крадиус, задавшись целью наводить панику и ужас на мирных граждан и тем препятствовать укреплению советской власти, организовали шайку и совершили целый ряд грабежей, убийств, изнасилований женщин, и краж-за что все приговорены Ревтрибуналом /военным/ к расстрелу.

4-го января.

Особым Отделом В.Ч.К. Киевского Военного Округа расстреляны следующие лица, как враги рабоче-крестьянской власти:

За бандитизма.

1. Барзук Евстафий и Заяц Константин, бандиты из шайки Клечковского, участвовавшие в налетах на наши отряды.
2. Балько Василий-бандит разведчик. Своими разведками дал возможность разбить отряд красноармейцев. 20 красноарм. были взяты в плен и расстреляны, при чем Балько лично расстрелял двух красноарм.
3. Власенко Трофим - бандит банды Маруси, участвовавший в налетах на наши отряды.
4. Новиков Степан-красноарм. 5I этапа, дезертир, бандит шайки махновцев, убил красноармейца.

5-го января

Известные Киевской губ. своими бандитскими вооруженными налетами, принимавшие горячее участие в погроме в м. Тетиеве насиловавшие и бросавшие в огонь мирных граждан и служившие в бандах Куроского и Сокола-бандиты Радужный Андрей, Решетуха Трофим, Кадкадавий Ефим, Ксений Филон, Косович Онуфрий, Ратушный Никифор, Непомнящий Константин, Ратушный Давид, Денежный Кузьма, Яцковский Семен, Гераль Даниил, Маевский Ероним, Русский Платон и Вороженский Филипп -как враги рабочих и беднейших крестьян, приговорены Реввоентрибуналом к расстрелу.

Комнезаможи в Одесской губ. начали решительную борьбу с кулаками и бандитизмом.

II января

Румынское правительство воспретило всем прибывающим в румынск. порты пароходам высаживать русских беженцев из Крыма, число которых в Румынии достигло I5.000 человек

/Выдержки из инструкции политсекции правоб. Укр./

I.

Брать в заложники только кулаков, нажимать только на кулаков.

2.

Строгая ответственность местного населения бандитских районов за малейшее зло, причиненное представителям местных комитето незаможних селян, и за нападение на агентов Советской власти

3.

Критически относиться к докладам о самосудах над бандитами, так как этим путем кулаки не редко сводят свою расправу с незаможными.

4.

Карн и контрибуцик ни в коем случаем не должны касаться сел и деревень, к бандитизму не причастных.

5.

Самоснабжение рассматривается как грабеж. Командир отвечает за это как активный пособник бандитизма.

87об

6.

С виновниками злоупотреблений следует расправляться, как с организаторами бандитских шаек.

7.

Необходимо стремиться к расслоению не только внутри деревень, но даже внутри банд.

8.

Внимательное отношение к раскаявшимся честным, но темным людям.

9.

Особое внимание к романтической, честной, сбитой с толку молодежи

10.

Суровость к активным пособникам бандитизма, пощада покорных кулаков

11.

Бережное отношение к национальным чувствам.

12.

Самая широкая амнистия бедноте, случайно попавшей в банды, и не развращенной окончательно мыслью о л е г к о й наживе.

13.

Помощь беднякам и средств советской власти и за счет замешанных в бандитизме кулаков

14

Жизнь каждаго члена комнезамоха гарантируется, по меньшей мере, десятком кулацких голов.

По всей Полтавской губ. вновь организованные комнезамы ведут энергичную борьбу с остатками махновских банд.
В Прилукском районе уезде в с. Гуровке по постановлению сельского схода расстреляно 2 бандита.

21 января

Минск. 12 января. Петлюру со всем штабом предположено выселить из Ченстохова.

22 января

Харьков 18 января. Из Александровска сообщают, что отрядом Красной Армии в деревне Миролюбовка захвачен и расстрелян наделавший много бед известный бандит КЛОЧКО, начальник штаба атамана ЧАЛОВА.

26 января

По сообщению Радио побитый и изгнанный красной армией из Украины "батько" Петлюра собирается искать помощи у венгерских палачей. Представитель Петлюры просит содействия у венгерского белогвардейского правительства для борьбы с советской Украины.

28 января. -

Рига 20 января. "Социал-Демократ" от 20 января сообщает, что по полученным до вчерашняго дня сведениям в Либавском погроме на собрании с-д пострадали кроме членов учредительного собрания еще 23 рабочих в большинстве женщины. Некоторые из них лежат в больнице: у одной женщины нагайкой выбит глаз, у другой разбита голова. Некоторые из виновников уже выяснены и имена их 15 из них сообщены следственной комиссии

30 января

Винница, 25 января. Экспедиция по борьбе с бандитизмом в Сычновской волости была обстреляна бандитами. Один из бандитов пойман и расстрелян. Приняты меры к поимке остальных бандитов.

2-го февраля

Берлин,20 января./Через Ригу/."Курьер Поранни" сообщает,что в концентрационном лагере в Калише,где интернирована армия Балаховича, убит известный сподвижник Балаховича атаман Искра.Две недели тому назад Искра,по предложению Балаховича,был арестован польскими властями и доставлен в Пинск для предания суду по обвинению,между прочим, в растрате сумм предназначавшихся для уплаты жалования солдатам. После этого Искра был препровожден в лагерь в Калише, где онъ и был убит русскими солдатами.За время своего пребывания на фронте Искра награбил около 5 милион. марок золотом и много драгоценностей".

Письмо раскаявшагося бандита.

Слушай,обманутый бедняк.Я Степан Мирошниченко-обманутый бедняк крестьянин.Человек необразованный и темный.Плохо мне живется,а кто виноват разобраться не мог.Стал сосед мой Иван об.ъяснять мне что"все зло из-за коммунистов,жидов и жандалов исходит.Тебе плохо говорит,живется -иди к повстанцам.Там лучше будет.А сосед мой Иван,человек богатый, десятин 20 имеет,худобы и всякого добра много-стал мне грозить: "не пойдешь к повстанцам ,жизья тебе не будет." Известно он человек богатый ,значительный,все его слушаются,может много неприятностей наделать.Послушался я темный и по дурости присоединился к повстаническому отряду,т.е. по просту к банде Богатюка..Много там было таких же обманутых бедняков как и я,но много было и отъявленных бандитов.Главарь банды Богатюк,главарь банды,мужик из ближайшаго села,кулак кулаком и земли и всего у него хватает.Собрал он нас всех и стал говорить:"Советская власть -власть жидов и жандалов.Они нас обедарт,забирают у нас хлеб и землю.Вот идет нам батько Петлюра он нас освободит.Поможем ему".Смекнул я,что не все то,что он говорит правда.Думаю,побуду люде,посмотрю как Богатюк будет батько Петлюре помогать.Вечером самогон тащат.Перепились все,образ людской потеряли и пошли соседнее местечко грабить.Крики и стоны жертв,плач грудных младенцев,стон,грабеж-одним словом пьяный разгул.На другой день сахарный завод разграбили ,разрушили.Потом поезд,что вез хлеб и сахар под откос спустили. Много и там людей погибло. Стало мне смутно на душе.Подумал я,что же мы делаем,натравляет нас Богатюк на евреев.А ведь они такие же люди -братья наши.Если есть среди них богачи, так они такие же враги трудовому народу ,как и наши русские и украинские богачи.Грабим мы заводы и сахар ,а трудящемуся не с чем будет даже чашку чаю выпить.. Поезда,что везут хлеб для голодного рабочаго и его семьи под откос спускаем.Невинных людей убиваем.Подумал я так и страшно мне стало. Почудилось,что руки в крови.Нет ,не по правде ведет нас Богатюк,выведу я его на чистую воду

Собрал он как то нас и давай проповедывать.Не вытерпел я и говорю "вот ты Богатюк хорошо говоришь, у тебя земли много и ходубы и инвентарь есть.У меня вот земли нет,а вот и еще мои товарищи бедняки.Если ты по правде идешь поделись с нами землею.У тебя много,у нас ничего. Где нам ее взять ,как не у тебя.Как помещичью землю и инвентарь делили ты все захватил в свои руки.-теперь делись с нами"Тут наш Богатюк завертелся ,не по нутру пришлись ему мои слова."Зачем тебе ,говорит,земля,все равно лодыря корчить будешь и все прахом пойдет ,не привычный ты землю иметь." Возволновался я и говорю " держали нас и помещики в кабале,тоже такие речи говорили.Разжирел ты больно Богатюк ,от наших недостатков. Понятно тебе с советской властью не по дороге.Теперь не то время,поредили с помещиком,теперь за таких как ты возмемся..Хлеб зарываешь нас темных на Каиново дело посылаешь, грабить,убивать разрушать.А ну ка ребятя за глотку куркуля.Видадим его нашей советской власти и сами пойдем с повинной.Нас простят.

Поддепхали наши ребята меня, скрутили мы Богатюка и повели с повинной в ревком.Приняли нас ласково,добрым словом встретили.И записались все мы в Красную армию.Богатюка судом порешили,а землю его и инвентарь промеж бедняцких семейств поделили.

Слушай же обманутый бедняк меня Степана Мирошниченко.Тебя обманул твой враг кулак.Переходи в ряды честных защитников рабочих и крестьян как это сделал я и мои товарищи.Тебя встретят хорошо и если ты был обманут ,простят твою вину.Выдавай главарей банд за глотку куркуля. Будь достойным сыном Украинского трудового народа.Помни,что советская власть всегда простит обманутаго бедняка.

Бывш."бандит" ,а теперь красноармеец Степан Мирошниченко.

3 февраля.

Липовец,29 января.В селе Хобакино задержан штаб бандитов.

В районе Жмеловичи разбита банда Орлика,котор.потеряла убитыми 30 человек,несколько раненных,часть обоза с патронами. В м.Ржищеве с помощью крестьян выловлено 4 бандита,взято 6 винтовок.В районе Фастовки поймано 20 человек соучастников банды.

88 об

4

5 февраля

Интернированные части войск Укр.Нар.Респ. на территории Польши находятся в четырех лагерях: в Алекса дровске /вразе Торуня/ 4500 казаков, в Пикуличах 2500, в Ланцуте-1000, в Калише -3000, всего 11000. Кроме того в Ланцут на днях пребывает еще 2000 казаков.

6-го февраля

Крестьянами выдан бандит Налехотнюк, как главный зачинщик банд, который расстрелян в присутствии схода. В селе Ляскляво-Слободка явился добровольно бандит Шаповалов и как раскаявшийся отпущен на свободу.

Красная армия [illegible] 1921

1-го октября

Брошюры и книги по бандитизму.

1. Бандитизм и борьба с ним- 1/доклад т.Яковлева/ резолюция принятая 5-й Всеукр. конференцией. Издание политсекции прав.бережн. Украины. Киев - 21 год.
2/Эйдеман Р.-очаги атаманщины и бандитизма--2-е дополнительное издание Укрпура, Харьков 21 год- 32 страницы.
3/Его же-борьба с кулацким повстанчеством и бандитизмом-2 дополн. издат. Укрпура. Харьков -21 года.
4/ Раковский Х.-Красная армия и борьба с бандитизмом. Доклад на Харьковской конференции губпарт. 15 февраля -21 года. Издание Укрпура Харьков 21 года. 30 стр.
5/ Рафаил М.-Кронштатский мятеж-издание Пурикрыма - 21 года 92 стр.

Ст.ст. в периодических изданиях о бандитизме.

1. А.Орлинский- бандитизм и борьба с ним
2. Т.Павлов-выводы из опыта борьбы с Махно.-с приложением /обе статьи помещены в журнале Армия и Рволюция № 2 и 3 /см. стр.3- 17 и 97- 112/ См. также ст. в журн."Путь политработника" " Листок Политработника " Издание Пукво и листок Политрука изд. Пукво.
3. Популярные брошюры.

1. Панькив Микола-на боротьбу з бандітизмом, державне видавництво Київ -21 р.
2. Калюжний Н.- Важна Башка Хвороба /бандит, куркуль та дезертир. Всевидат. Харьків. 20 р.
3. Красный М.- Правда про Петлюровскиі брехні. Всевідат Харьків -20р
4. Про кацапів-Як поміщики да куркули дурили селян. Київ 19р.
5. Хвиля Андрей-Пора прокитунись. Всевидат Харьків 20р.

4 октября

Львовская газета "Поранна" сообщает, что Петлюра со штабом пробрался на Украину для подготовки восстания.

Захвачен известный бандит ФИНАКОВ. Убит политком тамбовских бандитов Болтнев. Бандитизм в Тамбовской губ. можно считать ликвидированным. В с.Гаврикове, Гуляйпольского уезда, сдался ЗАБУДЬКО командир Кавалерийского полка имени Махно. На следующий день сдалась банда Магаровской дивизии.

7- го октября

Из Краснодара Дальний Восток/ сообщают, вблизи села Белого красными частями разбита на голову банда подкомандира генерала Пржевальского. Изрублено 200 пеших и конных бандитов, взято 6 пулеметов, лошади и обоз. Остатки банды окружены.

8-го октября.

По полученным в Ревеле сведениям Балахович находится в Вильно, где организует новые отряды. Балаховичу оказывает поддержку Желиховский. По словам Балаховича, его главной целью является "создание независимого Белорусского государства"

Во всех селах и волостях Уманского уезда образуются волсовещания [illegible] Политбюро задержано 5 бандитов участники

Вторник II октября

/Беседа с Пом.Командующаго войсками т.Левичевым/

Выезжавший для расследования тетеревской катастрофы помощник командующаго войсками КВО т.ЛЕВИЧЕВ сообщил следующее:

Как выяснилось с несомненностью катастрофа была подготовлена бандой Орлика. Банда ОРЛИКА, насчитывавшая не больше 6-7 человек за последние дни увеличилась, по имеющимся в штабе сведениям, лицами просочившимися из за кордона.

Главарь бандитов ОРЛИК после крушения отвел часть пассажиров в лес, начал митинговать, указывая, что он честный повстанец и ведет гражданскую войну. Причем в этой гражданской войне бывают "ошибки", к числу которых он относит катастрофу под Тетеревым. Имел же он в виду какой то воинский поезд и кассу с золотом. Несмотря на такие заявления кровожадный бандит отдал распоряжение своим подчиненным приступить к грабежу, избиению и расстрелу ни в чем неповинных пасажиров.

Началась самая разнузданная вакханалия, во время которой многие были ограблены, а некоторые расстреляны.

Первоначальные сведения о расстреле бандитами 15 красноармейцев на месте катастрофы не оправдались. Найдено только два трупа ответственных работников. По некоторым сведениям бандиты захватили с собой несколько человек.....

..... Как уже теперь выяснилось преступление было подготовлено политической подпольной организацией, действующей по указаниям из заграницы. По делу о Фастовской катастрофе арестовано 18 человек, сознавшихся в совершении гнусного злодеяния под Фастовым, когда ими был пущен под откос продмаршрутный состав и указавших, что это дело рук подпольных организаций, руководимой заграничными контр-революционерами Савинсковского и Петлюровского типа...

...Цель моей поездки, заявил т.ЛЕВИЧЕВ, было проверить действия войсковых частей, предназначенных для борьбы с бандитами и насколько ими выполняются отданные нами приказания по ликвидации банды, оперирующей в бородянских и тетеревских лесах. Борьба эта совершается с колоссальной трудностью, так как поимка в лесах мелких банд в 5-6 человек требует большого опыта и умения.

В селе ПЕСЧАНЫ Одесск. губ. явилась банда пытавшаяся ограбить сыпной пункт, но бандитам было оказано сопротивление и они были обращены в бегство. С целью ликвидации банд была обследована Сев-зап. часть Балтского уезда. При этом было изготовлено около 50 бандитов входящих в различные организации.

/Из беседы с Главнокомандующим войсками Украины и Крыма по борьбе с бандитизмом т.ЭЙДЕМАНОМ./

Тов.ЭЙДЕМАН заявил, что об. ежая правобережье он имел возможность убедиться в той громадной работе, которая проделана советскими военными органами в деле борьбы с бандитизмом.

В частности следует отметить работу, проделанную в Чигиринском уезде Кременчуг. губ. ставшем историческим местом бандитско-петлюровского движения. В лесах Чигиринского уезда находили приют и возрождались десятки видных атаманов периодически разбиваемых нами

На ликвидацию банд в этом районе было обращено исключительное внимание и упорная борьба велась здесь безпрерывно, в течении летних и весенних месяцев. Результат на лицо. Чигиринский бандитский район сократился до неузнаваемости, ряд видных руководителей бандитизма явились с повинной, а повстанческий комитет прекратил свое существование.

Наиболее неблагополучными в смысле мелкого бандитизма остаются Подольская губ. и западная часть Киевской. Это вполне понятно так как бандитские атаманы имеют тесную связь с закордонным Петлюровским штабом, получая от него материальную и моральную поддержку. Мы имеет десятки фактов, наглядно подтверждающих этот факт.

Действия бандитских атаманов в названных двух губерниях направлены к срыву продналога, к уничтожению сыпных пунктов, налоговых списков, убийствам продработников и т.д.

Не имея возможности существовать в виде отдельных самостоятельных банд, атаманы действуют главным образом путем организации мелких групп в несколько человек. Но в этих губерниях в сравнении с весенним периодом положение улучшилось, особенно после сдачи таких крупных атаманов как МОРДАЛЕВИЧ, ЦВЕТКОВСКИЙ, и ПУГАЧ. Многие из мелких атаманов продолжают являться с повинной к советской власти.

Что касается района левобережья Украины, то здесь можно отметить еще боле отрадную картину улучшения, наступившего в весенний период. Махно в июне м-це вновь собрал отряд приблизительно в полторы тысячи человек при десятках пулеметах ~~приблизительно в полторы тысячи человек~~ и одновременно с этим сравнительно крупным отрядом начал актично проявлять себя ряд других банд в восточной части Екатерин. губ., Александровск. и частью в Донецкой и Полтавской губерниях.

И вот в середине Июня против МАХНО были приняты исключительные меры действительной ликвидации. Безпрерывно преследуемый красными частями не находя ни где поддержки, перекочевывая из района в район, сокраща численность своего отряда в тщетных поисках найти убежище. МАХНО в конце августа с горстью людей принужден был бежать в Румынию. Попутно были ликвидированы наиболее активные организации махновцев, во главе которых стояли ИВАНЮК, КАМНЮК и др. Ряд видных махновских деятелей, разочаровавшись в авантюре своего неугомонного "командарма"-кангордо называт себя еще и поныне МАХНО-сдались советской власти. Среди них находится почти весь штаб МАХНО: начальник штаба БЕДАША, командующий группой ЗАБУДЬКО, нач. контр разведки ВОРОБЬЕВ и др.

Таков в общем результат годичной борьбы с бандитизмом на Украине.

12 октября.

Отрядом Н-ского полка полностью уничтожена в районе Казатина Бандитская шайка, которая часто портила железнодорожное полотно и, по сведениям, полученным в штабе полка, готовила поджог ссыпного продналогового пункта.

В Районе Фастова тяжело ранен атаман ГАЕВОЙ.

В ночь на 5 октября, в Таращанском уезде нашими частями захвачена банда ЛИВА. Главарь, убит.

КОРРЕСПОНДЕНЦИЯ С МЕСТ.

В Волынском селе.

...Петлюровская интеллигенция потеряла почву под ногами... Петлюровские учителя-вчера петлюровские сотники--сегодня с видом кающихся грешников, пробираются знакомыми тропинками в свои села и деревни, отдирают доски с заколоченных дверей и обтирают запыленные окна покинутых ими школ.

"Покаяние грехов" заставило некоторых учителей обойти хаты своих бывших учеников, умоляя разыскать старые тетради, в которые во времена Петлюры, ничего не ведавшие ученики, под диктовку своих учителей заносили антисоветские лозунги во славу петлюровской власти.

Одного такого учителя я видел выступающим перед сельским сходом Он говорил, что "в день опубликования наказа С.Н.К. о новой экономической политике последние остатки "идейной петлюровщины умерли... Все что теперь связано именем Петлюры, есть не более, как петлюровск уголовщина".

Крестьянство убедилось, что единственная власть, которая возможна на Украине, власть, которая действительно защищает интересы трудящихся, власть которая выведет страну из разрухи-это власть советская.

13 октября.

В Полавской губ. Константиноградском уезде, нашими частями ликвидирована банда атамана КОЧУБЕЯ, он же РЫБАЛКО Григорий,-бывш. Махновец. Тяжело ранен атаман захвачен в плен.

В Полтавскую губчека добровольно явился атаман МУСИЕНКО со своим начальником штаба и 25 повстанцами.

В воскресение 18 сентября во время стоянки в с.П., по тав. губ. политпросветкомом Легаартдива был устроен примерный суд над бандитом

Материалов для суда не было никаких. Мы сами составили его. Суд прошел отлично. Крестьяне думали, что действительно судят бандита, да же нашлись такие, которые спрашивали, где мы его поймали.. После окончания суда население было очень довольно и просило, чтобы мы почаще устраивали такие суды.

Нужно, чтобы все части, находящиеся в деревнях, устраивали такие суды над бандитами. Это самая удобная форма агитации. На судах крестьяне легче всего поймут, что такое бандит, к чему он ведет, и навсегда покончат с ним.

14 октября

РАЗВАЛ БАНДИТИЗМА.

28 сентября с.г. по г.ВИННИЦЕ с песнями прошли 25 бандитов из банды известного атамана ЛЫХО, под командой коменданта той же банды, который амнистирован уже раньше.

Все явившиеся молодые казаки от 18 до 25 лет и рассказывают про свои скитания по лесам и оврагам, где им зачастую приходилось терпеть голод и холод и где многие из них потеряли здоровье. Для того, чтобы добыть себе необходимый кусок хлеба, они должны были выезжать на большую дорогу и грабить проезжих, а также делать налеты на хозяйства таких же крестьян, как и они сами.

И так или дни, или мучительных невыносимых страданий и не видно было конца всем этим мытарствам и страданиям. Атаманы же изо дня в день кормили их обещаниями: вот мол уйдет советская власть, будет восстание. Но кроме жалких слов авантюристы ничего существенного дать не могли. В то же время крестьяне и родные бандитов со слезами на глазах просили их бросить это грязное дело и явиться добровольно к совласти которая простит им все их заблуждения. Теперь они и явились добровольно оставив лес и своего атамана, которому сказали: ПРИХОДИ И ТЫ К НАМ, НО МЫ К ТЕБЕ УЖЕ НЕ ВЕРНЕМСЯ.

Все казаки были выстроены во дворе Губчека и находившийся в Виннице Пом. Нач. командующего войсками Украины тов. ЭЙДЕМАН обратился к ним с речью в которой сказал:

"Советская власть, товарищи, простит вам преступления, которые вы сделали по своему заблуждению и предлагает вам вместе с нами стать в ряды под красное знамя; с часа на всегда забудьте проклятый желто-блакитный флаг."

Казаки, видя внимание к ним со стороны представителя совласти, с воодушевлением рассказывали о своих заблуждениях и раскаивались до слез. Один из казаков заявил: Оставьте нас служить в Губчека мы пойдем и будем расправляться с гнилой петлюровщиной."

Их злоба к атаманам их каждый месте безграничны.

Как явился атаман Шевчук.

1 октября в Подгубчека на лошадях с одним из своих казаков, при полном вооружении явился атаман банды ШЕВЧУК /Беда/ который заявил: "делайте со мной, что ходите, вот вам мое оружие и я теперь ваш".

Сам Шевчук человек со средним образованием, 28 лет, житель с. Уальниевки, Бердичевского уезда, 5 лет служил в старой армии, а последние 4 года был партизаном и почти все время имел свою банду, с которой выступал не только против совласти, но и против гетманщины. За время своей партизанщины много совершенно ими убийств и ограблений. Явившись в Чрезвич. комиссию он заявил " если вы меня расстреляете, то есть за что, если же простите, то я приложу все свои усилия и старания, чтобы искупить свой грех перед народом и революцией."

ШЕВЧУК был штабным офицером у Петлюры и его личным "поручений по его поручению об, ехал Польшу, Румынию, был также во Франции. Он видел всю авантюру Петлюры, видел всю его подлость, при помощи которой он обманывал заграничных бедняков, а также и тех, которые за одно с ним работали, якобы за установление самостийной Украины.

Явившись добровольно в ЧЕКА атаман Шевчук встретил здесь такой прием, о котором сидя в лесу он и не думал. Здесь он увидел воочию что вместо предполагаемых им наказаний за свои прошлые преступления, Советская власть действительно прощает всех тех, кто рано или поздно сознает свои заблуждения и хочет искупить свою вину.

Из письма бывшего атамана Шевчука.

Товариші повстанці і партізани України.

Якась лепка кривава рука взяла ярмо і своїми руками хоче його знову на шию трудящого люду накласти. Одумайтесь, брати. Киньте зброю і йдіть до Радянської влади. Вона простить вам усе, коли ви визнаєте свої гріхи перед трудящими і добровольно з'явитесь. Одумайтесь, Спильними силами ми збудемо міцну державу, для котрої сами сильнийший ворог не буде страшний. Кожна чесна людина повина захищати владу робітників та селян. Хай живе Українська Соціалістична Совітська Республіка.

З поважанною до вас брати, партизани України, бувш. партізанскі командір ШЕВЧУК /Біда/

90об

8

16 октября

В Прикарпатской Руси находится свыше 10.000 солдат, сражавшихся в Петлюровской армии и бежавших в августе 1921г. в Чехо-Словакию. В настоящее время из этих солдат организуется вооруженная армия, под руководством украинских офицеров.

13 октября добровольно явился в Полавск. губ. бандит ЛУК, ЯНЕНКО из банды КУРИЛЕНКО.

18 октября

В Зиньковском уезде 15 октября добровольно явился и перешел на нашу сторону атаман МАНДЫК с 18 бандитами.

Атаман ЗАБОЛОТНЫЙ весьма недоволен отношением селян к своим казакам бандитам. Приводим чрезвычайно любопытный декрет, характеризующий отношение селянства к бандитизму и бессилие мечущих угрозы атаманов

Н А К А З ч.2

Селяне. на цей раз прохаю вас всіх шановних козаків щоб ви не відносились до моих козаків так погано, а богате липше.

До мене доходять не пріємни для мене балачки тіх козаків котрі в прошлім були дісно козаки, а теперь не козаки- а труси, котрі на ділі не могли ничого здіяти, та ще теперь сидять в кутку та надмихаються над мною. От цього я вам не прошу СМІХ ЦЕЙ ДАРЕМНИЙ ВАМ НЕ ПРОЙДЕ. Настане день в котрий вы вспомните моє слово, но тоді буде пізно а поки ще не пізно, закликаю вас, козакі до праці. Геть всі погани ворогі с украіни, нехай запануе наш батько Петлюра. Тоді у нас все буде тоді над нашими головами засіяє солнце нашеі богатоі витерпевшоі бід и милоі украіни.

А для того, чтобы мог запановать сам батько, головной бандит Петлюра " не давайте хліба большовикам, бо жиди його визволять у Палестину і самі туди тикати хочуть.

Атаман Заболотний.

20 октября

В районе Василькова с 16 по 18 октября поймано 17 и убито при преследовании 13 бандитов из отряда ЗАЙЦА, СЕЛЕНЦА и СИМЕНКО.

14 октября добровольно сдался в Ольгопольском уезде Подольск. губ. атаман БОРОВСКИЙ.

Свирепствовавший в Балтском уезде бандитизм пошел на убыль. Крестьяне передают, что преследуемый Красной Армией известный атаман ЗАБОЛОТНЫЙ бежал в Румынию. Крестьяне чаще выдают бандитов. В селе ПОЛЫЦЕВЕ крестьяне выдали 60 вооруженных дезертиров, в селе БАНДУРОВКЕ -Н80 бандитов

21 октября

15 октября в Константиноградском уезде добровольно явились и сдались с оружием 25 бандитов из банды КОЧУБЕЯ

В Богуславском уезде 18 октября в Стеблевском лесу уничтожена банда в 7 человек. Один из них взят в плен. Остальные при перестрелки убиты.

Крестьяне и бандиты.

Нашему отряду пришлось быть в селе Н. Киевск. уезда. Там бродили мелкие бандитские шайки. Нам приходилось беседовать с крестьянами о бандитизме. Мы об, ясняли крестьянам вред, приносимый бандитами, которые разрушают народное хозяйство, мешают нашему мирному строительству. Но крестьяне здесь темны, малоразвиты и некоторые из них нам отвечали что все это так, но бандиты им говорили, что они не враги крестьян, они только против коммунистов борятся.

Скоро дела бандитов показали воочию крестьянам какую цену имеют их лживые слова о том, что они друзья крестьян. Бандиты сделали налет на соседнее село Н.. Здесь они ограбили крестьян, избили шомполами комнезам и украли у хозяев 15 лошадей.

Вот какие они друзья крестьян. Бандиты это воры и убийцы и поджигатели, это друзья капитала и и злейшие враги трудового ~~народа~~ крестьянства. Крестьяне это прекрасно поняли из горькаго опыта.

Курсант ЧУЛКОВ

23 октября

"Батьки" и их гнезда.

Липовецкий уезд, богатый лесами, тянущимися на протяжении десятков верст стал очевидно ударным местом банд, а продналоговая компания блестяще проходившая в этом уезде, богатом "полковниками" заставила "батьків" обратить на него сугубое внимание.

Рядом "славных" имен пестрит история "батьковщины" на Липоветщине рядом ярких картин, полных гниения и абсолютного разложения петлюровщины. В больших лесах Липоветчины родились "полковники" - Чупрына, Лыхо, Ейва, Амбросевич, Карый. Они "щиро" выполняли задания "спасения Украины" - бивали нападая по 30 на одного отставшего красноармейца, либо продагента грабили у крестьян хлеб, сало меняли лошадей и т.п. пили, пили без конца "самогін" во имя спасения "родины".

Но жизнь смывала эту накипь, не оставляя следа. Ушел от них Чуприн, увидя всю гниль петлюровщины, оставил их Амбросевич, кончил самоубийством знаменитый ЛЫХО, оставшись один после разбежавшагося отряда в 8 человек, скрылся где то подзаборный пьяница ЕЙВА. Остался на территории Липоветчины последний резерв - КАРЫЙ. Обследовавшая недавно уезд Чрезтройка по борьбе с бандитизмом, собрала много ценного материала и об этом резерве и о всех "бывших" этого петлюр. гнезда.

Селянство лесистых сел уезда буквально стонет от "батьківщины" "Шо маємо ми робити", жаловался один селянин БЫЛОК - коли ця босяцька команда не дає спокію, ні в день, ні в ніч, приїзжають з ліса по 3-5 чіловіка в село і, погрожуючи рушницею, вымогають то хліва, то сала, а то и вівся. Не даш-лаются, кажуть село ~~в-скалемо. Конечно Нетрезвый~~. Приезжал в с. Шабелько "КАРЫЙ" со своим отрядом в 40 человек. Конечно нетрезвый. Началась пьяная вакханалия, - требования без конца, приставания к женщинам.

Последние дни доживает последний резерв Петлюры в уезде. Чрезтройка туго стянула петлю вокруг шеи этой уголовной братии. Но пьяные "батьки" останутся в памяти селянства, как воспоминание о долго гнившем и отравлявшем воздух трупе петлюровщины.

БЕЗРОДНЫЙ.

25 октября

На Кубани разгромлены банды генерала Пржевальского. Последняя попытка шайки монархического офицерства, и самостийных хулиганов доказала, что огромные массы станичников идут за советской властью и на призыв поднять восстание, на всякие заманчивые самостийные лозунги станичники ответили гробовым молчанием. Кубань осталась верной совет власти. По поводу разгрома банды ~~ата~~ тов. Буденный опубликовал приказ в котором говорится:

"Будет няньчиться и миловать. Советская власть дала возможность даже самым заклятым врагам раскаяться и возвратиться к мирному труду. Если нашлись такие отпетые контр-революционеры, которые в ответ на советскую милость дерзнули увеличить свою активность, то им нет пощады. Преступные элементы, которые кто чем либо содействует им, будут загнаны как звери в леса, горы, камыши, но и от туда будут вытурены, раздавлены и безпощадно истреблены.

В Запорожье мелкие бандитские шайки безпощадно грабят крестьян Так в селе Новогуналовке, Запорожского уезда, бандиты ограбили у крестьян 8 лошадей, и 2 мешка муки.; в селе Николаевке, Бердянск. уезда бандиты сожгли у крестьян солому; между селами Царицыно-Кутом и Янкраком шайка в человек 10 систематически грабит всех проезжающих крестьян, отбирая у них продукты, одежду и лошадей. Крестьянство энергично борется с бандитами путем создания отрядов самоохраны. Так в селе Томашевке Мелитопольск. уезда самоохрана устроила облаву на бандитов Сигулина и Стрыкова. В селе Ново-Серикозы того же уезда крестьяне задержали 7 бандитов, у которых отобрали оружие. В Гирсовской волости того же уезда ночной обход самоохраны отбил попытку бандитов грабить потребительское общество. В борьбе с грабительским бандитизмом все больше и больше значения начинают приобретать отряды самоохраны, которые спасают крестьянство от систематического грабежа со стороны бандитов.

916

10

26 октября

Письмо "Батьки" МАХНО бандиту ГУЛЯЙ-ГУЛЕНКО.

Находящийся ныне в Румынии МАХНО послал петлюровскому атаману Гуляй-Гуленко верноподданническое письмо в котором он просит ПРИНЯТЬ ЕГО В СОСТАВ ПЕТЛЮРОВСКОЙ АРМИИ. "Я готов умереть за неньку Украину" пишет Махно в этом письме.

Из Екатеринослава сообщают: Село Новотерновка Криворожского уезда, подверглось нападению бандитской шайки ИВАНОВА, ограбившей заготовленные для голодающих пожертвования и пытавшейся расстрелять нескольких коммунистов. Видя, что коммунистов повели на расстрел, селяне поднялись с оружием в руках заявили, что не допустят расправы с коммунистами. Бандиты вынуждены были освободить всех арестованных.

28 октября

Известный бандит атаман МАЛЫЙ, бывш. председатель военного совета банды КОШЕВОГО и ближайший помощник ЗАБОЛОТНОГО последовал примеру МЕДАЛЕВИЧА и на прошлой неделе сдался со всем своим отрядом на милость советской власти.

В Одесских "известиях" напечатано письмо МАЛОГО, в котором он говорит, что не имея достаточной политической зрелости и не зная где счастье бедноты он ошибочно пошел по неправильной дороге и очутился в рядах петлюровцев, которые не защищали и не защищают Украинской бедноты, а только торгуют украинской государственностью

30 октября

В Иркутске состоялся суд над известным Унгеровским сподвижником бандитом ШУБИНЫМ и его соратниками. На суде раскрылась кошмарная картина зверств и насилий, произведенных бандой ШУБИНА над мирным населением. Когда весной текущего года Реввоенсовет Н-ской армии, идя на встречу выраженному бандой желанию заняться мирным трудом, послал к ней свою делегацию в составе 3 человек банда ШУБИНА эту делегацию расстреляла /подвергнув предварительно мучительным истязаниям. Банда Шубина была подчинена непосредственно Унгерну.

Обоих Шубиных братьев суд признал/ виновным и приговорил к расстрелу, в отношении же --остальных двух Шелопанова и Романова суд, приняв во внимание, что они были насильно мобилизованы бандой Шубина, признал их невиновными и из под стражи освободил.

Копия

92

ИЮЛЬ 1921 года

1-го июля

Возвратившийся из об.езда губернии предгубревкома Киевщины тов ЯН констатирует перелом в среде украинского учительства. На уездных с.ездах советов много сельских учителей выступило с горячими речами протеста против обвинения учительства в петлюровщине и заявили себя решительными сторонниками ветской власти

2-го июля

Борьба /беседа с военкомом штаба КВО тов. ТКАЛУНОМ/

Вернувшийся из района деятельности махновских банд тов. ТКАЛУН в беседе с нашим сотрудником сообщил много интересных сведений о Махно и махновщине.

На новых местах.

Изнанный из своих излюбленных мест Екатеринославской губ. Махно со всеми остатками своих банд перешел в Н-скую губ. Эта губерния привлекла его главным образом тем, что здесь успешно идут хлебные заготовки и МАХНО поставил себе задачей сорвать эту работу. Здесь же у кого имеются свои ячейки, которые оказывают ему помощь деньгами и людьми.

Жизнь на тачанках.

Преследуемый здесь со всех сторон частями нашего округа, Махно не имеет никакой возможности хотя бы где нибудь передохнуть. Ему приходится вечно быть в передвижении, останавливаться только для того, чтобы напоить и накормить лошадей. Воины Махно не только едят, но и спять на тачанках во время передвижения. Это делается по установленной очереди. Кавалеристы, а из них только и состоит теперь банда Махно, целые сутки находится на конях, гоняя коней по несколько раз в сутки. Для этого им приходится во всех селах поголовно реквизировать у крестьян годных к езде лошадей.

Отношение крестьян к МАХНО.

Всюду, где проходит МАХНО, он оставляет за собой голые, ограбленные места. Он безпощадно реквизирует продовольствие и лошадей При своем всегда безпорядочном бегстве, ему приходится разезжать на точанках и конях по засеянному полю, уничтожать хлеб на полях. Все это вызывает, естественное возмущение крестьян. Они видят в Махно, единственную причину того, что им не дают спокойно жить, и всячески стараются советским войскам. Бывали случаи, когда деревни сами предлагали нам хороших лошадей взамен плохих, говоря "нам в хозяйстве и плохие здатутся, а вам для борьбы с Махно нужны только хорошие."

Геройская смерть незаможного.

Так в селе ТАЛАЛАЕВКУ Роменского уезда Полтав. губ., явился отряд махновцев, одетых в красноармейскую форму. Председатель Комнезама спросил их: "они кто". На это ему ответили: "делай что тебя приказывают, потом наш военком раз, яснит тебе кто мы" Предкомнезам сначала решил, что это красноармейцы, но тут он слышал, как один обращается к другому и называет его сотником. Он понял, что Махновцы. Зная, что комнезамов махновцы все равно не щадят, он выхватил револьвер и в упор выстрелил в стоящего сотника. Сотник был убит наповал, а предкомнезам был тут же иссечен шашками.

Среди махновских банд;

Махновские банды состоят теперь исключительно из уголовных грабительских элементов. Среди них имеются наши комнадиры, осужденные за свои преступления Трибуналом и бежавшие от суда или концлагеря. Большим влиянием у Махно пользуется его жена Агалина петлюровка. Она то его, как видно, склоняет в стороны сближения с украинской контр-революцией. Но этому вряд ли сочувствуют даже его головорезы.

Настроение махновцев очень скверное. Раненных им приходится таскать собой, что чрезвычайно оттягчает их. Перехваченные письма махновцев говорят об усталости и недовольствии. Постоянные передвижения утомляют их. Поэтому много махновцев дезертирует и устраивается у крестьян на работу. Недавно в одном селе недовольство махновцев вылилось в открытый рпот. Махно выступил с речью в которой обещал, что скоро они пробются обратно на родные места, где каждый по желанию сможет вернуться домой и отдохнуть.

Махно в кольце.

Махно теперь со всех сторон окружен нашими войсками. Он теперь уже не имеет возможности свободно действовать маленькими отрядами. Все его силы сконцентрированы в одном месте и мечутся из угла в угол, всюду натыкаясь на красные штыки. Махно теперь уже не старается заглянуть в уездные города. Он ныряет исключительно по селам и хуторам. Если раньше Махно, спасаясь от нашего преследования, делал по сто верст в день, то теперь он больше 20 верст не делает, ибо у него нет места. Каждый раз ему приходится принимать хотя бы небольшой бой с нашими войсками. Он теряет людей, течанки и оружие и удерает. Только два дня тому назад в нашем бою он потерял 30 человек убитыми, много раненными и несколько пулеметов, и это при малочисленности его бойцов крупная цифра. В наши руки попал также один из видных махновцев, руководитель повстанческого штаба.

Зверства махновцев.

Ожесточенной постоянной погоней махновцы в бессильной злобе зверски расправляются с попавшими к ним в плен красноармейцами. "Я ни огда не верил, рассказывает тов. ТКАЛУН, что люди могут настолько озвереть, пока лично не увидел много трупов наших красноармейцев с отсеченными лицами с вырезанными на груди звездами и т.д. Махновцы убивают не только коммунистов, но и всех попавшихся в их руки безпартийных красноармейцев и сотрудников сов. учреждений. Особенно стараются в этом направлении различные уголовные элементы бежавшие к Махно из под советского суда.

Настроение красноармейцев.

Если когда нибудь среди красноармейцев личность Махно окруженная ореолом идейного анархизма, ВЫЗЫВАЛА некоторую симпатию, то теперь среди всех кр-мейцев, учавствующих в преследовании махновских банд, царит единодушное возмущение, злоба и ненависть к этому бандиту. Этому к счастью способствуют махновские зверства.

Наши кр-цы неутомимо преследуют махновцев. Не даром махновцы так ненавидят войска КВО. Надо полагать, что через некоторое время можно будет поставить крест над последними остатками украинского бандитизма - над махновщиной.

БЕСЕДА с Ю.А. МОРДАЛЕВИЧЕМ

Сотрудник Роста посетил бывш. петлюровского подполковника командовавшаго северным фронтом повстанческих сил на правобережной Украины, Ю.А. Мордалевича, ныне перешедшаго на сторону совет власти и имел с ним продолжительную беседу.

Из биографии Мордалевича.

Ю. Мордалевич сын бедного крестьянина, села ЗАБЕЛОЧИ, Радомысльского уезда. Ему удалось окончить окончить коростышевскую семинарию, а во время войны константиновское военное училище. Во время революции он был некоторое время студентом Державного Украинского университета по ист-филол. факультету.

Во время Центральной Рады был комендантом Радомысль. уезда при гетмане был арестован немцами и после полутора месячной отсидки, сослан в Брест-Литовск, где просидел до Германской революции. Членом партии украинских эс-еров в формальном смысле -говорит Мордалевич-он был очень не долго от начала февральск. революции до конца 19 года.

Повстанческая работа 1919г.

Ранней весной 19 года Мордалевич становится председателем револ. пов. комитета при отряде Димитрия Соколовского. К празднику Троицы 19 года Мордалевич с целью расширения территории повстанчества вместе с группой единомышленников переходит на правый берег Тетерева и образовывает свою самостоятельную группу. Вместе с галичанами эта группа брала Киев, а потом

3-го июля

Борьба с бандитизмом в Радом.уезде ,благодаря амнистии 5--го с.еда советов, в общем дала прекрасные результаты.В последние время в уездном политбюро добровольно явился 41 бандит,задержано 37 бандитов,среди них атаманы Кржижановский,Журавовский Шатило,Богданенко.Убит Зотик.

5-го июля

В селах Проскуровского уезда наблюдается массовая явка бандитов

Черкассы I-го июля.Добровольно явился в местный военкомат атаман бандитов ТОВКАЧ,которым в минувшем году оперировал в Черкасском уезде вместе с бандитом Голым и наступал на Черкассы. Он быв. офицер родом из села Байбузь,Черкасского уезда.

Осенью 1920г. гр. села Талалаевки,Липовец. уезда 18 лет,РЯБЕЦ добровольно вступил в банду,соблазнившись возможностью жить сыто на средства грабежами и налетами на мирных жителей.Гражданин РЯБЕЦ пробыл в банде 2 недели,принимая участие в налетах и в частности в налете на м.Ильинцы в ноябре 1920г.Когда банда Якубенко была разогнана частями красной армии,РЯБЕЦ оставил банду и поселился в родном селе,где скрывался до ареста.

Реввоентрибунал,принимая во внимание молодость подсудимого,приговорил его к трем годам общественно-принудительных работ, с лишением свободы.

8-го июля

Чернигов 5-го июля.В ночь 2-3 июля представителем Черниговского Губчека убит давно орудовавший на Черниговщине бандит Голак. Подробности нападения на самого бандита и его сподвижников чрезвычайно любопытны.Прежде чем добраться до лагеря Голака,представителю Губчека пришлось испытать много мытарств.Нужно было в округе с.ла Г. заявить себя сочувствующим банде и,когда рекомендация удалась,пришлось ожидать прибытия ГОЛАКА и его бандитов из за Днепра,откуда он вскоре прибыл для своих дальнейших похождений.Здесь сам Голак принял нашего представителя как своего человека и дело пошло на лад.Дело Голака сводилось к грабежам и убийствам советских работников,крестьян-бедняков, евреям,кутежам и разврату.Когда Голак остановился в болотах за селом П.,откуда он сам родом,бандиты решили напасть на один из красных отрядов.Всю ночь шла подготовка к нападению.Наш представитель решил предупредить этот замысел,,симмулируя больного залег на всю ночь,припрятав под платьем топор. Перед рассветом представитель Чека разувши сапоги,взяв топор и перелез через пулеметную повозку,пошел к тому месту,где на пуховых подушках спал Голак.;размахнувшись он ударил Голака топором по голове и убил его.Среди голаковцев,когда обнаружилось убийство их атамана,произошла паника.Бандиты начали расстреливать друг друга, но когда подошел наш отряд,остатки их засели в лесу и открыли по красноармейцам пулеметный огонь.В результате у бандитов захвачен весь обоз,много оружия,имущества и 30 лошадей.Остатки бандитов разбежались.

Бандитизм в Первомайском уезде Одесск. губ. теряет под собой почву.Об,ясняется это главным образом тем,что крестьянство больше не сочувствует "батьке" Петлюре.Бандиты вместо помощи со стороны населения встречают враждебное отношение.

В Гросс-Либентальской волости Одесск. губ. борьба с бандитизмом возложена на милицию и десятихатных,которые успешно выполняют свои задания.

Гайсинский Исполком /Подольск. губ./ постановил немедленно сформировать конный отряд при уездной милиции для борьбы с бандитизмом.

Дайвницкий комнезам /Одесск. губ./ организовал для борьбы с бандитами кавалерийский отряд.

При последнем налете банд МАРУСИ на Н-ский уезд были убиты бандитами члены Коммола т. КОБЕЦ, КАВЧИНСКИЙ и ПИЛИПЕНКО. Старшему из них-не более 19 лет.Товарищи пали в бою коммотрядов с отрядами бандитов.

Кровь героев юношей зовет нас к расправе с бандитами.

12 Июля

Из Белоруссии сообщают: местное население ведет весьма энергичную борьбу с бандитами, благодаря чему бандитизм в Белоруссии значительно ослабевает.

16 июля

Умань. 13/УII. В ночь на 12 июля в лесу Зеленые Брамы близ села Нерубайка Уманского уезда красноармейским отрядом уничтожена полностью банда известного КРАВЧЕНКО, орудовавшая в районе с 1919г. Захвачено 5 пленных, остальные зарублены в том числе атаман банды КРАВЧЕНКО и его отец.

Бахмут. 12/УII. В результате ряда боев нашими воинскими частями разгромлена банда КАМЕНЮКА. Много бандитов убито и захвачено в плен. Захвачен также весь обоз бандитов, пулеметы и лошади. Оставшиеся в живых бандиты разбежались по уезду. Криндачевский горный район совершенно очищен от бандитов. Коммунисты и беспартийные шахтеры проявляли большую стойкость и выдержку и в деле ликвидации бандитских шаек.

19 июля.

ПОЛТАВА 15 июля. Оперировавшая в Полтавщине банда МАХНО в результате преследования бежала из пределов Полтавск. губ. оставив 200 убитыми и пленными, а также и обозы. Остатки деморализованной банды преследуются нашими войсками.

26 июля

В Белую-Церковь в распоряжение войинских частей явились с починной-заместитель атамана БОГАТЫРЕНКА- ЗАЯЦ и комендант Повстанческого Комитета УЖУРСКИЙ. Атаман бандитской шайки ЯРОШЕНКО явился в Звенигородку в распоряжение советской власти. В Кременчуг в распоряжение губернского совещания по борьбе с бандитизмом явился с повинной атаман КУШКА с отрядом в 24 человека при полном вооружении.
Явившиеся сдали оружие и поклялись честно служить соввласти.

27 июля

В ЗЕНЬКОВЕЦКОМ УЕЗДЕ РАЗБИТА БАНДА АТАМАНА ХРИСТОВОГО. Сам Христов убит, перебито 15 бандитов. С ликвидацией банды ЛЕНЧЕНКО КОБЕЛЯКСУИЙ УЕЗД совершенно очищен от банд

30 Июля

С Ликвидацией шайки МОРДАЛЕВИЧА в смежной полосе Волыни и Киевщины /Житомирск. и Радомысльск. уезды/ царит сравнительное спокойствие, хозяйничание банд прекратилось и жизнь входит в нормальную колею.

5 мая 1921г.

В Брацлавском уезде добровольно явилось 38 бандитов, сдавших властям оружие, лошадей и заявивших, что навсегда отказываются от бандитской деятельности

6 мая

Отряд Н-ского полка, нащупал в лесах прилегающих к местечку Золокитно Глуховского уезда, группирующуюся бабанду под предводительством атамана Шпака Киевского.
Банда, заметив преследование, укрылась на островке Клевань.
Красноармейцы под обстрелом переправшихся через реку в челноках-душегубках и вплавь вытеснили банду из лесистой местности на поляну, где лихим налетом кавалеристом банда была смята. Убито 10 бандитов и среди них сам главарь Шпак КИЕВСКИЙ. Взяты винтовки револьверы шашки и пр. вещи. На другой день в Глуховское политбюро добровольно явилось 16 бандитов, приносшие с собою 1 пулемет системы "Максима" 2 "Люиса" с шестью к ним кружками патронов. 9 винт русских - 5 немецкого образца, 70 обойм патронов русск
39 немецких 1 бомбу и 10 револьверов

6 мая

ОДЕССА. 3 мая. Усилиями красноармейских частей, при значительном содействии крестьян, одесская губ. очищается от мелких грабительских банд. Захвачен ряд главарей банд. Часть бандитов явилась к властям и заявила, что прекращают грабеж и желают заняться честным трудом. Уничтожены банды оперировавшие под командой атамана ДЕРЕВЯГИ Атаман ДЕРЕВЯГА и его приближенные перебиты. Некоторые бандиты покончили с собой. Громадную помощь красноармейским частям в деле уничтожения бандитизма оказывают крестьяне, отношение которых к сов. власти весьма сочувственное.

7 мая

Раскаявшиеся бандиты, атаманы и подстрекатели, пособники и укрыватели их и другие прикосновенные к бандитизму лица, подлежат амнистии если они до 15 мая 1921г. явятся с повинной к местным органам власти

12 мая

Выписка из листовки атамана СУКА.

..."Господа красноармейцы, зачем вы нас называете бандитами, это есть еврейская ложь и месть партизанов. Мы только убиваем коммунистов и всех евреев. Мы желаем только учредительного собрания и туда допустить людей ДЕЛЬНЫХ, которые могли бы избрать ВЛАСТИТЕЛЯ"...

13 мая

ХАРЬКОВ. Всеукраинский ЦИК опубликовал воззвание к крестьянам, вовлеченным в бандитское движение. Указывая на всю безрезультатность и бессилие повстанческого движения в борьбе с все более крепнущей на Украине Советской властью, на все более растущее единение между селянами и пролетариатом города, - воззвание призывает крестьян, продолжающих оставаться в рядах повстанцев, воспользоваться широкой амнистией, объявленным 5-м с.ездом советов, сложить оружие и мирным путем искупить свои злодеяния.

Помните - говорится в воззвании - что за напрасно пролитую кровь, за разруху которую вы несете селянству, вы будете отвечать перед трудящимся народом. Рабоче-Селянская власть умеет миловать, но она также умеет немедленно карать бунтовщиков. Воззвание подписано председателем ВУЦИК-а т. ПЕТРОВСКИМ.

20 апреля в квартиру священника с. Андреевки, Макаровской волости, Бородянского района, обнаружен штаб бандита Мордалевича, найдены важные документы и обнаружено что сам МОРДАЛЕВИЧ целую зиму прожил в этом доме будучи болен тифом. Местным псаломщиком был его адьютантом, арестован священник, его дочь и псаломщик.

МИРГОРОД 10 мая. В уездный Исполком явился и принес повинную местный бандит ВАСЯКОВСКИЙ, комендант повстанческой организации. Васяковский состоял в "пятерке" вербовавшей в 1920 повстанцев в махновские части.

ХАРЬКОВ 6 мая. Из Екатеринослава сообщают, что в Павлоградском уезде добровольно явилась банда Незникова во главе со своим атаманом.

С наступлением весны уголовный элемент вылез из своих берлог и совершает свое дело нападая на беззащитных граждан. Приняты экстренные меры и результаты уже сказываются. В Бородянском районе в д. КАГАЛЯ пойман бандит, выдавший еще 13 бандитов из той же деревни. Все они арестованы и отправлены в Киев, а имущество их конфисковано. В с. Тетерево отрядом Н-ского батальона один из главарей банды ОРЛИКА и один рядовой бандит при попытке к бегству застрелены на месте.

Наш полк в оперативную неделю был в шести деревнях, которые когда то были бандитскими гнездами. Мне пришлось беседовать со многими крестьянами о бандитизме. Все крестьяне относятся враждебно к бандитам.

В некоторых деревнях сами крестьяне ловят бандитов и передают их власти. В Млаве крестьяне передали власти 4 бандитов.

Бандиты потеряли свою органическую связь с крестьянством. Они, либо прямые наемники иностранного капитала, либо уголовные преступники, любители легкой наживы.

Воен Корресп. Н. Полка СМЕХОВ

14 мая

В селе Ваньковицы Александровск. уезда, крестьяне после митинга, на котором им было раз, яснено значение нового закона о натуральном налоге добровольно сдали 150 винтовок и 11 револьверов. Крестьяне, заявляют, что они готовы об, единиться вокруг советской власти и дать отпор всем бандитам.

17 мая

Ликвидация бандитизма в Екатеринославской губернии протекает успешно. Верхнеднепровский уезд совершенно очищен от банд. В Криворожском уезде арестован бандит ПРОКОПЬЕВ, именовавшим себя генералом Слащевым.

24 мая

Украинские деятели за границей /из галицийской газеты "Вперед"/.

За последние пол года, -пишет газета, -перед нашими глазами прошел ряд призрачных илюзий украинской эмиграции. Мы видели группу ПУРИШКЕВИЧА, который тщетно стучится в ворота лиги наций, надеясь там найти справедливость для восточной Галиции. Петлюровская группа в польском плену идет со сих пор иллюзией о немедленном крушении большевиков в советской украинской Республике.

Венская группа генерала ГРЕКОВА сочиняет декларации, в которых старается, несмотря на опыт ПЕТЛЮРЫ, получить поддержку от Польши и помощь и протекторат от держав ожидают. Наконец, Моркотун и усиленно держатся за Врангеля и московскую реакцию. Все эти группы засыпают мир и Украину массами разного рода деклараций воззваний, программ, бюллетеней, подготовляет рецепт спасения Украины. Живя иллюзиями, все украинские группы не видят и не хотят видеть реальной действительности, каждое слово какого нибудь политического шарлатана они стараются истолковывать в свою пользу. В каждом событии видят путь для осуществления своих надежд и доверяют даже разбитного рода провокаторам.

Для, того, чтобы придать своим иллюзиям какую нибудь форму эмиграция создает различного рода "организации": национальные рады и комитеты, Всеукраинскую Национальную Раду и Раду Республики в Тарнове. В этих радах и комитетах ведется горячая дискусия, полемика, грызня, декалрируются различные воззвания, универсалы, ноты и даже "законы" и политические "договоры" с разными странами или иностранными группами, в которых подтверждаются, или аннулируются различного рода договоры, производится раздел украинских земель, восстанавливаются границы и так далее.

От иллюзии слов и организаций один только шаг до иллюзий действий. Мы видели недавно универсал Петлюры и Тарновской Рады Республики, в которых предсказывался к весне взрыв "великого повстания" на Украине, руководимого из Тарновского Центра. И снова венская группа генерала Грекова и О. Макаренка "декларирует", что Петлюра неспособен осуществить национальное возрождение Украины, но зато они, Греков и Макаренко, освободят Украину от большевиков и анархии. Наконец, Моркотун со своей стороны декларирует в своих "нотах", что ни Петлюра, ни Греков ничего не могут сделать, что только он при помощи Врангеля и Российской реакции восстановит Украинскую государственность.

Все эти иллюзии украинской эмиграции расплываются без следа как туман; планы оказываются невыполнимыми, организации неспособными к жизни, а действия либо совсем нет, либо они существуют только в воображении сочинителей.

Такими иллюзиями украинской эмиграции, как бы они ни были заманчивы, не может жить украинский народ и даже сама украинская эмиграция. С ними необходимо покончить. Одна из польских буржуазных газет добавляет к этому. "Франция далека, ей нечего опасаться украинского пожара. Мы живем в самом близком соседстве и в один прекрасный день можем оказаться втянутыми в какую то фантастическую и бессмысленную авантюру, грозящую невероятными последствиями... Можно было бы лишь посмеяться над новыми планами украинских патриотов и поддерживающей их Франции, если бы не было, некоторых обстоятельств которые нам угрожают новой войной. Каждая новая авантюра на Украине затронет столько спорных вопросов, в только что установленных Рижским Договором неограничных местностях, что мы помимо своей воли вынуждены были бы прибегнуть к новым военным походам. Между тем, у нас украинский вопрос далеко еще не решен. Если мы всеми силами не станем избегать вмешательства в Украинские дела под Харьковом и Полтавой, мы в один

...отказаться от космополитической политики даже в ограниченных континентальных размерах и заняться своими внутренними делами, которые со дня на день все более и более усложняются.".

Разложение среди бандитов.

По имеющимся в редакции вполне достоверным сведениям, разложение банд непрерывно растет. Получены сведения о добровольной явке атамана одной из значительных банд -ПУГАЧА. В ряде случаев целые банды почти поголовно являются к законным органам власти, оставляя атаманов с несколькими их приближенными. Таким образом, банды еще только недавно отличавшиеся значительной численностью, теперь свелись к маленьким группам в 5-6 человек, возглавляемых атаманом, который все еще не решается явиться к советской власти с повинной.

25 мая

Разложение петлюровской армии.

Один из недавно вернувшихся из Галиции петлюровцев-ПОЛЩУК, добровольно явившийся к властям, рассказывает, что армия Петлюры распадается. /Солдаты не знают места пребывания петлюры/, командиры разбегаются в Англию и Францию, а солдаты стараются удрать на Украину. Вместе с Полищуком через границу переправилось 17 человек.

Переполох у петлюровцев.

Газета "Вперед" сообщает об образовании в Польше и Галиции украинского социалистического блока, созданного по инициативе украинск с-ров, вступивших в соглашение с местными коммунистами и левым крылом с-д. Общей платформой блока является признание советской Украины и полный разрыв с украинскими буржуазными партиями. Далее в программе блока имеются соглашения об образовании оборонительного союза и федерации украинской советской республики с другими советскими республиками и в первую очередь с Российской советской Республикой. Образование этого социалистического блока вызвало чрезвычайное волнение в буржуазных и контр-революционных кругах петлюровщины.

25 мая ------ Выписка из приказа ХМАРЫ за №14 от 15/III §5. "Я уже два раза приказывал как офицерам так и солдатам не отлучаться без разрешения из места расположения. И теперь вы сами видите, что значит непослушание. Вчера вечером Татарин отлучился без разрешения и был убит крестьянином -коммунистом. И так, я Вам приказываю не отлучаться без разрешения, так как я буду жестоко наказывать. Ведт и для меня и для вас лучше, если я Вам дам несколько нагаек, нежели придти к тому, чтобы какой нибудь селянин хватил вас топором как того Татарина. Отаман ХМАРА.

ХАРЬКОВ. 23 мая. Из Александрии сообщают о добровольной явке нескольких бандитов, среди которых имеются бывшие офицеры, чиновники и одна женщина. Все явившиеся амнистированы.

26 мая

------ 16 апреля банда под командой бандита ФОМИ налетев на ст. Преображенское Змиевского уезда под видом нашей части, окружила волостной военный комиссариат. Волвоенком, он же Н-к районного у-ка по борьбе с бандитизмом тов. САХНОВСКИЙ, заметив какую то кавалерию и желая узнать, что это за часть и куда направляется, ничего не подозрева, вышел из канделярии и обратился к бандитам с вопросом: "кто вы такие". Главарь банды ответил вопросом :"А ты кто такой" Я Я военком и начальник Района ". Взяв винтовки на перевес, со словами "а-га ты нам и нужен"- бандиты дали залп, но... промахнулись т. САХНОВСКИЙ выхватил из кармана наган и начал отбиваться. Первыми двумя выстрелами убил наповал двух бандитов, третим выстрелом ранил лошадь главаря банды и четвертым пристрелил себя. Для этого т. Сахновскому пять раз при столкновении с бандитами на своем посту м-ка района удавалось спасаться. Т. Сахновский сын крестьянина деревни Лехачева, Алексеевской волости, Змиевск. уезда 40 лет, хлебопашец.

27 мая.

-------- Из Соледара сообщают, что на ст. Дебальцево явился с повинной бандит ХМЕЛЕВОЙ-адъютант атамана Савонова. Хмелевой заявил что явился бы сам и Савонов, но боится расстрела.

МОСКВА. 25 мая радио. Украинская чадион. Рада опубликовала постановление о своей ликвидации. Назначена ликвидац. комиссия с участием пресловутого Украинск. деятеля КУШНИРА.

27 мая

Нравы украинских патроиотов.
... Атаман ХМАРА в своем приказе от 8 марта №3 §3 этот факт просто отмечает: "Серед казацтва завелась страшенна крадіж,наказую прикоротити."...

Украинська Трибуна.Александр Саликовський.
"Мы знаем,что и тут за кордоном,а не только на территории, которой зе'час владеет Польша,но и в других странах-в кооперативных наших организациях не все обс оит благополучно;отравленные спекулянтской заразой факторы действуют без всяких препятствий и совершают временами неподобающие вещи.Про это говорят не только слухи, Об этом ИМЕЮТСЯ СВЕДЕНИЯ из совершенно определенных источников и даже ДОКУМЕНТАЛЬНЫЕ МАТЕРИАЛЫ.

28 мая.

В Кременчуге добровольно передался в руки властей руководитель банды РАКА с 4 соучастниками.Явившиеся Гуисполкомом амнистированы.

29 мая

В 30 верстах от Бердянска разгромлена банда,руководимая якобы МАХНО.Банда потеряла много убитыми и раненными. Одесская губ.,благодаря усилиям красноармейских частей и местного беднейшого крестьянства совершенно очищена от мелких бандитских шаек .Убит атаман ДЕРЕВЯГА.

Газета вперед от 10 мая сообщает,что в связи с ликвидацией петлюровс ого правительства в Польше открылись злоупотребления петлюровцев. Так,при последнем переходе через Збруч из Украины было вывезено очень много ценного имущества,среди котораго очень много породистях лошадей,оцениваемых свыше пол миллиарда польских марок. Счет вывезенного имущества польское правительство предствило петлюровскому правительству ,но получило всего 450 миллионов польских марок.Газета отмечает,что способ ликвидации украинского имущества в Польше является одной из самых темных сторон деятельности петлюровского правительства.

Отрывок из стихотворения З. ГИППИУС в ежемесячнике отечества.
... Вас,иуды, Вас предатели
Я ненавижу больше всех.
Со страстью жду,когда отведаю
Я Вашей крови...Сладко мстить.

Резолюция по докладу т.Затонского,принятая Губ.Краснарм.Конференц
Бандитизм является случайным явлением.В революции борятся два основных класса из которых каждый знает,чего хотят эти классы:крупная буржуазия и пролетариат.Между ними стоит громадная по своей численности мелкая буржуазия,как городская ,так и крестьяне собственники,которые не знают сами чего хотят.
Чувствуя тяготы революции и неспособные выполнять задач советской власти,эта масса вечно колеблется между пролетариатом и буржуазией, бессознательно служа последней. Бандитизм этоформа протеста,мелкособственнической,главным образом,крестьянской массы против суровой дисциплины пролетарской революции.На колебания мелко буржуазной стихии сейчас возлагает все надежды крупная буржуазия,потерпевшая поражение в открытом бою.Враги расчитывают,что разлагая наш тыл, не давая возможности восстановить хозяйство ,они обессилят революцию. С мелко -буржуазной стихией,лишенной руководства,организованного пролетариата,они легко потом справятся.
Для борьбы с бандитизмом,на ряду с безпощадным уничтожением руководителей,пострекателей и организованных банд,необходимо прежде всего широкая политически просветительная работа,раз,ясняющая истинное лицо бандитизма и истинные цели советской власти.
Надо обратить внимание на снабжение сел литературой.Главное внимание должно быть обращено на расслоение села,на привлечение на сторону советской власти беднейшей его части. Очень часто сочувствующей советской власти элементы ,запуганные бандитами, и боятся выявиться что этому надо поставить их под защиту советской власти,сделав ответственными за их неприкосновенность местные кулацкие элементы.
Для успешного проведения расслоения деревни и работа политического

просвещения глухих углов, необходимо, чтобы расквартированные там и борющиеся в бандитизмом, красноармейские части потянулись сами и боролись со всякими малейшими проявлениями самочинных неспа ведливых действий со стороны бессознательных товарищей. Только внимательное отношение к крестьянству в частности к беднейшей его части, только широкой просветительной работой об, яснением мероприятий советского правительства направленных к облегчению лежащих во время войны на крестьянине тягот, только упорной работой словом и делом, убеждением и примером может быть расеяна вековая темнота деревни и вырвана почва из под ног у агентов буржуазии-бандитских атаманов. Колебание мелко-буржуазной стихии кончатся лишь при победе мировой революции и полном уничтожении моци буржуазии, но бандитизм может и должен быть побежден раньше силой организованной советской власти, крепостью и сознательностью красной армии.

31 мая

Село Дорогинка родина бандитского атамана ГАЕВОГО считалась бандитским селом. И действительно, когда в Дорогинку пришли первые части Н-ского полка, красноармейцы встретили вместо хлеба-соли, ружейными выстрелами. Теперь же, после того, как красноармейские части пробыли в том районе некоторое время отношение Дорогицких крестьян к красноармейцам совершенно изменилось. Крестьяне убедились, что советская власть совсем не такова, какой ее малевали ГАЕВОЙ и его шайка.

Москва, 25 мая 7Делегаты петлюровского правительства внехали в Париж с целью добиться разрешения на перемещение украинских учреждений в Венгрию.

21 101

КРАСНАЯ АРМИЯ

Киев, 1921 г.

1-го июня

ЯВКА АТАМАНА ПЕКАЛО

На днях в Полтавскую Губчека явилось добровольно девять видных бандитов с повиною, в числе явившихся атаман Пекало и писарь отряда Оверченко; остальные семь рядовые казаки из разных шаек.

ЛИКВИДАЦИЯ БАНДЫ КУРКИНА

В Николаевской волости незаможными выслежен и убит бандит Куркин. Часть бандитов разбежалась, а часть сдалась при оружии.

3-го Июня

ПОРАЖЕНИЕ МАХНОВСКОЙ БАНДЫ

Бахмут. 18 мая в селе Гайчур нашими частями настигнута одна из банд Махно. Вся банда бежала, бросив лошадей и обозы.

ЛИКВИДАЦИЯ ШАЙКИ БАНДИТОВ

В Киеве ликвидирована крупная бандитская шайка, работавшая по подложным мандатам и совершившая ряд дерзких налетов, фиктивных обысков и убийств. Главарь шайки Назаренко, старый зарегистрированный уголовный преступник, сошелся с "идейными" петлюровцами -братьями Дитковскими.

Пользуясь подложными мандатами и документами, они доставали бомбы и патроны из местных складов, что переправлялось ими в Белоцерковский уезд для банд. Бандитами было совершено несколько нападений на ответственных совработников, готовилось ограбление почты и кассы управления железной дороги.

По делу этой шайки губернской чрезвычайной Комиссией было арестовано более 100 человек, из которых 28 расстреляно.

5-го июня

ПОСЛЕДНИЕ ИЗВЕСТИЯ

КРЕСТЬЯНЕ НА БОРЬБУ С БАНДИТИЗМОМ

Черкассы. В районе ташлыцкой волости крестьянство принимало деятельное участие в ликвидации бандитизма, благодаря чему наступило полнейшее спокойствие.

ВИННИЦА. Стадецкий сельсовет постановил зорко следить за бандитами и кроме того, обратил внимание, что бандиты очень часто прикрываются видом красноармейцев, для чего необходимо усилить проверку документов у всех лиц, которые под видом красноармейцев проникают в район волости.

НОВЫЕ АБАНТЮРИСТЫ:

В Варшаве возникло новое украинско-польское общество под названием "союза" украинских хлеборобов. Союз ставит себе целью восстановление гетманства.

1055

7 июня. ЯВКА ПУГАЧА.

Не так давно в нашей газете сообщалось о целом ряде атаманов. В числе прочих была названа фамилия ПУГАЧА. В настоящее время о личности Пугача подробные сведения и, надо сказать определенно, что как личность Пугача, так и факт его добровольной явки заслуживают особого внимания.

Из показаний Пугача явствяется, что это не подкупленный бандит, который пошел на службу к контр революции, это также не атаман жаждущий почестей и положения.

В своих показаниях Пугач сообщает, что его отряд был в высшей степени дисциплинирован, всякие грабежи запрещались самым решительным образом. Судя по описанию Пугача, все показание которого дышет полной искренностью, это был именно повстанческий отряд, а не наемная или грабительская банда. А раз это так, то важно изучить корни этого повстанчества.

Что побудило Пугача с оружием в руках выступить проти Соввласти Идея самостийности Украины, -Но из показаний Пугача видно, что самостийность Украины его очень мало интересовала.

Политика хлебной развертки, -

Но вот, что пишет о ней сам Пугач: "Я не настолько близорук, чтобы быть недовольным разверткой, так как я знаю, что и в прошлом году это был единственный выход. С одной стороны масса голодных, а с другой стороны крестьяне-не хотящие продавать никак хлеба. Нужно было найти выход, и это был единственный -развертка."

Политика строгго подчинения мест центру, -Но Пугач является сознательным сторонником такой политики.

Пугач развитой, толковый человек, с довольно широким кругозором, что среди атаманов является совсем большой редкостью. Но он свихнулся на одном пункте, на котором часто свихаются люди вполне преданные советской власти-на вопросе о злоупотреблениях и беззакониях, часто чиними элементами, примазавшимися к советской власти.

Напряженность военной борьбы давала, действительно широкую возможность преступным элементам творить свои гнусные дела, именем Советской власти. У людей, умеющих подниматься над обывательскими пересудами тогда было одно желание: поскорее закончить войну и перейти к упорной длительной работе мирного государственного строительства. Но кто за деревьями не видит леса, тот неспособен избрать правильную линию. И Пугач со своим отрядом, в числе прочих, бредил советской властью, оттягивая момент перехода страны к мирному строительству к изменению и оздоровлению ~~советской власти~~ государственного аппарата.

Только теперь, когда несмотря на все нападения извне, на все козни внутри, советская власть все таки добилась мира, перешла к мирной работе, и принялась решительно очищаться от прилепившейся к ней паскости, - только теперь Пугач и его соратники увидели и сообразили, что наша власть-действительно справедливая власть трудящихся, что не воевать против нее следует, а надо всячески ей помогать. Пугач пишет:

"Когда я увидел, что злоупотребления наказываются, я сделал вывод, что теперь есть возможность со злом бороться в государственном масштабе, словом, а также вступлением в ряды честных тружеников, а не оружием, как я это в силу необходимости делал раньше, то я явился добровольно, честно предложил свои услуги не как бандит, хотя меня так и называют, а как честный человек."

Что же, лучше поздно чем никогда. Добровольная сдача такого сознательного и действительного ПОВСТАНЧЕСКОГО отряда является большой победой советской власти. Та явка Пугача особенно поучительна потому, что именно теперь под напором мелко буржуазных влияний, часто именно за массовые злоупотребления упрекают советскую власть те близорукие друзья нашей власти которые считали, что можно уничтожить все злоупотребления советской власти единым духом по щучьему велению.

Переход повстанческого отряда от кавалерийских налетов на советскую власть к повседневному сотрудничеству с властью напомнит таким товарищам, что единственный путь для трудящихся-это тяжелый длительный путь упорной созидательной работы.

При стычке банды КОШЕВОГО с нашим отрядом убито 11 бандитов во главе с атаманом КОШЕВЫМ.

12 июня. Оперировавший в Кмеринском уезде атаман ГАРАН вместе с 5 своими соратниками по бандитской работе, добровольно явился и заявил, что оставляет это гнусное ремесло и желает честно трудиться.

15 июня
------ В районе леса Колодежно Терновской волости захвачена часть банды ЗАБОЛОТНОГО. Банда разбита, отобрано 6 пулеметов.

16 июня

Из воззваний атамана СТРУКА к крестьянам Киевщины.

"Все мы из земли и землю должны защищать, сказал Бог через пророков: трудись, я тебе помогу. Так вот, не ввел равенства Бог, не введут и люди, а Вы собираетесь уравнить хозяина с гуляками. Гуляка, лодырю, что ни дай, то с.ест и оно погибнет, а сам не приобретет, а у хозяина отбери, так все будем ходить голодными.

Винница. За последнее время среди крестьян районов наблюдается перелом в сторону безпощадной борьбы с бандитизмом. На сходах крестьяне выносят резолюции о необходимости принять немедленно участие в борьбе с бандитизмом в целях его скорейшего уничтожения.

Тимановка. В Тимановке, Прилукского уезда Комнезаможными и ком, ячейкой отобрано у куркулей 18 винтовок, 8 револьверов и несколько бомб.

Положение Уманщины в смысле политическом с каждым днем все улучшается. Уезд, в котором недавно работали бандитские шайки, становится красным. Комнезамы крепнут, число их доходит до 200, по многим селам сорганизовались комсомолы и комячейки учащихся. Громную революционизирующую роль играет стоящая в районе Н-ская дивизия. Открываются читальни, клубы, организуются кружки.

17 июня.
-------- В районе расположения отделения конно-горной батареи Н-ской черкасссдивизии крестьяне очень враждебно относятся к бандам и всеми мерами помогают в борьбе с ними. На днях крестьянами села Сельницы пойманы два бандита. Общим собранием крестьян постановлено убить пойманных бандитов. Постановление приведено в исполнение.

Крестьяне Мозырского уезда явившимся бандитам: если вы еще раз к нам прийдете, В не уйдете от нас живыми.

18 июня
-------- ЯВКА МОРДАЛЕВИЧА.

Радомысль 15 июня. Перешел на сторону советской власти командующий северным фронтом повстанческих сил на правобережной украине Юрко Мордалевич. Мордалевич вместе с командующим Н-ской бригады т. ЗОМБЕРГОМ внехал в Киев.

Юрко Мордалевич обратился к командиру Н-ской бригаду тов. Зомбергу с следующим письмом: "С открытой душой и искренним сердцем вступаю я на порог новой политической жизни. Высокие справедливые цели коммунистической революции непреодолимо влекут меня к себе. Я думаю пойти в народ и работать для прекрасной будущности и блага эксплоатируемых масс. С полным сознанием своего долга перед трудящимися и с верой в общее для нас великое дело освобождения, переходу я не в силу какой либо необходимости и злонамеренной цели, а в силу непреодолимого влечения к идеалам коммунизма. Хотелось бы, чтобы мой переход поняли именно так, и не смотрели на него с предубеждением.

Юрко Мордалевич.

19 июня
-------- В рай.о не Знаменки разбита банда ЗАГОРОДНОГО, называвшая себя черноморским куренем смерти.

Крестьянами села Захмальченко, Николаевск. уезда убит бандит ВАДИК, терроризировавший всю округу.

В Андросовской волости захвачен известный бандит ГАБАЕНКО.

Балахович под суд.

В ответ на интерпеляцию депутатов польского сейма по поводу устроенных Балаховичем погромов, польский военный министр заявил, что армия Балаховича, пользовавшаяся во время войны правами экстерриториальности имело собственные суды. Теперь после заключения мира с Россией нет юридмческих препятствий для предания преступников уголовной ответственности.

Поэтому министр юстиции отдал приказ апеляционному суду восточных областей привлечь к судебной ответственности Балаховича и его компа

13 июня.
---------В Полтавском уезде задержано 17 активных участников банды ТАЦИЯ.

В Зеньковецком уезде добровольно явилось 26 участников банды ЛАНДУГА.

Радомысль. Перешли на сторону советской власти партизанс повстанческие отряды под командой атамана ВЕРХОПОВСКОГО и ГУРМАНА. Отряды перешли в полном составе и вооружении. Перешедшим предоставле возможность вернуться к мирному труду.

Умань. В Особый Отдел Н-ской явилось 30 бандитов банды ДОРОША. Во главе явившихся сотник банды ЛИБРАЗОВИЧ. Явившиеся сдали 30 винтовок, 35 сабель и 25 револьверов.

В ночь на 13 июня с.г. в м. Фастове был задержан атаман ГОЛЫЙ, бандитствовавший с 19 года. При попытке бежать Голый был убит.

Скоропацский. Петман Скоропадский обратился к украинским контр революционерам с воззванием восстановить Украину при помощи антанты

17 февраля в 4 час кони банды КОЛЕСНИКОВА повели наступлен со стороны Меловадки на ст. Калач. Вся защита, весь гарнизон станции состоял из 7 железнодорожников и 4 милиционеров. Эта горсточка людей несмотря на ночную тьму заметили движение банд и приняв бой против 500 сабель, геройски наступавшего врага в течении двух часов отбили целый ряд самых яростных атак. Бандиты, заметив малочисленность защитников станции, сделали обход, чтобы занять город. Маленькая кучка оказалась окруженной: выхода не было. Рискуя жизнью жена смазчика Шевцова, конторщик Мосовой и Зайцев попрятали у себя сражавшихся с оружием в руках, а сторож Халапский на глазах же бандитов зарыл в снег целый ящик патронов после оттуда извлеченных.

25 июня
-------- ОДЕССА. 21 июня. Губисполкомом милиция первомайского уезда награждена орденом красного знамени за энергичную работ по борьбе с бандитизмом.

28 июня.
-------- В деревне Стриковка, Коростышевск. волости приняты 2 партизанских отряда петлюровской организации атаманов ТЕРПАХОВСКОГО и ГУРМАНКА. Отряды перешли в полном вооружении со всем своим командным составом, общей численностью 169 человек.

30 июня
-------- Черкассы 25. После объявления декретов о помилован бандитов добровольно явился участник одной из банд ЯБЛОЧКИН и ПОДМАЛЬКО. Последний привел с собой еще 5 дезертиров. Не явившийся бандит НАРОДЬКО пойман.

24 июня

УМАНЬ. В Особый Отдел Н-ской бригады явилось 13 бандитов из отряда ДАРУША, оперировавшего в Шаболовском лесу. Явившиеся бандиты сдали оружие и дали торжественное обещание защищать советскую власть.

17 июня в липовецкое политбюро явился атаман повстанческого отряда МАХМЕТ, оперировавший в уезде с 1919г.

15 июля

...В распоряжение Липовецкого комнезама /Кременчугск. губ/ добровольно явились 36 бандитов во главе со своим атаманом.

Бандит СИМОНЕНКО, оперировавший в Луганском районе, прислал письмо председателю Луганского Исполкома с просьбой применить к нему амнистию ВСЕУКРАИНСКОГО ЦИК, а принять его в лагерь революционных рабочих и крестьян. В письме Симоненко сообщает о роспуске своей банды.

В Николаеве при помощи незамужних селян поймат бандит ЛУЦЕНКО, который сам выдал всю свою банду.

Вовремя последних операций против бандитов в Кременчугск. губ. убит известный вождь бандитских шаек атаман ТЕРЕЩЕНКО.

ЖИТОМИР. 12 июля. Известный атаман Лисицин явился в Житомирскую Губчека и заявил, что он со своими сподвижниками сдает оружие и переходит на сторону Советской власти. Сдалось 30 человек.

30 июля

БАХМУТ. Ликвидация бандитизма приходит к концу. Красными частями уничтожена банда СКЛЯТОВА, оперировавшая в славянском уезде. В северном Донце при преследовании потоплено 12 бандитов, остальные в панике разбежались, бросая оружие и награбленное имущество.

Тов. ФРУНЗЕ о бандитизме на Украине.

Сотрудник РАТАУ беседовал с главнокомандующим всеми вооруженными силами Украины т. ФРУНЗЕ по вопросу борьбы с бандитизмом. Тов. Фрунзе считает, что бандитизм, как вооруженная сила резко и определенно идет на убыль. Подавляющее большинство прежних крупных бандитских соединений ныне уничтожено, действуют главным образом мелкие банды. Даже из таких наиболее крупных бандитских организаций, как петлюровска и Махновская в настоящее время действуют только остатки. Петлюровцы действовавшие на территории правобережья в последнее время потерпели сильный урон в связи с последними экономическими и политическими мероприятиями советской власти. Тов. ФРУНЗЕ определенно констатирует, что огромное большинство крестьянского населения правобережья враждебно настроенно по отношению к бандитам. Среди самих петлюровских банд наблюдается полное разложение, и все более честные переходят на сторону советской власти.

Тов. Фрунзе определяет общее количество бандитов не более 1000 против прежних 10.000, особенно крупный успех в деле искоренения бандитизма достигло левобережье. Махно был вынужден, в результате крупных поражений, распустить свою армию, начавшую действовать самостоятельно.

Тов. Фрунзе отмечает выдающуюся доблесть, проявленную отрядами, принимавшими участие в ликвидации банд. Тов. Фрунзе особенно подчеркивает храбрость и энергию боевых частей.-

ВЫПИСКА ИЗ ГАЗЕТЫ "КРАСНАЯ АРМИЯ"

1921 год.

10 ноября

---------- ЧИСЛЕННОСТЬ НАСЕЛЕНИЯ Р.С.Ф.С.Р.

По данным комиссии использования при совете Труда и Обороны ,все население Р.С.Ф.С.Р. включая Украину,Кавказ и Туркестан исчислено в 130.707.600 человек. Из этого количества городское население составляет 16%,сельское население-свыше 83процентов,дети до 16 лет -45 процентов, из них детей городского населения-11 проц.Рабочих насчитывается 4.755.100 чел. /3,9 проц./ из них рабочих фабрично-заводскй и добывающей промышл. и транспортников -всего 3.780.000. По отдельным профессиям указанное число рабочих распределяется следующим образом: рабочих фабрично-заводской и добывающей промышленности 2.250.000 /59,5%/ железнодорожников,включа и служащих 1.215.000,водников 315000 сельско-хозяйствен. рабочих около 394.000грабочих мелкой промышленности 501.400 чел.

Общественное питание охватывает следующие группы:больных в больницах 225.000 чел.,призреваемых 200.000 чел.,заключенных 154.000,учащихся в высших учебных заведениях- 161.000.В детских учреждениях исключая Украину,Крым и Туркестан насчитывается 9.661.700 чел.

Эти исчисления лягут в основу при введении государственного снабжения в 1921г.-22г.

16 ноя[illegible]

-I-

Общ. отд. 116

Г А Й О Н Б А Н Д С Т Р У К А.

I.

Кресть'яне, робочі и громадяне.

Партизанскія банды Атаманов Струка и Клименка поздравляют Вас со Свет-
лым Праздником В о с к р е с е н и я Х р и с т о в а. Радостно встре-
чаете его и знаете, что чаша скорби и чужезем'ного гнета полна до дна.

ПРОДЕТ ВАШ ГОРЕ ОТ ЗЕМЛИ И ПОД ЗВОН КОЛОКОЛОВ В ЕКБ ВО ДУТ
КРЕСТЬЯНЕ, РАБОЧІЕ, НО ВЫ ДОЛЖНЫ ЗАЩИТИТЬ СВОЮ РОДНУЮ ЗЕМЛЮ И ПРАВОСЛАВ-
НУЮ ВЕРУ.

И п р о г о н и т к о м м у н и с т о в, избавит от всех
тех, т о мешает вам спокойно работать. И у с т а н о в и т на У к-
р а и н ѣ Д е л о т в о р я щ у ю п а р о д н у ю в л а с т ь.

ХРЕСТЬЯНЕ ЗАЛИШАЙТЕ СВОЇ ПОЛЯ.

РОБОЧІ РАБОТАЙТЕ У СВОЇХ СТАНОВ.

ВСІ СТОЯЧІ НА СТРАЖІ ВАШИХ ІНТЕРЕСІВ НЕ ПОЗВОЛИМО НІКОМУ ІЗДІВАТЬСЯ
НАД НАМИ.

У нас большая сила, но если понадобится по очь к вам позовем Вас, то
дружно подымайтесь, как один человек, и поспешите Богу на радость по-
томки и благо Народа жите к нам.

ГОВОРЯ ВАМ КРЕСТЬЯНЕ, РАБОЧІЕ И ГРАЖДАНЕ "ХРИСТОС ВОСКРЕС" МЫ СКА-
ЗАЛИ КАК К ВАМ СО ВСЕЙ УКРАИНЫ ПЕСЕТСЯ ПАСХАЛЬНОЕ И ТОРЖЕСТВЕННОЕ
"ВОИСТИНУ ВОСКРЕСЕ":

КОМАНДИР И ОРГАНИЗАТОР ОТРЯДОВ: I-Й С Т Р У К

II-Й К Л И М Е Н К О

Представители Рады: ЧЕРНАК, САЛУЖНЕНКО, АРТЕМЕНКО, ЗЕЛЕНКО, ГУБАЛЬ, СЕП-
ТУК, САПОГОВСКИЙ, ПЕРАДЕЛЬСКО Л., КОЧУБЕЙ, ЛОЗАЧОК, АТАМАНОВ И КЛИ-
МЕНКО.

Слева украинский текст:

ЗВІТ ТА РОЗПОРЯДЖЕННЯ УКРАЇНИ.

Партізанські загони Отамана Струка та Клименко вітає Вас з великим
празником В о с к р е с е н н я Х р и с т о в а і бажає ві всім вам
отож отрімати се свято і знайте, що чаша нашого жалю чужоземного гніту
на и повна до краю.

ПРОЙДЕ САМА ГОРЕЧ ВІД ЗЕМЛІ І ПІД ЗВІН КОЛОКОЛІВ ДО ЄКБ ВІН СТУ-
ПАТЬ ЛЮДИ ІЗ СЕЛЯНСТВА РОБІТНИКІ, ЩОБИ ЗАХИЩАТЬ СВОЮ РІДНУ ЗЕМЛЮ
УКРАЇНУ ТА СВОЮ ГРЕЦЬКУ ВІРУ.

П р о т и к о м у н і с т і в, м и в с т а н е м о

106об

тіх,хто заборонив нам спокійно працювати.М и в с т а н о в и м о н
н а У к р а і н і д і й с н у н а р о д н ю в л а д у.

СЕЛЯНЕ ЗАСІВАЙТЕ СВОЇ ЛАНИ.

РОБІТНИКІ ДО РОБОТИ.

МИ СТОІМО НА СТОРОЖІ НАШИХ ЗАГАЛЬНИХ ІНТЕРСІВ І НЕ ДОЗВОЛИМО НІ-
КОМУ ГНУЗУВАТИ З НАС.

У нас є велика сила,що як нам потрібується допомога ї ми покличе-
мо Вас то роптово ідіт як одна людина і помолившись Богові за долю і
счастя У к р а і н и ї добробут працюючого наріду ідіть за нами.

МИ КАЖЕМО ВАМ СЕЛЯНЕ ТА РОБІТНИКІ "ХРИСТОС ВОСКРЕС" І ЧУІМО ЯК
ВИ НАМ КАЖЕТЕ ОТВЕТСТВУЄМ "ВОІСТИНУ ВОСКРЕСЕ".

ОТАМАНИ ЗАЛОГ: І-ої С Т Р У К

2-ої К Л И М Е Н К О

Представники рад:ЩЕРБАК,САУЙЛЕНКО,МАРТИНЕНКО,ФЕЩЕНКО,РУБАН,СЕВ-
РУК,НИКАДИМЕНКО Л.,КОЧУБІНСЬКИЙ,МИХАЙЛЮК,АРТАМОНОВ І КЛИМЕНКО.

II.

С Е Л Я Н Е.

По тих селах,містечках,городах,де силу і владу захопили Ком-
муністи-Капиталісти жиди та їх безчесні прислужники і наймити,селянин
перестав бути господарем,хозяїном своєї власної хати,своєї землі і
усього свого хозяйства.

ПО ГРОДАМ УВЕСЬ КРАЙ,ЗАЛІЗО І НАВІТЬ ПЛУЖКІ І БОРОНИ,УСЕ ЦЕ КОМ
МУНА ТА ЧРЕЗВИЧАЙКА ЗАБРАЛА НА УЧОТ І УСЕ,ЩО МАЄ ЦІНУ І ВАРТИСТЬ,ЩО
ПОТРІБНО НАШОМУ СЕЛЯНИНУ,ВОНИ ВИВОЗЯТ НА МОСКОВЩИНУ І ЦІЛКОМ НИЩАТЬ І
РУЙНУЮТЬ НАШ,КОЛИСЬ БАГАТИЙ І ПИШНИЙ КРАЙ-УКРАЇНУ.

Коли селяне не дають по доброй волі хліба,коммуністи наводят
військову силу,беруть безневинні села під гарматний обстріл,проходять
їх смертью і пожаром.Грабують скот,не заставляють зерна навіть на а-
сіння.

НАВКОЛО БІЛОЇ ЦЕРКВІ,БІЛЯ САМОГО КИЇВА НЕ ТІЛЬКО ПАНСЬКІ ЛАНИ,
А І СЕЛЯНСЬКІ УЗЕНЬКІ СМУЖЕЧКИ-НИВКИ ЗОСТАЛИСЬ ПУСТИМИ,НЕ ЗАСІЯНИМИ.

Кругом руїна.Селяне зостались на самий більший празник-В е л ик
д е н ь--без паски.Багато чесних хозяінів повінні були покинути свої
семьі,хати і просить ласки і захисту по чужих селах,а то і просто
святкувать по лісах та болотах,бо ї у їх власних хатах коммуністи да-
вали лад і порядок свій власний;ож ось тепер селяне зрозуміли хто їх
ворог...

СЕЛЯНЕ ПОВІННІ СТАТЬ ЯК ОДИН ЧОЛОВІК,НА ОБОРОНУ СВОЄЇ ЗЕМЛІ,СВО
ІХ ЖІНОК,ДІТЕЙ І СВЯТОЇ ВІРИ.

Селяне не хочуть пахать в одну борозну,вони не хочуть приставать до коммуни і своїм трудом,потом і кровью годувати коммуну.Але капіталісти жили,багати купці та спекулянти пристали до коммуни,озброїли на свої гроші своіх синів та прихвостників та ідуть на села войною,пожаром і шлють нам поклон:

"ВИ УЖЕ У МІШКУ,ТІЛЬКО ЩЕ НЕ ЗАВЯЗАНІ."

СТАНЕМО ЖЕ РАЗОМ,ДРУЖНО ЗА СВОЮ ВІРУ,ЗА РІДНИЙ КРАЙ ЗА СВОЮ ВОЛЮ ТА ЗЕМЛЮ.РОЗІРВЕМО ЖЕ,РОЗШМАТУЕМО ТОЙ ПОГАНИЙ МУШОК У ЯКИЙ НАС СИЛОЮ ЗАПІХАЮТЬ КАПІТАЛІСТИ-КОММУНІСТИ.

"До зброї громадяне,ставайте в ряди партизанів".

Славный час настав.

Село здвігне плечима і коммуна посиплетвся як смітття.

Отаман Повстаньческих війск С т р у к

Начальник Головного Штабу Отаман К л и м е н к о

Старший Радник О п а н а с е н к о

Голова агітаціно-политичного відділу К а р а с ь

Командір I-го Повстанческого Полку Партизанів

К р а в ч е н к о

27 квітня 1919 року м.Горностайполь

III.

В О З З В А Н И Е.

Т О В А Р И Щ И Б Е Д Н Я К И.

Помните,что палачи,рабские цепи которых мы сбросили в настоящее время не спят,но они не могут и не хотят пойти против нас за свое неправое дело открытою грудью,ибо они мечтают только о жизни,жизни для них счастливой и счастья для себя они привыкли добывать только нашими спинами;они никогда не приходили и не пойдут к способу строить улучшение своей жизни собственными трудами,они понимают жизнь не иначе,как только запрягать бедноту,которая везла бы их куда и как им пожелается.

И в настоящее время они захотят эти враги:буржуазия и капиталисты со всех сторон,как бы надеть на нас свои уздечки хотя бы и не совсем прочные,похожия на немецкие,которые нам дала"Гетманщина".Этим вампирам приятно хоть сколько нибудь помучить нас и испробовать свежей крови своих потерянных работников.

И вот прислушайтесь только хорошенько сколько вокруг разносится слухов самой наглой провокации,старающейся посорить нас бедняков между

собою. В этой провокации и заключается самый скорейший способ достижения их варварских целей, если только мы перестанем быть дружными. Но мы не должны им верить, мы должны сохранить порядок и спокойствие чем предоставим возможность своим лучшим людям, которые за нас борются, получше разобраться с виновниками и дать нам ту жизнь, за которую многие из нас положили свои головы.

Мы не должны чинить самочинных расправ и грабежей, ибо это будет только портить наше работе и не допускать нас к счастливому ея концу, чего только и добиваются наши враги. МЫ ДОЛЖНЫ ТОЛЬКО СПЛОТИТЬСЯ МЕЖДУ СОБОЮ И ПОЙТИ ТЕСНЫМИ РЯДАМИ ПО ОДНОЙ ДОРОГЕ, ПО ТОЙ ДОРОГЕ, КОТОРАЯ БЫ ПРИВЕЛА НАС К ОБЩЕМУ ФРОНТУ ПРОТИВ БУРЖУАЗИИ; МЫ ДОЛЖНЫ ДОКАЗАТЬ, ЧТО БЕДНЯКОВ БОЛЬШЕ И ЧТО ОНИ СИЛЬНЕЕ, ИБО ВСЕ НА ИХ СТОРОНЕ И НЕПРАВДЕ ПОРА ПОГИБНУТЬ. ПОЭТОМУ, ТОВАРИЩИ, ВСЕ ЗА ПОРЯДОК И ПОДДЕРЖАНИЕ НАШИХ БОРЮЩИХСЯ БЕДНЯКОВ В ЛИЦЕ СПРАВЕДЛИВОЙ СОВЕТСКОЙ ВЛАСТИ, КОТОРАЯ ЕДИНСТВЕННО ТОЛЬКО ПРИШЛА НА ПОМОЩЬ И ВЫРУЧКУ НАС КАК БРАТЬЕВ НА УКРАИНЕ.

АТАМАН I-ГО РЕВОЛЮЦИОННАГО ПРИТИЗ. ПОССИЙСКОГО ПОЛКА

С Т Р У К

ПОЛИТИЧЕСКИЙ КОМУН. ПОЛКА Б У С Я Ц К И Й

СОТРУДНИК ЦЕНТРАЛЬНОГО БЮРО КОМУНИСТИЧЕСКИХ ОРГАНИЗАЦИЙ ОКУПИРОВАННЫХ МЕСТНОСТЕЙ Т О В. Г Е О Р Г И Е В С К И Й

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ПОЛКОВОГО СОВЕТА И КОМЕНДАНТ Г О Р Д И Е Н К О

СЕКРЕТАРЬ М А Р Т Ы Н Е Н К О

Исп. об. Гредначальника /подпись/ За нач. отд. /подпись/ Делопроизв. /подпись/
С подлинным верно: делопр. Киевск. обл. ком. с. городов /подпись/.

Крестьянский Струковский отряд ввззвание.

Братья офицеры, солдаты, рабочие и крестьяне, к Вам обращаюсь в этот исторический для нас и для родины час. Родина гибнет от нашествия красных, расстреливаются наши семьи, грабят наше добро, изнасиловываются жены и сестры латышами, китайцами и мадьярами, закрываются церкви и надругаются над святыней и всем, что дорого для нас. Край наш стонет и ждет освобождения. Освободить должны мы, нас здесь много и я думаю, что тот у кого остались семьи и родные, у кого кровь кипит и рвется в бой с врагами народа. Тот Киев, где гудят колокола церквей, куда собирались тысячами на поклон, теперь туда приводят в десять раз больше на расстрел и кровь течет рекою, кровь наших семей и всех православных. Голос наших отцов доносся и до Одессы, къ нам, призывающий стать в ряды нашего отряда и скорее освободить их от чрезвычаек и коммуны, и дать свободно к наступающему великому дню воскресения христова. нас ждут всех встретиться въ своих селах и со своими родными. Встаньте же скорее и кто, что имеет, с тем спешите к нам и вместе с громкими криками "слава" понесемся как орлы освобождать своих. Атаман крестьянского отряда полковник Струк. Ад"ютант отряда Вернах.

Всем, кому дорог родной край, свои села и семьи, кто считает себя патриотом, кто жаждет освобождения своей родины от врага-большевиков и коммунистов, тот, не думая ни одной минуты, вступай в крестьянский струковский отряд, где стоят твои братья, цель которых освобождения своего края. Атаман крест. отр. полк. Струков. Ад"ютант отряда Вернах. Запись производится в гост. "Палермо" на Ришельевск. ул. 62, ком. 4 Отряд помещается на Канатной ул. в казарм. 14 мехотн. див.; справляться у дежурн писаря Маркового батальона" Газета "Об. Листок" 15-28 января 1920 г. № 14. -

Малороссийские марсиане.

Братья селяне. Мы-ваши атаманы -Клименко, Струк, Зимусило, Кожа, Приходько, Лазаренко-уже более года ведем беспощадную борьбу с красными бандитами, называющими себя коммунистами. Селяне. В этой борьбе нет и не может быть никакого перерыва. Пока жоть один бронштейновский наемник будет поганить нашу землю, мы не сложим оружия. Стоны наших жен и детей, стоны окровавленного, разоренного селянства зовут нас к дальнейшей борьбе. Мы должны мстить, да так, чтобы красная сволочь дрожала от ужаса. Вспомним имена народных вождей Малороссии и их славных казаков. Селяне. Нет нам другого выхода: либо сокрушить красного зверя, либо очутиться под его пятой. Если случится последнее, погибнем мы, погибнет родной край. Троцкий-Бронштейн закабалит православные храмы, разделит между своими единоверцами наши тучные земли превратит нас в рабов до скончания века. Селяне. Красные лгут, говоря, что они вынашивают народное благо. Мы видим, как они понимают это благо. Бронштейн загонял в социалистический рай при помощи косоглазых желтых бандитов-китайцев и кровавых "чрезвычаек". Мало ли было источено крови из Ваших жил в проклятых чрезвычайках. Теперь Вас хотят добить окончательно. Красная погань жаждет уничтожить Христа и водворить на земле царство дьявола. Селяне. Родная история знает много тяжелых минут. Нас клевали татары, в нашей крови захлебывались Крым и Литва. Но казачество, доблестное, рыцарское казачество всегда спасало родную страну. Перед казацкими знаменами склонялись к земле все враги. Это знамя теперь подняли мы во имя спасения родины и православной веры и все мы должны сплотиться под этим великим национальным знаменем. Селянство. С мечем в руке, с крестным знамением в сердце разгромим красного антихриста, круши без всякой пощады дьявольское царство. Твой семейный очаг разрушен до тла. Твоя жена и дочь насилуются красными комиссарами, твои братья подвергаются мукам сатанинским чрезвычаек. Православный храм руками безбожников обращен в конюшню Проклятый Бронштейн кует тебе цепи рабства. Сбрось это иго, встряхни ужасную нечисть, вспомни подвиги твоих великих предков. Селяне. На православном храме гудит колокол "спасай родную" страну и православную

веру." Мы, атаманы, зовем вас: "идите к нам, становитесь в ружье под наши знамена. С нами Бог, с нами правда. Нам помогают доблестные добровольческие полки. На нас с великой надеждой взирает вся трудовая Россия." Селянство. Твои мозолистые руки должны сжаться в грозный кулак. Смерть Нахамкесам и Бронштейнам и всем татям, ворвавшимся в твой дом. Смерть китайским и латышским бандитам, щелкающим зубами на крестьянское добро. Долой красную иудову звезду: Все к оружию. Нельзя медлить. За промедление следует позор и мучительная смерть. Селяне. Мы, атаманы; Клименко, Струк, Закусило, Кожа, Приходько и Лазаренко зовем вас к последней смертной схватке с красной нечистью, Мы не сойдем с своего поста, пока родной край терзается волчьими советскими стаями. Вы нас знаете и верите, что мы ведем вас по правильному пути. Трудовой хлебороб. Иди за нами. Помни, что мы не пожалеем отдать нашу жизнь за счастье селянства. За счастье, за волю, за веру, за землю трудовому народу. Атаманы Клименко, Струк, Закусило, Кожа, Приходько и Лазаренко.

Призыв к крестьянам Малороссии.

К Вам, крестьянам Малороссии, обращаемся мы, представители повстанцев и партизан, борющихся с первых дней революции, от которых звучит во всем мире имя партизан, сражающихся с узурпаторами, насильниками всех народов - коммунистами-большевиками. Все идите в наши ряды, в ряды малороссийских партизан. Мы идем под знаменем первого Малороссийского добровольческого партизанского отряда, мы свои ряды сомкнули в нем. Вам место в наших рядах, в которых стойко и честно стоят ваши братья. Со всех концов стекаются к нам славные сыны-герои Малороссии. Собирается казачество на ратный бой с врагами, сыны славных предков-запорожцев. Вспомните эти времена, когда все казаки, по единому кличу своих вождей слетались, как орлы, чтобы стать за защиту родного края и веры православной. Все святые угодники зовут вас стать в ряды, чтобы на последний раз дьявольское племя дало жить свободно и веровать всем христианам. Вам путь покажут все те, кто честно борется на фронте и защищает интересы родины и государства, путь в первый малороссийский партизанский отряд, который геройски сражался и сражается. Мы все Ваши, - идите к нам.

Газета "Киевская Русь" 25 ноября 1919 г. № 5.

Об"явление о приеме в Севастопольский морской корпус.

По приказанию Главнокомандующего вооружен. силами на юге России осенью этого 1919 г. Морское Управление приступает к возсозданию личнаго состава флота. К поступлению в младшую гардемаринскую роту будут допущены молодые люди, окончившие одно из среднеучебных заведений и имеющие к первому октября этого года не более 21 года включительно. К поступлению в младшую кадетскую роту будут допущены воспитанники средних учебных заведений, окончившие три класса и имеющие к 1 октября этого года не более 15 л. включительно. Прошения должны быть поданы на имя Директора Корпуса не позже 1 октября. К прошению должны быть приложены следующие документы: 1/ метрическое свидетельство о рождении и крещении вступающаго, 2/ копия с послужного списка отца, 3/ 2 фотограф. карточки определяемаго и 4/ аттестаты или удостоверения о действительном окончании соответствующих классов средне-учебных заведений. Все означенные документы обязательно должны быть законным порядком удостоверены. На медицинский осмотр должны явиться все подавшие прошения: в младшую гардемаринскую роту 11 октября, в младшую кадетскую роту 12 октября к 10 ч. утра, для чего к этому времени на Графскую пристань будет выслан буксирный пароход. Признанные годными к приему на медицинском осмотре /особое внимание надлежит обратить на зрение 0,7 и 0,5/, будут допущены на конкурс аттестатов. Все выдержавшие конкурс аттестатов принимаются на казенный счет.-

Где материалы по выставке?

I Получить у Лившицы все циркуляры Евотдела.

III 1) Указать на книги Гессена и Дубнова.

4) Представить Бюллетени Евотдела и заказ отчёт Евотдела из книги 3 года Нац. политики.

5) Указать на ев. секции при Наркомпросе Ц.Б. Евсекций, Главполитпросвет, ~~М.К.~~ Главпрофобр и др.

6) Обратиться за материалами к Левитану, пов. Эйрус из Евотдела, т. Мордилеву и ~~Ру~~ Хрустальный (Зарядьевский) (Наркомсобес) в Бронштейну

IV 1) Указать на работу Евотдела в ев. колониях

2) у Левитана

4) Привлечение евреев к земледелию, указ. на артели и коммуны в Витебск. Смол. Гомель и др. губ.

„Унзер Фрайт" от 26 ноября

Вильно печатает текст протеста Бѣлорусскаго правительства против еврейских погромов изданный в Ковнѣ 14 ноября

Сл.

Возваніе

Много вѣков живут в Бѣлоруссіи евреи вмѣстѣ с нами, одна и та же земля прикрытая могилами прежних родов и поколѣній кормит ~~терпит~~ теперь бѣлоруссов и евреев, которые там живут.

Богатство и культура Бѣлоруссіи созданы совмѣстным трудом всѣх слоев населенія.

Бѣлорусскій народ раньше никогда не запятнал себя ненавистью к евреям или их кровью, теперь к нам приходят печальныя вѣсти из тѣх мѣстностей которые оккупированы большевиками и поляками, что там организовались банды которые грабят евреев и темныя силы сѣют вражду между нашим хорошим бѣлорусским населеніем.

Бѣлорусское правительство выражает свое удивленіе по этому поводу, что окупанты захватившіе

территорію Бѣлоруссіи
допускают и не
останавливают позорныя
выступленія против
наших Сограждан — евреев.
Будучи принуждены
ИЗ-1а оккупантов
оставить родную Землю
далеко от тебя — Бѣлорус
скій народ и не имѣя
возможности быть хозяи
ном в своей стране
~~обращ~~ вызывает к тебѣ
твое Законное правительство:
„не дай завести себя
от чужих подстрекателей"
Еврейскій народ страдал
в прошлом вмѣстѣ с
нами и страдает теперь
тоже вмѣстѣ с нами
в опустошеніи переживаемое
теперь нашей родиной.
Еврейскій народ не
против нас, он работал и
будет работать вмѣстѣ
с нами ~~незави~~ чтобы
создать независимую
и нераздѣльную Бѣлоруссію,
ея культуру и эконо
мическое благосостояніе.
Бѣлорусскій народ! не
против евреев, а вмѣстѣ
с ними на борьбу против
поработителей и угнета
телей, против безправія
и за любовь человѣка к
человѣку без различія
национальностей

Да здравствует мирное
сожительство всѣх
народов в свободной
независимой Бѣлоруссіи.

Правительство
Бѣлорусской народной
республики.

Ковно
14 Іюня 1921 г

110 об

Копия

112

№ 1130

СІОНІСТИЧНИЙ КОНГРЕСС УКРАЇНА

/Власне кореспонденція "Української Трибуни"/

Карлові Вари, 7 вересня.

Восьмий сіоністичний конгресс, який перед тим кілька днів откривався в Карлових варах /Карлсбад/, привітав Україну досить добрим словом. Це й зрозуміло, коли згадати, що на Україні живе мабуть більші кількість євреїв по всіх інших європейських державах взятих разом.

На жаль увагу, з якою сіоністичний конгресс приймав Україні, не може бути назване прихильною. Президент конгресу д-р Н. Соколов у своїй вступній промові лише часто згадував Україну, але тільки в зв'язку з жидівськими погромами, які там відбулися в останніх роках.

Природньо річ, що з учасників конгресу не до кого викликати особливо теплих почувань до України, як до цілого, і до українського народу, яко господаря того краю, як рясно полилася жидівська кров. Але треба щирати справедливість конгресу та його президентові. Справа жидівських погромів на Україні обмірковувалася взагалі не, а тим більше історично лише. Ні в кого не тяжко лежить пильним, ні про ти того не має відомості і нікого не обвинувачують. Суд і кінець не повинна бути домінуючою метою.

Щоб як слід оцінити значіння цих об'єктивності конгресу треба зазначити, що міркуючі українські круги сили робили все в їх силах, аби правдиво поінформувати учасників конгресу про дійсне відношення українського народу і кращих його до жидівського питання. Повірений у справах У.Н.Р. в Німеччині д-р Г. Сильвестрович разом з референтом-пресового відділу посольства У.Н.Р. в Берліні мали до Карлових вар, щоб зазнайомити конгресових делегатів з відомими сіоністичного руху. На кількох конференціях і приватних розмовах названим особам подавався виклад відносин сіоністичної правдивий стан справи. Дякуючи цьому, на конгресі досі не було і можно сподіватись не буде і далі -протиукраїнських виступів.

Д-р Вальдман заявив в Карлових варах, що він час подержатись конгресс, щоб постійно бути в контакті родавцями кого кругами и в разі потреби служити інформаційним матеріялом.

Це добре враження зробило також привітання, з головника з днем відкриття конгресу від уряду України, надзвичайної місії У.Н.Р. в Чехо-Словаччині М.А. Славинського. В привітанні сказано: Уряд У.Н.Р. хоче мати з сіоністичному конгресі особі привітання українського народу. Я виконую це доручення з тим більшою приємністю, що на конгресі може вважатися репрезентативним заступництвом жидівського народу в цілім світі. Від часі всього останнього конгресу в Відні в 1913 році відбилось події світового значіння. Одною з найбільших від цих страдем є та що жидівський народ, якому цивілізація і всі народи земні так багато завдячують, зробився повітряним фактором світової політики. Не хотів би пропустити цей нагоди, щоб не підкреслити всієї ролі, яку відіграє в тій частині жидівського народу, що живе на території України, в історії цього краю. Зазначаю, що з тим більшим жалем, що в останніх роках українсько-жидівські переслідування в різних боків. Виступи вояцтво цих воно стало різним тягарем лежать на українському народі, як і на жидівській расі. Чого ми не як горячого бажаємо, що того, щоб у краю як можливо настав спокій, ми могли загоїти рани, нанесені в останніх роках взаємовідносин.

Конгресс розпадається на низку комісій, до територіально-державної приналежності делегатів. Ці комісії мають вирішити кожна праця над упорядкованим матеріялом їм. Матеріял робиться все повільно, цих матеріялах знайшли місце не тільки явища негативні і позитивні, особливо в обсягу зах. політства і практичного уряду в цій справі. Г.М.

Укр. Триб. № 10

від 11 вер. 1921 р.

№ 1130

Копия

СІОНИСТИЧНИЙ КОНГРЕСС УКРАІНА

/Власна корреспонденція "Украінскоі Трибуни"/

Карслові Варі, 7 вересня.

Всесвітній сіоністичний конгресс, який перед тижнем открився в Карлових варах /Карлсбаді/, присвятив Украіні досить богато уваг. Це й зрозуміло, коли згадати, що на Украіні живе майже стількі жидів, скількі по всіх инших европейських державах, взятих разом.

На жаль увага, яку сіонистичний конгресс присвятив Украіні, не може бути названа прихильною. Президент конгрессу д-р Н. Соколов у своій вступній промові дуже часто згадував Украіну, але тільки в звязку з жидівськими погромами, які там відбулися в останніх роках.

Природна річь, що в учасниках конгрессу це не могло викликати особливо теплих почувань до Украіни, яко цілого, і до украінського народу, яко господаря того краю, де так рясно поливалася жидівська кровь. Але треба відати справедливість конгрессу та його президентові. Справа жидівських погромів на Украіні обміркувалася загально, як певне історичне явище. Ні в кого не тикано ~~пальцями~~ пальцями, ні проти кого не нацьковуване і нікого не обвинувачуване. Сум і жаль, а не помста були доминуючою нотою.

Щоб як слід оцінити значіння цей об.ективности конгрессу треба зазначити, що міродайни украінські круги зробили все, що було в іх силах, аби правдиво поінформувати учасників конгрессу про дійсне відношення украінського народу і кращих його по доставників до жидівського питання. Повіренний у справах У.Н.Р. в Німеччині д-р Р. Смаль-Стоцький разом з референтомпрессового відділу посольства У.Н.Р. в Нумеччині ще за кілька днів до відкриття конгрессу поіхали до Карлових вар, щоб завязати персональні стосунки з провідниками сіоністичного руху. На кількох конференціях і приватніх розмовах названим особам пощастило вияснити провідникам сіоніст правдивий стан справи. Дякуючи цьому /на конгрессі досі не було й можно сподіватись не буде й далі -протиукраінських виступів.

Д-р Вальдман залишився в Карлових варах на весь час доктриватиме конгресс, щоб постійно бути в контакті з родайними його кругами и в разі потреби служитим інформаціями матеріялами.

Дуже добре вражіння зробило також привітання, виголошення в день видкриття конгрессу від умени голові дипломатичної місії У.Н.Р. в Чехо-Словаччині М.А. Славинського. В привіттані сказано: "Уряд У.Н.Р. доручив мені передати 12 сіонистичному конгрессові привітання украінського народу. Я виконую це доручення з тим більшою пріемністью, що Ваш конгресс може вважатися репрезантативним заступництвом жидівського народу в цілім світі. Від часі вашого останього конгрессу в Відні в 1913 році відбілись події світового значиння. Одною з найвидатніших під цим оглядом є та що жидівський народ, якому цивілізація і всі народи землі так богато завдячують, зробився повадним фактором світової політики. Я не хотів би пропустити цей нагоди, щоб не підкреслити великої роли, яку відограла та частина жидівського народу, що живе на терріторіі Украіни, в історіі цього краю. Зазначаю це з тим більшим жалем, що в останні роках украінське жидівство зазнало нечуванних переслідувань з ріжни боків. Виступі жертвою яких воно стало рівним тягарем лежать на украінським народові, як і на жидівський расі. Чого ми як горячийще бажаємо, це того, щоб у краю як найскорше настав спокій, аби ми могли загоіти рани, нанесені в останніх роках жидівським співгорожанам.

Конгресс распадається на низку земляцтво, відповідно до теріторияльно-державної принадлежности делегативу. В украінським земляцтві провадиться жвава праця над упорядкуванням матеріялів інформаторів робиться все можливе, щоб і цих матеріялах знайшли місце не тільки явища негативні, але і позитивні, особливо з обсягу законодатства й практики украінського уряду в цій справі. Г.М.

Укр. Триб., 107

1921

ВЕР. 1921 р.

114

№ 1130

Копия

СІОНИСТИЧНИЙ КОНГРЕСС УКРАІНА

/Власна корреспонденція "Украінскоі Трибуни"/

Карслові Вари, 7 вересня.

Всесвітній сіоністичний конгресс, який перед тим нем открився в Карлових варах /Карлсбаді/, присвятив Украіні досить богато уваг. Це й зрозумило, коли згадати, що на Украіні живе майже стількі жидів, скількі по всіх инших европейських державах, взятих разом.

На жаль увага, я у сіинистичний конгресс присвятив Украіні, не може бути названна прихильною. Президент конгрессу д-р Н. Соколов у своій вступній промові дуже часто згадував Украіну, але тільки в звязку з жидівськими погромами, які там відбулися в останніх роках.

Природна річь, що в учасниках конгрессу це не могло викликати особливо теплих почувань до Украіни, яко цілого, і до украінського народу, яко господаря того краю, де так рясно поливалася жидівська кровь. Але треба відати справедливість конгрессу та його президентові. Справа жидівських погромів на Украіні обміркувалася загально, як певне історичне явище. Ні в кого не тикано ~~явище~~ пальцями, ні проти кого не нальковуване і нікого не обвинувачуване. Сум і жаль, а не помста були доминуючою нотою.

Щоб як слід оцінити значіння цей об.ективности конгрессу треба зазначити, що міродайни украінські круги зробили все, що було в іх силах, аби правдиво поінформувати учасників конгрессу про дійсне відношення украінського народу і кращих його по доставників до жидувського питання. Повіренний у справах У.Н.Р. в Німеччині д-р Р. Смаль-Стоцький разом з референтом прессового відділу посольства У.Н.Р. в Нумеччині ще за кілька днів до відкриття конгрессу поіхали до Карлових вар, щоб завязати персональні стосунки з провідниками сіоністичного руху. На кількох конференціях і приватніх розмовах названим особам пощастило вияснити провідникам сіоніст правдивий стан справи. Дякуючи цьому, на конгрессі досі не було й можно сподіватись не буде й далі -протиукраінських виступів.

Д-р Вальдман залишився в Карлових варах на весь час доктриватиме конгресс, щоб постійно бути в контакті з родайними його кругами и в разі потреби служитим інформаціями материіялами.

Дуже добре вражіння зробило також привітання, виголошення в день видкриття конгрессу від умени голові дипломатичноі місіі У.Н.Р. в Чехо-Словаччині М.А. Славинського. В привіттані сказано: "Уряд У.Н.Р. доручив мені передати 12 сіонистичному конгрессові привітання украінського народу. Я виконную це доручення з тим більшою пріемністю, що Ваш конгресс може вважатися репрезантативним заступництвом жидівського народу в цілім світі. Від часі вашого останього конгрессу в Відні в 1913 році відбілись подіі світового значиння. Одною з найвидатниших під цим оглядем е та що жидівський народ, якому цивілізація і всі народи землі так богато завдячуютт, зробився повадним фактором світовоі політики. Я не хотів би пропустити цей нагоди, щоб не підкреслити велікоі роли, яку відограла та частина жидівського народу, що живе на терріторіі Украіни, в історіі цього краю. Зазначаю це з тим більшем жалем, що в останні роках украінська жидівство зазнало нечуванних переслідувань з ріжни боків. Виступі жертвою яких воно стало рівним тягарем лежать на украінським народові, як і на жидівський расі. Чого ми як горячи ще бажаемо, це того, щоб у краю як найскорше настав спокій, аби ми могли загоіти рани, нанесені в останніх роках жидівським співгорожанам.

Конгресс распадаеться на низку земляцтво, відповідне до теріторияльно-державноі принадлежности делегативу. В украінським земляцтві провадиться жвана праця над упорядкуванням матеріялів інформаторів робиться все можливе, щоб і цих матеріялах знайшли місце не тільки явища негативні, але і позитивні, особливо з обсягу законодатства й практики украінського уряду в цій справі. Г.М.

Ук. Триб. №107

від 11 вер. 1921 р.

Т О

115

Копия

№ 1130

СІОНИСТИЧНИЙ КОНГРЕСС УКРАЇНА

/Власна корреспонденція "Українскої Трибуни"/

Карлові Вари, 7 вересня.

Всесвітній сіоністичний конгресс, який перед тиж
нем открився в Карлових варах /Карлсбаді/, присвятив Україні
досить богато уваг. Це й зрозуміло, коли згадати, що на Укра-
їні живе майже стільки жидів, скільки по всіх инших европе-
ських державах/взятих разом.

На жаль ужага, а у сіонистичний конгресс присвя-
тив Україні, не може бути названим прихильною. Президент кон-
грессу д-р Н. Соколов у своїй вступній промові дуже часто з-
згадував Україну, але тільки в звязку з жидівськими погрома-
ми, які там відбулися в останніх роках.

Природна річь, що в учасниках конгрессу це не
могло викликати особливо теплих почувань до України, яко
цілого, і до українського народу, яко господаря того краю, де
так рясно полилася жидівська кровь. Але треба відати
справедливість конгрессу та його президентові. Справа жидів-
ських погромів на Україні обміркувалася загально, як певне
історичне явище. Ні з кого не тикано ~~явище~~ пальцями, ні про-
ти кого не наньковуване і нікого не обвинувачуване. Сум і
жаль, а не помста були доминуючою нотою.

Щоб як слід оцінити значіння цеї об'єктивности
конгрессу треба зазначити, що міродайни українські круги зро-
били все що було в їх силах, аби правдиво поінформувати уча-
стників конгрессу про дійсне відношення українського наро-
ду і кращих його по доставників до жидівського питання.
Повіренний у справах У.Н.Р. в Німеччині д-р Р. Смаль-Стоць-
кий разом з референтом прессового відділу посольства У.Н.Р.
в Німеччині ще за кілька днів до відкриття конгрессу поїха-
ли до Карлових вар, щоб завязати персональні стосунки з про-
відниками сіоністичного руху. На кількох конференціях і
приватніх розмовах названим особам пощастило вияснити про-
відникам сіоніст правдивий стан справи. Дякуючи цьому/на
конгрессі досі не було й можно сподіватись не буде й далі
-протиукраїнських виступів.

Д-р Вальдман залишився в Карлових варах на весь
час доктриватиме конгресс, щоб постійно бути в контакті з
родайними його кругами й в разі потреби служитим інформаці-
ями матеріялами.

Ду є добре враження зробило також привітання, ви-
голошення в день відкриття конгрессу від умени голові ді-
пломатичної місії У.Н.Р. в Чехо-Словаччині М.А. Славинськог
В привіттані сказано: "Уряд У.Н.Р. доручив мені передати 12
сіонистичному конгрессові привітання українського народу.
Я виконую це доручення з тим більшою приємністю, що Ваш
кригресс може вважатися репрезентативним заступництвом
жидівського народу в цілім світі. Від часі вашого останього
кригрессу в Відні в 1913 році відбілись події світового зна-
чиння. Одною з найвидатніших під цим оглядом є та що жидів-
ський народ, якому цивілізація і всі народи землі так богато
завдячують, зробився поважним фактором світової політики. Я
не хотів би пропустити цеї нагоди, щоб не підкреслити велі-
кої ролі, яку відограла та частина жидівського народу, що ж
ве на терріторії України, в історії цього краю. Зазначаю
з тим більшим жалем, що в останні роках українська жидівст
зазнало нечуваних переслідувань з ріжних боків. Виступі ж
вою яких воно стало рівним тягарем лежать на українським
народові, як і на жидівській расі. Чого ми як горячі ще
бажаємо, це того, щоб у краю як найскорше настав спокій, аб
ми могли загоїти рани, нанесені в останніх роках жидівськ
співгорожанам.

Конгресс распадається на низку землятство, відповідно
до теріторияльно-державної принадлежности делегативу. У В
раїнським землятстві провадиться жвава праця над упорядку-
ванням матеріялів інформаторів робиться все можливе, щоб
цих матеріялах знайшли місце не тільки явища негативні,
і позитивні, особливо з обсягу законодатства й практики
[illegible] в цій справі. Г.М.

№ 133

116

Т О В А Р И Щ И К Р А С Н О А Р М Е Й Ц Ы.

Вы задумались над тем, что вы делайте. Зачем вы идете разоружать Украинский Трудящийся народ. Вам говорят, что против вас дерутся Украинские буржуи и помещики. Потребуйте у своих командиров и комиссаров, чтоб они показали вам этих помещиков и буржуев. Мы не верим, что-бы ваше сердце не сжалось от боли при виде убитых вами крестьян с мозолистыми руками и худыми загорелыми лицами. Мы защищаем свое право на свободную жизнь. Мы не посягаем ни на чью свободу. Собирайтесь на митинги обсудите и высылайте к нам делегации. Общий язык между трудящимся всегда найдется. Наш враг мировая буржуазия. И только провокаторы ведут нас против Украинского крестьянина.

Дайте нам спокойно создавать свободную жизнь на Украине, как мы не мешаем делать вам тоже у вас на родине.

ПОСТАНЦЫ УКРАИНЫ

Проклемация распространявшая Тютюновцами в районе Первомайска /Голты/ в Марте 1920 г.

№ 133

Т О В А Р И Щ И

К Р А С Н О А Р М Е Й Ц Ы

Вы задумывались над тем,что вы делаете.Зачем вы идете разоружать Украинский Трудящийся Народ.Вам говорят,что против вас дерутся Украинские буржуи и помещики.Потребуйте у своих командиров и комиссаров,чтобы они показали вам этих помещиков и буржуев.Мы не верим,чтобы наше сердце не сжалось от боли при виде убитых вами крестьян с мозолистыми руками и худыми загорелыми лицами.Мы защищаем свое право на свободную жизнь.Мы не посягаем ни на чью свободу.Собирайтесь на митинги обсудите и высылайте к нам делегации.Общий язык между трудящимися всегда найдется.Наш враг-мировая буржуазия.И только провокаторы ведут вас против Украинского крестьянина.

Дайте нам спокойно создавать свободную жизнь на Украине как мы не мешаем делать вам то же у Вас на родине.

ПОСТАНЦЫ УКРАИНЫ.

Прокламация, распространявшаяся Тютюновцами в районе Первомайска (Юго) в марте 1920 г.

Копия. 118

В І Д О З В А

до еврейського населения.

На привеликий жаль де які особи з еврейської молоді потягнулися до большовицької авантюри і почали проповідувати комунизм в якій і самі не вірили. Деспотичним поводженням большовиків з релігією, селянством та з еврейським населенням, а також грабунками, вони визвали до себе ненависть усіх честних людей. В той час, коли славетні борці за права народу- ЗАПОРІЖЦІ ведут завзяту боротьбу з грабіжниками, де які темні личности стараються скористуватись цим, щоб натравити и одну нацию на другу. З одного боку підбивают еврейське населення виступати проти республіканського війська, лякаючи населення, що коли воно не буде боронитися, то вісь його перерижуть, а з другого боку підбивают козаків на росправу з еврейством.

Вся цячерносотенна праця буде гостро каратись.

Тому мною видани самий гострий наказ під загрозою смерти не виступати проти мирного еврейського населення, та взагалі проти мирного люду, а з другого боку звертають до еврейського населення, щоб воно усима засобами приминяло ворожнечу проти Українських Республиканських військ. Я гадаю, що еврейське населення віднесеться з повним довіррям до мене та до рученних моєї інспектурі Запорізьких військ і всі сили свої положит, абе допомогти мені положити кінец виникнувшій ворожнечі. Там де не буде виступу проти військ республіки з боку еврейського населення там забезпечу Вам самое гарне до Вас відношення військ и населення.

ДЕРЖАВНИЙ ІНСПЕКТОР РЕСПУБЛІКАНСЬКИХ

ЗАПОРІЖСКИХ ВІЙСК, ОТАМАН МИКОЛА ГАВРИШКО.

4 Червня 1919 року.

копия.

119

В І Д О З В А

до еврейського населення.

На привеликий жаль де які особи з еврейськоі молоді потягнулися до большовицькоі авантюри і почали проповідувати комунизм, в якій і самі не вірили. Деспотичним поводженням большовиків-комунистів з релігією, селянством та з еврейським населенням, а також грабунками, вони визвали до себе ненависть усіх честних людей. В той час, коли славетні борці за права народу-ЗАПОРІЖЦІ ведут завзяту боротьбу з грабіжниками, де які темні личності стараються скористуватись цим, щоб натравити одну націю на другу. З одного боку підбивают еврейське населення виступати проти республіканського війська, лякаючи населення, що коли воно не буде боронитись, то військ його перерижуть, а з другого боку підбивают козаків на росправу з еврейством.

Вся ця черносотенна праця буде гостро каратись.

Тому мною виданий самий гострий наказ під загрозою смерти не виступати проти мирного еврейського населення, та взагалі проти мирного люду, а з другого боку звертають до еврейського населення, щоб воно усіма засобами припиняло ворожнечу проти Украінських Республиканських війск. Я гадаю, що еврейське населеннф віднесеться з повним довіррям до мене та доручених моеі інспектурі Запоріжських військ і всі сили своі положит, абе допомогти мені положити кінец виникнувшій ворожнечі. Там де не буде виступу проти військ республіки з боку еврейськоно населення там забезпечу Вам саме гарне до Вас відношення військ і населення.

ДЕРЖАВНИЙ ІНСПЕКТОР РЕСПУБЛІКАНСЬКИХ
ЗАПОРІЖСЬКИХ ВІЙСК, ОТАМАН МИКОЛА ГАВРИШКО.

4 Червня 1919 року.

Ко всем погромленным и разоренным белогвардейскими бандами.

120

Деникинское нашествие на юге России и временная оккупация им Украины, периодический захват тех или иных местностей разными „батьками“, гетманами, петлюровцами и прочими белогвардейцами под всевозможными лозунгами: самостийников, безвластников и просто грабителей; каждый раз сопровождалось массовыми расстрелами рабочих и крестьян, беспощадными грабежами, насилиями и погромами, пред зверствами каковых бледнеют ужасы николаевских погромов.

Советской власти, освобождающей те или иные территории Украины от кровавого разгула и кошмара золотопогонной Деникинской орды и пьяных—кровавых оргий различных банд приходится на каждом шагу встречаться с разоренными, разгромленными массами городской и деревенской бедноты, оставшимся без крова, хлеба, одежды и обуви, среди каковой свирепствуют различные эпидемические заболевания с массовыми смертными исходами.

Советская власть, рожденная в октябрьские дни пролетарской революции, ставящая своей целью осуществления социализма, не к идеи, а определенных форм коммунистического строительства, положенных в основу пролетарского общества не может пройти мимо этих разоренных, обездоленных рабоче-крестьянских масс, не приняв решительные меры к улучшению их положения путем оказания спешной помощи: единовременными денежными особиями, материальной помощи-горячей пищей, одеждой, обувью, бельем и медико-санитарной помощи; и основной—восстановлением разрушенных хозяйств и инвентаря и пред ставлением труда.

Проведение в жизнь всей этой краткой программы помощи и возложено на подотделы помощи жертвам контр революции при местных отделах Социального Обеспечения, а до их организации на представителей эмиссаров Уполномоченнаго Народного Комиссариата Социального Обеспечения.

Разоренная и разгромленная белогвардейцами беднота знай, что это не филантропия, не случайная подачка, а организованная государственная помощь, оказываемая Вам впредь до получения возможности своим трудом заработать хлеб насущный и немного оправиться от причиненных белыми убытков.

Нашим лозунгом сегодняшняго дня является: **хлеб, одежда и обувь—голодным и нагим; медико-санитарная помощь—больным и кров—выкинутым на улицу.** С таким планом мы приступаем к работе в области Обеспечения пострадавших от контр-революционных банд в реоккупированной, освобожденной нами из под кровавой деникинской стопы Красной Украине.

Уполномоченный Народного Комиссариата Социального Обеспечения **М. Голодец.**

г. Конотоп.

Конотоп, тип. Союза Кооперативов.

К погромленной еврейской бедноте Украины.

Погромная вакханалия на Украине, с массовыми избиениями, насилиями и вырезыванием еврейскаго населения, разыгрывающаяся каждый раз при захвате власти белогвардейскими бандами: петлюровцами различными „батьками", гетманами под всевозможными лозунгами самостийников, безвластников и просто грабителей; достигла своего апогея в эпоху кратковременнаго царствования деникинской золотопогонной орды.

Пред ужасами последних зверских еврейских погромов бледнеют погромы царистской России и Польши.

Испанская инквизиция с ея уточенно-зверскими пытками ничто по сравнению с садическими пытками, применявшимся деникинцами.

Нет слов в человеческом лексиконе, для описания всех ужасов последних погромов и всего пережитого еврейством Украины.

Улицы городов и местечек залиты кровью убитых стариков, женщин и детей.

Еще до сих пор кровавые лужи на мостовых, прилипнувшие, на стенах домов и заборах, высохшие мозги детишек являются яркими показателями душераздирающих ужасов, а эти живые свидетели вечного позора-изнасилованные девушки и жены и валяющиеся по больницам до полусмерти избитые и израненные старики, над которыми кощунственно издевались наглые громилы взывают к мести.

Пролитая кровь требует возмездия.

Вас оставшихся в живых, плаксиво ломающих руки на пепелищах своих разгромленных, сожженных жилищ взывают тени убитых Ваших друзей и близких к активной борьбе с белогвардейскими громилами.

Пусть же каждый из Вас возьмется за оружие.

Ступайте в ряды Красной Армии для мщения и борьбы за пролитую невинную кровь.

Пусть рука Ваша твердо сражает храбраго с невооруженным и трусливого пред вооруженным-белогвардейца.

Воспряните старым боевым духом воинственных маккавеев.

Довольно спячки. Довольно унижений пред всяким насильником-белогвардейцем.

За оружие и в ряды Красной Армии для борьбы с насильниками, громилами, белогвардейцами за свою личную и семейную безопасность и неприкосновенность. Только вооруженная, воински-дисциплинированная масса не боится погромов и насилий.

Долой погромы и насилия, как позорный акт дикости и зверства.

Смерть и проклятье погромщикам и их вдохновителям российским белогвардейцам и международной буржуазии.

Да здравствует духовная и физическая борьба всего прогрессивнаго, идейного, человеческаго против регресивнаго и рутинно-зверскаго, именующимся-„погромщикам"

Да здравствует братское об'единение всего человечества на своем великом пути к пролетарскому храму-социализму.

Особоуполномоченный Народнаго Комиссариата по Национальным делам и Центральнаго Еврейскаго Комиссариата М. ГОЛОДЕЦ.

г. Конотоп.

Конотоп, тип. Союза Кооперативов.

122

Между тем еврейское население не может доказать бессмысленность всех этих обвинений, если принять во внимание, что еврейская пресса убита цензурой, в то время, как польскаяхнвинать -печатает ложные корреспонденции из Плоцка и Белостока о еврейской измене и безнаказанно возбуждает население против евреев, а последние не имеют средств для защиты.

Еврейская пресса преследуется даже за перепечатку статьи из польского журнала "Народ", касающейся событий в Яблонове. Таким образом, ложь безнаказанно распространяется, тогда как правду заставляют скрывать. Вследствие этого в польском народе возбуждается ненависть против евреев, а евреев ставят вне закона.

Обо всех случаях злоупотреблений и обвинений в вымышленных преступлениях в свое время в соответствующие министерства, с приложением в доказательство, отчетов о судебных процессах, которые мы здесь снова прилагаем.

В виду изложенного, нижеподписавшиеся предлагают следующее.

"Высшая законодательная палата выделит парламентскую комиссию для расследования с участием представителей от еврейских депутатов, для того чтобы пролить свет на все события и на обвинения/евреев/ в вымышленных преступлениях.

Высшая законодательная палата вынесет постановление о преследовании лиц, виновных в издании незаконных приказов, в опубликовании ложных сообщений и в допущении преступлений."

ГРИНБАУМ, ФАРБШТЕЙН, ГАРГЛАС и др.

Копию удостоверяет начальник Отдела Внешних Сообщений
Иностранного Отделения Красного Креста. /Подпись/.

№ II29

124

УСЛУГА ПРОВОКАТОРА.

Из"обзора русской печати"

Сотрудник большевитского "пути",бывший театральный шулер ---и литературный мародер Фальковский старается уверить, что еврейству нет иного пути,как слияние с коммунистами.

"Если большевизим завоюет мир,победитель потребует от мира т.е. в частности и от еврейства,признания тех принципов,во имя которых большевизм творит свой кровавый безпощадный бой.Еврейство вступит в семью народов полноправным членом и черный жертвенный камень уйдет в вечность.

Театральный шулер прекрасно знает,как и чем расплачивается еврейство за участие в коммунистическом движении. Но ему хочется поглубже скомпрометировать еврейство в глазах всего мира,борющагося с убийцами и грабителями. Услуга поистине провокаторская,и надо надеяться,что здоровые элементы еврейства сумеют отпарировать этот подвох.

"СВОБОДА" №223 от 20 сентября 1921г.

№ 476

Информац. Стат. Отд.
192 г.
№

ЭМИГРАЦИЯ В АМЕРИКУ И ПАЛЕСТИНУ

125

Докладная записка А.БАКАЛЕЙНИКА

Кровавый год, пережитый Украинским еврейством, развил в нем не стремление к эмиграции, а к бегству из зачумленной страны. Движение в Америку и Палестину началось еще в прошлом году из местностей, прилегающих к Румынской границе. Но массовая эмиграция началь в средних числах июля. В Бердичеве состоялся с,езд представителей местечек, на котором решено было немедленно послать делегатов к границе и узнать о возможностях поездки за-границу. Делегаты вернулись и сообщили, что движение началось давно и продолжается все время, возрастая. В ответ на это из Ружина, Сквирского уезда, Киевской губ. выехало 42 человека в Палестину, от которых мы имели письмо, что они сели на пароход в Констанцах. Затем началось движение из всех окрестных местечек. Были посланы делегаты в Кишинев, и вот приблизительно те условия поездки, которые они привезли с собою. Из Козоминского района эмигранты двигаются через Самгородок, Вахновку, Красный на Каменку, а уж там переходят границу, где это оказывается более выгодным по условиям времени. Лучше всего и легче было переходить в Яруге, Каменке, Фирсове, а хуже в Могилеве. На Румынской стороне сначала эмигрантов преследовали, но теперь наблюдается массовый переход границы, и никого не трогают. Это об"ясняется тем, что Румынская власть находит эмиграцию для себя выгодной, но также и работой Палестинского Комитета, находящегося в Кишиневе, с Коном БЕРНШТЕЙНОМ во главе. Комитет принимает эмигрантов под свою защиту и выдает едущим в Палестину губернаторский паспорт за 40 рублей (Никол.) Шифскарта из Констанцы до Яффы стоит 2500 р. (Никол.) Самое тяжелое время переживает эмигрант при переходе границы. Собрав все свои крохи и имея николаевские деньги, ему все время приходится дрожать, как бы власть имущие их у него не забрали. В последнее время Че-ка и Особый Отдел оставляют у едущих по 3.000, 4.000 рубл. николаевскими деньгами. Валюту забирают. Куда уходит она-неизвестно. Затем начинается переход границы. Тут рвут мародеры агенты с эмигранта семь шкур. Достаточно указать, что в Августе переход границы стоил 200- 300 р. (никол.), а теперь 1.500 руб. Но, повторяю, что эмиграция не останавливается, а усиливается. Необходимо принять срочные меры и организовать всеукраинское бюро с отделениями на местах и получить государственное разрешение на эмиграцию, и тем самым уменьшить страдания едущих. Эмигранты, двигающиеся в Америку, должны в Румынии ждать, пока получать требование из Америки. Из Кишинева они едут через Софию на Белград, а затем через Будапешт к Французской границе через Париж. в один из французских портов. Вот какова дорога. Гораздо легче едущим в Палестину: о них заботится Комитет и всячески им помогает. В Палестину едут исключительно молодые люди. В Америку двигаются семьями. Едет элемент трудовой. Даже те, которые здесь занимались торговлей, и те собирают только столько денег, сколько нужно на дорогу. В общем, едущим в Америку должен иметь 10.000-12.000 руб. (никол.) а в Палестину- 4.000. Я ограничусь здесь вышеизложенными краткими сведениями, но в кратчайший срок мною будет представлен Вам подробный доклад со систематическим материалом, к сбору которого я уже приступил.-

А. Б А К А Л Е Й Н И К

Киев
29/XI-1920 г.

Копия

127

789

ГРАЖДАНЕ ЕВРЕИ.

Народный Союз защиты Родины и свободы подтверждает свой боевой приказ о расстреле погромщиков.

Но он подтверждает также свой приказ о расстреле коммунистов и добровольных их пособников.

Народный Союз не может принять на себя ответственности за действия повстанческих отрядов, ему не подчиненных, но в отношении тех из них, которне позволят себе громить еврейское население, -он будет принимать такие же меры, какие он принимает в отношении вражде нных ему войск.

Еврейские коммунистические отряды, а также те национальные еврейские отряды, которые по каким бн то ни было побуждениям окажут поддержку коммунистам в борьбе против Народного Союза, будут расстре ливаться. В этом отношении евреи разделят участь русских, латышей, украинцев, китайцев и других.

Еврейские вооруженные отряды, которне ставят своей задачей борьбе против погромщиков и грабителей, не имея в виду помогать коммунистам, будут в этой своей деятельности подержаны отрядами Народного Союза. -

Н.С.З.Р.С.

Июль 1920г.
Свобода 172/311
24/VII

С подлинным верно:

128

Копия

789

ГРАЖДАНЕ ЕВРЕИ.

Народный Союз защиты Родины и свободы подтверждает свой боевой приказ о расстреле погромщиков.

Но он подтверждает также свой приказ о расстреле коммунистов и добровольных их пособников.

Народный Союз не может принять на себя ответственности за действия повстанческих отрядов,ему не подчиненных,но в отношении тех из них,которые позволят себе громить еврейское население,-он будет принимать такие же меры,какие он принимает в отношении враждебных ему войск.

Еврейские коммунистические отряды,а также те национальные еврейские отряды,которые по каким бы то ни было побуждениям окажут поддержку коммунистам в борьбе против Народного Союза,будут расстреливаться. В этом отношении евреи разделят участь русских,латышей, украинцев ,китайцев и других.

Еврейские вооруженные отряды,которые ставят своей задачей борьбе против погромщиков и грабителей,,не имея в виду помогать коммунистам,будут в этой своей деятельности поддержаны отрядами Народного Союза.-

Н.С.З.Р.С.

Июль 1920г.
Свобода 172/311
24/УII

С подлинным верно:

К О П И Я

789

129

ГРАЖДАНЕ ЕВРЕИ.

Народный Союз защиты Родины и свободы подтверждает свой боевой приказ о расстреле погромщиков.

Но он подтверждает также свой приказ о расстреле коммунистов и добровольных их пособников.

Народный Союз не может принять на себя ответственности за действия повстанческих отрядов,ему не подчиненных,но в отношении тех из них,которне позволят себе громить еврейское население,-он будет принимать такие же меры,какие он принимаст в отношении враждебных ему войск.

Еврейские коммунистические отряды,а также те национальные еврейские отряды,которые по каким бы то ни было побуждениям окажут поддержку коммунистам в борьбе против Народного Союза,будут расстреливаться. В этом отношении евреи разделят участь русских,латышей, украинцев ,китайицев и других.

Еврейские вооруженные отряды,которые ставят своей задачей борьбе против погромщиков и грабителей,,не имея в виду помогать коммунистам,будут в этой своей деятельности поддержаны отрядами Народного Союза.-

Н.С.З.Р.С.

Июль 1920г.
Свобода 172/311
24/УII

С подлинным верно:

К о п и я

Нота Білоруського уряду до Чічерина.

ВІЛЬНО. 12/9 Руспр. Уряд білоруської народньої республіки звернувся до московського Совнаркому з нотою протесту проти погромів, які останніми часами ширяться на Білій Русі. Нота зазначає, що погромна хвиля вперше розіллялася по Білій Русі при совітській владі, бо остання не виступає проти погромів. Совітський уряд заборонив организацию жидівської самооборони, крісь того на Білу Русь була перекинута армія Буденного. Відділи цієї армії раніш улаштовували погроми на Україні, а теперь хіниотчики Буденного та дезертіри в Червоной армії улаштовують погроми на Білій Русі.

Уряд Білоруської Народньої Республики, який перебуває теперь у Ковні, не може теперь провадити реальну боротьбу з погромами та пропонує Совітській владі не допустити поширення агітаційної погромної літератури на білоруській території дозволити посланцям Б.Н.Р. провадити проти погромну діяльність на Білій Русі під контролем совітської влади, при чому всі емисарі мають повстримуватися від протикомуністичної пропаганды. Нота закинчується заявою, що коли совіеський уряд ухилиться від цієї пропозіції, то вся відповідальність за погроми впаде на нього.

/Українська Трибуна" №103 від 13 вересня 1921р.

Ще одна чутка про вишиванного.

Берлинське "Время" в № 165 містить звістку про те, нубі Вільгельм Габсбург /Василь Вишиваний/ звернувся до американських міліардерів- жидів з проектом спасіння "російського" жидівства від загрожуючого йому знищення. Виставляючи себе в кандідати на гетьмана України, Вільгельм просить дати йому 10 міл. долярів на организацію армії, обіцяє зробити в Україні "обітовану землю" до якої зможуть спокійно переселиться всі жиды.

"Время", вважає цю чутку за серьозну.

/"Укр. Триб. №103 6 вер. /

№ 1127

Копия

СЕРЬЕЗНАЯ ЗАДАЧА.

Коммунизм в Совдепии окончательно идет на смарку. С тем ражем,с каким большевики прежде уничтожали основы частного хозяйства,частной торговли и частной промышленности,с тем же ражем они все это ныне восстанавливают.На пути к полному восстановлению хозяйства стоит еще,конечно, очень много существенных препятствий,из которых самое главное -сама советская власть.Опустошив себя социально-экономически,она тем выпуклее обнаружила и каждый день обнаруживает все больше свою гибельную природу.Так и самодержавие стало особенно вопиющей системой политической жизни,когда социальные корни его,уходившие в толщи вырождающегося феодально-поместного класса стали стремительно сохнуть под влиянием роста промышленного капитала и социально-экономического оскудения дворянства.Так или иначе,большевизм,как социально-экономическая система,умер или верно и быстро идет к гибели.

В этих условиях вопрос о социально -экономической роли еврейства в России приобретает особый интерес.Не подлежит никакому сомнению,да и фактф жизни об этом говорят,что прежде всего новым курсом советского правительства воспользуется мелкое ремесло и мелкая торговля.Они меньше рискуют,им легче извернуться среди безчисленных еще и поныне советских рогаток,легче могут развернуться и легче свернуться,чем крупные формы этих же видов экономической дейтельности..Дело, однако, не только в советских рогатках.

Даже и после их падения в первое время мелкие формы промышленности и торговли будут в гораздо большей мере окрашивать экономическую жизнь страны,чем крупные..В этом ведь и заключается гибельные последствия большевисткого хозяйничанья,что страну толкнули назад от высоких форм экономической жизни к формам примитивным и архаическим.

Тем не менее факт остается фактом и с ним нельзя не считаться.И прежде всего с ним должны считаться представители еврейского народа.В ремесле ,в торговле еврейство играло в России огромную роль,во многих случаях преобладающую. До массового изгнания евреев при Александре III и в последние годы перед революцией,еврейское ремесло,-еврейский кузнец,лорник,бочар,портной,сапожник и т.д.,- играли выдающуюся роль и в деревне.Живая связь между сельским хозяйством и ремеслом ,казалось, восстановится под влиянием новых условий жизни,созданных революцией.Большевистский ураган смел все это своей коммунистической метлой.Ремесло он почти убил , а торговлю превратил в спекулятивно-конспиративную вакханалию.Вся торговля жила под гнетом риска,риска слишком часто головою и ,понятно,страховая премия стала очень высокою.

Последние декреты об,ективно должны привести к тому, что с уменьшением риска ослабеет и преступно-спекулятвный характер торговли..Огромной массе еврейских торговцев можно будет вернуться к своим занятиям,без того,чтобы умножить ряды торгового бандитизма .

Гораздо важнее возможность восстановления ремесла. Россия страшно оборвана ,разрушена,расшатана,расхлябана. Она должна чиниться. Она будет чиниться.Раньше чем,к ее услугам придет крупная промышленность,она обратится к кустарю к ремесленнику.Для еврейского ремесла тут открываются широкие перспективы.Оно легализованное,малым рискующее,может стать серьезным фактором экономической жизни.Оно может оттянуть часть элементов еврейского народа, втягивающихся волей не волей в тину советской бюрократии. Несомненно,ремесло должно стать выгодной формой приложения труда.Потому что нужда в нем в России страшно велика, велика в стране,которая почти ничего не покупает нового, которой новое недоступно и которая поэтому вынуждена чинить,штопать,переделывать,перелицовывать старое.

131об

В этих условиях задачи экономической, культурной и организационной помощи еврейскому ремеслу становится особенно настоятельно". Зарубежное еврейство может прийти на помощь еврейству как капиталами ,так и сырьем, надлежащим инструктированием и т.п. Не безнадежны попытки при этом преодолеть затруднения со стороны советского механизма. Должна ожить еврейская кооперация, в частности и в особенности производительная и кредитная, а для этого есть в России элементы, не совсем истребленные коммунистическим ураганом. Общество распространения ремесленного труда среди евреев, /ОРТ/ деятельность которого внутри России большевики ставил непреодолимые препятствия, чем довел его почти до невозможного существования, теперь имеет некоторые основания попробовать вновь развернуть свою деятельность. В частности, если произойдет денационализация внешней торговли /фактически она во многих случаях уже денационализована//. ОРТ может сделать попытку снабжения еврейских ~~торговцев и потребительских кооперативов~~ потребительских кооперативов изделиями/ ремесленников сырьем из заграницы и кроме того поставить и дело снабжения еврейских торговцев и еврейских потребительских кооперативов изделиями, изготовляемыми еврейскими ремесленниками в Польше Литве и т.д.

Так или иначе, но еврейской общественности нельзя пройти мимо огромного массового явления ,восстановления в России частной торговли и частной промышленности. Здесь не место подробно вдаваться в практические мероприятия, но здесь уместно подчеркнуть важность стоящей перед еврейской общественностью задачи.

Опустошенное социально коммунистическое самодержавие погибнет и политически. Одной оболочкой диктатуры режим долго жить не сумеет. Еврейство вместе со своими народами вздохнет свободно. Надо для этого ковать не только политическую волю. Надо поработать и для его экономического будущего.-

Ст.Иванович.

Евр.Трибуна, №94 от 14 декабря.-

№ 406. 132

ДО НАСЕЛЕННЯ.

Війська, котрі находяться під поім керуванням, складаються з повставшого народу, це люди з сел Гайсинського і сусідніх з ним повітім.

Б. Є Н О С Ь МИ:

1/ За самостійну Украіну, це б то за те, щоб чужинці не лізли на нашу Украіну, не забирали у нас добра нашого даром не збиткувались над нашими людми, щоб народом нашим управляли наші люди, а не приізжі чужинці.

2/ ЗА НОРДНЄ ПРАВО, цеб то за те, щоб для села, для волости, для повіт для губерніі і для всіеі Украіни народ наш сам собі утворював владу щоб цю владу обирав народ, а не призначав хтось згори, як це роблять большовики, а колись робили царі.

3/ ЗА ПРАВДИВИ ПОДІЛ ЗЕМЛІ, щоб відібрана у панів земля була поділена між безземельними и малоземельними, а не зіставалась для комуни. Добиваемось такого ладу, при котрому безземельним при наділі землі громада, або казна давала би допомогу не необхідні знаряддя і скотину, щоб вони могли роспочати самостійно хозяювати.

Є між нами богато повстанців, котрі разом зо мною бились вже ме з одним ворогом: бились ми і с гетьманцями, і з большовиками, і з деникинцями. Теперь ми знов бьемось с китайсько-жидівсько-кацапсько-большовицькими бандами, котрі прийшли до нас під командою хитрого жида Троцького забирато даром незароблений ними хліб, то з рушницею в руках видирае на зароблене ними, той зветься розбійниками, хуліганом, бандітом. Вони, ці кацапсько-жидівські попихачі, котрі прилізли до нас з Москви, це настоящі світові бандіти, це злодійня, це ледача комуна, котра прийшла до нас не прохана, розганяе, розстрілюе вибраних народом людей і заявляе себе владою/це для того, щоб лучче було обдірати/ назначае, що така-то волость, таке-то село повинно стільки-то дати для Москви, стільки-то для Петербургу, стільке-то для іх китайсько-жидівськоі неволочі.

Вони позабиради рушниці в руки, покинули свої широкі простори всеі великоі землі незасіяними, мезораними, прийшли до нас і кажуть: "дай хохол хлеба - у тебя есть излишки", а чому ж ти ледача комуна не ореш, не сієш, не прядеш, не працюеш на заводі, щоб і субі мати лишки і менятись тоді з людми по людскі, а чого ти идеш видирати з рушнецею в руках.

Іто ж не дивуйти люди люди добрі, що і ми забрали рушниці. Инакше не відибемось: заберуть усе. Що не заробиму що не добудем, в землі ледача комуга прийде і забире, переточить, проп,е, все знищить і сама загіне і ми з нею загінем, треба спасатись рушницями.

Хитрі зайди-обманщикі обдурюють нашу бідноту, кажуть, що вони відбірають хліба для бідноти. Але нехай подумае біднота наших сел, чи богато іі досталось з того хліба, що кацапська комуна забрала з Украіни. Він весь поіхав до Москви, Петербургу, і його ідять такі, котрі николи не допустили б нашого бідняка на порог своеі хати. Будьте певні, що в кажного того повстанця сердце більше б,еться за наших, бідних, ніж у жида Троцького.

Богато е таких, котри дивуються, як нам досі не надукучило ходити з рушницями. Але памятайте, що инакшого виходу нема, треба вигнати ворогів-грабіжників бо як покинимо всі зброю і вороги укрепляться і запряжуть нас в ярмо і засядуть ніцмо, тоді не легко іх буде вигнати: будем вічно працювати на них, як наймити, бо ми николи не наситим цієі сарани.

Пора розгадати, що ті, котрі звуть себе комуністами, котрі при шли в наші мірні села, залазять в наші хати з рушницями, ці люди хотять, щоб ми були ім наймитами, щоб на них робили, працювали вони доідали б готовеньке. Але на це не всякі згодиться. Ми панів поскидали то не хочем щоб над нами панували босяки, яких нихто не знае й не відае і нихт не вибірае.

Сто ж я закликаю тих, хто не хоче бути на митом, не хоче працювати на чужинців, до зброі будем виганяти ледачу комуну, неха іде працювати.

Ми поборем. За нами правда. Нам додае сили те, що ходим ми з рушницями не по чужих селах, не в чужій землі, а обороняем своі рідні хати своі села, обороняем свое рідне гніздо. На це всякий мае право і повини так робити бо і птиця оборонне свое гніздо од ворогів.

Отаман Брацлавськоі брігади /А.Волинець/

С подлинным верно:

Колия 133

№ 79

С Е Л Я Н Е.

В повітах полтавщини, Харьківщини, Екатеріносла вщини відд грабунків реквізіцій та контрибуцій стогне нарід.

Ті поодинокі повстання в селах проти гнобітелів, кацапів большовиків ні до чого не приводять-бо без військ нічого не можно зробити.

Українське Народне Республиканске військо і його Верховне влада Директорія бореться і буде битись по з самості ність свого краю, та за правду, землю і волю свого народу.

Кацапьско-большовицьки та латишсько- Китайсько-мадярьски банди провокують нас и нашу влагу Директорію.

Вони кажуть, до директорія контр-революційно і де проти народа не вірти им бо вони брешуть.

Директорія і ми її військо боремось за те, аби виданний нею земельний закон від 3-го січня про наділення землею селян, як найскоріше перевести життя, аби стомленному народові в тяжкій боротьби за своє визволення, дати спокій, безплатне навчання, і не панувати у нашему краю кацапам та жидам.

Отак соб подивіться навкруги і ви побичити скрізь кацапських та жидівських комиссарів.

Директорія хоче, абивсіми тими благами, які е на вкраіні користування тільки у раіньскій нарід, а большовики кажуть, що ми їде ло посадити гетьмана та повергнути хліборобам землю.

Директорія вже раз звільніла від катування гетьмана, добровольців та хліборобів власників і доводе свое діло свято до кінця, що до визволенця віками поневоленної нації і виведе на шлях кращого майбутьного народ украіньский.

А запитайте большовиків, чого вони ідуть спільно с одесськими добровольцами, чорною сотнею та хліборобами.

А для того, щоб прикрившись соціалистичними гаслами опять поневолити нас і оп ть навивати хохлам " мащницам" бо вони добре знають, що з потерей украіни ім прийдеться шукати инших шляхів для життя, а коли украіна буде приборкана до рук, то по іх словам дурний хохол буде робити на ніх".

Верховна влала Украіньскої Народної Республики зовсе захувалась і рахуеться з голосом народа наслідким чого було утворення Трудового Конгрессу і в сей час стоіть на платформі самих найбільших соціяльних реформ та задоволення всіх потреб.

А ось наказ Головного Отамана ч. виданний ним Губерніяльним та повітовим комендантам та комиссарам:

"Наказую всім губернильним і повітовим комендантам у жити всіх засобів для негайного переведнния в життя закону 8 лютого 1919г. л о скликання місц вих конгресов і рад трудового народу. Пільно стежити, аби трудовым радам не-траплялось ніяких перешкод в іх праці: запропонуйте радам трудового народу, аб вони всіми засобами, якими вони своими-засобами распоряджуються допомогли військової влади у боротьби з москалями, який вимискував нас богато років і теперь іде знову забрати нашу земля і всі добра наші, іде привести в стан руіни краі і нас зробити наймитами. Нехай ради авторитетним словом своім кличуть нарід, щоби всі як один человік стали в допомогу війську людьми, одягом, харчами і грішми опомогаючи військової влади правительству украіньскої Народної республики в справі оборони краю, ні ради ні в якому раз не повінни вмішатись во внутренне життя війська а там більшо в оператив и справи, бо таке вручання е недопустимо і всяки справа в цьому напрямку буде сурьово каратись. Наказуеться вам увійти в найтіснійший контакт з радами і використитніх вплів та довірення для оборони краю, організації війська і харчового та всякого іного постачання. 13 березня 19 року Головний Отаман Петлюра".

Кажить, хіба це похід п оти народу та його змагань.

Ідить же до нас і допомогить нам, бо все те, що кажуть большовики брехня. Станьте же озброенею силою на захисть себе і свого краю як стоимо ми. Богацько е ваших синів в наших рядах кожний день приходить до нас новне для смертельної боротьбі с нашими вічовічними ворогами большовиками- кацапами та жидами.

Цього мы вам сказали. Вам краще знати з кім вам по дорозі. Хай Вам Бог поможе стати на правдивий шлях.

КОЗАКИ КРАІНСЬКОГО РЕСПУБЛИКАНСКОГО ВІЙСЬКА

Экземпляром, котрий находиться в канцелярії департаменту загальн. Справ міністерства еврейск. справ згідно. За директора загального департаменту. Звірів, ст. діловод /підпись/

С подлин. верно: Секретарь Ров. РайРайон. сек. погром. /подпись

С копией верно:

/м.п./

134

КОПИЯ Вх.3975 29/8 21г.

К Е В Р Е Я М

граждане- Евреи

Народный Союз Защиты Родины и Свободы подтверждает свой боевой приказ о расстреле погромщиков.

Но он подтверждает также свой приказ о арестреле коммунистов и добровольных их пособников

Народный Союз не может принять на себя ответстнность за действия повстанческих отрядов, ему не подчиненных, но в отношении тех из них, которые позволяют себе громить еврейское население он будет принимать такие же меры, какие он принимает в отношении враждебных ему войск.

Еврейские коммунистические отряды, а аткже национальные еврейсуие отряды, которые по каким бы то ни было побуждениям окажут поддержку коммунистам в борьбе против Народного Союза будут расстреливаться.

В этом отношении евреи разделять участь русских латышей, украинцев, китайцев, и других.

Еврейские вооруженные отряды, которые ставят своей задачей борьбу против погромщиков и грабителей, не имея в виду помогать коммунистам, будут в этой своей деятельности поддержаны отрядами Народного Союза.

Н О З Р С

Июль 21г. Свобода 172/311 24/7

С подлинным верно: Михельсон

№ 24. Копия.

НАКАЗ

РЕВОЛЮЦІЙНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ РАДИ РОБОЧЕ-СЕЛЯНСЬКОЇ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ.

КАЗАКАМ ПЕТЛЮРОВСКОЇ АРМІЇ.

Петлюра і вся його армія розбита. Всі бандіти повставшіі протів Радянскої Влади на Украіні внищоні частина іх повадирів розстріляна частина заклятих ворогів трудящихся вкупі з Григорьевим вбіжала до генерала Денікіна на Дон. У Ворога Радянськоі Влади ни зосталось ніякоі надіі. Вобступлені во всіх кінців.

РЕВОЛЮЦІЙНА ВІЙСЬКОВА РАДА АРМІЇ наказує Вам всім підманутим Петлюрою і иншими преспешнеками богачів кулаків Н е г а й н о припинити своі діі, зложити зброю і вислати делегацію з білими прапорами.

Знайте РОБОЧЕ-СЕЛЯНСЬКА ВЛАДА і іі могуча ЧЕРВОНА АРМІЯ помилує вас, дасть Вам вільний проізд до дому. Ми знаємо, що Ви одурени Вашими Начальниками.

Поки ми ждемо, но майте на увазі, що як Ви не виконаете наказу, , то нікому помилования не буде.

РЕВОЛЮЦІЙНА ВІЙСЬКОВА АРМІЯ СЕЛЯН І РОБОЧИХ УКРАІНИ.

С подлинным верно: Делопроизводитель

КАЗАЦЬКА ВІДПОВІДЬ НА НАКАЗ "РЕВОЛЮЦІЙНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ РАДИ РОБОЧЕ-СЕЛЯНСЬКОЇ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ" від 10 Червня 1919 року.

Брехали нашого Московського батька сини, та й Ви з ними - Украінська армія, під проводок батька ПЕТЛЮРИ за 15 день с боем дошла від Кремінця аж до Деражні - 200 верстов з гакомі Така тому правда, що повстанскі загони знищено, як тому, що Ваш Аврум ТРОЦЬКИЙ-БРОНШТЕЙН і увесь Совнарком хиди - не жиди. Коли не вірити, то поведіть іх до бані. Далеко куцому до зайця ватажків повстанських на Вам, невмивакам, розстріляти, бо на славній Украіні ти повстанців, де края - там козак, а де ба рак, там сто козаків / які Ви в дідька трудящися-Ви, коли й трудитися, то над тим, щоб пограбувати Украінський люд/ - але й Ваша, мабуть, пріс, коли смокче людську кров.

Ми, ворога влади "Центрожида" на Вкраіні, маемо тверду надію і глибоку віру в те, що через пару тижднів виженемо всіх Вас, ледацюг та кровопивців з Киіва., й що через місяць - в усісі Украіни / не поможе Вам а ні Бог, який давно вже од Вас отвернувся, а ні Ваша злодійська коммуна з й наймитами, - дурними латишами, косойкими китайцями та скаженими мадьярами/. Нагадайте, як утікали Ви з під Чорного-Острова та з Деражні - погубили чоботи/ але не журіться, хлопці, бо як будемо Вас виганяти із Америкі то дасть Бог, погубити штани.

Брехня тому, що нас обступлено з усіх боків.

Краще поглянте назад, - на тих повстанців, що бьють Вас в потилицю із за кожноі пяти.

Не Вам, преддиситам нам козакам подавати наказ, бо негодя /ести цілувати нас там, звідкеля ростуть ноги.

На Петлюру брехать та обманював наша то ви, собачня, брешете на нашого батька.

Та рагазд/ - Ми за це ще не раз наточемо Вам пику/.

Не дождати Вам, хлопці, щоб ми, козаки, вийшли дот Вас з білими прапорами - з грабіжниками переговорів не ведуть, зброі перед ними не кладуть, а впівмавшим, мов брехливу ту собаку, бьють.

З Московскоі Влади /подумаеш яка пишна пані/ смеемось, а іі червоноі арміі не боемось.

Спасибі Вам, за ласку та за дозвіл, али сподіваемося без них обійтис - дорогу до дому ми й сами горазд горазд знаем, хвалити Бога, не сліпі й в поводирях не потрібуем - сами знаемо шлях/. От тільки вижинимо Вас з Украіни.

Щоб Ви так дихали, як стара собака після падла бздить, коли нас хто небудь дурив, крім Вас брехунів/ - свою казацьку старшину ми горазд знаем, з нею в купі хліб-сіль споживаем і Вас, харцизак разом з нею чухраем/.

Маемо надію, що побемо Вас ще не раз і не двічі.

Отже, разна завидки знайте, що наказів Ваших виконувати й нагадаемо, а впіймаемо на, чуби Вашу злодіацьку, задрипку Раду, то вуха, спину і [illegible] спини, шомполами однухраем/ - помилуванни ні-

Ваш наказ ми уважно прочитали, крім дурниць нічого в ньому не знайшлиі Вам на нього що відповідь, силами - дурно часу не гайте наказів нам своіх не висилайте, цупніще на собі штани підтягайте, і з України, куди очи глядять утікайте - нам таких дурнів не треба.

А папірець, який на якому Ви цей наказ друкували, коли є охота, присилайте чистий - спробуємо і неначе нічогеньки мягкий цупки, і не рветься - для козацькоі потреби пригодиться.

Запорізького війська старшина та козацтво.

19 Червня 1919 року.

М.Проскуров.

С подлинным верно:

Делопроизводитель

צו די אידישע ארבעטער אין אמעריקא

כאווערים!

די באראטונג פון די באפאלמעכטיגטע און מיטארבעטער פון אידישן געזעלשאפטלעכן קאמיטעט (אידגעזקאם) פון רוסלאנד, אוקראינע און ווייס-רוסלאנד, וועלכע איז פארגעקומען אין מאסקווע דעם 29/6 - 3/7, אונטער פירענדיג א סך־הכל פון דער ארבעט פון אידגעזקאם פאר די לעצטע פא-רשיטן, וועלכע איז אפגעטאן געווארן אויפן געביט פון העלפן די פאגראם-באליידיגטע און אויסארבעטענדיג א געבויען פלאן פאר דער ווייטערדיגער ארבעט האט געפונען פאר נויטיק מיטצוטיילן וועגן דעם אלעם די אידישע ארבעטער-מאסן אין אמעריקא, וועלכע האבן די גאנצע צייט ארויסגעוויזן א שטארקן ווילן און א גרויסן אקטיוויטעט צו העלפן זייערע ברידער אין סאוועטן-רוסלאנד.

אין משך פון דער גאנצער צייט פון דער גרויסער רוסישער רעוואלוציע האבן זיך אויף די קאנטר רעוואלוציע צוזאמען געבראכן סיי פון דרויסן סיי פון אינעווייניג, אויף די רוסלענדישע ארבעטנדע מאסן קעמפן צו צוקערן די אלטע שווארצע מאכט.

די רוסישע ארבעטנדע מאסן האבער צוזאמען מיט די איבעריגע ארבעטנדע פון אלע אנדערע נאציאנען וועלכע וואוינען אין רוסלאנד און ספעציעל אויך די אידישע שלאגן אפ יעדן מאל דעם שונאס אנגריף און פארפעסטיגן די עראבערונגען פון דער רעוואלוציע. דאס קאסט אבער אן ביס גרינג.

צעבראכענע קערפער און הונדערטער טויזענדער בעסטע העלדן פון דעם אלרוסלענדישן פראלעטאריאט האבן אויך געלייגט זייערע קעפ אויף די פארשידענע שלאכט-פעלדער אין קאמף מיט זייערע קלאסן-שונאים פון קאפיטאליזם.

נישט ווייניג קרבנות האבן געבראכט אויך דער אידישער פראלעטאריאט און די איבעריגע ארבעטנדיגע אידישע פאלקס־מאסן אויף דעם פארביטערטן קאמף.

אויך אבער די קרבנות, וועלכע זיינען געפאלן מוטיק העלדיש, רופן צו

Дело 142

Копия

ВЫПИСКА ИЗ ГАЗЕТЫ:

"УКРАІНСЬКА ТРИБУНА"

ВАРШАВА, субота 14 травня 1921р

З.ІЗД ПОВСТАНСЬКИХ ОТАМАНІВ.

Під Кіивом відбувся з.їзд повоьанських отаманив.
На з.їзді були:Маруся,Добрий Вечер,Струк,Хмара,Палій,Чорт, Богатиренко,Лихо та инші.

На з.їзді розроблено загальний плян боротьби з большевиками Була ухвалена система дрібних загонив,як найбільш рухома й страшна для ворога,а також особистий терор проти комісарів та відомих большевитоьких діячив.Складені для цього окреми бо й ові рухомі загоні.

Зараз цей террор переводиться з великим успіхом паніку на керовників і деморалізуючи червону армію./Украіпрес/

С подлинным верно:

№ 554

554

КИЕВСКАЯ КОМИССИЯ
ГЕОБЩЕСТКОМА
Информац.-Стат. Отд.
192 г.

144

Копія з копіі.

Ex. 5298

КОРОСТЕНЯ. 260. 28/3. №215

192
№

В І Й С Ь К О В А.

Кам,янець-Под. Світлій Діректоріі,зразок Головній Раді Міністрів. Презід.Трудов.Конгресу,Військовому Міністру, Н.шт.Дієвоі Арміі,Станіславів,Секретаріяту,всім комісарам по коліі і Поділля.

З великою радістю ділюсь з вами всім тим,що мені довелося зпостерегти під час моеі поіздки в Житомир,звільнений нашими віськами від москалів-бандитів.Там великій підйом духа та захоплення,з яким повстало населення Волині на боротьбу.Нагадує мені повстання протів Гетьмана,яке закінчилось повним розгромом непрошених опікунів народу.Грабіжництва,розбой,брутальність та нахабство,з якими большовики запанували на Украіні,викликало подвійно в великих розмірах зворушення Украінського народу против них,ціх нових грабіжників-москалів та жидів. Населення волостей биля Житомира озброєно допомогає.З Горнахівськоі волости було п,ять тисяч людей.З ріжних міст приходять вісти про зворушення украінського населення в тилу большовиків,що ілюстрірується тим,що населення зорганізувало свій селянський полк,захопило місто - і знову з,єдналось з нашими військами.Великий підйом,стремління вперед і самопожертвування,цей наступаючий настрій серед вояків республіканського війська на цім фронті.Наступ війська успішно продовжується.З Житомира від,іждяю на фронт.телеграфуйте Коростень 23 Березня 1919 року. 1367. Головний Отаман ПЕТЛЮРА. З орігіналом згідно.Районий Комісар Подільскоі залізниці / Підпис/

Копія з копіі згідно.

Комендантський Осаул Хорунжій Л Ю Б А Р С Ь К І Й

27 березня 1919 року

м.Ярмолинці

№ 446

КИЕВСКАЯ КОМИССИЯ
ГЕНЕРАЛЬНОГО
Информац.-Стат. Отд.

Ф. 1298
446 1/45

№ _____ 192_____
№

ДО УКРАЇНЦІВ.

Хто не з нами,той проти нас.Хто не підтримує українців,той ворог Української справи,той є комуніст.Байдужих в сей час бути не може.Всі,хто хоче жити вільно на своїй землі,у своїй власній хаті, станьте до зброї,не дивіться байдуже на те,як руйнується наш рідний край дикими ордами комуністів.Погляньте на змарнілих і пограбованих сіл.прислухайтесь до крику і ридалий патріотів-мучеників. Кращи люди,передові борці гинуть марно,коли їх не підтримують.Не кажіть- ,,моя хата з краю,, бо і крайня хата також горить,як і середня.Не вірте чужинцям,що залізли непрохані в нашу хату,не вірте тим братам,що прийшли опорожнити наші скрині,комори та клуні,не вірте тим визволителям,що сіли на нашій спині,-вже третій рік вони нас визволяють і обіцяють земний рай,- і дійсно скоро будем ходити, як Адам і Єва,бо нічим буде покрити своє тіло,ні в що взутись,нічим засвітити,всі втомились,всі жадаєм спокою та мирного життя.Але даремно сподіваємся,що хтось нам даст спокій і лад,ми мусимо його самі здобути,не час тепер порядкувати особисте життя,збірати багацтво, бо однаково північно-московська саранча знищить все.Не давайте комуністам хліба і инших харчів.всякий фунт хліба,зіддиний комуністом, відбіраеться від голодного українця.Не беріть совітських грошей,-то роспискa злодійська,котрік навіть і самі комуністи не хотят визнавати, а поміняють за гривнями та миколаївськими.

Не вірте брехливим там провокаціям на Українське військо,правительство і головного атамана Петлюру.Ніхто з них не зрадить українському народові і не покладає зброї,поки не здобуде собі права самим на своїй землі порядкувати,доки не визволимся від братів з права і з ліва.Всі держави світу визнали самостійну Україну,і від нас самих залежить,чи буде нами порядку мати чи ТРОЦЬКИЙ з своїми комісарами та чрезвичайками,чи довірені наші жидо.Час рішучий,не проспіть.

ОТАМАН ГАЛИЦЬКО-БРАЦЛАВСЬКОЇ БРІГАДИ В О Л И Н Е Ц Ь

І НАЧАЛЬНИК ШТАБУ Ц І С А Р Ь

ОСАУЛ С І Н К Е В И Ч

Арх. 5186

145

Копия

№ 985

О Б • Я В А

15цього серпня в 3 1/2 години ранку по ПРИГОВОРУ НАДЗВИЧАЙНОГО ВІЙСЬКОВОГО СУДУ при Управлінні Коменданта Тилу Дієвої Армії від 14 серпня б.р.

РОССТРІЛЯНИ ЗА ГРАБІЖ ТА УБИВСТВО СТЕПАН БАРАНОВСЬКИЙ ПЕТР КИЦИК, АНДРИЙ БАРАНОВСЬКИЙ,-всі три бувші каторжани родом з с. Левади,куявської волости,Камянецького повіту.

Начальник штабу тилу дієвої армії сотник
Самійленко

№ 416.

С Е Л Я Н Е.

I. Ми воюем за те,що і вразу воювали-за право українського народу порядкувати на своїй землі,за народню владу.
II. Йде весна.Гуртуйтесь.Будемо випровожати непроханих гостей.Рушниці мусять бути прочищені і змазані.
III. Не піднімайте самі дрібних повстань.Організуйтесь і чекайте наказу. Наказ буде даний скоро Головним Отаманом ПЕТЛЮРОЮ.
IV. Під час повстання ні один ворого не повинен утікти з України.Вся зброя однята у ворогів мусить бути в руках Українського народу.
V. Не вірьте,що українського війська не має,що ніби-то Головний Отаман ПЕТЛЮРА пристав до ворогів Українського народу.Брехня і провокація.Зброя не буде положена,поки хоч один ворог буде на шиї українського селянина.
VI. Міняйте хліб тільки на сукно,мануфактуру,сіль,цукор.Не беріть совітських грошей,за які нічого не купите,тому що вони скасовані Правительством Української Республіки.
VII. Земля тому-хто на ній працює.Геть дармоїдів.За хліб,який здобуваєте працею,вимагайте від наших ворогів товари,а не папірові гроші.
VIII. Ні з добровільцами,ні з комуністами,ні з поляками не помиримося до того часу,поки вони не визнають нашого права на вільне життя.
IX. Всі держави світу визнали самостійну Україну,тільки російські добровільці та комуністи проти нас.
X. Засівайте землі.Хліб збере той,хто засіє.
XI. Вся влада мусить бути в руках українського трудового люду.Геть від влади чужинців,спекулянтів і куликів.

Україною будуть правити люди,яких вибере народ.
З наказу Головного Отамана й Правительства Української Народньої Республіки повідомляю.

ЗАСТУПНИК КОМАНДУЮЧОГО ВІЙСЬКОМ
УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ РЕСПУБЛІКИ

Отаман Юрко Т Ю Т Ю Н Н И К

№ 412

147

В І Д О З В А

Панове Громадяни та Громадянки.

Кождій раз при вступі наших військ де перебувала хоть де який маленький час так називаема "комуністична влада", ми завжде чуємо нарікання на суворе і дуже несправідливе відношення комуністів до українців, особисте до інтелігенції, яку вони цілком впрягли в ярмо, позаяк вони знають, що інтелігент в такий напрутній час завжде спить, пакуючи чому віе не може активно боротися з такою неправдою і змушеней, зл для чого комуністи звирталися за допомогою і працею не до інтелігенції, яку вони щитали зовсім не златньою до іхньої праці, а до ріжних темних элементів, які в цей час не спали. Ми же більш всього звертаем увагу на інтелігенцію, яка своєю активною працею могла-б дати спокій зруйнованій Україні. Алеж інтелігент чогось чикае і ни дочикаеця сам не знае чого-мавбуть тих часів, коли Україна буде зовсім зруйнована і вже пізно буде щось думати за працю.

Панове, час проснутися. Ви своєю бездіяльностью губите свій рідній край. Ви хочите спокою, але цей спокій ни зброя даст Вам а Ваша едностайна напружана праця.

Панове, доволі балачок; балачками не спасете зруйновану бідну Україну. Доволі нам чирвоного терору чрезвичаек, та панування якісьто "рабочо-крестьянскої комуністіческої власті", котру ні оден силянин та робітник ни визнае по відомим Вам всім причинам-В ці відозві я більш всього звертаюся до інтелігенції, котра в такій напрутній час спить, ни бачаюче допомогти рідньому краю досить зруйнованому якоюсь безглуздою жидівською комуною. Ми бачимо, що нас зустрічають с квітками та в національному сбраню, все це гаразд, а деж Ваша праця. Я гадаю, що навить багацько о цім балакати не слід, позаяк кожній громадянин мусить знати свій святий обовязок визволення краю від наладу чужинців, котрі зазіхають на чужу працю і хтят зробити такий-же цвинтарь холодних і голодних, який зробив пан Троцькій и К° в Росії.

Інформаційне Бюро Гайсиньско-Брацлавської Бригади

Могилев Подольский

149

Копия

О Б . Я В А

Цим довожу до відома та виконання населення міста МОГИЛІВА и иого повіту, нищезазначенний наказ Подільського Губерніяльного Комісара від 30 грудня за Ч 12103.

Обов"язковою постановою, від 26 листопаду 1918 року заборонені всякі, навіть сліжбові, зібрання та сходки, Між тим по одержанним мною відомостям де у яких місцях улаштовують сходки без належного дозволу.

Маючи на увазі що таке порушення распорядження ні в якому разі не повинно бути допущено, наказую Повітовим Камісарам та Начальникам Охорони вжити самих рішучих та суворих заходів до припинення таких явищ.

Окрім цього пропоручаюсповиститы населення Подділля що всякі зібрання та сходки можуть улаштовуватись тільки з розрішення у м. Камянці - Губерніяльного Комісара, а в другіх місцях Повітових Комісарів по належності.

У випадках порушення обов, язковоі постанови від 26 Листопаду наказую зібрання та сходки разгоняти силою про що докладуеться мені з надсилкою протоколів для наклаждення на винуватих належноі кари.-

Подільський Губерніяльний Комісар С Т Е П У Р А

Монилівський Повітовий Комісар Г А Н С Ь К И Й

Секретарь Мих. ЛЕВИЦЬКИЙ

10 січня 1919 року
Ч 184
м. Могилів-Под.

С подлинным верно:

№ 568 Инф. Статистика
Информац.-Стат. Отд.
192 г.
№ 568

В.-ЦЕРКОВЬ

/Оригинал составлен на немецком и русском языках/

Вх. 5298
149

192 ОБ. ЯВЛЕНИЕ.

№

До сведения Комендатуры дошло, что большая часть еврейского населения, в особенности большинство еврейских торговцев на рынке и в своих поездках по деревням самым позорнейшим образом агитируют против Украинского Правительства и Немецкой власти и стараются убедить крестьян, что немцы после урожая хотят забрать у крестьян, не уплачивая, весь хлеб.

Это бесчестнейшая ложь. Напротив, немецкая военная власть старается по мере сил предоставить каждому крестьянину необходимые средства, дабы он спокойно и мирно следовал своему многотрудящемуся призванию. За потребуемый от них со стороны немецких войск хлеб будет крестьянину уплачено аккуратно, наличными деньгами. Немецкая военная власть желает спокойствия, порядка и особенно обеспечить, чтобы каждый открыто и небеспокоенный своим соседом обрабатывал свою землю и занимался своим ремеслом.

Немецкой Комендатуре известно о целом ряде подобных еврейских нарушителей мирной жизни. Оно без снисхождения будет преследовать этих опасных суб, ектов и обращает на то внимание, что эти опасные лица из-за таких поступков подвергаются строжайшему наказанию, если они стараются оторвать усердный народ от их нормальной земледельческой деятельности.

Уездных старост и Волостных старшин просят безотлагательно и немедленно сообщать сюда имена этих вредных элементов, чтобы их подвергнуть самым суровым наказаниям.

Кто, как эти еврейские торговцы, будет агитировать против Украинского Правительства и против находящейся на Украине немецкой военной власти, тот грозит опасностью прокормлению, регулярной мирной жизни и работе Украинского народа.

НЕМЕЦКИЙ ОКРУЖНОЙ КОМЕНДАНТ

Никиш фон РОЗЕНЕК

Полковник.

К. ШТ. кв. 18. 7. 18.

№ 689

КИЕВСКАЯ КОМИССИЯ ЕВОБЩЕСТВА
Информац.-Стат. Отд.
192 г.
№

192
№

Копия

150

689

Штаба Армиі №599 воен. б/с

дуже негайно. Пильно для м. Могилiва.

Коменданту м. Могилiва зраток Коменданту двірця м. Могилiва.

Наказую Вам вжити всі заходи аби в порозумінні з комендантом двірця було негайно заготовлено на двірці Могилів палива на три паротяги для курсіровання його між ст. Котюжани і Могилів расход до цієі норми завше поповняти крапка для цього сусити притягнути жидівське громодянство на же в випадку відмовлення будут оголошені суворі реплесії про виконання цього донести крапка 27 червня 10 ч. 50 хв. Ожих Озаринці 9565

Наштабармії Генштабу Полковник Ліпко

З оригіналом згідно:
Секретарь /подпись /

Начальнику Могілів Под. Міськое Міліціі Зразок цієі телеграмми надсилаеться Вам для того/щоб були вжиті всі заходи до доставлення жидівським громодянством м. Могілива /о доставке/ 6 куб. дров на ст. Могилів для курсировання паротягів і о наслідках мене повідомити.

Підписав Комендант м. Могилiва Сотник Евсеев.

Певено: скретарь /подпись/

Дуже Пильно.

До Могилівськоі Еврейськоі Громадськоі Управи.

Копію цієі телеграмми надсилаю прошу вжити всі заході до виконання згидно вимоги Командаючаго Армії.

Начальник Могилів-Под. Місьноі
Міліціі /подпись/

1920 р. червня 27 дня
ч. 9

Секретарь /подпись/

С подлинным верно:

УКРАЇНСЬКА НАРОДНЯ РЕСПУБЛІКА
НАРОДНЕ МІНІСТРЕСТВО
ЕВРЕЙСЬКИХ СПРАВ

Рівне 9/IУ 1919 года
№ 334

Копия

№ 854

854

ДО РІВЕНСЬКОЇ ЕВРЕЙСЬКОЇ ГРОМАДСЬКОЇ РАДИ

По распорядженню пана міністра Канцелярія Загального департаменту повідомляє, що 8 квітня Пан Міністр звернувся до отамана Північною группою військ, щоб головний отаман північної группи військ У.Н.Р. приняв заходи щоби припинити противоеврейську агитацию и не допустити погромних вибубів у м. Рівнен. Пан Головний Отаман Північної Групи військ надіслав відповідь 9/IУ ц/р, котру передаєм дослівно: " Пану Міністру Еврейських Справ У.Н.Р. На відношення Ваше від 8 квітня ц/р під. ч. 327 маю за шану повідомити Вас, пане міністре, що ниякиx погромних вибухів проти ев еврейського населення в м. Рівнеу не буде и не може бути що ж торкається погромної агитації то така пересікається мною в корні.

Отаман Оскілко в.р.

9 квітня 1919р. ч. 1044 ст. Рівне.

За Начальника Канцелярії М.В.Данкмер.

С оригиналом верно:

Секретарь Ровенской Районной Секции
/м.п./ помощи погромленным /подпись/

С копией верно:

№ 855

Копия

1942

153

ПОЛИТСЕКТОРА
Информ.-Стат. Отд.
_____.192 г.
№_____

192_____
№

КО ВСЕМ РУССКИМ СОЛДАТАМ БОЛЬШЕВИКАМ И КРАСНОАРМЕЙЦАМ

ТОВАРИЩИ. Кому из вас не дорога наша родина, кому не дороги заветы наших отцов, у кого из вас не надрывается сердце, видя все то, происходит на наших очах. Посмотрите вездо в всюду рекой. Человеческая кровь ручьями заливает нашу землю. В родных Вам городах селах, вы не найдете ни одного места, где бы не заседали ставленники Бронштейнов, Цивераников и Бродских и т.п., не найдете ни одного уголка, где бы не пили соки чужих нам по духу крови китайцев, латышей. Это та сила, на которую сейчас только опираются деспоты Ленин, Троцкий со своими комиссарами чрезвычайками и жидовскими комиссарами. Это та подкупленная ими сила, на которую тратятся большие народные суммы в то время, когда наш русский солдат терпит во всем нужду острую, а семья его изнывает под тяжестью налогов большевитской коммуны, благодаря тому, что зерном пропитания отобрали для довольствия этих орд, умирает с голоду. Вас обманывают. Вам одурманили идеей коммунизма голову, от Вас скрывают все, что происходит внутри страны. Вас посылают против украинцев, для того только чтобы в чужой беде набить себе карманы, а также и для того, чтобы воспользовавшись вашим отсутствием, предать господство над русским народом в руки жидов. Весь русский народ повстал против большевитской власти. Ежедневно нам доносят, что повстали не только отдельные села и уезды, но также и губернии. Так, например, Тульская, Могилевская, Костромская, Вяпская и др. Воспользовавшись этим, Троцким посланы для подавления народного негодования целые полки китайцев и латышей, которые без всякого сострадания поголовно истребляют всех от мала до велика, а сами в города сидят. Неужели мы будем молчаливы, неужели наш русский народ в далее будет захлебываться в крови от рук этих варваров неужели мы пойдем против воли народа. Нет, этого не будет. Мы, I-я Советская Армия, видя гибель нашего народа, первые подняли знамя борьбы против его угнетателей, против насильников, свергнули власть коммунистов-жидов, заняли Гомель, Калинковичи, Коростень и др. города и соединившись с украинскими войсками рука в руку пойдем против того, кто до сих пор так издевался над нами, пропив власти коммунистов-большевиков. Не верьте товарищи, что Украинская армия бурлит. Нет, это такие же бедняки сельчо, как и мы. Украинский Народ, скинувши его прихвостней помещиков, задумал жить своей самостоятельной жизнью, на что имеет свои исторические и экономические права. Так не идите против него, но идите против нас, а вместо того повертайте назад, порежте косоглазых палачей, очистите родную землю от власти и комуны, от власти жидов, и этим спасем наш край от гибели. Вперед за нами. Присоединяйтесь к нам. Да здравствуют Крестьянское российское Народное Учредительное собрание.

СОЛДАТЫ I-Й СОВЕТСКОЙ РОССИЙСКОЙ АРМИИ ПОВСТАНЦЕВ.

С подлинным верно: Секретарь Ровенской Районной секции /подпись/
/м.п./

С копией верно:

№ 856. № 192 № 193

Копия

УКРАІНСЬКА НАРОДНЯ РЕСПУБЛІКА
НАРОДНЕ МІНІСТЕРСТВО
ЕВРЕЙСЬКИХ СПРАВ
Рівне 13/IУ 1919 року
№ 372

РІВЕНСЬКОІ ЕВРЕЙСЬКОІ ГРОМАДСЬКОІ
Р А Д І

По распорадженню пана Міністра Канцелярія Міністерства Еврейських Справ при цьому надсилає для відома копію телеграфного наказу п.Військового Міністру Рівенському Повіткомендантові и Начальникові Залоги від 13-го п/м під. Ч. 405 /дослівно/

Рівне Повідкоменданті і Начальнику Залоги.

До мене дошли відомости що по місцям ріжними темними елементами провадиться противоеврейська агитация до віступив. Наказую негайно вжити самих рішучих заходив аби припинити в пні всяку можливість погромних противоеврейських виступів и противоеврейську агитацию всі вінніх у погромах и погромних агітаціях наказую арештовати и передавати військовому судові для осуду іх по законам військового часу. По всіх погромах які видбулись раніш наказую зробити розслід для притягнення винних до військового суду. Відповидальність за допущення противоеврейських виступив покладаю на Вас.
13 квітня 1919р. ч.405

Військовій Міністр Отаман Сиротенко.

З оігіналом згідно: За Начальника Адміністративноі частини канцеляріі військового Міністра /підпис/

З Надісланною до Міністерства Еврейських Справ копиею під. Ч. 970/3454 від 14 квітня 1919р.

Згідно: За Начадбника канцеляріі демартаменту загальних справ М.Б.Данкиер.

/м.п./ С подлинным верно:
Секретарь Ровенской Районной помощи погромленным. /подпись/

С копией верно:

Народная Комиссия
Земледелия
Информац.-Стат. Отд.
192 г.
№

192
№

962

Копия.

154

З А К О Н

ПРО УТВОРЕННЯ ОСОБЛИВОІ СЛІДЧОІ КОМІСІІ ДЛЯ РОЗСЛІДКВАННЯ ПРОТИЕВРЕЙСЬКИХ ПОГРОМНИХ ПОДІЙ.

Вх. 5140

I/ Для розслідування протиеврейських подій закласти Особливу Слідчу Комісію з найширшими повноваженнями.

2/ Усі справи, по яких цею Комісією буде виявлено винних, передати до розгляду Надзвичайного Віськового Суду.

3/ На Особливу Слідчу Комісію покладається:

а/ Всесторонне розслідування протиеврейських погромів на теріторіі України і злочинноі агітаціі проти еврейського населення.

б/ Виявлення винних і притягнення іх карноі відповідальности.

4/ Комісія роспочинае справи з провінціі Міністра Юстиціі по зносинах Його з Міністром Еврейських Справ.

5/ Комісія складається: з Голови, який призначається Директоріею з ухваленого Радою Народніх Міністрів внесення міністрів Юстиціі, і пяти членів, які призначаються відповідними міністрами по одному від Міністерства Юстиціі, Військового, Праці, Внутрішніх Справ і Еврейських Справ.

6/ Для законности постанов Комісіі необхідна участь в засіданні Голови Комісіі, або Його Заступника, яким вважається представник Міністерства Юстиціі, не менш двох членів Комісіі та секретаря Комісіі чи Його Товариша.

7/ Постанови Комісіі оскарженню не підлягають, а постанови та акти окремих членів Комісіі та осіб, виконуючих іх доручення, скаржуються до Комісіі, при чому подача скарги не затримуе дальнійшого руху справ.

8/ Комісія мае окрему канцелярію в складі секретаря, Його товарища та трьох урядовців по призначенню Голови Комісіі.

9/ Комісія, окремі члени іі, а доручення Комісіі, а також особи, які будуть в роспорядженні Комісіі для переведення розслідування, користуються всіма правами судових і військових слідчих і виконують своі обов,язки згідно уставів: карного судочинства й військово-судного.

I0/ Комісіі надається право накладати на військових і судових слідчих, членів окружних, апеляційних і військових судів виконання слідчих обовязків, як по окремих дорученнях, так і по цілих справах, при чому в такому разі ці особи вважаються прикомандірованими в роспорядження Слідчоі Комісіі.

II/ Комісія, окремі іі члени й особи, що знаходяться в іі роспорядженні мають право безпосереніх зносин зо всіма урядовими особами й установами, безпосередньоі виімки кореспонденціі, накладення арештів на капітали, та інши цінности, заборони вивласнення нерухомого майна, осіб, притягнених до слідства, переведення трусів і арештів, а також мають право вимагати від усіх осіб і установ державних, громадських і приватних неодмуноі допомоги й співучасти.

I2/ Комісія мае право безпосередньо підіймате карне переслідування проти урядових осіб всіх рангів, як за загальні, так і за службові карні вчинки, що в звязку з погромними подіями. Правило це відносно службових злочинів не поширюється на урядових осіб судовоі та військово-судовоі офіціі.

I3/ Комісія мае право тимчасово усувати з посад всіх притягниних до слідства урядових осіб, за винятком зазначеним в статту I2 цього закону. Постанова про усунення надсилається для виконення відповідному начальству. Урядові особи перших 3-х клясів можуть бути тимчасово усунені з посад після ухвали Радою Міністрів, внесеноі Міністром Юстиціі пропозіціі Слідчоі Комісіі про це усунення.

I4/ Прикорочення обвинувачення переводиться по постанові Комісіі при участи в складі Комісіі особи прокурорського догляду по призначенню Міністра Юстиціі.

I5/ Зазначені справи з постановами викладеними пристосовно до вимог статті 520 Устава Карного Судочинства, Комісія передае відповідному військовому Начальнику, якій користується правами Командіра Корпусу, котрий, на підставі закону від 26 січня 1919 року складае надзвичайний військовий суд для розгляду ціх справ.

ПРИМІТКА: У випадках, коли не візнають необхідним Міністри Юстиціі, Військовий й Еврейських Справ, склад надзвичайного військового суду призначається Дирокторіею по загальному преставленню вищезазначенних Міністрів.

I6/ Комісіі надається право, недочикуючись закінчення всього розслідування

передавати тим же порядком до зазначеного суду з,ясовані справи, що до окремих обвинувачених.

17/ Видатки на утримання Особливої Слідчої Комісії переводяться з коштів Державної Скарбниці потрібні суми асігнуються в розпорядження Міністра Юстиції в порядкові авансового асігнування.

18/ За працю в Комісії, крім утримання, що одержується, в інших державних інстітуціях зо всіма добавками, в тім числі й эвакуаційними по постіних посадах одержують: Голова Комісії, члени Комісії і особи прикомандіровані до Комісії для постійної праці по 50 гривень на добу з тим, що ці гроші видаються що тиждня.

19/ Голова й члени Комісії, які не займають урядових посад, одержують винагороду за участь в Комісії: Голова по 150 гривень, а члени по 120 гривень на добу з тим, що ці гроші видаються щотиждня.

20/ Канцелярські служачі, які будуть прикомандіровані до Комісії з державних інстітуцій, крім утримання зо всіма добавками, в тім числі й эвакуаційними, по іх постіних посадах, одержують винагороду за працю в Комісії по 30 гривень на добу з тим, що ці гроші видаються щотиждня.

21/ Канцелярські служачі, які не займають урядових посад, одержують винагороду за працю в Комісії по ~~xxxxxx~~ призначенню Голови Комісії тим же порядком не вище ста гривень Секретарю і 80 гривень иншим урядовцям на добу.

22/ Голова Комісії користується правами урядової особи 3-ої кляси, а члени Комісії правами 4-ої кляси.

23/ На видатки по утворенню Особливої Слідчої Комісії і переведенню в життя цього закону асігнувати в розпорядження Міністра Юстиції з коштів Державної Скрабниці двісті тисяч /200.000/ гривень авансу.

24/ Закон цей перевести в життя по телеграфу.

За Голову Ради Народніх Міністрів /Андрій Лівицький/.

Міністр Еврейських Справ П.Красний.

С подлинным верно:

Делопроизводитель

№ 15 987 Копия 156

ЛАШЕВСЬКИЙ ЖИДІВСЬКИЙ ГРОМАДІ.

Ex. 1740

Наказую негайно зібрати для нужд дерученного мені отряду 4 міл. рад. грошми, 40 пар сапог для старшин, 50 кост. для старшин, 50 пар новой білизни, на 50 сідол кожи, 1 пуд мила, 100 кор. сірників, 1 пуд тютюну гарного, крепкого курітельного бумажки, 4 відрі гарноі крепкоі горилки.

Все це зібрать не пізніще пятници 2 липня на ст. ст. і видати тоі озобі, яка пред, явить записку за моим підписом та печаткою.

В разі невиконання всього вищезазначенного буде зруйновано все містечко.

/Печатки/ Атаман повстання 4 повітів полковник Лихо.

Ад, ютатнт поручик Шевченко.

С подлинным верно:

Ex. 5140

Копия. 187

№ 405.

ДО НАСЕЛЕННЯ.

Війська, котрі находяться під поім керуванням, складаються з повставшого народу, це люди з сел Гайсинсвкого і сусідніх з ним повітім.

Б, Є МОСЬ МИ:

I/ За самостійну Украіну, це б то за те, щоб чужинці не лізли на нашу Украіну, не забирали у нас добра нашого даром не збиткувались над нашими людми, щоб народом нашим управляли наші люди, а не приізжі чужинці.

2/ ЗА НОРДНЄ ПРАВО, цеб то за те, щоб для села, для волости, для повіт для губерніі і для всіеі Украіни народ наш сам собі утворював владу щоб цю владу обирав народ, а не призначав хтось згори, як ще роблять большовики, а колись робили царі.

3/ ЗА ПРАВДИВИЙ ПОДІЛ ЗЕМЛІ, щоб відібрана у панів земля була поділена між безземельними и малоземельними, а не зіставалась для комуни. Добиваемось такого ладу, при котрому безземельним при наділі землі громада, або казна давала би допомогу не необхідні знараддя і скотину, щоб вони могли роспочати самостійно хозяювати.

Є між нами богато повстанців, котрі разом зо мною бились вже ме з одним ворогом: бились ми I с гетьманцями, і з большовиками, і з деникинцями. Теперь ми знов бьемось с китайсько-жидівсько-кацапсько-большовицькими бандами, котрі прийшли до нас під командою хитрого жида Троцького забирато даром незароблиний ними хліб. Хто з рушницею в руках видирае на зароблене ними, той зветься розбійниками, хуліганом, бандітом. Вони, ці кацапсько-жидівські попихачі, котрі прилізли до нас з Москви, це настоящі світові бандіти, це злодійня, це ледача комуна, котра прийшла до нас не прохана, розганяе, розстрілюе вибраних народом людей і заявляе себе владою/це для того, щоб лучче було обдірати/ назначае, що така-то волость, таке-то село повинно стільки-то дати для Москви, стільки-то для Петербургу, стільке-то для іх китайсько-жидівськоі наволочі.

Вони позабиради рушниці в руки, покинули своі широкі простори всеі великоі землі незасіяними, мезораними, прийшли до нас і кажуть: "дай хохол хлеба - у тебя есть излишки", а чому ж ти ледача комуна не ореш, не сіеш, не прядеш, не працюеш на заводі, щоб і субі мати лишки і менятись тоді з людми по людскі, а чого ти идеш видирати з рушнецею в руках.

Сто ж не дивуйти люди люди добрі, що і ми забрали рушниці. Инакше не відибемось: заберуть усе. Що не заробим, що не добудем, в землі ледача комуга прийде і забире, переточить, проп,е, все знищить і сама загіне і ми з нею загінем, треба спасатись рушницями.

Хитрі зайди-обманщикі обдурюють нашу бідноту, кажуть, що вони відбірають хліба для бідноти. Але нехай подумае біднота наших сел, чи богато іі досталось з того хліба, що кацапська комуна забрала з Украіни. Він весь поіхав до Москви, Петербургу, і його ідять такі, котрі николи не допустили б нашого бідняка на порог своеі хати. Будьте певні, що в кажного пого повстанця сердце більше б,еться за наших, бідних, ніж у жида Троцького.

Богато е таких, котри дивуються, як нам досі не надукучило ходити з рушницями. Але памятайте, що инакшого виходу нема, треба вигнати ворогів-грабіжників бо як покинимо всі зброю і вороги укрепляться і запряжуть нас в ярмо і засядуть ніцмо, тоді не легко іх буде вигнати: будем вічно працювати на них, як наймити, бо ми николи не наситим цієі сарани.

Пора розгадати, що ті, котрі звуть себе комуністами, котрі прийшли в наші мірні села, залазять в наші хати з рушницями, ці люди хотять, щоб ми були ім наймитами, щоб на них робили, працювали вони доідали б готовеньке. Але на це не всякій згодиться. Ми панів поскидали то не хочем щоб над нами панували босяки, яких нихто не знае й не відае і нихто не вибірае.

Сто ж я закликаю тих, хто не хоче буди наймитом, не хоче працювати на чужинців, до зброі будем виганяти ледачу комуну, нехай іде працювати.

Ми поборем. За нами правда. Нам додае сили те, що ходим ми з рушницями не по чужих селах, не в чужій землі, а обороняем своі рідні хати своі села, обороняем свое рідне гніздо. На це всякий мае право і повини так робити, бо і птиця обороняе свое гніздо од ворогів.

Отаман Брацлавськоі брігади /А.Волинець/

С подлинным верно:

№ 986

Ex. 5786

Копия

058

ДО ВІЙСЬКА УКРАІНСЬКОІ НАРОДНЬОІ РЕСПУБЛІКИ.

СТАРШИНИ Й КОЗАКИ.

Три роки минуло,як ви з зброєю в руках повстали проти гнобителів народу українського.Три довгих роки ви,не покладаючи рук,провадите нашу тяжку боротьбу в обороні батькивщини.

Від далеких-Харьківа і Чернигіва,до залитого кровью Поділля,Ви пройшли через невимовні муки і страждання.Борючись з лютим ворогом проливаючи дорогоцінну кровь лицарув, ,ви не мали часу для одпочинку,не мали притулку для хворих,раненних братив своих.І в довгі безсоні ночі,терплячі від голоду та холоду,ви згдували ваші незабутні рідні вела ваших батьких,жінок і дітей.Що сталося з ними,з тими милими рідними,для яких б,еться наше серце,яким ми так бажали віддати наші сілі,для яких хотіли жити і працювати.

Ім також тяжко,як і вам,вони терплять ті сами муки,що вся украіна,весь поневолений украинський народ - і ви зрозумили,що не буде щастя вам і вашим родинам доти,ДОКИ НАША УКРАІНА НЕ МАЄ СВОЕІ ХАТИ,ТА СВОЕІ РІДНОІ ВЛАДИ ДОКИ на вкраіні панують московськи царі з іх наймитами,або московськи большовики- комуністи.Ціною надмірних мук,ціною самого життя ви поставили метою своєю здобути волю для Украіни,або загинути.

Правительство Украінскоі Народньоі республіки низько кланяеться Вам,знаючи і дивуючись вашим,великим заслугам перед батькивщиною, знаючи,що від вас,вояки,залежить доля украіни.Правительство напружує всі сили і весь свій досвід для того,щоби здобути для арміі те що ій потрібно.Не маючи на вкраіні одежі,ануніціі і медікаментів, правительство вступило в переговори с чужими державами,щоби засмотрити нашу армію.

Тяжко було нам говорити з чужими могутними державами. Нас не хотілі слухати,не хотіли визнавати за нами навіть права на боротьбу за щастя нашого народу. Наших представників за кордоном не хотіли приймати,не хотили вітати так, як відають послів чужоземних, бо за нами не бажали визнати святого права на самостийне державне істнівання.

Але наша невтомна праця і ваше безпримерне лицарство перемогли недовіря наших сусідів Польщі і Румуніі і примусили веліки держави Европи звернути увагу на Украіну.Не всі ще держави визнали нашу самостийность,але ми вже маемо можливість дати арміі те, без чого не можна воювати.Ви вже не босі і не оддерті підете в бій не з голими руками будете одбивати наступи ворога. Не за горами та година,коли ми зможемо здобути для вас все,одіти,обути і озброіти сотні тисяч ліцарів.

НАСТУПИВ РІШУЧИЙ ЧАС НАШОІ БОРОТЬБИ.ЩЕ ОДИН МОГУТНИЙ НАТИСК,І ВОРОГ ПЕРЕСТАНЕ КАТУВАТИ НАШУ ВКРАІНУ.ТАК БУЛО РІК ТОМУ НАЗАД, КОЛИ ТРЕБА БУЛО ТРЕМАТИСЬ ОДИН МІСЯЦЬ до повноі перемоги на ворогом,але тоди нас перемогли не денікінці і більшовики ,а наши злидні тоді були ви,босі,голі дійшли до зневірря і розлуки,але не залишили боротьби .Безпримирним незабудним походом в запілю ворога украінська армія здобула собі вічну славу.

Теперь не буде зневирря,не буди невдачи,Правительство перейшло на рідну территорию для того, щоб всю працю свою покласти для нашого війська. Не буде у нас инших турбот,крім невтомноі праці для добробуту нашоі рідноі арміі.Ми будемо дбати про таку організацію запілля,щоб кожний громадянин допомогав вашій лицарьский боротьби.

Для того,щоб сам народ Украинський керував обороною батьківщини Правительство з пропозіціі Головного Отамана в найблизчий час скликае Державну Народню Раду,яка буде складатись з представників населення громадських і політичних організацій.До скликання Державноі Народньоі Ради Члени Правительства і вожді арміі на чолі з Головним Отаманом Будуть мати спільні наради по справам державного значіння,Тоді народ,армія іправительство будуть мати одну спільну думку,едині великі завдання.

І ми ріримо,що переможемо.Ми віримо і маемо що не десятки,а сотні тисяч лицарів козаків выступять на останню жорстоку боротьбу за щастя рідного краю. З гнівом на лютого ворога і з любовю до змеченоі Ікраіни Ви згадаети незабутню славу Ваших славетніх предків Ви докажете,що маете право називатись нащадками запорожіських козаків.

Ви не одні, -Ви самотні.З Вами Ваш Головний отаман Пет-

люра,з Вами ваші улюблені командіри,з вами весь украинський народ.

Правительство звертаеться до всіх верних синів батьківщини з наказом набути старі образи і партійни штари І об,еднатись коло единого святого, прапора -Вільної Незалежної Украйни.З тим прапором народнім Україна переможе свого ворога і вільною щасливою вийде в мог утню сем,ю великих народів світу.

Тоді настане час для світлого спокійного життя серед милих Вашому змеченному серцю.

А до того часу- ні хвилі одпочинку і рішуча,невтомна боротьба за остаточну перемогу.

Разом з військом і народом ми будемо провадити нашу визвольну боротьбу і не складемо зброї.

Може загинуть сучасні борці за долю великої Матері-України, але не загине великий вільний український народ і збудуе для себе могутню самостиіну державу.

Брати козаки. За Вами-минулі злі пригоди, перед вами-богата роскішна рідна Україна, мирна праця і безмежне спокійне щастя.

Настав час коли треба напружити всі сили для боротьби за волю.Хай же буде единим нашим завданням:ЗА РЕЛИКУ ВІЛЬНУ САМОСТІЙНУ УКРАІНУ ХОЧ ЛИЦАРЬКА СМЕРТЬ.ХОЧ СЛАВА І ПОВІДА.

В ІМЕНИ ПРАВИТЕЛЬСТВА УКРАІНСЬКОІ НАРОДНЬОІ РЕСПУБЛІКИ,ГОЛОВА РАДИ МІНІСТРІВ АНДРІЙ ЛЕВІШЬКИЙ.

С подлинным верно:

ЕВОБЩЕСТВОНА
Информац.-Стат. Отд.
192 г.
№
192
№

№ 921. Копия.

Вх. 5786

160

ДО ЛІСОВИКІВ ЧИГИРИНЩИНИ.

До Вас, що ще й до цього часу продовжують стояти на перешкоді до мирної праці що досу лють невинну братерську кров, - звертаюсь я в останній раз.

ОПАМ,ЯТАЙТЕСЬ, ЩЕ НЕ ПІЗНО.

Амністію продовжено до І-го СЕРПНЯ /Августа/, щоб цим дати можливість скористуватись нею тім, що втягнено в бандітизм через свою несвідомість і тим, де яких ще не дійшла звістка про амністію. Хай почують вони про неі й повернуться до мирноі, чесноі праці.

Тяжка наша провина перед Робітниче-Селянською владою. Богато лиха наробили ви ій своім поводженням. Але Радянська Влада добре знае, ще це зло робила Ваша темнота, Ваше не свідомість, а через те ще раз, і останній раз, Радянська Влада дае Вам змогу стати чесними громадянами.

ПОДИВІТЬСЯ, скільки таких, ЯК ВИ ОДРІКЛИСЬ ВІД БАНДІТСЬКИХ ВИСТУПІВ СКОРИСТИВИЛИСЬ АМНІСТІЕЮ І ПОВЕРНУЛИСЬ ДО ЧЕСНОІ ПРАЦІ.

ОПАМЯТАЙТЕСЬ ЖЕ Й ВИ, КИНЬТЕ ЗБРОЮ - БЕРІТЬСЯ ЗА ПЛУГ.

Викупіть своею чесною працею тяжкі своі провини перед братами.

НЕ ВІРТЕ ТІМ ОСОБАМ, ЯКІ КАЖУТЬ ВАМ ПРО ТЕ, ЩО ВСІХ, ЩО З,ЯВЛЯЮТЬСЯ ПО АМНІСТІІ, АРЕШТОВУЮТЬ, РОЗСТРІЛЮЮТЬ і т и. ЦЕ ГАНЕБНЕ БРЕХНЯ, ЯКУ РОСПОВСЮДЖУЮТЬ ТІ, ХТО ВАС ДОСІ ДУРИВ І ХОЧЕ НА ДАЛІ ДУРИТИ.

ІДІТЬ СМІЛИВО, ПРОСТО ДО МЕНЕ, І Я ДАЮ ОБІЦЯНКУ І ПОВНУ ГАРАНТІЮ НЕДОТОРКАННОСТИ І БЕЗПЕШНОСТИ.

ь Пам,ятайте, що останній термін амністіі скінчуеться І-го СЕРПНЯ і лихо тим, хто не скористуеться цією милостю, що дала в останній раз Радянська Влада.

Голова Військово-Революційного Комітету
й Голова Повітвійськнаради по боротьбі
з бандитизмом на Чигиринщині С.ШАЦІЛО.
/м.п./

м:Кам,янка, 24 Липня 1921 г.

Копия 161

№ 1083

ДО ПАНА ГОЛОВИ РАДИ НАРОДНІХ МІНІСТРІВ

Ок 5786

Міністра евр. справ

ДОКЛАДНАЯ ЗАПИСКА.

З дня вступу в Камянець українських військ в місті що дня чиняться масові арешти без оредрів і деякі тільки з ордерами відповідної влади.

Богато з арештованних визволені, але більшість заарештованих томяться на участках міліції і в тюрмі без предявлення якого небудь обвинувачення, арешти продовжають по давнішнему з тенденціею збільшувати кількість заарештованних. При сьому не можно забути того, щл 90% арештованних-євреі і що система арештів носить ясний протиєврейський харктер. Євреів переслідують по вказівкам зовсім невідповідних осіб, арешти и труси чинять звичайні козаки та міліції онери. У міністерстві маються певні відомості що при трусах чиняться зловживання. У богатих окремих випадках я звертався до пана Міністра Військових та внутрешніх Справ з проханням про звільнення окремих осіб, про котрих має свідоцтва еврейської громади та инших інстітуцій, що вони ніякого відношення до большовизма не мають і мої прохання майже всі мали сприятливі результати, але така система арештив і визволень від арештив не відповідає чести і ідности Української Народньої Республіки і того Правителвства яке стоіть на чолі республіки.

Необхідно раз назавжди закінчити і цими негідними фактами. необхідно звернути увагу П. Міністра Юстіции, як Генерал Прокурора Республіки на те, е масса людей арештованних без усякої підстави і що всі ті люди, яким не пред, являють обвинувачення, мусять бути негайно звільнені, що повинно бути доручено Прокуророві Кам, янця Подільског Окружного Суду провести негайно в життя.

Необхідно звернути увагу п.п. міністрів військових та внутрешних справ на вчинки підлеглих ім осіб та інстітуції, особливо на вчинки міліції. Необхідно установити порядок суровоў відповідальности осіб, які чинять самочинні труси і арешти що поведе за собою припиненння таких самочинних вчінків.

Я певен в тему, що ви як Голова Правительства приймете всі заходи до негайного припиненння самовільства, що приведе до успокоенння терорізованого еврейського населення.

№ 810 25го червня 1919 р.

Міністр Єврейських Справ
підписав Красный

Директор Департаменту
Загальних Справ Краю

З оригіналом згідно
п. діловода /підпис/

С копией верно:

№ 1084 Ex. 5186 Копия 162

ДО ПАНА МІНІСТРА ЕВРЕЙСКИХ СПРАВ

По місту ходять козаки й самочинно беруть евреів на примусову работу, не рахучись з зристом і становищем За визволення застраманних вимогають грошей в дуже значної кількости.

Громадська Управа має за честь вас прохать вас вжити можливих заходів до припинення цієї самочинної влави евреів, а випадки коли потрібни людина громадську й державну працю прохаем звертатися до кам, янецького Мійського Управленія, котре і доставить в необхідний р срок і до певного міста необхідну кількість людей.

Про наслідки цього прохаем нас повідомити.
8/УІ

За Голова Еврейської Громадьскої Ради
Секретарь /подпись/

17 червня 1919г.
№ 68

С подлинным верно:

163 Копия

№ 1085 Копия с копии

ex. 5786

У.Н.Р.
Міністр Еврейських
Справ

23 червня 1919 р.
ч. 767

Кам,янець на Поділю

До пана Міністра Юстиціі

З дня входу до Кам,янця вкраінських військ і місті кожний день чиняться масові арешти без ордерів. Доякі з арештованних звільнені, но дуже значне число залишилось в тюрьмі і по участкам міліціі без пред,явлення якого бюро не було обвинувачення. Нові арешти продовжуються як видбувшиеся. Неможливо забути про цьому, що 90% заарештованних-евреі і що вся система арештив носить антисемитьский характер. Евреів арештують по вказкам зовсім безвідповідальних осіб, арешти и розшуки чиняться звичаними якими то міліционерами, при чому, по маючихся в міністерстві певних відомостях при арештах і розшуках бувають часто зловживання.

Така система арештив принижуе честьі гідність Украінськоі Народньоі Республіки, тероризирують евр. населення котре перестае вірить, що для него в песрубліці істну и законність.

До вас, Пане Міністре Юстіціі, як вищему носителеві законності в республіці, звертаюсь за вказівкою на ці негідни факти и прохаю вжити заходів до негайного звільнення всіх заарештованніх без належних оредрів, і котрі томяться вже більш двох днів без пред,явлення обвинувачення.

У тюрьмі панує епидемія пятнистого тіфу і скупчення заарештованних у тюрьмі й участках потягне за собой усиленне захворання.

Рахую потрібши додати, що стан облож в місті не дае нікому жадноі підстави ви чинити арешти и затримання в тюрьмі горожан без пред,явлення обвинувачення.

Підписав Міністр Еврейських Справ /Красний

Директор Департаменту /Крайз/

З орігіналом згідно

Загальних Справ п. деловода /підпис/

С копией верно:

КИЕВСКАЯ КОМИССИЯ ... ОБЩЕСТКОМА
Ин... ...ац.-Стат. Отд.
192 г. 192

Копия.

164

За панянок ТЕПЛОВУ і ВАНАЧ, котрих забрали і обвинивачують в повстання - попереджаю, що последні ніякої участи не принимали, а тілько були мобілізовани для ухода за раненими. За життя іх я отповідаю перед іх родиною і Богом. По цьому попереджую, що я Атаман Цтвітковський, коли не будуть випущені ці дві особи а не дай Боже, іх вже розстріляно ни перед чим зупінюсь і ни що не змягчить моеі кари над жидами. До ціх пір хоч і були вбійства жидів, але це було завдяки нервозності людей і ці вбийства носили частний характер. По скільки я миг, я впливав на роз,яренну товпу. Але коли не буде виконане це, що я пишу, ніяка влада не спинить. Зазначую, що боротьба ще не скінчена: мені досить відомо, що робиться на округи, а особисто в червоноі армії. Богацько совіцьких частин відказуються битися, а по цьому вісновку далеко,а може і зовсім... не як Ви думаете, і хватить нам часу с Вами посчитатися. Совітую, рахуватися с народовою силою: вона бурхлива, а коли ще ватажки буде дозвілять робить те, що хоче козацьства тоді я гадаю вам буде не солодко. Соромно мені писать такі срокі, але сдаеться терпінья скоро урветься. Не допустіть сами щоб атамани зробились тими різунами. Ми не боімось провокаціі про великі перемоги більшовиків, це не правда: треба памятати, що війна,не ігра, сьогодня я, а завтра хтось. Даю слово: або мир з жидами, або терор.

Атаман Цвітковский.

С подлинным верно:

Делопроизводитель.

Копия

№ 1121

ОБРАЩЕНИЕ К КРАСНОАРМЕЙЦАМ.

Распространяющееся среди красноармейцев воззвание от Северо западного штаба союза Защиты Родины и Свободы, гласит:

"Кончайте быть слугами коммунистов злодеев и убийцами своих братьев. Кончайте быть послушными рабами. Бейте комиссаров-слуг злого духа, иначе они вас погубят.

Мы ждем вас. Присоединяйтесь к нам и вместе будем спасать свою родину и своих родных отъ голода. Мы идем за вашу свободу, землю и за учредительное собрание.

Бросьте красноармейское ярмо, идите к нам или домой. Идите к родному народу. Помните что ваши братья и отцы также защищают свою свободу и хату как и мы. Сдавай винтовку. Не стреляй в нас, а стреляй в коммуниста твоего порабатителя. Стреляя в нас ты становишься братоубийцей. Беги к нам. Спеши пока не поздно.

Евреи. Вашим опасениям не будет конца, пока вы не станете в ряды борцов против комуни. Вас губит ваша пассивность к антисоветскому делу. Не давайте вашим евреям-коммунистам убивать нас. Уймите нож с их рук и вражду с их языка, тогда и мы станем вашими друзьями и будем мирно жить, как жили раньше. Помогите нам и вы спасете сами себя. Коммунисты, те которые вас обманули предвидят печальный конец и бегут с набитыми чемоданами. Ленин и компания сбегут и укроются. Уходите, иначе вы обречены на народную расправу. Отрекайтесь от коммуны, идите к народу.

Сев-Зап. Повстанческий штаб
Союза защиты Родины и Свободы.

"Свобода" № 231 от 17 сентября 1922

№ 1122

Копия

БОРЬБА С ПОГРОМАМИ.

/Беседа с прис. пов. О.О. Грузенбергом./

Прибывший в Берлин прис. пов. О.О. Грузенберг в беседе со мной заявил следующее:

"Я стою во главе юридического отдела ---------- ----------. Эта организация имеет международный характер и задачей ее является борьба с погромами. В различных странах в окраинах русских государствах и в Константинополе наши разбойные комитеты, которые собирают сведения и следственный материал по вопросу о погромах. В настоящее время закончено дело следствие по делу "батьки" Булак-Балаховича. Польское военный министр генерал Сосновский после запроса в сейме по соглашению с министром юстиции предоставил прокурору судебную палаты возможность привлечь Булак-Балаховича /первого/ к судебной ответственности.

Погромщики имеются конечно и в рядах красной армии. К сожалению они пока для нас вне пределов досягаемости. Но в будущем и их постигнет кара.

В Берлине согласно моему предложению, старый судебный деятель и председатель общества русских евреев Я.Л. Гессен взял на себя организацию такого комитета и производство по расследованию по делам о погромах".

На вопрос, могут ли с юридической точки зрения подлежать ответственности на чужой территории русские граждане совершившие преступление на русской территории против русских, О.О. Грузенберг ответил: Каждый преступник, где бы он не был обнаружен должен быть наказан. Государственный суверенитет и учение о применении уголовных законов требуют, чтобы каждое государство привлекало к ответственности преступников на своей территории, независимо от их подданства и только договорн взаимности дают исключения. Но так как советское правительство не признано и не является законным правительством то и вопрос о взаимности теряет свое значение. Наша задачей является публичное доказательство того, что погром

165об

билии организованным важно выяснить роль и психологию вождей погромов и показать, какие печальные последствия погромы имели не только по отношению к евреям но и вообще для результатов гражданской войны."

С.И.Левин.

/Руль №250/

166

№ 1131

Копия

ВАЖКА ПРОБЛЕМА

/До справи українсько-жидівських відносин/

Я, автор дальших рядків, одержав з Тарнова лист, з якого дізнався про цілком несподівану і можно так мовити, сенсаційну новизну, а само- що я Олександр Саліковський, який так чи сяк але мав певно громадське обличча, колам нашої суспільности більш-менш знайоме в дійсности є не той, за кого мене вважали, а просто погромщик, так само як погромщиками повинні вважатися і мої тотарищи по редакції. "Українська Трібуна" також газета погромна, яку замусць мене міг би підписувати В.В.Шульгин. Мало того. Автор цього дотепного листа вимагає, аби його було надруковано в тій же таки "Українській Трибуні", бо ми бачите обіцали давати місце всякій поважній і щерій думці.

Хай вибачить нам сановний автор з м.Тарнова, але ми ніяк не можемо визнати його думок про погромний характер "Українськоі Трибуни" поважними. Ми гадаємо що для них треба вжити цілком иншу кваліфікацію. Це раз. А на друге -звертатися до газети з таким листом та ще й вимагати, його вмищення в тій же такі газети ~~з таким листом~~ це на нашей мові називається просто непристойностью. З одним можемо погодитися, що думки висловлени і лісті щирі, але цей сумний факт може мати значиння лише при оцінці самого автора.

Поза Всім тим дуже характерно для декого з наших не українських читачив, щр воні ще і досей пори стоять на старих престарих позіціях в жидівський справи і ніяким чином не можуть зрозумити, що ті позіції треба як найшвидче покинути і звернутися до цілком нових медотів розвязання страшної, жахлівой проблеми, в яку ця справа перетворюється в останні часи.

Поки не було в нас чека, не знал явища бульш гідотного й страшного, як погроми.

Вас через те тільки, що ви, скажемо, укарінець и любите свою батьківщину, тримають тижні або й місяці в темній брудній, повній паразитів ями, глузують над вами що дня, знущаються в самий жорстокий спосіб, навіть катують, а потім раздягають, заводять в темний куток і приклавши браунінги до вашего черепа, обривають ваше життя. Це чека.

До вас, через те тільки, що ви жид вдираються ваши сусіді з якими ви спокійнісенько жили десятки літ, і починають -трощити й ламати ваше добро, починають бити вас і близьких -ваших, на ваших очах вбивають вашу родину а потим вас самих. Це є погром.

Цілком ріжні, здавалося б, це справи, хоча і обідві кровові, але придивиться й ви побачите нитку, яка их сполучає.

Я повен, що серед чекістів, особливо в першу роки революціі зовсім не було українців. Не така українська душа, щоб творити отой жах рафинірованого душегубства. Чека цілковито була /та/ й ще зараз є в руках чужинців, з дуже невеличкою домішкою місцевих элементів.

Можна засвидчити в самий категоричний спосіб/що й перхвиля погромів-Жмеринка, Балта Одесса- не мали нічого спільного з українським народом. Іх вчинили виключно кацапи, що гацювали на зализницях і в инших місцях.

Ми були свідками погромів 1905 року і знов таки може посвидчити, що не українці их утворювали, а переважно ті таки кацапи, "істино-русськи " " националисти"" и т.п.

Правда українськи масси завжди з повною погордою й призирством ставились до жидів, але це було явище цілком пасного характеру й випливало воно з темноти народньоі, почасбузувалася на релігійних моментах, а більш всого являлося слідком того приниженого безправного становиська, в якому завжди були жиди. Жадноі активноі ворожости, агрессивности до жидів в українськім народі не було, не вважаючи на які дуже важки історічні спогади, що й досі залишилися в родніх піснях.

Чи можна зараз про сучасни погроми засвідчити те що зазначено вище про погроми минулі. По совисти повинен зати що я цього зробити не міг би.

16606

Щось обірвалося в народньоі душі,щось зробило и робіть іі гострою і жорстокою до жидів.Щиро хотів би я помилитися, але ти відомости,що приходять з Украіни,свідчать,що все більше і більше загострюеться ота жорстокість,і страшно подумати,до чого кінець-кінцем це може допровадити.

Здавалося,був момент,коли починався щасливий перелом в цій справи,коли досвід де яких наших військових частин як наприклад дивізіі ген. Вдовиченка,а потім і повстанські відозві констатували співчуття жидів визвольній украінськиі акціі і навіть діяльну допомогу іі; але це так само швидко зникло, як і з явилося.Теперь знов почався різкий поворот в неприязний для нас жидівства бік.

Хто моде витати таке явище,хто може виправдувати його.

Лише божевільні й злочинці. Окрім величезних страждань жидівському народові,погроми несуть тяжки удари украінський справи /це ж ясно для кожного,кому відома хоча б азбука державности.Але не в тім справа,що це велике лихо та що ми його повинні осужувати й ганьбити,а в тім,що від нашого протесту,ганьби осуду справа ані скільки не полипшае,лихо ни на крихточку не поменьшиться,бо воно вийшло в такий период,коли треба шукати инших методів боротьби.

Тільки діти цілковито наівні люди можуть гадати,що такими методами повинні служити судові чі милитарні репрессіі навіть колиб іх можливо було вжити.Само собою що там,де е дійсна судова влада відповідна милитарна сила,там погромщики не повинні залишатися безкарними,а погроми мусять припинятися в самій рішучий спосіб; але це е виключно боротьба з наслідками,а не з джерелом,не з причиною страшного явища.

Силі треба противоставити силу,але з психичними внутрішними процесами треба боротися цілком іншою зброею.

Яка ж то зброя.Освіта агитація...Хай вживаються й ці засобі але поважноі віри в них немае в нас,бо на кожнім кроці ми бачимо як росте антисемитизм серед інтелігенціі,яка в осіті і агітаціі не відчувае потеби.

Наше глибоке переконання,що перш за всеі нам і жидам треба перестати боятися правди,треба не боятися страшних й бридких слів,а подивитися дійсности просто в лице.

От же виходячи з цієі передпосилки,спитаемо чому почався й точиться отой жахливий,ворожий жидівству внутрішній процес в народніх наших масах; що змінилося навкруги іх і могло той процес викликати й зміцнити.

Відповідь може бути лише одна:нове явище в житю украіни- це большевизм і широка,напогля народу,участь в нем жидів.Большевизм руйнуе народне життя,жиди заправляють большевизмом- і от Вам грунт для непримеренноі ворожости.

Ви можете цілий час доводити,що большевизм життя не руйнуе ,чи з ясовувати,що жиди большевизмом не заправляють - з цього жадних наслідкив ви не здобудете,бо смі ж большовики безглуздо й нахобно підкреслюють,що іх ватажки й ідеологи в першу чергу жиди,вони завжди висовують их /чи самі ці пани висовуються-це все одно/ на перший плян.А був такий момент коли московськи коммунисти відомій резолюціі своеі партіі,здаеться від грудня 1919 року,самі візнали,що ворожість до коммінизму украінського народу виникла з вини "містечкових елементів" що на Украіні в великой кількисті продерлися в ряди партии.А ненависне зі всього що принесла большевіцька революція- з кого большевицька влада складала іх на Украіні в першіі роки большевицького ладу. Виключно з чужинців- з жидів,латишів китайців- і п завжди було найбільше.В Киівськім чека були периоди, це добре знають всі кияне,коли вісь склад активного відділу чека був майже виключно з жидів.Хіба таки факти можуть ставатися таемницею,залишатися без впливу на маси.

Але хай це все буде не так,хай це все перебільшено й перекручено-зараз справа вже иде не про актичні факт ,а про міцні викришталізованні в душі субективні момент Народ прийшов до перевонання,що коммуния-це жидівська гадка,що большевизмом командують жиди,він не раз може чів між своім всевладним начальством оті містечкові ел

ти,до яких не тількі сам він,але й все порядне жидівство привикло ставитися с призирством.

Народъ інтуітівно відчувае дійсність,і реагуе на ней стихийно І тисячі невинніх стають жертвами народньоі помсті,девяносто ж відсоткі справжніх винуватців,само собою вислизаються небезпеки.Для нас вами це величезний жжах і тяхкий гріх;для маси це звичайний а усі епохи і при всіх обставинах шлях.І не слово,хоча і найкрасномовніше а справжне наочне,яскраве діло потрібне,щоб затамувати оту помсту народню,перевернути і оздоровити отруену народню психику.

Треба,щоб народ с таким же переконанням,з яким зараз заявляе:"большевики то жиди,коммуній- то ихня сп ава"-треба щоб він з таким же переконанням відчував і заявляв що "жиди то наші люди,то ворогі коммуніі,то наши прихильники".

Іншого шляху ми,хоч би й дуже цього хотілі,не бачимо в цій справи,і переконанні,що його и нема.Жидам доводиться або тікати з Украіни в очикуванні загожуючоі анархіі й погромів,що вони й роблять зараз в массовом масштабі,або протягти руку до украінського народу й голосно заявити:ми з тобою,ми в Украіною,а не з тими блудними синами своімі які в лавах московського коммунізму руйнують твое життя.

Ми чуемо:припиніть погромі,бороться с ними,бо вони відштохвують від вас і від вашоі справи жидівство,а жидівство само потрібне." Ми відповидаемо:"погроми незалежно від тих чи инших політичних міркувань,треба припинити,треба всі сили напружувати в боротьби с ними,бо це е велика гида,та великий сором й велика кривда а але ничого з усих нашіх зусіль не вийде,коли сами жиди не виявлять перед очами народу украінського активноі прихильности до иого визвольноі боротьби."Уряд У.Н.Р. дав жидам максимум того/що міг дати,він наочно довів як ставиться до жідівськоі справи;чому же він не мае права так само,як жиди,вимагати,щоб і вони фактами,реальною діяльностью довели свое співчутя і свою допомогу його важкий місіі тим кайкраще допомогли самому знищенню погромів.

І знаете,яку відповідь ми чуемо на це від де яких жидівських проводирів,-от хоча б від того ж шановного дописвання з міста Тарнова.Він просто заявляе в своім лісті:"відносить частих порад газети жидам запобігти можливим погромам активною боротьбою з коммунистами й коммунизмом и несе -вже чиюсь в дусі анальогичних /сик/ порад тим же"Плеве, Шульгін і суворінська газета"то можно лише подякувати цім цім жидівським лідерам за шире и отверсте слово,але балакати з ними нам вже нема прощо. Спільноі мові ми не знайдемо.

Будем балакати з тими,кто до такого не докатився і даст біг и не докотится,хто в принципі ничого не мае ні проти актівноі боротьби з коммунистами,ні проти союзу взагалі з украінським народом в його национально-державних змаганнях.

Так в принціпі,а наділі якже,Як буии завтра Народ украінський стікае крівлею і иому п о т р і б н а д о п о м о г а...потрібна зараз,негайно,а не тоді лише,коли він спануе свою рідну краіну.

Ми боімось,що жиди теперь,як було то й завжди,уявляють із себе занадто реальних політиків.Вони звикли оріентуватися лише на міцну бессумнівну силу.Зараз в них нема певности в украінський справі і вони очікують коли стан річей остаточно з ясуеться.Принаймні таке вражжіння роблять всі спостореження нашого емігрантського життя Коли це дійсне так, коли ми не помиляемомся-а помилятися в цім ми щиро бажали б-то жидівська проблема на Украіні залишаеться такою ж нахмурою,такою ж страшною такою ж безвиходною як і була...І ще раз скажемо:в ній лежить загроза не тільки жидам,але і Украіні .Хай свідеми громадяне обех.націй ні на одну мить цього не забувають.

Ол.Саліковський.

Укр.Триб.№104 7 вер. 1921р.

№ II23

Копия

168

ХАЙ ЖИВЕ САМОСТИЙНА УКРАІНА.

Вода з Дніпра котиться
Комуни нам не хочется
Гей,гей лихо не біда
коммуни нам не хочеться

Тоді комуну проженем
Як ми жидів виріжем
гей гей и т.д.

Жидівська дума все одна
чрезвичайку и комуна
гей гей и т.д.

Тоді і краще заживем
як ми жідив виріжем
гей гей ...

Ще не вмерла Україна і слава і воля
Ще нам брати козаки усміхнеться доля

Найдено в почтовом ящике в Белой Церкви

Из материалов политуправления К.В.О.

№ II24

Панове господарі,давно терпим лямку жидовщини,не довго осталося
Як можна удержіться,не давайте хліба.
Вам відомо,не треба и казати,що батько Симон не далеко.Для цього потрібно обединуватись.
Допомога навкруги есть і буде котра скоро буде вам вілома
Керовничий повстанцями Г А Е В О Й
Адьютант ЯНОШЕНКО

Оригинал писан от руки.Распространялась в селах шпитковской бышевской будаевской и Ворзельской, волостях

Из материалов политуправления К.В.О.

№ II25

Защищавшим свой край и веру.
Теперь скажем вот что:грабить нечего.Остались мы,которые умеем постоять за себя.Нам глаз не закроете.Мы видим что во главе у вас стоять жиды коммунисты банкиры и те царские генералы, как Брусилов,Клембовский и т.д. и другие. А мы честные демократы будем биться до тех пор,пока не добудем себе воли и самостоятельной Украины.
Смерть жидам и грабителям коммунистам.Пусть живет Украинская демократия У.Н.Р. и вождь Украинской демократии Петлюра.
Бросайте войну с нами,протянем братскую руку друг другу и скажем: все по домам,довольно напрасного кровопролития крестьянина,рабочаго ,интеллигента.
Пусть пропадает капитал,пусть пропадают жиды и коммуна, пусть живет самоопределение рабочих всего мира.
Командующий Киевским Повстанческим Округом
полковник СТРУК
Адьютант Сотник Грессе
Представитель восставшаго народа Украины
Сотник сотник

№ II26

"Ритуальные убийства"
В Софии вышла книга русского агента тайной полиции Путилина,рассказывающая о ритуальных убийствах,приписываемых евреям Вследствие вмешательства предстедателя еврейской консистории, книга подверглась конфискации по всей Болгарии.
" Время" №165

Воспоминания Я.Л.Тейтеля.
Маститый общественный и судебный деятель ,которому в ноябре настоящаго года исполнится 70 лет ,написал свои воспоминания,охватывающие сорокалетний период русской жизни,начиная с 1875 г..Отражая впечатления автора как судьи и еврея,эти воспоминания представляют собой крупный литературный интерес.

" Общее дело " №408

Копия

№ 1123

169

ХАЙ ЖИВЕ САМОСТИЙНА УКРАЇНА

Вода с Дніпра котиться
Комуни нам не хочеться
Гей,Гей лихо не біда
комуни нам не хочеться

Тоді комуну проженем
Як ми жидів виріжем
Гей Гей і т.д.

Жидівська дума все одна
Чрезвичайка й комуна
гей,гей и т.д.

Тоді і краще заживем
Як ми жидів виріжем
гей,гей т.д.

Ще не вмерла Україна і слава і воля
Ще нам брати козаки усміхнеться доля

Найдено в почтовом ящике в Б-Церкви

XI -1921г.

Из материалов Политуправления К.В.О.

Копия.

ХАЙ ЖИВЕ САМОСТІЙНА УКРАЇНА

№ 1123

Вода з Дніпра котиться
Комуни нам не хочеться
гей,гей лихо не біда
комуни нам не хочеться

Тоді комуну проженем
як ми жидів виріжем
гей,гей и т.д.

Жидівська дума все одна
Чрезвичайки й комуне
гей,гей и д.т.

Тоді і краще заживем
Як ми жидів виріжем
гей,гей ...

Ще не вмерла Україна і слава і воля
Ще нам брати козаки усміхнеться доля

Найдено в почтовом ящике в Б-Церкви

XI -1921г.

Из материалов Политуправления К.В.О .

Копия

№ 1123

ХАЙ ЖИВЕ САМОСТИЙНА УКРАЇНА

Вода з Дніпра котиться
Комуни нам не хочеться
гей,гей лихо не біда
комуни нам не хочеться

Тоді комуну проженем
Як ми жидів виріжем
гей,гей т.д.

Жидівська дума все одна
Чрезвичайки та комуна-
гей,гей...

Тоді і краще заживем
Як ми жидів виріжем
гей,гей...

Ще не вмерла Україна і слава і воля
Ще нам брати козаки усміхнеться доля.

Найдено в почт. ящике в Б-Церкви XI-1921г.

Из Материалов политуправления К.В.О.

К О П И Я

О Ф І Ц І Я Л Ь Н О

693

Кабінет Народніх Міністрів на засіданні дня 14 червня 1919 р заслухавши доклад міністра еврейських справ по події, які мали місце в останні дні в містах Камянці і Проскурові і про злочинну погромну протиєврейську агітацію, постановив:

1/Звернутись через Голову Ради Народніх міністрів до Головного і Наказного отаманів, аби були вжиті самі рішучі заходи до цілковітої ліквідації погромних протиєврейських подій, а виновні щоб були потягнені до суворої кари по законам військового часу.

2/Доручити Міністрам Військовому і Внутрешніх Справ вжити негайно всіх заходів до встановлення нормального життя і забезпечення життя та спокою всього населення.

3/Доручити Міністрі Преси і інформації стежити, щоби в пресіі в відозвах не велось злочинної погромної агітації, а винних потягати до суворої відповідальности.

4/ Доручити Міністру вияснити справу з арештами, негайно вызволити невинних і вжити заходів до припинення самочинних арештів.

5/Звернутись до Наказного Отамана, аби був оддани наказ всі комендантам припинити росповсюдження злочинної протиєврейської погромної литератури.

6/Доручити Міністру Шляхів вжити заходів до припинення росповсюдження на залізницях погромної літератури і забезпечення життя пасажирів.

7/Перевести негайне слідство і вияснить справу з друкуванням погромної протиєврейської літератури.

8/Звернутись від імені Народнього Правительства до населення і Армії і вияснити ім ті сумні наслідки і величезну шкоду, які несуть для Украинського народу і для діла визволення Української Народньої Республіки протиєврейськи погромні події і закликати населення і казацтво ділом допомогти Народньому Уряду знищити в корні в всі ці злочинни для нашої республіки з'явища.

1705

9/Постанову цю роспубліковати негайно.

Міністр Преси і інформації ІВАН ЛИЗАНІВСЬКИЙ

Камянець-Под. 15 червня 1919 р.

С подлинным верно:

№ 552.

Копия

Н А К А З

На певних підставах до мене дійшли чутки, що єврейське населення в м. Білой-Церкви та околиц проводе агітацію проти влади Директорії. Попереджаю, що в случае якого нибудь виступу в цім від, явиться діяльність єврейська, вся відповідність в том паде на єврейське населення, як уже було в Житомирі та иншуе м. Україні.

В.О. Комен. залогі Полковник Ряшенко. Есаул Мануський

20 січня 1919 р.
Біла-Церковь

-"Означенный "наказ" был расклеен по городу 20 января 1919г." -

С подлинным верно:

Копия 1973

ВЫПИСКА ИЗ ГАЗЕТЫ :" ПОДОЛЬСКИЙ КРАЙ"

Вторник "17" июля 1919г. Каменец-Подольск.

ОФИЦИАЛЬНЫЙ ОТДЕЛ.

ПРИКАЗ

Главного Управления войск Украинской Народной Республики.

№ 259,19 апреля 1919г. /По Канцелярии военного Министерства/.

№ 77. Оглашаю приказ войскам Действующей армии от 10 апреля 1919г.

"Черносотенцы,большевики и просто грабители производят среди наших казаков бешенную агитацию за то,чтобы уничтожать и грабить еврейское население,которое будто бы является виною всего,что делается у нас на Украине и России. Эта компания всеми способами старается вызвать на Украине еврейские погромы,чтобы на этом совершить свое грязное дело. Черносотенцы надеятся,что когда начнутся у нас безпорядки и погромы,то скорее прийдут на Украину союзники и посадят царя,который вернет прежнее положение.

Большевики же и другие грабители и разбойники-просто,чтобы набить себе карманы и,грабя еврея, запустить свои лапы и к другому,кто попадется под руку. Подобные людишки стараются пролесть в нашу армию и прикрываясь верными, подюивают подлинных народных оборонцев вторить безпорядки,чтобы скорее накинуть петлю нашею нашему вольному украинскому народу. Казаки,что желают добра своей родине,кто хочет,,чтобы не было у нас чужаков,китайцев и латышей,московских грабителей- большевиков и т.п. кто хочет, чтобы снова не было царя или гетмана,кто хочет, чтобы наш народ был вольным республиканским,тот обязан помнить,что всякий безпорядок и в особенности погром мирного насеения привеет до этого безладья и страшно вооруженного врага,что со всех сторон на нас насовывается. Помните ,казаки,что из за погромов,может ослабиться наша сила,ибо смерть невинно убитых во время погромов навлечет на нас злобу и число наших врагов еще увеличится. Казаки, слава бить вооруженного врага,кто бы он ни был, а не воевать с женщинами,детьми и стариками,на что нас хотят подбить враги,чтобы запятнать перед светом наш народ и нашу державность.

Вперед приказую:всех,кто только будет проводить погромную агитацию между козаками,задержать и немедленно предать чрезвычайному суду. Попытки погромной агитации в войсковых частях немедленно подавлять.-

Подписал: В.И.О. наказного атамана Мельник.
За Начальника штаба действующей армии сотник-Синклер
Подписал:И.о.Военного министерства атаман -Сиротенко.
С оригиналом верно:Начальник Канцелярии
Атчман-Балкин.

С подлинным верно:

Въ одинъ и тотъ же день въ городѣ Радомѣ и въ городѣ Кѣльцахъ приступлено къ исполненію приказа Командующаго 4-й арміей Генерала Эверта, - содержаніе коего совпадаетъ со сдѣлавшимся извѣстнымъ приказомъ, исходящимъ, будто, отъ Верховнаго Главнокомандующаго, относительно взятія заложниковъ отъ мѣстнаго еврейскаго населенія, которые были бы отвѣтственны за всякій случай шпіонажа среди евреевъ и за указанія -изъ вражды къ мѣстному населенію - могущимъ занять данныя мѣста вражескимъ арміямъ тѣхъ или другихъ лицъ изъ состава дружескаго къ русскимъ населенія.

Въ городѣ Радомѣ 28 февраля Начальникомъ сыскной полиціи вызваны были и препровождены къ Полиціймейстеру I. Адлеръ, сынъ владѣльца мѣстнаго кожевеннаго завода, Ш. Брамсъ, владѣлецъ фарфороваго завода и домовладѣлецъ Гринъ. По предъявленіи имъ приказа ген. Эверта Полиціймейстеръ имъ объявилъ, что они подвергаются задержанію въ качествѣ заложниковъ, которые по Радомской губерніи должны быть задержаны по I, 2 и 3 человѣка въ каждомъ поселеніи, въ зависимости отъ количества евреевъ, и при томъ изъ среды лицъ зажиточныхъ, видныхъ и занимающихъ общественныя должности, и что задержанные должны быть препровождены подъ стражей въ Полтавскую губернію, гдѣ также должны содержаться подъ стражей. - Одновременно съ этимъ приказано было выселить всѣхъ неблагонадежныхъ лицъ и тѣхъ евреевъ, которые прибыли въ Радомскую губернію послѣ 22 октября. Значеніе этой даты до настоящаго времени не выясни-

лось и неизвѣстно. По этому разсчету изъ Радомской губерніи должно было быть взято 65 заложниковъ евреевъ. По городу Радому составленъ былъ списокъ 20 жителей, евреевъ, кандидатовъ въ заложники.- Согласно ходатайству указанныхъ выше трехъ лицъ, гг. Адлера, Брамса и Грина, съ указаніемъ на то, что съ немедленнымъ ихъ арестованіемъ сопряжено закрытіе ихъ промышленныхъ заведеній и оставленіе безъ хлѣба сотенъ рабочихъ, -имъ данъ былъ срокъ на устройство дѣлъ, при условіи, если 10 человѣкъ изъ указанныхъ въ спискѣ 20-и поручатся за ихъ своевременную явку. По дальнѣйшему ходатайству ихъ, эти три лица были замѣнены другими тремя, а именно Леномъ Беккерманомъ, 62 лѣтъ/ Предсѣдателемъ Еврейской секціи Радомскаго Обывательскаго Комитета/ Бяльскимъ, 60 лѣтъ, и Анше - ромъ свыше 60 лѣтъ; послѣдніе двое состоятъ членами мѣстнаго Божничнаго Дозора. Опасаясь, что, за возможнымъ освобожденіемъ ихъ, будутъ взяты другіе, всѣ болѣе или менѣе зажиточные и занимающіе общественное положеніе евреи въ городѣ Радомѣ бѣжали изъ этого города.

Заложники взяты и въ другихъ мѣстностяхъ Радомской губерніи. Такъ, въ городѣ Конскѣ заложниками взяты: фабрикантъ Ш.Кроненблюмъ и М.Гохбергъ; послѣдній извѣстенъ организаціямъ Краснаго Креста и Союза Городовъ, какъ человѣкъ оказывавшій немаловажныя и постоянныя услуги дѣлу помощи раненымъ воинамъ. Оба лица состоятъ участниками секціи Обывательскаго Комитета въ Конскѣ. Въ городѣ Конскѣ, чего не было въ Радомѣ, по приказанію власти были собраны всѣ евреи раввиномъ, а польское населеніе - ксендзомъ, и имъ объявлено, что евреи берутся заложниками въ ограждение интересовъ христіанскаго населенія.

175

Въ Кѣльцахъ 28 февраля въ 6 час. утра арестованы: извѣстный промышленникъ, банкирскій дѣятель Генрихъ Новакъ, Товарищъ Предсѣдателя мѣстнаго Еврейскаго Обывательскаго Комитета, фабрикантъ Альтеръ Маурбергеръ и домовладѣлецъ Моріцъ Ферстеръ, при чемъ имъ объявлено, что они задерживаются въ качествѣ заложниковъ также по распоряженію Командующаго 4-й арміей генер. Эверта. Въ отличіе отъ того, что происходило въ Радомѣ, здѣсь задержанные не получили возможности дѣлать какія-либо распоряженія по своимъ дѣламъ, и даже свиданіе съ ними родственниковъ и ихъ сотрудниковъ по дѣламъ не было допущено.

2 Марта въ Кѣлецкую тюрьму доставлены были заложники изъ другихъ мѣстъ Кѣлецкой губерніи: изъ Хмѣльниковъ Лешманъ/ членъ Городского Обывательскаго Комитета/ Минекій и Фридензонъ - члены мѣстнаго божничнаго дозора; изъ Бондзентины - купцы А. Гройсманъ, и А. Шехтеръ; изъ Стопницы- И. Кухарскій, М. Гершковичъ; изъ Хенцинъ - А.Чаплицкій и Я . Сташевскій; изъ Олесницы - Мандельманъ; изъ Пѣшницы- Рапопортъ; изъ Далишицы - І.Криштау и Н. Новарскій; изъ Буска - Цукерманъ. - Всего изъ Кѣлецкой губерніи взято 27 человѣкъ, и 3 марта они, въ сопровожденіи стражи, отправлены въ Полтаву.

Въ городѣ Радомѣ, начиная со времени оставленія нѣмцами этого города и занятія его русскими войсками въ количествѣ въ среднемъ не менѣе 50.000 человѣкъ никакихъ столкновеній между евреями и представителями арміи не происходило; много офицеровъ размѣщено въ еврейскихъ квартирахъ, и отношенія между ними и еврейскимъ населеніемъ установились самыя желательныя и нормальныя. Никакихъ свѣданій о томъ, чтобы въ другихъ мѣстахъ Радомской губерніи евреи подали поводъ къ какимъ бы то ни было неудовольствіямъ со стороны представителей русской арміи, не имѣется. Поэтому самый приказъ Командующаго 4-й арміей

175об

и приведеніе его въ исполненіе оказываются со стороны евреевъ рѣшительно ничѣмъ не вызванными. Въ Кѣльцахъ равнымъ образомъ никакихъ фактовъ, которые подали бы поводъ ожидать какихъ-нибудь репрессивныхъ мѣръ по отношенію къ евреямъ, не возникло. Обратившіеся къ Генералъ-Губернатору по гражданской части въ Варшавѣ изъ Радома и Кѣлецъ, ходатайствовавшіе о содѣйствіи къ отмѣнѣ приказа или къ смягченію участи неповинныхъ людей, взятыхъ въ качествѣ заложниковъ,- получили указаніе, что мѣстная власть безсильна, и что ходатайства должны быть обращены къ центральной власти.

При всемъ сознаніи невозможности непосредственнаго вмѣшательства въ распоряженія высшаго командnаго состава, едва ли, однако, справедливо было бы признать, что такія распоряженія, издаваемыя подъ тѣми или другими впечатлѣніями при напряженіи, сопутствующемъ колоссальную міровую борьбу, которая выпала на долю нашей славной арміи, - могутъ явиться результатомъ не всегда точно проверенныхъ данныхъ и обобщеній, и что поэтому, если бы и признано было недостаточнымъ содѣйствіе высшаго правительства въ Имперіи къ отмѣнѣ тѣхъ или другихъ распоряженій, то, казалось бы, это содѣйствіе должно привести къ признанію несвоевременности его примѣненія въ отношеніи той или другой мѣстности, гдѣ оно не оправдывается ни мѣстнымъ настроеніемъ, ни положеніемъ дѣлъ, и къ смягченію участи совершенно неповинныхъ людей замѣной содержанія ихъ подъ стражей самымъ бдительнымъ надзоромъ полиціи въ тѣхъ мѣстахъ, куда они высланы.

Приложение к № 276

1/11

У М А Н Ь

НАКАЗ Ч. 4

Нач.-Опер.-Стат.-Отд. 192 г. № 276

192 №

ЗВЕНИГОРОДСЬКОГО ПОВІТУ И М. ЗВЕНИГОРОДКИ.

Звенигородка Киевск.

І.

Після майже трьохсотлітньої ганебної тяжкої неволі в ярмі у Московщині Український нарід гадав приступити до вільного будування свого життя. Ваші віковічні вороги великороси і їхні прихвостники-жиди говорили нам: у всьому винен царь і старий режим. Ми дамо Вам право самовизначення аж до відділення. Але поки що відділяють голови наших братів від тіла. Вони ж допомагають будувати нове вільне життя, а руйнують його, грабують наш край і продають його, як Іуди, всім, хто хоче спекульнуть на лоні працюючого селянського люду України. Були комуністи в 1918 року-вони з ними. Були німці-вони з німцями. Почали наступати французи, англійци, греки, румуни, поляки, добровольці /Денікінці, гетьманці, колчаковці/- вони з ними. Прийшли вдруге комуністи-вони теж з ними.

Вся та всесвітня сволочь каже, що вони йде допомогать Україні. Геть від нас. Україна має досить чесних синів, які бажають і можуть збудувати новий лад і дати спокій своїй країні. Без чужої допомоги ми розбили залізну армію Вільгельма, без чужої допомоги ми викинули в море переможців світу: англійців, французів і инших, без чужої допомоги вичистим братів росіян з одноутробними братьми іхніми жидами. ГОСПОДАРЕМ УКРАІНІ МУСИТЬ БУТИ УКРАІНСЬКИЙ НАРІД. Хто не хоче бути гостем, хай буде найитом.

В той час, коли сини України в надсильній боротьби впочатку з німцями, поточ з французами, англійцями і иншими грабіжниками заливали своєю кровью, застеляли своїми тілами поля, -де були брати-великороси, жиди і инші політічні спекулянти.

Іх не було в наших лавах, їм було ніколи, вони по наших селах /на багнетах розносили нашим батькам, дідам, братам і сестрам: „СВОБОДУ„. Вони ПРОСВІТЛЯЛИ нарід китайцями, латишами, мадярами і грабіжниками инших націй, яки поступили на службу в гвардію Лейби Бронштейна-Троцького. Вони обіцяли сіль, гас, крам і инши гарні речи, але поки що нам солоне від іхніх сватовів і кумовів. Не видержав Український нарід такої ганьби і такого гніту, він оголосив безпощадну війну всім „спасителям„, звідкіль би вони не йшли.

Він каже „Дайте мні спокій і спасайте краще самі себе. Іде тяжка боротьба. Українські селяне борються за владу рад працюючого селянства, і село уже перемогло. Уже тікають грабіжники з нашого краю, але тікаючи, вивозять з собою все, що можна, залишаючи після себе руїну.

НАКАЗУЮ: Ловіть грабіжників, не давайте вивозить нашого добра, бо доповинять його придеться нам і дітям нашим. Опиняйте ешалони, які вивозять майно у Великоросію, руйнуючи перед ними залізници, залишайте у себе майно, воно потрібне для Української Республики. Ловіть бандітів, які допомогали грабити нас і зараз розбігаются, як руді миші по селах, инщіть іх, а зброю забирайте собі. вона Ваш потрібна. Борітеся по селах самі з грабіжниками і злодіями. Вбивайте іх. Той, хто грабує в страшний час пожежі своіх братів селян, тому нема місця на землі.

Збірайтесь на зізди, вибірайте повітові і сільські ради. Ставте у влади найкращих своіх синів і братів, хай вони керують Вами.

І 2.

Тимчасово до сільського повітового зізду призначаю повітовим комендантом Івана КУЗЬМЕНКА-ТИТАРЕНКО, якому наказую відать і громадянськими справами.

І 3.

Повітовому Комендантові наказую скликати сільський повітовий зізд не пізніще 17-го числа цього місяца, -який виберо повітову владу.

І 4.

За велику агітацію проти Рядянської Незалежної Української Республіки, а також за наклик до грабунків, або погромів винокатих розстрілювати на місці.

176 об.

№ 5

Всім служачим всіх інстітуцій продовжувати свою працю до селянського зізду. Невиконавших наказу буде притягнено до Військового-Революційного суду при штабі Кошу.

ОТАМАН 2-го РІДЛЯНСЬКОГО КОШУ Т Ю Т Ю Н И К

Осаул О. Т И Т А Р Е Н К О

12 Червня 1919 року м. Звенигородка.

1475

В ЛОНЦЕ очень много еврейских девушек было изнасиловано,а большая часть жителей-евреев -ограблена.Один офицер разогнал грабителей,заметив, что им было позволено грабить только впродолжение 24 часов,а грабежи длились больше.Местная полиция насмехалась над евреями,когда они просили защиты.

В ВЫШКОВЕ местному христианскому населению было предложено перерезать всех тех евреев,против которых оно что-либо имеет.

В ГАРВОМИЛЕ расстреляли без суда еврея РАТБЕРГА по доносу и при участии его конкуррента-христианина.

В ЛАСКАРЖЕВЕ таким же образом расстреляли молодую еврейку.

В ЛОНЦКЕ,возле ПЛОЦКА,два еврея преданы смерти таким же образом-без суда.

Возле ЛУКОВА были расстреляны без всякой причины возвращавшиеся из Линдэрнеча 12 евреев,которым сперва было приказано вырыть себе могилу.

В ЯГОДЛЕ таким же способом было убито три еврея.В ДЗЕВУЛЕ солдаты расстреляли,по указанию местного стрелочника,единственного еврейского обитателя местечка.

В ПУЛТОСКЕ,МАКОВЕ,МОРДИ,ВЕНГРОВЕ, и ЗАМБРОВЕ еврейское население пытали и убивали.

В ОТВАЦКЕ до 12 сентября ежедневно насиловали еврейских девушек;а в ГЛИНЯНКЕ были расстреляны без суда,в присутствии офицера 12 старых евреев, которых подвергли перед смертью ужасным пыткам.Много еврейских женщин изнасиловано.В КОМАРОВЕ,возле ОСТРОВА.Ломженской губ.,один еврей был повешен. В МАМКИНЕ было расстреляно без суда 6 евреев,между ними старик 70 лет-ЛЕЙЗЕР КАУЗОН.Еврейские женщины были изнасилованы.В Дооре,возле Мазовецка, солдаты расстреляли еврейку за то,что она отказалась открыть им дверь..В СКРУДИНЕ был расстреляи без суда еврей ПЛАТКОВСКИЙ.В окрестностях СОКОЛОВА, в деревн. и по дорогам ,было убито около 20 евреев.В ВОЙНЕ ,возле солдаты расстреляли 16 евреев,которые возвращались домой,но прежде их заставили вырыть себе могилу.Одного еврея убили,проломив ему череп ударами приклада,а по близости в дер. МИКУЛИ три еврея подверглись той же участи.

В РОЗИНЕ было убито около 30 евреев.Некоторых евреев пытали,бросая их в ледник после того,как с них была сорвана одежда.Даже в ВЫЛОНОМ-МАЗОВЕЦКОМ,откуда вооруженный еврейский отряд прогнал большевиков,потеряв 10 чел.убитыми,пытали и убили участников этого отряда,которые только что освободились от большевистского гнета.

Во всех перечисленных местностях также имели место более или менее

177 об

крупные грабежи.

Все перечисленные факты далеко не исчерпывают списка преступлений пр тив евреев,так как он был составлен,когда точные сведения из разных мест еще не были получены-именно из Люблинской губ.,где свирепствовали войска Петлюры и солдаты из отряда Балаховича.В настоящее время известно,что в Замше и Новоносадове евреи были ограблены,много женщин изнасиловано,что одной еврейке,которая сопротивлялась,отрезали пальцы рук,перед тем,как е изнасиловать.Известно также,что в Лодаре некоторые евреи были живьем зарыты в землю.

Не получено также точных сведений из Белостока,где десятки евреев бы ли убиты по дорогам и в лесах.Без сомнения,что распространенные о еврейской измене легенды до некоторой степени являются причиной этих ужасов.

Чтобы сделать эти инсинуации правдоподобными,приказали арестовать сотни евреев.Арестовали беженцев -евреев,возвращавшихся на родину,арестовали и посадили в тюрьму,обвиняя их в измене.

Многие евреи,которые впродолжение нескольких дней состояли на службе в различных советских учреждениях в качестве простых мелких чиновников,таких же чиновников,какими были многие евреи и поляки во время Австрийской и Немецкой оккупации-были расстреляны за измену/между прочим М.ГРИСПАН в Седлеце/.

При этом не подумали можно ли этих евреев судить военным судом,применяя к ним I статью декрета Совета Национальной Защиты от 30 июня-1920г опубликованного в официальном журнале лишь 20-го августа.

Наоборот христиане,которые поступали на службу в советские учреждения в качестве комиссаров,были оставлены на свободе и многие из них в настоящее время получили удостоверения в том,что власти рассматривают их службу у большевиков,как исполнение гражданского долга,так как они ставили себе целью деворганизовать советскую власть в Польше.

В Пдоцке раввин ШАПИРО,человек совершенно не причастный ни к какому политическому движению,был обвинен в том,что он руководил движением большевистских войск.Трибунал приговорил его к смерти,не выслушав даже свидетелей защиты,которые присутствовали на суде/еврейка и христианка,показания которых не подтвердили обвинения/.

Искусстно сочиненная легенда о еврейской измене начинает казаться вполне правдоподобной и способствует созданию атмосферы,благоприятной для новых эксцессов против евреев.

Копия.

179

В Варшавской отр.газете "Найер Гайнт", от 9 августа №181 напечатано об"ясснение Бормов Сапинкова, приглашенному им сотруднику упомянутой газеты по вопросу об его отношении к евреям и еврейским погромам.

Когда я осенью прошлого года прибыл в Польшу, я уже за стал здесь сформированные военные части Балаховича, входившие в состав Польской армии, воевавшей с большевиками. Начиная с 25 октября 1917 года я поставил себе и считаю своим святым долгом бороться с большевиками во всевозможных формах, при каких бы то ни было обстоятельствах.

Я застал также готовую организацию и вынужден был или податься реальной действительности или отказаться от участия в борьбе с большевизмом. Я видел из какого человеческого материала составлена армия Балаховича и мне тяжело было сживаться с ними.

Все же я решил вступить в эту армию и как я перед выступлением Бермонта Балаховича заявил представителям еврейской прессы - всеми средствами бороться с еврейскими погромами.

Перед Балаховичем были изданы строжайшие приказы против погромов и насилий, в котором этих приказов был я. Судно от издания приказа до его выполнения - большое расстояние и результаты этих приказов вам хорошо известны.

Но не об этом речь в этом заявлении г. Сапинков. Власти никакой у меня не было, я мог только вместе с еврейским населением глубоко сожалеть по поводу разыгравшихся страшных событий. Помочь чем-либо я не был в силах, сказанное я могу документально доказать; я даже готов предстать пред судом, готовый ответить за еврейские организации, чтобы тем покончить с клеветами и досадными инсинуациями, сложившимися в евр.кругах.

Из документов видно, что официально я был рядовым солдатом одного из кавалерийских полков, а не официально Балахович с моим мнением считался постольку, поскольку оно не противоречило приказам и тактике польского верховного командования, под которой армия Балаховича стояла. На основании документов можно также убедиться, что благодаря моей интервенции в некоторых местах были расстреляны солдаты за активное участие в погромах. Документы могут также убедить в том, что когда в польском сейме сделан был запрос о погромах Балаховича - опять таки благодаря моему воздействию, был составлен список виновных в участии в погромах, заслуживающих, по моему, самого наказания. И также докажу, что мне удалось добиться от польских властей суд над погромщиками.

Пред судом будто бы трехсот обвиняемых в каких, будто бы преступлениях, приговоренных к разным мерам наказания.

Только в большом числе процессов против погромщиков судом-отклонена тем основанием, что погром произошел по заявлению польских властей на территории, не принадлежащей Польше.

В данный момент мои отношения с Балаховичем прекращены, и с ним ничего общего не имею, хотя я должен признать, что Балахович, как бы странно это не звучало, глубоко-симпатичный человек. Но он настолько безхарактерный и слабовольный человек, что опасно с ним иметь какие либо отношения. Ради него не стоит убить человека, не потому, что это согласно его принципиальному убеждению, а по его слабости и подчиненности посторонним влияниям. Между мной и таким лицом, как Балахович невозможно какое либо сотрудничество. Очень сожалею, что не имею возможности опубликовать все документы, которые разрушили бы легенду о моем "антисемитизме".

В моей газете "Свобода" это сделать мне не удобно, и тому это не является материалом для газеты. Думаю, однако, в скором времени издать отдельную книгу, в которой будут все эти документы и тогда все убедятся, какую роль я играл в антибольшевистском марше Балаховича и какой я антисемит в сущности.

Смешно говорить о моем антисемитизме - родственники Сапинкова не только на основании моего прошлого, но по крайней мере уже потому, что моя единственная сестра замужем за еврейским писателем. Мне он даже стыдно было говорить по этому поводу и оправдываться в таком глупом обвинении. Но когда про мой "антисемитизм" заговорили не только большевики, но и с-рм, если в евр.кругах замечается плохое отношение ко мне, как компрометированном моим сообщничеством с Балаховичем - то я должен отказ-

1779

странная ошибка, обвинение, против которого будет энергично протестовать мой сын.

Затем относительно того, что происходит в некоторых местах Белоруссии. По этому поводу я могу твердо и определенно заявить, что в военные части, имеющие какое либо отношение к нашей организации /Союза защиты родины и свободы/ состоит из нескольких отобранных элементов, что о каких либо приступниках среди них и говорить нечего. Мало того, что они сами погромов страивать не будут, - среди них даже образовались особые части, поставившие себе целью бороться с погромными бандами.

Мне даже во время марша Балаховича приходило видеть офицеров самоотверженных, отдавшихся борьбе с погромами. Я был во многих случаях свидетелем того, как офицеры рискуя своей жизнью, защищали евреев. В данное время у нас много таких офицеров. Они считают своим долгом бороться против погромов, во первых потому, что они сами относятся с отвращением к насилию над мирным евр. населением, во вторых они сами прекрасно понимают, что погромы это несчастье не только для евреев, но и для нашего дела, для будущего. Очень трудно управлять с центра тайной организацией и видеть отсюда, что совершается в лесах Белоруссии, по которым бродят разные банды, но могу вас уверить, что войсковые чаты нашего союза стоят выше всякого подозрения в нападениях на евреев.

Теперь, когда я имею возможность следить за каждым шагом и действием наших частей, разбросанных на большой территории Белоруссии, я беру на себя всю моральную ответственность за все действия войсковых частей, ~~[illegible]~~ среди которых - это мое убеждение, нет даже ни одного враждебно настроенного по отношению к евреям. Если же единичные лица такие все таки проникли в наши части, то можете быть уверены, что как бы трудно не было командовать из Варшавы войсковыми частями Белоруссии - они без всякой пощады будут расстреляны при малейшей попытке к совершению каких бы то ни было эксцесов против евреев.

Это проведено не только в приказах на бумаге, но и в жизни частей, всецело проникнутых сознанием огромной ответственности, возложенной на них. Наши части находятся в тесном контакте с евр. боевыми дружинами, образовавшимися во многих местах. Дружины эти приносят нам большую пользу в борьбе с большевиками и мы, с своей стороны, понятно помогаем им всем возможным. Нужно однако признать, что положение Белоруссии очень тяжелое: нужно принять во внимание, что там бродят разные декласированные банды и это секрет - Балаховичу я тоже разрешено формировать особые части для Белоруссии. В допущении к образованию этих частей лежит опасность большая для евреев.

В нашей работе - заключает т. Савинков - мы поставили себе целью итти рука об рукус евр. элементами, помогающими нам в нашей ожесточенной, тяжкой борьбе с большевизмом, потому что мы отлично понимаем, что от отношения евр. населения к нам зависит наш успех.

На нашей совести евр. слез и евр. крови не будет.

Перевод и копия верны: подпись.

верно: Мисельс

№ 552.

Копия

Н А К А З

На певних підставах до мене дійшли чутки, що еврейське налення в м. Білой-Церкви та околиц проводе агітацію проти владі Діректоріі. Попреждаю, що в случае якого нибудь виступу в цім від. явиться діяльність еврейська, вся відповідність в том паде на еврейське населення, як уже було в Житомирі та иншуе м. Украіни.

В.О. Комен. залогу Полковник Рященко. Эсаул Мануський

20 січня 1919р.
Біла-Церковь

-"Означенный "наказ" был расклеен по городу 20 января 1919г." -

С подлинным верно:

Копия

[18]

ВЫПИСКА ИЗ ГАЗЕТЫ: "УКРАІНСЬКА ТРИБУНА"

Варшава, суббота 14 травня 1921 року.

№ 192

14 травня 1921року.

ПРО УКРАІНСЬКО-ЖИДІВСЬКИ ВИДНОСИНИ.

Сучасний момент поставив гострої виразно на порядок денний питання пре українсько-жидівськи відносини.

Еміграційна хвиля що досягла тепер незнаної височини викинула за Збруч десятки тыс ч жидівської людности, яка звязує свій поворот на Україну з відновленням там української демократичної влади і тим самим може попасти в орбіту українських державницкьких впливів.

Від тої оінії, яку займуть що до цих груп українські міродайні кола, тепер буде залежати чи дійсно ці емігрантські- жидівськи групи звяжуться з українською державністю, чи збудуеться в їх настроях той міст, який через них зваже українську державну справу з массами жидівства, що перебувають на території України.

Питання прс Українсько -жідівськи відносини належать -до категории самих болючих питань. Історія останних років, яка проводила під знаком все зростаючаго антогонізму між містом і селом в наслідок ріжного національного складу села і міста на України, нераз наряжала жидівство на важки проби. Той же зростаючий антагонизм міх містом і селом уьворив в данний момент в питанні українсько -жидівських відносин цілу низку моментів, що його ще більше ускладнили. Проте ті основні позиції, які мусять бути зайняті в цій справі, яки повинні неухильно провадитись в життя, не звважаючи на всю складність цієї справи, з погляду інтересів державних зазначться ясно й недвозначно.

Це державне розвязання справи не повинно базуватися на тих основах, яки служать підставою досить поширеної і популярної в обивательских колах трактовки жидівської справи. З того що значна кількість совітських комисарів та урядовців е з походження жиди, та з того, що вони ждали велику кількість ідеальогів комунизму і разом з москалями захопили вищу владу на україні робиться висновок про загальну неблагонадійность жидівства з погляду української державности.

На поділі населення взагалі на елементи благонадійні і неблагонадійни може бути збудована лише полицейська держава, а не модерна демократична республіка, якою тільки і можна собі мислити україну.

З державного погляду уявляється безумовним, що нормальне життя і нормальний розвиток і поступ на Укоаіні будуть можливі лише при співробітництві й участи в творенню держави всіх национальних груп, які перебувають на нашій території.

З цього погляду нетільки бажаним, але й необхідним треба визнати налагодженн я дійсного співробітництва і дійсного контакту з жидівським населенням України, як що широкі верстви його виявляють нахил стати на грунт нашої держав ности.

Ми підкреслюемо дійсного співробітництва і дійс ного кнтакту, бо головні перешкоди лежать тут і будуть лежати не в засвоєнні нашими міродайними колами певним принцияльных постулятив, а в утворенню певної практики щоденному життю.

Ті основи, яки положено ппи будові української держа- вности, визнають рувноправність усіх націй, фіксують певні правові норми. Перешкоди були в обсягу практики в переведенню визнаних і встановлених норм в життя. Було тут чи мало взаемного тертя, взаемних непорозумінь.

Сучасни обставини, коли в однакових умовах опинились на території Польщи маси і української і жидівської людности мусили бы бути використані обома сторонами для того, щоб утворений був між ними взаемний контакт, грунт для спільної праці підстави дальшої дружної спільної работи на украінсь. территор. Цього вимагають інтереси української державности, інтереси обох народів українського і жидівського .-

С подлинным верно:

Копия

№ ____

ВИПИСКА ИЗ ГАЗЕТИ:

182

" УКРАЇНСЬКА ТРИБУНА"

сх. ПИД

ВАРШАВА, субота 14 травня 1921р

З.ЇЗД ПОВСТАНСЬКИХ ОТАМАНІВ.

Під Кієвом відбувся з.їзд повстанських отаманив.
На з.їзді були: Маруся, Добрий Вечер, Струк, Хмара, Палій, Чорт, Богатиренко, Лихо та инші.
На з.їзді розроблено загальний план боротьби з большевиками. Була ухвалена система дрібних загонив, як найбільш рухома й страшна для ворога, а також особистий терор проти комісарів та відомих большевитських діячив. Складені для цього окреми бо - ові рухомі загоні.
Зараз цей террор переводиться з великим успіхом паніку на керовників і деморалізуючи червону армію. /Украінпрес/

С подлинным верно:

Московская Общественная Библиотека
Информац.-Стат. Отд.
192 г.
№

192
№

863 183

ВЫДЕРЖКА ИЗ ГАЗЕТЫ:

"РІДНИЙ КРАЙ" Ч.69. ЛЕВІВ, ПОНЕДІЛОК, 28 марта 1921 г.

"С. ПЕТЛЮРА ДО НАСЕЛЕННЯ УКРАІНИ"

/Кореспонденція Тарнувського Украінського Пресового Бюра/.

Головним Отаманом військ Украінськоі Народньоі Ресбубліки випущ на така відозва до населення Украіни:

"До Вас, завзятих борців, що напружуете останні зусилля оберігаючи рідну хату від ворога, до Вас що перед цілим світом вкрили себе славою, обороняючи свою батьківщину, до Вас дорогих братів буде оце мое слово.

Кати наші -большовики скрізь поширюють чутки, що бунім, то украінски повстанці нищать еврейське населення. Я, Головний Отаман, украінського війська, не вірю цьому, не вірю, бо знаю нарід украінський, який утисненний грабіжниками-завойовниками, сам не може утисняти народу иншого, що так само страждае від большевицького панування як і він.

Гляньте довкола себе, придивіться уважно і ви побачите що не тільки селянство, а й робитники, і ремісники, і торговці, одним словом все що е на Вкраіні живого і чесного, стогне під ярмом комуністів. Всіх, хто вник заробляти свій хліб чесною працею, чи своіх рук, чи розуму, - комуністи хотять загнати, як рабочу худобу, до одной обори -комуни.

Еврейське населення - дрібні торговці, ремісники та робітники - що як і всі трудящі, заробляе кусок хліба своею працею, також скривдяне і пограбоване большевицькими порядками. Крам из крамниць торговці струменти и варстати у ремісників відбираеться до комуни. Хіба ж це не разорення для еврейського населення. Хіба ж загибаючи з голоду пограюване еврейське населення може радити грабежникам -большевикам Ні. Еврейське населення так, як и ви селяне, де не диждеться визволення від коммуністів -грабіжників.

Коли ви зустринете серед комуністів евреів, памятайте, що вони д сього народу такі же запраданці-Каіні, що забули віру і законів батьків своіх, як і ті з наших зрадників, що пристали до комуністив; і несправедливо було би складати вину на весь народ еврейський; і не справедливо було би складати вину за наших зрадників- коммунустів на весь украінський нарід. Я знаю, що таких запроданців відпуралася чесна еврейська громада і, яко зрадникив свого народу, плямувала іх.

Я певен, що ви це добре розумієте і що не ви переслідуете і нищите еврейське населення, а нищать иого самі большовики та бандити які при комуні расплодилися на нашей землі.

В своій боротьби з нашим народом большовики не гидують ані бренеюані підкупами. На награбоване чуже золото вони, розіславши по всіх краінах своіх представників, позакладали газети на всіх мовах, в яких ганьблять на святу справу - визвольний рух нашого народу, малюють иого, як погромний, бондитський і на кожній сторінці кричать про евр погроми, які ніби то чинять украинськи повстанці.

Робитництво і селянство де яких держав Европи, що не бачили в власні очі большовиків, мали іх за народолюбців, вірили наклепам українських повстанців і до нашого визвольного руху відносилися дозріло.

183об

Але та сердечне зустріч, яке проявило еврейське населення при поверненю нашого війська на рідну территорію в минулому році, ті сльози якими еврейське населення провожало відстінающи на ше військо, і той жах, який опопив еврейське населення перед навалою большевиків ті десятки тисяч евреев, що потягнулися за нашим військом, тікаючи від большевисткоі навали і що тут, разом з нами, на чужини ділять нашу долю і мріить нашими мріями, - все це переконало цілий світ, що бандити не ми, сасі большовіки.

Тяжко мині чути цю большевитську брехню про вас, брати селяне і коли б серед вас завелась яка паршива вівця, що плямує усіх нас на небними бандитськими вчинками, мусите викинуты и з наших рядів негайно. Як головний Отаман війська украінського я наказую вам і большевиків комуністів і инших бандитив, що роблять еврейськи погромита нищать населення карати безпощадно і як один стати в оборону бідного а замученного населення і через ваші військові суди расправлятися з бандитами негайно.

В скором часі я повернусь з украінськім військом і урядом на Украіну і ті що шкодили нашій справи приставали до повстанців для грабунків і погромів, будуть суворо покарани по законах військового часу, як зрадники нашого народу та прислужники ворога.

С. ПЕТЛЮРА.

Головний Отаман Військ Украінськоі Народньоі Рісбупликі.

18 березня. 1921 р.

С подлинным верно:

Общ. отд.

4/1

14

№1141

Копия

Поступило 24/XI 1921г.

Выписка из газеты "УКРАІНСЬКА ТРИБУНА"

ч.155 8 листопада 1921 року

Останні вісти.

Жидівство Украіни. Заявя Головного Київського рабина БЕРЛІН.

БЕРЛІН. Цими днями тут відбулася зустріч посла УНР в Німеччині Р.С. С Маль-Стоцького с Головним духовним рабином м.Київа п.АРОНСОНОМ. Розмова провадилися головним чином про ті заходи, які чинить український уряд з Головним Отаманом С.Петлюрою на чолі, щоб побороти всі противожидівськи виступи на Украіні. П.АРОНСОН щиро витав цю діяльність уряду висловив свое приязне відношення до украінського визвольного руху, обіцяв з свого боку зробити все можливе для той підстримки; просив передати привітання п.Головному Отаманові.

Жидівський полк на Украіні.

ТАРНІВ. Відповідальні жидівськи діячи що тільки що прибули з по над Збруча, подають нам звістку, що жидівське населення на Украіні, страшне становище котраго під большевицькою владою дуже добре відоме, бере активну участь у початку великоі визвольноі боротьби украінського народу за звільнення власноі землі від большевіцькоі оккупаціі. В районе Балти оперуе цілий повстанський жидівський полк в склади двох тисяч козаків, яким командуе жидівський діяч /лікар РАБИНОВИЧ. Цей полк добре зорганизованний, зараз він провадить завзять кріваві боі з большевицькими військовими частинами, яким вже зробив поважний втері; і звильнив од них цілу частину Поддиля; тут він відновлюе Владу Украінськоі Народноі Республики. Ті самі жидівські діячи переказують, що жидівське населення на Украіні, зважаючи на велике істориче значіння сучасного моменту, бачить в украінськом визвольному рухові единий вихід і для свого визволення з під страшноі большовицькоі кормичи а тому БЛАГАЕ ЖИДІВСЬКУ ГРОМАДУ ДУМКУ УСВОГО СВІТУ И ЗАКЛИКАЕ ІІ ПІДТРИМАТИ ЦЕЙ РУХ ТА НЕ ДАТИ БОЛЬШЕВИКАМ ЗНОВУ НАКИНУТИ КАЙДАНИ НЕВОЛУ НА УКРАІНСЬКИЙ НАРІД. УКРАІНСЬКЕ ЖИДІВСТВО

/Идпресс/

Укр.Трибуна Ч.155 8 листопаду 1921р.

Інструкція провідникам повстанного руху на Украіні, що до тимчасовоі организаціі влади в ріжних галузях державного життя

Стверджена 5 вересня 1921р. Підпись/Начальник партизанського повстанськ. Штабу генерал-хорунжи /Тютюник./

§16. Повстанча влада мусить всіми заходами боротися с особами, що підконують авторитет У:Н.Р. і особливо з ріжного рода погромами /еврейськими т.п. Погроми треба давити в корні рішучими заходами.

С подлинным верно:

Копия

185

№ 1121

ОБРАЩЕНИЕ К КРАСНОАРМЕЙЦАМ.

Распространяющееся среди красноармейцев воззвание от Северо западного штаба союза Защиты Родины и Свободы, гласит:

"Кончайте быть слугами коммунистов злодеев и убийцами своих братьев. Кончайте быть послушными рабами. Бейте комиссаров-слуг злого духа, иначе они вас погубят.

Мы ждем вас. Присоединяйтесь к нам и вместе будем спасать свою родину и своих родных отъ голода. Мы идем за вашу свободу, землю и за учредительное собрание.

Бросьте красноармейское ярмо, идите к нам или домой. Идите к родному народу. Помните что ваши братья и отцы также защищают свою свободу и хату как и вы. Сдавай винтовку. Не стреляй в нас, а стреляй в коммуниста твоего поработителя. Стреляя в нас ты становишься братоубийцей. Беги к нам. Спеши пока не поздно.

Евреи. Вашим опасениям не будет конца, пока вы не станете в ряды борцов против коммуни. Вас губит ваша пассивность к антисоветскому делу. Не давайте вашим евреям-коммунистам убивать нас. Уймите нож с их рук и вражду с их языка, тогда и мы станем вашими друзьями и будем мирно жить, как жили раньше. Помогите нам и вы спасете сами себя. Коммунисты, те которые вас обманули предвидят печальный конец и бегут с набитыми чемоданами. Ленин и компания сбегут и укроются. Уходите, иначе вы обречены на народную расправу. Отрекайтесь от коммуны, идите к народу.

Сев-Зап. Повстанческий штаб
Союза защиты Родины и Свободы.

"Свобода" № 231 от 17 сентября 1921

№ 1122

Копил

БОРЬБА С ПОГРОМАМИ.

/Беседа с прис.пов. О.О.Грузенбергом./

Прибывший в Берлин прис.пов. О.О.Грузенберг в беседе со мной заявил следующее:

"Я стою во главе юридического отдела ---------- ----------. Эта организация имеет международный характер и задачей ее является борьба с погромами. В различных странах в окраинных русских государствах и в Константинополе нами образованы комитеты, которые собирают сведения и следственный материал по вопросу о погромах. В настоящее время закончено дело следствие по делу "батьки" Булак-Балаховича. Польский военный министр генерал Сосновский после запроса в сейме по соглашению с министром юстиции представил прокурору судебной палаты возможность привлечь Булак-Балаховича /перваго/ к судебной ответственности.

Погромщики имеются конечно и в рядах красной армии К сожалению они пока для нас вне пределов досягаемости. Но в будущем и их постигнет кара.

В Берлине согласно моему предложению, старый судебный деятель и председатель общества русских евреев Я.Л.Тейтель взял на себя организацию такого комитета и производство по расследованию по делам о погромах".

На вопрос, могут ли с юридической точки зрения подлежать ответственности на чужой территории русские граждане совершившие преступление на русской территории против русских, О.О.Грузенберг ответил: Каждый преступник, где бы он не был обнаружен должен быть наказан. Государственный суверенитет и учение о применении уголовных законов требуют, чтобы каждое государство привлекало к ответственности преступников на свойе территории, независимо от их подданства и только договоры взаимности дают исключения. Но так как советское правительство не признано и не является законным правительством то и вопрос о взаимности теряет своезначение. Нашей задачей является публичное доказательство того, что погромы

1850б

были организованы, нам важно выяснить роль и психологию вожаков погромов и показать, какие печальные последствия погромы имели не только по отношению к евреям но и вообще для результатов гражданской войны."

С.М.Левин

/Руль №250/

...ВСКИЙ ...ИССКИ...
...ВОЗЩЕСТКОМА
...ерный ...ат. Ст...
...192...
№

Копия

ВЫПИСКА ИЗ ГАЗЕТЫ: "УКРАІНСЬКА ТРИБУНА"

Варшава, субботе I4 травня I92I року.

I4 травня I92Iроку.

ПРО УКРАІНСЬКО-ЖИДІВСЬКИ ВИДНОСИНИ.

Сучасний момент поставив гострої виразно на порядок денний питання про українсько-жидівськи відносини.

Еміграційна хвиля що досягла тепер невиданої височини викинула за Збруч десятки тис ч жидівської людности, яка звязує свій поворот на Україну з відновленням там української демократичної влади і тим самим може попасти в орбіту українських державницьких впливів.

Від тої оінії, яку займуть що до цих груп українські міродайні кола, тепер буде залежати чи дійсно ці емігрантські- жидівськи групи звяжутьс я з українською державністю, чи збудуетьоя в і настроях тої міст, який через них звяже українську державну справу з массами жидівства, що перебувають на території Украіни.

Питання про Українсько -жідівськи відносини належать -до категории самих болючих питань. Історія останних років, яка проходила під знаком все зростаючаго антогонізму між містом і селом в наслідок ріжного національного складу села і міста на Україні, нераз напружала жидівство на важки проби. Той же зростаючий антагонизм між містом і селом увворив в данний момент в питанні українсько -жидівських відносин цілу низку моментів, що його ще більше ускладнили. Проте ті основні позиції, які мусять бути заняті в цій справі, яки повинні неухильно провадитись в життя, не зважаючи на всю складність цієї справи, з погляду інтересів державних зазначаться ясно й недвозначно.

Це державне розвязання справи не повинно базуватися на тих основах, яки служать підставою досить поширеної і популярної в обивательських колах трактовки жидівської справи. З того що значна кількість совітських комисарів та урядовців є з походження жиди, та з того, що вони ждали велику кількість ідеальтогів комунизму і разом з москалями захопили виду владу на україні робиться висновок що загальну неблагонадійность жидівства з погляду української державности.

На поділі населения взагалі на елементи благонадійні і неблагонад ійни може бути збудована лише полицейська держава, а не модерна демократична республіка, якою тільки і можна собі мислити україну.

З державного погляду уявляється безумовним, що нормальне життя і нормальний розвиток і поступ на Україні будуть можливі лише при співробітництві й участи в творенню держави всіх национальних груп, які перебувають на нашій території.

З цього погляду нетільки бажаним, але й необхідним треба визнати н лагодженн дійсного співробітництв і дійсного контакту з жидівським населенням Украіни, як що широкі верстви його виявляють нахил стати на грунт нашої державности.

Ми підкреслюемо дійсного співробітництва і дійсного контакту, бо головні перашкоди лежать тут і будуть лежати не в засвоенні нашими міродайними колами певним принципияльных постулятив, а в утворенню певної практики щоденному життю.

Ті основи, яки положено при будові української державности, визнають рувноправність усіх націй, існують певні правові норми. Перешкоди були в обсягу практики в переведенно визнаних і встановлених норм в життя. Було тут чи мало взаемного тертя, взаемних непоразумінь.

Сучасни обставини, коли в однакових умовах опинились на території Польщи маси і української і жидівської людности мусили би бути використані обома сторонами для того, щоб утворений був між ними взаемний контакт, грунт для спільної праці підстави дальшої дружної спільної работи на украінсь. территор. Цього вимагають інтереси української державности, інтереси обох народів українського і жидівського .-

С подлинным верно:

947

187

Копия

ВЫПИСКА ИЗ ГАЗЕТЫ:

" УКРАІНСЬКА ТРИБУНА"

ВАРШАВА, суббота 14 травня 1921р

З.ІЗД ПОВСТАНСЬКИХ ОТАМАНІВ.

Під Кіивом відбувся з.ізд повсьанських отаманив.

На з.ізді були: Маруся, Добрий Вечер, Струк, Хмара, Палій, Чорт, Богатиренко, Лихо та инші.

На з.ізді розроблено загальний плян боротьби з большевиками Була ухвалена система дрібних загонив, як найбільш рукома й страшна для ворога, а також особистий терор проти комісарів та відомих большевитських діячив. Складені для цього окреми бо й ові рухомі загоні.

Зараз цей террор переводиться з великим успіхом паніку на керовникив і деморалізуючи червону армію. /Украінпрес/

С подлинным верно:

863 188 188

ВЫДЕРЖКА ИЗ ГАЗЕТЫ:

"РІДНИЙ КРАЙ" Ч.69. ЛЬВІВ, ПОНЕДІЛОК, 28 марта 1921 г.

"С.ПЕТЛЮРА ДО НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ"

/Кореспонденція Тарнузського Українського Пресового Бюра/.

Головним Отаманом військ Української Народньої Республіки випущ на така відозва до населення України:

"До Вас, завзятих борців, що напружуєте останні зусилля оберігаючи рідну хату від ворога, до Вас що перед цілим світом вкрили себе славою, обороняючи свою батьківщину, до Вас дорогих братів буде оце мое слово.

Мати наші -большовики скрізь поширюють чутки, що бупім, то укр ки повстанці нищать еврейське населення. Я, Головний Отаман, українського війська, не вірю цьому, не вірю, бо знаю нарід український, який утисненний грабіжниками-завойовниками, сам не може утисняти народу ш шого, що так само страждає від большевицького панування як і він.

Гляньте довкола себе, придивіться уважно і ви побачите до не тільки селянство, а й робитники, і ремісники, і торговці, одним словом все, що є на Вкраїні живого і чесного, стогне під ярмом комуністів. Всіх хто вник заробляти свій хліб чесною працею, чи своїх рук, чи розуму, комуністи хотять загнати, як рабочу худобу, до одної обори -комуни.

Еврейське населення - дрібні торговці, ремісники та робітники , що як і всі трудящі, заробляє кусок хліба своєю працею, також скривджене і пограбоване большевицькими порядками. Крам из крамниць торговців струменти и варстати у ремісників відбирається до комуни. Хіба ж не разорення для еврейського населення. Хіба ж загибаючи з голоду пограбоване еврейське населення може радити грабежникам -большевикам. Еврейське населення так, як и ви селяне, де не дижлеться визволення від коммуністів -грабіжників.

Коли ви зустринете серед комуністів евреів, памятайте, що вони д свого народу такі же запроданці-Каїні, що забули віру і законів батьків своїх, як і ті з наших зрадників, що пристали до комуністив; і несправедливо було би складати вину на весь народ еврейський; і не справедливо було би складати вину за наших зрадників- коммунуст на весь український нарід. Я знаю, що таких запроданців відпуралась чесна еврейська громада і, яко зрадників свого народу, плямувала

Я певен, що ви це добре розумієте і що не ви переслідуєте і н щите еврейське населення, а нищать його самі большовики та банд які при комуні расплодилися на нашей землі.

В своїй боротьби з нашим народом большовики не гидують ані б неюані підкупами. На награбоване чуже золото вони, розісланими по країнах своїх представників, позакладали газети на всіх мовах, в ганьблять на святу справу- визвольний рух нашого народу, малюють його, як погромний, бондитський і на кожній сторінці кричать про ев погроми, які ніби то чинять украинськи повстанці.

Робитництво і селянство де яких держав Европи, що не бачили на власні очі большовиків, мали їх за народолюбців, вірили наклепам на українських повстанців і до нашого визвольного руху відносилися ні дозріло.

188об

Але та сердечне зустріч, яке проявило еврейське населення при поверненю нашого війська на рідну территорію в минулому році, ті сльози якими еврейське населення провожало відступающи на ще військо, і той жах, який опонив еврейське населення перед навалою большевиків ті десятки тисяч евреев, що потягнулися за нашим військом, тікаючи від большевистної навали і що тут, разом з нами, на чужини ділять нашу долю і мріить нашими мріями, - все це переконало цілий світ, що бандити не ми, сасі большовіки.

Тяжко мині чути ці большевитську брехню про вас, брати соляне і коли б серед вас завелась яка паршива вівця, що плямує усіх нас на небними бандитськими вчинками, мусите викинути из наших рядів негайно. Як головний Отаман війська українського я наказую вам і большевиків комуністів і инших бандитив, що роблять еврейськи погромита нищать населення карати безпощадно і як один стати в оборону бідного а замученного населення і через ваші військові суди расправлятися з бандитами негайно.

В скором часі я повернусь з українськім військом і урядом на Україну і ті що шкодили нашій справи приставали до повстанців для грабунків і погромів, будуть суворо покарани по законах військового часу, як зрадники нашого народу та прислужники ворога.

С. ПЕТЛЮРА.

Головний Отаман Військ Української Народньої Рісфупликі.

18 березня. 1921 р.

С подлинным верно:

947

189

Копия

ВЫПИСКА ИЗ ГАЗЕТЫ: "УКРАІНСЬКА ТРИБУНА"

Варшава, суббота 14 травня 1921 року.

Ex. 5140

14 травня 1921 року.

ПРО УКРАІНСЬКО-ЖИДІВСЬКИ ВІДНОСИНИ.

Сучасний момент поставив гострої виразно на порядок денний питання про украінсько-жидівськи відносини.

Еміграцийна хвиля що досягла тепер незнаної височини викинула за Збруч десятки тыс ч жидівської людности, яка звязує свій поворот на Украіну з відновленням там украінської демократичної влади і тим самим може попасти в орбіту украінських державницькьких впливів.

Від тої оінії, яку займуть що до цих груп украінські міродайні кола, тепер буде залежати чи дійсно ці емігрантські- жидівськи групи звяжуться з украінською державністю, чи збудується в і настроях той міст, який через них звяже украінську дервну справу з массами жидівства, що перебувають на територии Украіни.

Питання про Украінсько -жідівськи відносини належать -до категории самих болючих питань. Історія останних років, яка проходила під знаком все зростаючаго антогонізму між містом і селом в наслідок ріжного національного складу села і міста на Украіни, нераз наряжала жидівство на важки проби. Той же зростаючий антагонизм між містом і селом уьворив в данний момент в питанні украінсько -жидівських відносин цілу низку моментів, що його ще більше ускладнили. Проте ті основні позиції, які мусять бути зайняті в цій справі, яки повинні неухильно провадитись в життя, не зважаючи на всю складність цієї справи, з погляду інтересів державних зазнаються ясно й недвозначно.

Це державне розвязання справи не повинно базуватися на тих основах, яки служать підставою досить поширеної і популярної в обивательских колах трактовки жидівської справи. З того що значна кількість совітських комисарів та урядовців є з походження жиди, та з того, що вони ждали велику кількість ідеальогів комунизму і разом з москалями захопили вищу владу на Украіні робиться висновок про загальну неблагонадійность жидівства з погляду украінської державности.

На поділі населення взагалі на елементи благонадійні і неблагонадійни може бути збудована лише полицейська держава, а не модерна демократична республіка, якою тільки і можна собі мислити украіну.

З державного погляду уявляється безумовним, що нормальне життя і нормальний розвиток і поступ на Украіні будуть можливі лише при співробітництві й участи в творенню держави всіх национальних груп, які перебувають на нашій терітории.

З цього погляду нетільки бажаним, але й необхідним треба визнати налагодження дійсного співробітництв і дійсного контакту з жидівським населенням Украіни, як що широкі верстви його виявляють нахил стати на грунт нашої державности. Ми підкреслюємо дійсного співробітництва і дійсного контакту, бо головні перешкоди лежать тут і будуть лежати не в засвоєнні нашими міродайними колами певними принцияльних постулятив, а в утворенню певної практики щоденному життю.

Ті основи, яки положено при будові украінської державности, визнають рувноправність усіх націй, фіксують певні правові норми. Перешкоди були в обсягу практики в переведенню визнаних і встановлених норм в життя. Було тут чи мало взаємного тертя, взаємних непоразумінь.

Сучасни обставини, коли в однакових умовах опинились на теріторії Польщи маси і украінської і жидівської людности мусили бы бути використані обома сторонами для того, щоб утворений був між ними взаємн[illegible] для спільної праці підстави дальшої дружної с[illegible] украінсь. територ. Цього вимагають інтереси укр[illegible] інтереси обох народів украінського і жи[illegible]

С

Копия

190

ВЫПИСКА ИЗ ГАЗЕТЫ:

" УКРАІНСЬКА ТРИБУНА"

ВАРШАВА.субота 14 травня 1921р

З.ІЗД ПОВСТАНСЬКИХ ОТАМАНІВ.

Під Кіивом відбувся з.їзд повсьаноьких отаманив.
На з.їзді були:Маруся.Добрий Вечер.Струк.Хмара.Палій.Чорт.Богатиренко.Лихо та инші.
На з.їзді розроблено загальний пляи боротьби з большевиками Була ухвалена система дрібних загонив.як найбільш рухома й страшна для ворога.а також особистий терор проти комісарів та відомих большевитських дїячив.Складені для цього окреми бо - ові рухомі загоні.
Зараз цей террор переводиться з великим успіхом паніку на керовникив і деморалізуючи червону армію./Украіинпрес/

С подлинным верно:

р-3050, оп. 1

ЛИСТ-ЗАВЕРИТЕЛЬ ДЕЛА № 37

В деле подшито и пронумеровано листов 190+42=232 (двести тридцать два)

в том числе: литерные листы 44-а;

пропущенные номера 111;

Плюс листов внутренней описи

Особенности физического состояния и формирования дела	Номера листов
оборотные листы	6об; 7об; 14об; 18об; 22об; 24об; 26об; 28об; 29об; 32об; 43об; 48об; 50об; 51об; 56об; 58об; 75об; 76об; 77об; 82об; 84об; 85об; 87об; 88об; 89об; 90об; 91об; 101об; 106об; 107об; 110об; 131об; 165об; 166об; 170об; 171об; 175об; 176об; 177об; 183об; 185об; 188об;
урасающий текст	л. 7; 14; 14об; 18; 18об; 20; 38; 49; 51; 51об; 53; 56; 56об; 57; 76; 76об; 77; 77об; 79–81; 82об; 101; 106; 112–115; 178;

Нач. отдела сохранности док-тов (наименование должности составителя) [подпись] (расшифровка подписи)

15.08.2002 (дата)

Барышевская тип. зак. 2083—50000. 7-88 г.